

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM pro základní vzdělávání

Základní škola Kopřivnice,
Alšova 1123 okres Nový Jičín

Motivační název: **Učení pro život**

Předkladatel:

ZÁKLADNÍ ŠKOLA KOPŘIVNICE, ALŠOVA 1123 OKRES NOVÝ JIČÍN
ŘEDITEL ŠKOLY: MGR. ROBIN POSPĚCH
ADRESA: ZÁKLADNÍ ŠKOLA, ALŠOVA 1123/2, 742 21 KOPŘIVNICE

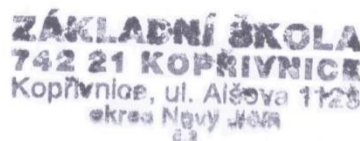
TELEFON: +420 556 810 172
DATOVÁ SCHRÁNKA: ddtgf9y
E-MAIL: sekretariat@zsalsova.cz
WEBSITE: <http://www.zsalsova.cz>

IČO: 00848310
IZO: 102 244 162
REDIZO: 600 138 259

KOORDINÁTOR ŠVP ZV: MGR. DANA HOLUBOVÁ

Datum platnosti od: 1. 9. 2023

Razítko školy:

Zřizovatel:

MĚSTO KOPŘIVNICE
ŠTEFÁNIKOVA 1163/12
742 21 KOPŘIVNICE
STAROSTA: BC. ADAM HANUS

TELEFON: +420 556 879 411
DATOVÁ SCHRÁNKA: 42bb7zg
E-MAIL: posta@koprivnice.cz
WEBSITE: <http://www.koprivnice.cz>

Ředitel školy: Mgr. Robin Pospěch, v.r.

Obsah

Obsah.....	3
Seznam zkratk použitých v textu ŠVP.....	5
Charakteristika školy.....	7
Úplnost a velikost školy.....	7
Vybavení školy.....	8
Materiální.....	8
Prostorové.....	8
Technické.....	8
Hygienické.....	9
Charakteristika pedagogického sboru.....	10
Spolupráce s rodiči.....	11
Aktuální projekty.....	12
Charakteristika ŠVP.....	14
Zaměření školy.....	14
Vize školy.....	15
Výchovné a vzdělávací strategie školy.....	16
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	18
Vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opářeními.....	18
Průřezová témata.....	22
1. stupeň.....	22
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV).....	22
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO).....	23
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS).....	23
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV).....	24
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV).....	24
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV).....	25
Učební plány.....	26
Učební plán 1. stupně.....	26
Učební plán 2. stupně.....	27
Vzdělávací oblasti.....	28

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	28
Učební osnovy vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura.....	29
Učební osnovy vyučovacího předmětu Anglický jazyk	63
Učební osnovy vyučovacího předmětu Další cizí jazyk.....	87
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	95
Učební osnovy vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace	95
Učební osnovy nepovinného předmětu Cvičení z matematiky	135
INFORMATIKA	139
Učební osnovy vyučovacího předmětu Informatika.....	139
Učební osnovy vyučovacího předmětu Počítačová grafika.....	160
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	163
ČLOVĚK A SPOLEČNOST.....	186
Učební osnovy vyučovacího předmětu Společenská výchova	187
Učební osnovy vyučovacího předmětu Dějepis	212
ČLOVĚK A PŘÍRODA	226
Učební osnovy vyučovacího předmětu Fyzika.....	227
Učební osnovy vyučovacího předmětu Chemie	254
Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodopis.....	264
Učební osnovy vyučovacího předmětu Zeměpis.....	278
UMĚNÍ A KULTURA	289
Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební výchova	290
Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná výchova	305
Učební osnovy vyučovacího předmětu Tělesná výchova	326
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	339
Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti.....	340
Učební osnovy vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni	350
Hodnocení žáků	358
Pravidla pro hodnocení výkonů	358
Pravidla pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření	359
Evaluace a autoevaluace	360

Seznam zkratk použitých v textu ŠVP

ŠVP – Školní vzdělávací program
ČJ – Český jazyk a literatura
AJ – Anglický jazyk
IN – Informatika
ČaJS – Člověk a jeho svět
PŘD – Přírodověda
VL - Vlastivěda
DĚ – Dějepis
SV – Společenská výchova
ZE – Zeměpis
MA – Matematika a její aplikace
FY – Fyzika
CH – Chemie
PŘ – Přírodopis
HV – Hudební výchova
VV – Výtvarná výchova
TV – Tělesná výchova
PČ – Pracovní činnosti (1. stupeň)
ČSP – Člověk a svět práce (2. stupeň)
NJ – Německý jazyk
TP – Technické práce
OSV – Osobnostní a sociální výchova
VDO – Výchova demokratického občana
VMEGS – Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
MuV – Multikulturní výchova
EV – Environmentální výchova
MeV – Mediální výchova
ŠPZ – Školské poradenské zařízení
ŠPP – Školské poradenské pracoviště
PLPP – Plán pedagogické podpory

IVP – Individuální vzdělávací plán

PO – Podpůrná opatření

SPP – Speciální pedagogická péče

Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Základní škola Kopřivnice, Alšova 1123 okres Nový Jičín je úplná základní škola s devíti postupnými ročníky, jejímž zřizovatelem je město Kopřivnice. Škola má cílovou kapacitu 624 žáků dle zápisu v rejstříku škol a školských zařízení. Na prvním stupni (1. až 5. ročník) i na 2. stupni (6. až 9. ročník) je zpravidla po dvou paralelních třídách. Škola se profiluje ve výchovně-vzdělávacích oblastech jako škola se zaměřením na výuky jazyků a informatiky.

Součástí ZŠ Kopřivnice, ul. Alšova 1123/2 jsou také školní jídelna s maximální kapacitou 650 obědů/den dle rejstříku škol a školských zařízení a školní družina s kapacitou 90 žáků, nicméně do budoucna se jeví tento počet jako nedostačující, a tak se vedení školy bude v případě potřeby snažit maximální kapacitu žáků ve školní družině navýšit.

Vybavení školy

Materiální

Vybavenost školy učebními pomůckami je odvislé od množství finančních prostředků, které škola získává jednak od svého zřizovatele, ale hlavně vlastní snahou o získání mimorozpočtových finančních prostředků z projektů, do kterých se škola již několik let úspěšně zapojuje. I přesto je vybavenost na dobré úrovni. Mimo učební pomůcky je možné využívat množství výukového softwaru. Pro další studium mohou žáci a pedagogové využívat učeben informatiky se stolnímu počítači, iPady a chromebooky. Učebnice, učební pomůcky, software a literatura jsou průběžně doplňovány o nové a modernější.

Prostorové

Areál školy má tvar písmene H. Jednotlivé části jsou propojeny hlavním vstupem, kde se nacházejí šatny upravené tak, že každý žák má svoji vlastní skříňku. U vstupu jsou též kanceláře vedení školy. V hlavní budově jsou veškeré kmenové třídy I. i II. stupně. Dále kabinety se sbírkami a nově vybudované odborné učebny fyziky-chemie, přírodopis-zeměpis, cizích jazyků. V další budově jsou umístěny 2 rekonstruované tělocvičny, odborná pracovna výtvarné výchovy, cvičná kuchyň, cvičná dílna školní jídelna se školní kuchyní, třídy školní družiny, knihovna, multifunkční učebna, jazyková laboratoř a 2 učebny informatiky. Škola má sportovní hřiště s tartanovým oválem a s multifukčními sportovišti. Dále lze k relaxaci o přestávkách v případě pěkného počasí využívat atrium.

Technické

Profilace školy určuje i zajištění moderní komunikační a prezentační technikou jak ve vyučování, tak i při běžném chodu školy. Dvě učebny výpočetní techniky, které obě obsahují 17 a 27 stanic, slouží nejen pro výuku informatiky, ale i dalších předmětů. Další počítače jsou v klubovně, v odborných učebnách a ve všech kmenových třídách. Všichni pedagogové mají pro svou přípravu na výuku své přenosné notebooky. Škola si postupně dokoupila robotické pomůcky do výuky - Bee-Boty, Micro:bity, iRobot Rooty, sady LEGO Education Spike a LEGO Education SPIKE Essential. Počítače jsou propojeny do sítě s přístupem na internet. V celé škole je možnost připojení se k internetu pomocí kvalitní sítě WI-FI. Ve všech třídách jsou vybudována přípojná místa pro možnost využití notebooků, chromebooků a iPadů, které ve spojení s dataprojektorem představují moderní způsob výuky a prezentace. Kromě této techniky škola disponuje několika interaktivními tabulemi, videokamerou a digitálními fotoaparáty, které jsou využívány nejenom pro výuku, ale i pro volnočasové aktivity. Všichni vyučující na I. stupni a všichni vyučující cizích jazyků mají k dispozici CD přehrávače. Vyučující mohou využívat dvě kopírky.

Hygienické

Pro odpočinek mohou žáci využívat o přestávkách odpočinková místa na všech hlavních chodbách v pavilónu učeben, v době příznivého počasí mohou žáci využívat k odpočinku nově upraveného, otevřeného atria. Ve škole funguje i školní bufet, kde si žáci mohou zakoupit nápoje nebo svačinku.

Charakteristika pedagogického sboru

K 1.9.2023 na ZŠ Kopřivnice, Alšova 1123 okres Nový Jičín pracuje celkem 38 pedagogických pracovníků včetně 3 vychovatelek školní družiny, 4 asistentek pedagoga a 4 členů školního poradenského pracoviště, tj. školního psychologa, školního speciálního pedagoga, výchovného poradce a metodika prevence. Dále je zde zaměstnáno 5 provozně-správních pracovníků (hospodářka školy, účetní školy, školník, asistentka vedení školy a vedoucí školní jídelny) a 11 provozních zaměstnanců školy, mezi které patří 4 uklízečky, 6 zaměstnankyň školní jídelny a správce hřiště.

Spolupráce s rodiči

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání a o akcích školy prostřednictvím školního informačního systému Bakaláři.. Kromě informací o prospěchu, docházce či úkolech, umožňuje také omlouvání žáků. Na začátku školního roku se vždy konají společné třídní schůzky rodičů s třídními učiteli. Po vzájemné dohodě s pedagogickým pracovníkem mohou rodiče kdykoliv školu navštívit. Dalším informačním zdrojem jsou webové stránky školy, kde zákonní zástupci naleznou potřebné informace,

Ve škole je zřízena Školská rada, je to orgán školy zřízený podle § 167 školského zákona umožňující zákonným zástupcům nezletilých žáků, pedagogickým pracovníkům školy a zřizovateli podílet se na správě školy. Třetinu členů školské rady jmenuje zřizovatel, třetinu volí zákonní zástupci nezletilých žáků a třetinu volí pedagogičtí pracovníci dané školy. Práva a povinnosti členů školské rady jsou vymezeny § 168 školského zákona. Funkční období členů školské rady je tři roky.

Složení Školské rady při ZŠ Kopřivnice, Alšova 1123 okres Nový Jičín k 1.9.2023:

Mgr. Petra Hanzelková – předsedkyně ŠR, zvolena za pedagogické pracovníky školy

Mgr. Veronika Urbánková – zapisovatelka ŠR, zvolena za pedagogické pracovníky školy

Ing. Martina Černochová – jmenována zřizovatelem školy

Ing. arch. Václav Kocián – jmenován zřizovatelem školy

Michaela Kuchařová – zvolena za zákonné zástupce žáků školy

Mgr. Stanislav Peš – zvolen za zákonné zástupce žáků školy

Aktuální složení členů školské rady k dispozici zde: <https://www.zsalsova.cz/skolska-rada/>

Aktuální projekty

Škola se úspěšně aktivně zapojuje již řadu let do mnoha zajímavých projektů, které nám umožňují rozvíjet školu, její zaměstnance i naše žáky.

a)

Název projektu: **Podpora aktivit v oblasti prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže pro ŠR 2023/20204**

Poskytovatel dotace: Moravskoslezský kraj

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 50.000,- Kč

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.9.2023 – 31.5.2024

b)

Název projektu: **Doučování žáků škol**

Poskytovatel dotace: Evropská unie z fondu Next Generation EU

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 195.000,- Kč

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.9.2022 – 31.8.2023

c)

Název projektu: **Inovace ve vzdělávání v kontextu digitalizace**

Poskytovatel dotace: Evropská unie z fondu Next Generation EU

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 489.000,- Kč

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.1.2023 – 31.1.2024

d)

Název projektu: **Šablony 2023 – OP JAK**

Poskytovatel dotace: MŠMT

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 2.879.748,- Kč

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.1.2023 – 31.12.2025

e)

Název projektu: **Chytrá škola**

Poskytovatel dotace: Nadace O2

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 74.000,- Kč

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.1.2023 – 31.12.2023

f)

Název projektu: **2023-1-CZ01-KA121-SCH-000139418**

Poskytovatel dotace: Evropská unie z programu Erasmus+

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 40.700,- EUR

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.6.2023 – 31.8.2024

g)

Název projektu: **Modernizace vnitřní konektivity ZŠ**

Poskytovatel dotace: MŽP – OP Spravedlivá transformace, spolufinancováno EU

Objem získaných finančních prostředků z dotace: 5.556.829,- Kč

Doba realizace/udržitelnosti projektu: 1.9.2023 – 30.9.2024

Seznam aktuálních projektů školy k dispozici zde: <https://www.zsalsova.cz/projekty/>

Charakteristika ŠVP

Zaměření školy

Jsme školou s rozšířenou výukou jazyků a informatiky. Výuka anglického jazyka v naší škole probíhá již od 1. ročníku, a to nenásilnou, hravou formou. Výuku angličtiny přitom zajišťují kvalifikovaní a aprobovaní vyučující jak na prvním, tak na druhém stupni ZŠ. Naše škola v tuto chvíli také zajišťuje svým žákům úplně všechny učebnice i pracovní sešity zadarmo, a to od 1. až do 9. třídy, což hlavně v případě pracovních sešitů do anglického jazyka přinese rodičům nemalé finanční úspory.

Dalším benefitem je bezesporu přítomnost rodilého mluvčího, kterého postupně zařazujeme i do výukových hodin angličtiny na prvním stupni, takže se děti mohou učit plynule anglicky konverzovat také přímo s ním. Všechny hodiny cizích jazyků (včetně němčiny, kterou jako druhý cizí jazyk zařazujeme od 7. třídy) navíc učíme v malých dělených skupinkách tak, aby výuka mohla být co nejvíce individualizovaná. Pro lepší představu - v průměru za předcházející školní roky se jednalo celkem o 121 hodin výuky cizích jazyků za týden. Na prvním stupni již od 1. třídy také postupně zavádíme prvky metody CLIL do výuky. Zapojení této metody do praxe zjednodušeně znamená používání anglického jazyka i v ostatních vyučovacích předmětech. I toto se samozřejmě děje hravou a přirozenou formou.

Informačním a komunikačním technologiím (vyučovací předmět Informatika) se na naší škole věnujeme také řadu let a výuka počítačů má tak u nás již zaběhlou tradici. Škola disponuje 2 zrekonstruovanými počítačovými učebnami, s výuku předmětu Informatika začínáme na prvním stupni od 4. třídy, v 6. třídě pak nad rámec přidáváme žákům ještě předmět Počítačová grafika. Opět pro představu, v průměru to představuje celkem 30 hodin/týden počítačové výuky a dovedností s nimi spojenými, což je stále i po povinné revizi RVP a zavedení digitálních kompetencí do výuky výrazně více v porovnání s ostatními školami. V současné době se již připravujeme na další změny spojené s výukou digitální gramotnosti našich žáků včetně „robotizace“ a využití umělé inteligence ve výuce.

Vize školy

Strategie školy:

- stavět na principu otevřenosti
- pracovat na zlepšení motivace a podmínek žáků ve výuce
- zaměřit se na rozvoj čtenářské, finanční, jazykové a digitální gramotnosti
- zajistit kvalitní podmínky pro zaměstnance školy
- finančně a materiálně zabezpečit chod školy
- prohlubovat spolupráci a partnerství mezi školou a zákonnými zástupci
- pokračovat v dobrých vztazích se zřizovatelem i s ostatními kopřivnickými školami.

Klíčové oblasti pro rozvoj školy:

- Vystavění školy na principu otevřenosti.
- Pracování na zlepšení motivace a podmínek žáků ve výuce.
- Materiální dovybavení školy.

Co nabízíme :

- anglický jazyk vyučujeme již od 1. ročníku, a to přirozenou a hravou formou;
- od 1. třídy také postupně zavádíme prvky metody CLIL do výuky (používání angličtiny i v dalších vyučujících předmětech);
- ve škole působí rodilý mluvčí, takže se děti mohou učit anglicky konverzovat přímo s ním, a to již od 1. stupně;
- všechny hodiny cizích jazyků od 2. ročníku učíme v malých dělených skupinkách tak, aby výuka mohla být co nejvíce individualizovaná potřebám žáků;
- kromě kroužků, exkurzí, výletů či zájezdů pro žáky také každoročně připravujeme pravidelné adaptační kurzy pro žáky 1. a 6. ročníku; všechny učebnice i pracovní sešity nabízíme žákům zdarma, a to od 1. až do 9. ročníku;
- škola je zapojena do velkého množství projektů včetně spolupráce s partnerskými školami i městy, v rámci projektů programu ERASMUS+ vysíláme své zaměstnance na zahraniční stáže a naše žáky na výměnné pobyty.

Minimální doporučené úrovně pro úpravy očekávaných výstupů vzdělávání žáků s LMP jsou uvedeny v rámci: [Obsahu RVP ZV](#)

Výchovné a vzdělávací strategie školy

Kompetence k učení	• Vedeme žáky k plánování vlastního učení a k samostatné práci s učebnicemi, slovníky, encyklopediemi, internetem a dalšími médii. • Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracovávání informací. • Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a dovedností. • Vedeme žáky k vzájemnému hodnocení a k sebehodnocení. • Individuálním přístupem žáky povzbuzujeme a zvyšujeme šanci prožít úspěch.
Kompetence k řešení problémů	• Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. • Vedeme žáky k tomu, aby hledali různá řešení problému, svoje řešení si dokázali obhájit. • Umožňujeme žákům řešit problémy v týmu. • Zadáváním projektů vytváříme prostředí vhodné k řešení problémů.
Kompetence komunikativní	• Vedeme žáky k naslouchání druhým a vhodnému používání verbálních a neverbálních prostředků komunikace. • Vedeme žáky ke správné formulaci a vyjádření svých myšlenek a názorů v písemném i ústním projevu. • Začleňujeme metody kooperativního učení a kritického myšlení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci při vyučování. • Podporujeme komunikaci žáků s jinými školami u nás i v zahraničí.
Kompetence sociální a personální	• Umožňujeme žákům objevovat v sobě dobré stránky, hodnoty, příležitosti. • Vedeme žáky k vzájemnému respektování. • Vytváříme společně s žáky pravidla vzájemného soužití a vracíme se k jejich naplňování. • Budujeme pozitivní školní a třídní klima.
Kompetence občanské	• Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností. • Vedeme žáky k respektování individuálních rozdílů (národnostních, kulturních). • Vedeme žáky k poznávání našich tradic (kulturních, historických) a k úctě k nim. • Vedeme žáky k ochraně životního prostředí a k ochraně zdraví svého i druhých. • Nabízíme žákům možnost poznávat jiné země a život v nich v rámci výjezdů do zahraničí.
Kompetence pracovní	• Vedeme žáky k dodržování pracovních postupů při všech činnostech ve škole. • Vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a stanoveném termínu. • Vedeme žáky, aby využívali znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Kompetence digitální	• Umožňujeme žákům běžně používat digitální zařízení, aplikace a služby tak, aby je využívali při učení i při zapojení se do života školy a do společnosti. Žák samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít. • Vedeme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat a sdílet data, informace a digitální obsah. Žáci k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Umožňujeme vytvářet a upravovat digitální obsah, kombinovat různé formáty, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků. • Vedeme žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce, zautomatizování rutinní činnosti, zefektivnění či zjednodušení pracovních postupů a zkvalitnění výsledků. • Vyžadujeme, aby žáci chápali význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamovali se s novými technologiemi, kriticky hodnotili jejich přínosy a rizika jejich využívání. • Vedeme žáky k tomu, aby předcházeli situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních. Dbáme na to, že při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky.
-----------------------------	---

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků s priznanými podpůrnými opatřeními

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení, pro tyto žáky škola zpracovává IVP.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory (PLPP) a individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se SVP

PLPP:

- Vyučující předmětu při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje třídního učitele.
- PLPP sestavuje v písemné podobě třídní učitel ve spolupráci s učitelem konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci speciálního pedagoga. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Třídní učitel organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.
- S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Obsahuje popis obtíží žáka, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování naplňování plánu.
- PLPP škola vyhodnocuje, sleduje naplňování cílů nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování PO. Pokud se ukáže daná opatření nedostatečná, třídní učitel doporučí zákonnému zástupci žáka využití pomoci školského poradenského zařízení a bezodkladně předá PLPP školskému poradenskému zařízení. Pokud jsou opatření dostatečná, pokračují pedagogičtí pracovníci v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

IVP:

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává škola pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP).

- IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Poskytování podpůrných opatření daných IVP třídní učitel s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje, v případě potřeby průběžně aktualizuje. Školské poradenské zařízení pak IVP 1x ročně vyhodnocuje.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpůrných opatření **upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP**, případně **upravit vzdělávací obsah** tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP, které umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠ.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně. To znamená, že **části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru**, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními třetího stupně a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů). Při vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, speciálním pedagogem, školním metodikem prevence a školním psychologem, který na naší škole pracuje 3 dny v týdnu. Speciální pedagog spolupracuje se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

a) v oblasti metod výuky:

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů
- zohledňování individuálních potřeb žáka

b) v oblasti organizace výuky:

- střídání forem a činností během výuky
- využívání skupinové výuky

- postupný přechod k systému kooperativní výuky
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků
- nabídka volnočasových aktivit ve škole a podpora rozvoje zájmů žáka
- zařazení předmětů speciální pedagogické péče
-

Zabezpečení výuky žáků se SVP – nepovinný předmět Speciálně pedagogická péče

Předmět speciálně pedagogické péče je nepovinný a je určen žákům se speciálními vzdělávacími potřebami podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory. Vzdělávací obsah tohoto předmětu přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními. S ohledem na různé potřeby žáků probíhá výuka individuálně 1-2 hod. týdně (dle doporučení ŠPZ), a to samostatně či ve skupině 2-4 žáků s ohledem na organizační možnosti školy. Předmět je vyučován pedagogickými pracovníky s rozšířenou kompetencí pro speciální pedagogiku.

SPP se zaměřuje především na tyto oblasti:

- řečová výchova,
- rozvoj grafomotorických dovedností,
- rozvoj vizuálně percepčních dovedností,
- nácvik sociální komunikace,
- zraková stimulace,
- rozvíjení sluchového vnímání,
- prostorová orientace.

Další oblasti případně vychází z konkrétních obtíží žáka.

Zabezpečení vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Mimořádně nadaným žákem se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. rozumí žák, jehož nadání dosahuje mimořádné úrovně.

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinná využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory. Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je třeba věnovat pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP a IVP mimořádně nadaného žáka

- Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, se speciálním pedagogem a školským poradenským zařízením, a to bezodkladně po obdržení doporučení školského poradenského pracoviště. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení školského poradenského zařízení.
- Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení IVP, je-li to účelné. IVP může být zpracován i pro kratší období než je školní rok. IVP může být doplňován a upravován v průběhu školního roku.
- Třídní učitel zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nemůže být IVP prováděn.
- Třídní učitel po podpisu IVP zákonným zástupcem žáka a získání písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce žáka předá informace o zahájení poskytování podpůrných opatření podle IVP speciálnímu pedagogu, který je zaznamená do školní matriky.

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky nadané a mimořádně nadané:

Školní poradenské pracoviště naší školy je tvořeno výchovným poradcem, speciálním pedagogem, školním metodikem prevence a školním psychologem, který na naší škole pracuje 3 dny v týdnu. Speciální pedagog spolupracuje se školským poradenským zařízením.

Specifikace provádění podpůrných opatření a úprav vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků:

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích okresních, krajských i celostátních kol
- nabídka zájmových útvarů.

Průřezová témata

Seznam zkratk užitých v tabulkách je na straně 5.

1. stupeň

Následující tabulka uvádí integraci průřezových témat do jednotlivých předmětů i jejich realizaci formou projektu.

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA (OSV)

Tematický okruh	Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Osobnostní rozvoj</i>						
- <i>Rozvoj schopností poznávání</i>		ČJ, MA	ČJ, MA, TD	VV, HV, ČJ		VV, IN
- <i>Sebepoznání a sebepojetí</i>		ČJ, ČaJS		VV, ČaJS, AJ	AJ	AJ, VV
- <i>Seberegulace a sebeorganizace</i>		ČaJS	ČaJS, TD	TV		PČ
- <i>Psychohygiena</i>				ČJ		
- <i>Kreativita</i>			ČJ, TD	MA, PČ, VV		HV, PČ
<i>Sociální rozvoj</i>						
- <i>Poznávání lidí</i>		PROJEKT Jsem školák	PH	ČaJS		IN
- <i>Mezilidské vztahy</i>		ČaJS	PH		VL PROJEKT Bambulky	
- <i>Komunikace</i>		ČJ		ČJ, AJ	ČJ, AJ	AJ, PČ
- <i>Kooperace a kompetice*</i>			ČJ, PH	ČJ, AJ	AJ	AJ

<i>Morální rozvoj</i>					
- <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i>			AJ	AJ	AJ, MA, PŘD, VL
- <i>Hodnoty, postoje, praktická etika</i>				ČJ	

K rozvoji OSV, k utužení kolektivu a zlepšení klimatu nabídneme na 1. stupni dle situace a možností tematicky zaměřené akce, které budou jednodenní nebo víkendové.

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA (VDO)

Ročník Tematický okruh	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Občanská společnost a škola</i>			ČaJS PROJEKT Naše město		
<i>Občan, občanská společnost a stát</i>		ČaJS			
<i>Formy participace občanů v politickém životě</i>					
<i>Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování</i>					

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH (VMEGS)

Ročník Tematický okruh	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Evropa a svět nás zajímá</i>		ČaJS	AJ, PČ	ČJ, AJ, VL	AJ, PČ
<i>Objevujeme Evropu a svět</i>				TV	VL, MA PROJEKT Cestujeme po Evropě

<i>Jsme Evropané</i>			HV	HV	
----------------------	--	--	----	----	--

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MuV)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematický okruh					
<i>Kulturní difference</i>	ČaJS				
<i>Lidské vztahy</i>	PROJEKT Doba vánoční	ČaJS	ČaJS	ČJ, PČ	
<i>Etnický původ</i>			HV		VL
<i>Multikulturalita</i>			AJ	ČJ, AJ, VL	AJ, HV
<i>Princip sociálního smíru a solidarity</i>					

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (EV)

Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
Tematický okruh					
<i>Ekosystémy</i>			ČaJS		PROJEKT Vodní svět
<i>Základní podmínky života</i>	ČaJS	ČaJS PROJEKT Člověk a jeho zdraví	ČaJS, PČ	PŘD	
<i>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</i>		ČaJS, TD	ČaJS, PČ	PROJEKT Doprava	
<i>Vztah člověka k prostředí</i>		ČaJS PROJEKT Podzemní čarování	ČaJS, VV, PČ	ČJ, PŘD	PŘD, MA, PČ

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA (MeV)

Tematický okruh	Ročník	1.	2.	3.	4.	5.
<i>Receptivní činnosti:</i>						
- <i>Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení</i>					ČJ	
- <i>Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality</i>						
- <i>Stavba mediálních sdělení</i>						VV
- <i>Vnímání autora mediálních sdělení</i>				HV PROJEKT Svátky jara		HV
- <i>Fungování a vliv médií ve společnosti</i>						
<i>Produktivní činnosti:</i>						
<i>Tvorba mediálního sdělení</i>						ČJ
<i>Práce v realizačním týmu</i>						VV

Učební plány

Učební plán 1. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory							I. stupeň	
		1.	2.	3.	4.	5.	1. – 5.	1. – 5. ročník	Disponibilní
		ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	9	8	9	8	7	41	33	8
	Cizí jazyk	1	2	3	3	3	12	9	3
Matematika a její aplikace		4	5	5	5	5	24	20	4
Informatika					1	1	2	2	
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2	2	2			6		
	Vlastivěda				2	1	4		
	Přírodověda				1	2	3		
Člověk a příroda	Fyzika								
	Chemie								
	Přírodopis								
	Zeměpis								
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12	
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7		
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví								
	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10	
Člověk a svět práce		1	1	1	1	1	5	5	
Průřezová témata									
Disponibilní časová dotace								16	
Celková povinná časová dotace		21	22	24	25	26	118	118	

Podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou na naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory pro předměty speciální pedagogické péče. Vzdělávací oblast těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými opatřeními v rámci IVP (z vyhlášky č. 27/2016 Sb.)

Učební plán 2. stupně

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory						II. stupeň	
		6.	7.	8.	9.	6. – 9.	6. – 9. ročník	Disponibilní
		ročník	ročník	ročník	ročník	ročník	Minimální časová dotace	
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	5	5	5	5	20	15	5
	Anglický jazyk	4	3	3	3	13	12	1
	Německý jazyk		2	2	2	6	6	
Matematika a její aplikace		4	4	5	5	18	15	3
Informační a komunikační technologie		3	1	1	1	6	1	5
Člověk a jeho svět								
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	11	
	Společenská výchova *	2*°	2*°	1 ⁺	2*°	7		
Člověk a příroda	Fyzika	(1)	2	2	2	6	21	1
	Chemie			2	2	4		
	Přírodopis	2	1	2	1	6		
	Zeměpis	1	2	1	2	6		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	10	
	Výtvarná výchova	1	1	2	2	7		1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví *						10	1°
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8		
Člověk a svět práce		1	1	1		3	3	1 ⁺
Průřezová témata								
Disponibilní časová dotace							18	18
Povinně volitelný předmět (disponibilní dotace)								
Celková povinná časová dotace		28	30	31	32/33	122	122	

7 hod. SV učivo oblasti Člověk a společnost – Výchova k občanství – 3 hod. *
učivo oblasti Člověk a zdraví – Výchova ke zdraví – 2 + 1 disponibilní°
učivo oblasti Člověk a svět práce – 1 disponibilní hodina⁺
Fyzika 6. ročník (1) výuka od školního roku 2023/24

Vzdělávací oblasti

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace zaujímá stěžejní místo ve výchovně-vzdělávací oblasti. Absolvent základního vzdělávání by měl být vybaven takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně se vyjadřovat a účinně uplatňovat i prosazovat výsledky svého poznávání.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Další cizí jazyk

Cíle vzdělávací oblasti

Utváření a rozvíjení klíčových kompetencí v této vzdělávací oblasti vede žáky k tomu, že chápou jazyk jako svébytný historický jev, rozvíjejí svůj pozitivní vztah k mateřskému jazyku a vnímají ho jako mnohotvárný prostředek k práci s informacemi a vyjadřování vlastních názorů. Žáci zvládají pravidla mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjejí pozitivní vztah k jazyku v rámci interkulturní komunikace.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

„Jazykem se dorozumívát, ale jazyk také prožívat.“
Pavel Eisner

Název vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět *Český jazyk a literatura* zahrnuje jazykovou výchovu, komunikační a slohovou výchovu a literární výchovu. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná. Důležitou částí předmětu ČJ je průřezové téma OSV, především oblast sociálního rozvoje, tj. verbální a neverbální komunikace. Z hlediska mediální komunikace a práce s médii tvoří nedílnou součást předmětu ČJ průřezové téma Mediální výchova.

Cíle vyučovacího předmětu

V *Jazykové výchově* získávají žáci vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy. Jazyková výchova vede žáky k přesnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování. Při rozvoji potřebných znalostí a dovedností se uplatňují a prohlubují i jejich obecné intelektové dovednosti, např. porovnávání různých jevů, jejich shod a odlišností, jejich třídění podle určitých hledisek a jejich zobecňování. Český jazyk je tak nástrojem získávání informací, ale i předmětem poznávání.

V *Komunikační a slohové výchově* se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, který se vztahuje k nejrozličnějším situacím, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. Ve vyšších ročnících se učí posuzovat také jazykové prostředky textové výstavby a kompozici textu.

V *Literární výchově* žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti. Postupně získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky i schopnosti tvořivé recepce, interpretace a produkce literárního textu. Žáci dospívají k takovým poznatkům a prožitkům, které mohou pozitivně ovlivnit jejich postoje, životní hodnotové orientace a obohatit jejich duchovní život.

Organizace vyučovacího předmětu

Český jazyk a literatura se vyučuje na prvním i druhém stupni od 1. do 9. ročníku. Na prvním stupni se v 1. ročníku vyučuje 9 hodin týdně, ve 2. ročníku 8 hodin, ve 3. ročníku 9 hodin týdně, ve 4. ročníku 8 hodin a v 5. ročníku 7 hodin týdně. Na druhém stupni se ČJL vyučuje v 6. – 9. ročníku 4 – 5 hodin týdně, podle organizačních možností nabízíme dělenou hodinu ve třídách s počtem žáků nad dvacet a výuku ve dvouhodinových blocích. V každém ročníku na základě četby a předem stanovených otázek odevzdá každý žák 1 – 2 samostatné (popř. skupinové) práce a vypracuje 2 slohové práce.

V 9. ročníku je k dispozici *volitelný předmět Čeština* v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně, který je určen k rozšiřování a dalšímu procvičování učiva.

Výuka ČJ probíhá dopoledne v učebnách, na prvním stupni v kmenových třídách, popřípadě v žákovské knihovně. Některá témata, zejména z oblasti literatury, jsou realizována formou krátkodobých projektů, soutěží, při nichž dochází ke kooperaci žáků souběžných tříd i různých ročníků. Mimo tradiční výuku nabízíme žákům jazykové programy na počítačích, půjčování knih v žákovské knihovně, besedy v městské knihovně, návštěvy divadelních a filmových představení (Kopřivnice, Ostrava).

1. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací a k jejich využití v praktickém životě. • Vedeme žáky k výběru a využívání vhodných způsobů a metod učení. • Učíme žáky plánovat a organizovat vlastní učení. • Vzbuzujeme zájem o učivo vhodnými způsoby motivace. • Vedeme žáky k poznání smyslu a cíle učení a vytvoření pozitivního vztahu k učení. • Vedeme žáky k práci s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádění věcí do souvislostí a propojování poznatků do širších celků.	• V praxi umožňujeme žákům používat různé metody a způsoby učení přiměřené jejich schopnostem. • Využíváme práci ve dvojicích, skupinách, v komunitním kruhu. • Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů. • Umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory. • Vybízíme žáky, aby kladli otázky (k věci).

	• Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání a posouzení získaných výsledků a vyvození závěrů. • Učíme žáky posoudit vlastní pokrok a kriticky zhodnotit výsledky svého učení. • Vedeme žáky k samostatnému určení překážky či problému bránícího učení a naplánování si, jakým způsobem by mohl své učení zdokonalit.	• Zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů. • Věnujeme maximální pozornost čtení s porozuměním. • Pracujeme s různými texty, vyhledáváme klíčová slova, myšlenky. • Používáme ve výuce metody postupů od konkrétního k abstraktnímu a poukážeme na vzájemné souvislosti. • Systematicky opakujeme a procvičujeme informace potřebné k dalšímu učení. • Zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k objevům, řešením a závěrům. • Vybízíme žáky, aby přemýšleli o smyslu dané činnosti. • Formulujeme společně se žáky cíl činnosti (úkolů). • Pozitivně hodnotíme každý dosažený úspěch. • Vedeme žáky k srovnávání výsledků vlastní práce během určitého období. • S chybou žáků pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k vnímání problémové situace, rozpoznání a pochopení problému a řešení problémů na základě vlastního úsudku a zkušenosti. • Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení. • Vedeme žáky ke zvyku nenechat se odradit případným nezdarem a vytrvale hledat konečné řešení problému.	• Klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy nebo úlohy rozvíjející tvořivost. • Využíváme příběhů a her k řešení problémů. • Využíváme příklady a vzory, stále žáky povzbuzujeme a oceňujeme jeho vytrvalost při řešení problému.

	• Vedeme žáky ke sledování vlastního pokroku při zdolávání problémů. • Vedeme žáky ke zvyku kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí a schopnosti je obhájit. • Vedeme žáky k uvědomění si zodpovědnosti za svá rozhodnutí a zvyku zhodnotit výsledky svých činů.	• Vybízíme žáky ke sledování své úspěšnosti při zdolávání problémů během určitého období. • Učíme žáky přezkoumávat a posuzovat předkládané informace. • Učíme žáky sebekontroly a sebekázně a průběžnému zhodnocování svých činů.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky ke zvyku formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřovat se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu. • Vedeme žáky ke zvyku naslouchat promluvám druhých lidí a schopnosti porozumět jim a vhodně na ně reagovat. • Vedeme žáky ke schopnosti účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat. • Vedeme žáky ke schopnosti porozumět různým typům textů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a zvuků a zvyku přemýšlet o nich, reagovat na ně a tvořivě je využívat ke svému rozvoji a k aktivnímu zapojení se do společenského dění. • Vedeme žáky ke schopnosti využívat získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	• Nacvičujeme zásady správné komunikace – vnímání, pozornost, aktivní naslouchání ... • Pracujeme ve dvojicích a ve skupinách. • Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému tématu (např. komunitní kruh, skupinová práce). • Zařazujeme diskuse, vybízíme žáky ke kladení otázek, obhajobě svých názorů. • Nacvičujeme postup vyjadřování a správné formulace (podstata informace, správný slovosled). • Používáme cvičení podporující rozvoj slovní zásoby, logickou stavbu výpovědí a textů. • Využíváme partnerskou výuku, skupinovou práci a jejich prezentaci.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky ke schopnosti účinně spolupracovat ve skupině. • Vedeme žáky ke schopnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti.	• Při skupinové práci jednotliví žáci přispívají svým podílem na konečném výsledku. • Vytváříme společně se žáky kritéria spolupráce a kritéria hodnocení.

	• Vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi. • Vedeme žáky ke zvyku v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat. • Vedeme žáky ke schopnosti přispět k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy. • Vedeme žáky k pochopení potřeby efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu. • Vedeme žáky k ocenění zkušeností druhých lidí a respektování různých hledisek. • Vedeme žáky k vytváření si pozitivní představy o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samostatný rozvoj.	• Zadáváme diferencované úkoly dle schopnosti žáků. • Snažíme se, aby každý žák zažil při práci úspěch a oceňoval úspěch spolužáků. • Vytváříme modelové situace. • Organizujeme práci ve skupině i v týmu, vytváříme spolu s žáky pravidla práce. • Pozitivně hodnotíme zájem a snahu. • Podílíme se na utváření příjemné atmosféry v týmu, ohleduplně a s úctou jednáme s druhými lidmi. • Podporujeme sebedůvěru a samostatný rozvoj. • Rozvíjíme pocit sebeuspokojení a sebeúcty. • Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle. • Respektujeme dohodnutá pravidla.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí a zvyku vážit si jejich vnitřních hodnot. • Vedeme žáky k respektu, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví. • Vedeme žáky k aktivnímu zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit.	• Zdůrazňujeme důležitost vzájemné lidské spolupráce. • Umožňujeme vžít se do rolí v různých životních situacích a řešit je. • Vedeme k sebeúctě a úctě k ostatním. • Respektujeme názory druhých.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků. • Vedeme žáky k rozvoji svého podnikatelského myšlení, orientaci v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, pochopení podstaty, cíle a rizik podnikání.	• Volíme takové úkoly, které jsou použitelné v běžném životě. • Poukazujeme na možná rizika a hledáme cesty k jejich minimalizaci. • Využíváme chybu k učení.

	• Vedeme žáky k využívání znalostí a zkušeností v předmětu Český jazyk a literatura pro svůj další rozvoj.	
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k osvojení si základních hygienických návyků spojených s používáním digitálních technologií. • Vedeme žáky k využívání digitálních technologií při tvorbě vlastního sdělení. • Vedeme žáky ke čtení s porozuměním přiměřeně náročných textů, včetně textů elektronických • Vedeme žáky k vyhledávání základních informací v doporučených digitálních zdrojích, • k porovnávání informací z různých zdrojů • Vedeme žáky k využívání vybraných forem elektronické komunikace, k respektu pravidel bezpečného a zdraví neohrožujícího chování při elektronické komunikaci	• Nacvičujeme postupy zahájení a samotného procesu práce s digitálních technologií. • Prezентujeme modelové situace s využitím digitálních technologií při vlastní tvorbě. • Dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním. • Umožňujeme žákům využívání online slovníků např. slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov. • Vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství. • Učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat) a pro sdílení výsledků samostatné nebo společné práce. • Učíme žáky respektovat názory druhých a slušnému chování při elektronické komunikaci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura na 1. stupni

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy po 1. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním; – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; – pracuje podle písemných nebo mluvených pokynů přiměřené složitosti; – seznamuje se se základními komunikačními pravidly v rozhovoru. – před zahájením práce s digitálními technologiemi si připraví své pracovní místo s pomocí učitele – správně drží tělo při práci s digitálními technologiemi – po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky pod vedením učitele	Dodržování hygienických návyků správného psaní(správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku) Prosba, poděkování, omluva, blahopřání Rozvíjení znělého hlasu, nácvik přiměřeného tempa řeči a správného dýchání Dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi	OSV – osobnostní rozvoj – sebepoznání, sebepojetí OSV – osobnostní rozvoj–rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy po 2. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – seznamuje se s psaním jednoduchých sdělení; – pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost; – v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči; – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti; – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh; – respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru. – technologiemi si připraví své pracovní místo podle nastavených pravidel – po dokončení práce s digitálními technologiemi provede relaxační protahovací cviky s pomocí učitele	Komunikační situace: Žádost, vzkaz, zpráva Upevňování hygienických návyků při psaní Plynulý a úhledný písemný projev Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů Nácvik přiměřeného tempa řeči Srozumitelný projev Vyprávění pohádky, povídky nebo příběhu Spojování obsahu textu s ilustrací Dialog – mluvčí a posluchač Zdvořilostní obraty Výběr vhodných komunikačních prostředků a výrazů Písemný projev – základní hygienické návyky při práci s digitálními technologiemi	OSV – osobnostní rozvoj–rozvoj schopností poznávání OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Očekávané výstupy po 3. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – volí vhodné verbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích; – na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev; – píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení; – kontroluje vlastní písemný projev; – omluví se, napíše žádost, vzkaz, zprávu, oznámení; – čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas. – dodrží vymezený čas určený pro práci s digitálními technologiemi – po dokončení práce s digitálními technologiemi samostatně provede relaxační protahovací cviky – uplatňuje návyky při psaní na školních digitálních zařízeních – pracuje s textem v textovém editor	Výběr vhodných jazykových prostředků (řeč spisovná, hovorová) Vypravování, jednoduchý popis osoby Automatizace psacího pohybu, odstraňování individuálních nedostatků písemného projevu Čitelný písemný projev Komunikační situace navozené mluveným nebo písemným pokynem (omluva, žádost, vzkaz, zpráva, oznámení) Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače v dialogu, zdvořilé vystupování Dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi Nácvik techniky psaní na klávesnici a na dotykovém zařízení, úprava textu v textovém editoru, práce v textovém editoru (mazání znaků, označování znaků, slov, částí textu atd.)	OSV – sociální rozvoj – komunikace OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopnosti poznávání OSV – sociální rozvoj – kooperace a kompetice

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení; – volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru; – rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace; – sestaví osnovu a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti. – dodržuje pravidla bezpečnosti při elektronické komunikaci – porozumí významu piktogramu – napíše SMS, vhodně využije emotikony	Orientace v textu Výrazové prostředky – členění vět, frázování, síla a barva hlasu; mimojazykové prostředky (mimika, gesta) Používání spisovné, nespisovné a hovorové mluvy Členění příběhu, pravidla sestavování osnovy; jednoduché vypravování, popis rostlin, zvířat a věcí Pravidla bezpečnosti elektronické komunikace Formy písemného projevu - SMS	OSV – sociální rozvoj – komunikace MuV – multikulturalita EV – vztah člověka k prostředí

Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
– – Žák – rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává; – reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta;	Vyhledávání klíčových slov, pozorné vnímání podrobností a hledání jejich významu v celku Vystižení jádra sdělení, orientace v naučných textech přiměřených věku	

– vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku; – rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě; – píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry. – napíše e-mail – vyplní elektronickou přihlášku	Pravidla dialogu (zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) Porovnávání názorů a zkušeností Sestavování osnovy, tvoření nadpisu, členění textu na odstavce, vypravování, popis předmětu, děje, pracovního postupu, psaní dopisu – jeho části, vyplňování tiskopisů Formy písemného projevu – e-mail, elektronický formulář	<i>MuV</i> – lidské vztahy <i>MeV</i> – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení <i>OSV</i> – sociální rozvoj – komunikace
---	---	--

Jazyková výchova

Očekávané výstupy po 1. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky; – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy.	Poznávání písmen abecedy Hláskosloví – věta, slovo, slabika, hláska Písmeno malé, velké, tištěné, psané Tečka, čárka, otazník, vykřičník	<i>OSV</i> – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy po 2. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat, mezipředmětové vztahy
Žák – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená; – porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost; – rozlišuje jednoduché příklady slovních druhů v základním tvaru; – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy; – rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky; – odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování.	Nauka o slově – slova nadřazená, podřazená, slova významem podobná, protikladná Seznamování se s některými slovními druhy (ohebné a neohebné) Slovní druhy Spojky a jejich funkce, spojovací výrazy Spojení dvou nebo více vět, jednoduchá věta a souvětí Pořádek vět v textu Pořádek slov ve větě Věty oznamovací, tázací, rozkazovací, přací Používání a znalost pravopisu i/í, y/ý po tvrdých a měkkých souhláskách, slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; používání a znalost pravopisu ú, ů; velká písmena na začátku věty; vlastní jména osob a zvířat	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání

Očekávané výstupy po 3. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – porovnává významy slov, vyhledává slova příbuzná a rozlišuje slovní druhy v základním tvaru; – užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves; – odůvodňuje a píše správně i/i, y/ý po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech.	Slova nadřazená, podřazená, souřadná, slova opačného významu Slova příbuzná ohebné a neohebné slovní druhy – přídavná jména, zájmena, příslovce používání správných gramatických tvarů podstatných jmen, přídavných jmen a sloves; podstatné jméno (rod, číslo, pád), slovesa (osoba, číslo a čas přítomný) Vyjmenovaná slova, práce se skupinami slov s y/ý uvnitř slov, hledání a dotváření slov příbuzných, předpona vy- Používání vlastních jmen – názvy měst, vesnic, řek, pohoří	

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová; – rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary; – určuje slovní druhy plnovýznamových	Slova jednoznačná, mnohoznačná, slova opačného, stejného nebo podobného významu Používání spisovných tvarů v psaném a mluveném projevu	

slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu; – vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné skladební dvojici označuje základ věty; – píše správně i, í / y, ý ve slovech po obojetných souhláskách; – odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí; – užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje; – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku; – využívá digitální aplikace a software k procvičování	Určování slovních druhů a jejich třídění, mluvnické kategorie podstatných jmen (vzory), Slovesa (infinitiv, čas minulý a budoucí) Základní skladební dvojice – určování holého podmětu a přísudku, podmět vyjádřený a nevyjádřený Vyjmenovaná slova a slova příbuzná Rozlišování věty jednoduché a souvětí, smysluplné uspořádání vět jednoduchých do souvětí Spojování vět v souvětí spojovacími výrazy a možnosti jejich obměňování Stavba slova (kořen, předpona, přípona) Rozlišení předpon a předložek Využívání technologií k procvičování správné aplikace gramatických pravidel	
--	---	--

Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – zvládá základní příklady syntaktického pravopisu. – píše gramaticky správně text přiměřeného rozsahu s použitím digitálních technologií – využívá elektronické slovníky a programy (slovník spisovné češtiny, pravidla pravopisu)	Stavba slova – na základě odvozování příponami a předponami Rozlišení předpony a předložky, pravopis Shoda přísudku s holým podmětem Slovní druhy, tvary slov: podstatná jména přídavná jména tvrdá a měkká (přivlastňovací – seznámení) zájmena číslovky slovesa (způsob oznamovací, rozkazovací a seznámení s podmiňovacím) Ověření znalostí pravopisu a využívání technologií k procvičování správné aplikace pravidel gramatiky	

Literární výchova

Očekávané výstupy po 1. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku.	Nadpis, článek, řádek a odstavec Přednes básně nebo úryvku prózy Porozumění jednoduchému přečtenému textu, Hlasité a tiché čtení	OSV – osobnostní rozvoj – komunikace

Očekávané výstupy po 2. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vyjadřuje svoje pocity z přečteného textu; – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění; – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Četba s porozuměním Líčení atmosféry příběhu Volná reprodukce textu Dramatizace pohádky, povídky nebo básně	OSV – osobnostní rozvoj – kreativita PČ – lidové zvyky, tradice

Očekávané výstupy po 3. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností.	Četba uměleckých, populárních a naukových textů s důrazem na upevňování čtenářských dovedností a návyků, líčení atmosféry příběhu seznámení s poezií a prózou (pojmy: báseň, rým, sloka), přednes Pohádka, povídka, postava, děj, prostředí	OSV – osobnostní rozvoj – rozvoj schopností poznávání OSV – osobnostní rozvoj – psychohygiena

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
– – Žák – vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je; – rozlišuje různé typy uměleckých textů. – přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu	Uvědomělé plynulé čtení přiměřeně náročným textům, tiché čtení s porozuměním, tvořivé činnosti s literárním textem, volné reprodukce, dramatizace textu Lidová slovesnost, literatura v proměnách času, literatura věcná a umělecká Čtení elektronických textů, vyhledávání a orientace v textu	OSV – morální rozvoj – hodnoty, postoje a praktická etika VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – volně reprodukuje text podle svých schopností; – tvoří vlastní literární text na dané téma; – rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů; – při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy. – přečte s porozuměním elektronický text přiměřeného rozsahu, reprodukuje jej – porovná informace z různých zdrojů – vyhledá informace ve slovnících, dětských encyklopediích a v doporučených online zdrojích	Zážitkové čtení a naslouchání, volná reprodukce, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod vlastní tvorba na libovolné téma Studijní čtení naukových textů Druhy a žánry dětské literatury Používání literárních pojmů: přirovnání, básnické výrazy, přenesené výrazy, zastaralé výrazy Čtení elektronických textů, vyhledávání a porovnávání informací z různých zdrojů	MeV – tvorba mediálního sdělení

2. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. • Učíme žáky efektivně využívat informace – na základě jejich pochopení, propojení a systematizace – v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě. • Seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny, na jejichž základě si vytvářejí komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy. • Vedeme žáky k poznávání smyslu a cíle učení, k pozitivnímu vztahu k učení, k objektivnímu posouzení vlastního pokroku, k určení překážek a problémů bránících v učení.	• Učíme žáky orientovat se v učebnicích, odborných příručkách, ve slovnících, na internetu. • Nabízíme žákům cvičení, která rozvíjejí jejich analytické a syntetické schopnosti. • Používáme jazykové hry k rozvoji logického myšlení, kreativity a fantazie. • Prostřednictvím vyhledávání podstatných informací z různých typů tištěných a elektronických textů vedeme žáky k porozumění jejich významu a smyslu. • Motivujeme žáky k vedení strukturovaných portfolií zahrnujících informace o četbě krásné literatury a informační zdroje z dalších oblastí jejich zájmu, a tím sledovali svůj pokrok v učení.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problému a k jeho řešení. • Vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností. • Vedeme žáky k obhajobě svých způsobů řešení problémů.	• Používáme induktivní metodu ve výuce. • Vedeme žáky k práci na autentických projektech. • Využíváme formy skupinové práce.

<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu. • Učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuze, obhajovat své názory a vhodně argumentovat. • Učíme žáky rozumět různým typům textů. • Učíme žáky vnímat a vhodně používat neverbální prostředky komunikace.	• Používáme cvičení podporující rozvoj slovní zásoby, logickou stavbu výpovědí a textů. • Využíváme práci ve dvojicích, ve skupině. • Vedeme žáky ke čtení s porozuměním. • Využíváme dramatizaci (pantomimu). • Vedeme žáky k rozvíjení komunikační strategie a techniky i v elektronické formě.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k účinné spolupráci v týmu, k pozitivnímu převzetí nové role v týmové práci. • Učíme žáky diskutovat v malé skupině a debatovat v celé třídě. • Vedeme žáky k sebeúctě a k přiměřenému sebehodnocení.	• Umožňujeme žákům pracovat ve skupině. • Učíme žáky pravidlům vedení diskuze. • Poskytujeme žákům prostor k pravidelné sebereflexi. • Respektujeme žakovu osobnost. • Využíváme zkušenosti žáků z prostředí digitálních technologií pro komunikaci a utváření jejich hodnotového systému.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností. • Vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví a úctě k nim.	• Využíváme různé formy skupinové práce. • Na základě četby se žáci seznamují s různými charaktery literárních postav a s motivy jejich jednání a posuzují je. • Umožňujeme žákům volbu úkolů, ale vedeme je k zodpovědnému splnění zadaných úkolů. • Výběrem kvalitních uměleckých děl vedeme žáky k poznání krás mateřského jazyka a úctě k němu. • Vhodným výběrem ukázek světové literatury vedeme žáky k respektování kulturních tradic jiných národů.

		• Využíváme osobní zkušenosti žáků s komunikací v různých médiích včetně sociálních sítí a jejich zkušenosti z četby k přiblížení myšlení, názorů a jednání různých lidí.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Vedeme žáky k využívání znalostí předmětu ČJL pro svůj další rozvoj.	• Učíme žáky dodržovat stanovená kritéria pro samostatnou i skupinovou práci. • Vedeme žáky k praktickému uplatnění českého jazyka v psaném i mluveném projevu (prezentace, referát ...). • Při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a k vlastní bezpečnosti.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k samostatnému rozhodování při volbě vhodných digitálních technologií pro naplnění komunikačních potřeb. • Vedeme žáky k vyhledávání a praktickému zkoušení nových technologií a aplikací podle vzdělávací a komunikační potřeby. • Vedeme žáky k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví při práci v digitálním prostředí,	• Učíme žáky účelně používat internetové jazykové příručky. • Umožňujeme žákům při tvorbě využívat elektronických prezentací • Motivujeme žáky, aby si ve školním digitálním prostředí vedli svá portfolia, ve kterých budou sledovat svůj pokrok v učení. • Vedeme žáky k vyhledávání a užívání různých internetových portálů zaměřených na doplňování a procvičování učiva.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura na 2. stupni

Jazyková výchova

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – si uvědomuje rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou češtinou; – používá základní jazykové příručky pro poučení o češtině. – seznámí se s útvary českého jazyka – volí při svém ústním projevu náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo; – spisovně vyslovuje česká slova; – rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, část předponovou a koncovku; – aplikuje znalosti o stavbě slova a odvozování slov v psaném projevu; – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je ve správných gramatických tvarech; – zvládá pravopis morfoloický;	Čeština a její podoby Seznámení a práce s příručkami (Pravidla českého pravopisu, SSČ pro školu a veřejnost, Slovník cizích slov aj.) Čeština psaná a mluvená, spisovná a nespisovná; nářečí, obecná čeština; úloha spisovného jazyka Zvuková stránka věty a slova Věty podle postoje mluvčího Spodoba znělosti Slovo a jeho stavba Slovo základové a odvozené Slovotvorný základ Přípona, předpona, koncovka, kořen slova, slova příbuzná Odvozování slov a pravopis Slovní druhy ohebné a neohebné Podstatná jména a jejich mluvnické kategorie, vzory	OSV – cvičení pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci (<i>pro všechny složky ČJL a všechny ročníky</i>) SV – jazyková kultura OSV – rozvoj pozornosti vůči odlišnostem MuV – poznávání vlastního kulturního zakotvení, komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin (<i>pro všechny složky ČJL a všechny ročníky</i>) OSV – cvičení dovednosti pro verbální sdělování

– užívá číslovky ve správných tvarech; – vyhledává základní skladební dvojici a poznává jednoduché příklady rozvíjejících větných členů; – zvládá základní pravidla syntaktického pravopisu; – řeší samostatně úkoly zadane v elektronické učebně.	Podstatná jména konkrétní a abstraktní, vlastní a obecná, pomnožná, hromadná a látková Přídavná jména – druhy, skloňování, stupňování Zájmena – jejich druhy a platnost ve větě, skloňování osobních zájmen Číslovky; druhy, skloňování; užívání číslovek Slovesa Věta jednoduchá, část podmětová a přísudková Podmět Přísudek Shoda podmětu s přísudkem Rozvíjející větné členy: přívlastek shodný a neshodný, předmět, příslovečné určení (místa, času, způsobu a míry)	
---	---	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – užívá ohebné slovní druhy ve správných tvarech, v písemném projevu – rozlišuje slovesné kategorie, používá správné tvary sloves; – rozumí základnímu významu slov a vyhledává další významy ve slovnících; – vyhledává samostatně na internetových portálech různé významy slov, rčení, přísloví, úsloví; – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov;	Tvarosloví Podstatná jména; skloňování vlastních jmen, názvů osob a zeměpisných názvů, skloňování názvů částí těla; psaní víceslovných názvů Přídavná jména, jmenné tvary přídavných jmen Zájmena, skloňování vztažných zájmen Číslovky; druhy, skloňování; užívání číslovek Slovesa; osoba, číslo, způsob, čas, slovesný rod Slovesné tvary určité a neurčité, jednoduché a složené Třídění sloves; slovesa nepravidelná Příslovce, tvoření a stupňování Slovo; pojmenování jednoslovná a víceslovná. Slova jednoznačná a mnohoznačná; homonyma, synonyma, antonyma; odborné názvy; přenášení slov do jiných významů Obohacování slovní zásoby tvořením slov, skládáním, zkracováním, přejímáním cizích slov a vytvářením sousloví Odvozování slov pomocí předpon a přípon	SV – jazyková kultura

– určuje složitější příklady základních i rozvíjejících větných členů; – rozlišuje větu jednočlennou a dvojčlennou; – rozpozná různé typy větných celků; – zvládá pravidla syntaktického pravopisu ve větě jednoduché a v jednoduchém souvětí.	Větné členy základní a rozvíjející (podmět, přísudek, předmět, přívlastek, příslovečné určení) Věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty Jednoduchá věta a souvětí; druhy vedlejších vět; souvětí podřadné a souřadné Psaní čárek ve větě jednoduché a v souvětí	
---	---	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – rozlišuje spisovný jazyk, obecnou češtinu a nářečí a zdůvodní jejich užití; – zařadí češtinu do systému slovanských jazyků; – vyhledá na internetu ukázky psaných i mluvených slov užívaných v různých nářečích, slangu s vysvětlením jejich významů; – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov;	Obecné výklady o českém jazyce Útvary českého jazyka a jazyková kultura Slovanské jazyky Obohacování slovní zásoby tvořením slov, skládáním, zkracováním, přejímáním cizích slov a vytvářením sousloví Odvozování slov pomocí předpon a přípon	<i>DĚ</i>– staroslověnština, vývoj českého jazyka <i>MuV, VMEGS</i> – postavení českého jazyka v rámci slovanských a evropských jazyků <i>VMESG</i> – český jazyk jako součást evropské kultury

– spisovně vyslovuje běžně užívaná cizí slova; – používá správné tvary přejatých slov; – v ústním i písemném projevu používá správné tvary zájmen; – tvoří spisovné tvary sloves a využívá je ve svém písemném i mluveném projevu; – určuje slovní druhy plnovýznamových slov a užívá je ve správných gramatických tvarech; – rozlišuje základní a rozvíjející větné členy; – vhodně změní větný člen ve vedlejší větu a naopak; – pojmenuje druhy vedlejších vět; – určí několikanásobný větný člen a významový poměr mezi jeho složkami; – rozpozná významové vztahy mezi hlavními větami a souřadně spojenými větami vedlejšími.	Tvarosloví. Skloňování častých přejatých jmen obecných Skloňování zájmen, skloňování zájmena týž, tentýž Slovesné tvary. Slovesný vid. Slovesa dokonavá a nedokonavá Slovní druhy neohebné Skladba Druhy větných členů Věta jednoduchá a souvětí Souvětí podřadné a druhy vedlejších vět Významový vztah mezi jednotlivými členy v několikanásobném větném členu Souřadně spojené věty vedlejší Souvětí souřadné. Významový vztah slučovací, odporovací, stupňovací, vylučovací, důvodový (příčinný), důsledkový mezi větami hlavními	
--	--	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – zvládá lexikální a slovotvorný pravopis českých a běžných cizích slov bez výrazných problémů; – dbá na správnou výslovnost a správný přízvuk ve veřejném projevu; – samostatně pracuje s jazykovými příručkami a slovníky; – dodržuje zásady spisovné výslovnosti; – zpracuje výkladovou prezentaci k určité etapě vývoje českého jazyka s použitím vhodných internetových zdrojů; – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci; – zvládá morfologický pravopis; – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí; – zvládá syntaktický pravopis složitěho souvětí; – zařadí češtinu do kontextu evropských jazyků.	Hláskosloví; výslovnost; zvuková stránka slova a věty Grafická stránka češtiny; něco z dějin českého jazyka a pravopisu Opakování pravopisu slov českých a přejatých Slovo a jeho významy. Slovní zásoba Stavba slova; tvoření slov Slovní druhy; skloňování; časování Věta jednoduchá. Souvětí podřadné a souřadné Vsuvka Pořádek slov ve větě. Výstavba textu Čeština a jiné jazyky	SV – jazyková kultura <i>DĚ</i> – Jan Hus, Jan Amos Komenský, národní obrození <i>VMEGS</i> – vztahy mezi evropskými jazyky; český jazyk součástí evropské kultury

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – oslovuje adekvátně situaci; – odlišuje spisovný a nespisovný projev vzhledem ke svému komunikačnímu záměru; – stručně a srozumitelně zaznamenává události s použitím všech důležitých faktů; – sděluje zajímavě, živě zážitky (nejen svoje), využívá fantazii – v mluveném i písemném projevu; – popisuje jednoduchým způsobem předměty, místa, osoby, pracovní postup; – zpracuje v používaném textovém editoru jednoduchý popis na zadané téma, doplní jej obrázky a uloží jej do svého portfolia ve školní učebně; – odlišuje v textu důležitá fakta od faktů méně důležitých; – zaznamená audio nahrávku svého připraveného mluveného projevu a kriticky zhodnotí projev svůj i spolužáků;	Oslovení Vzkaz, pohled, korespondenční lístek Dopis – soukromý Přihláška, Zpráva Vypravování Popis (předmětu, místa, osoby – pokus o charakteristiku, pracovního postupu) Výpisky Dialog a monolog v životě. Telefonický rozhovor, záznamník	MeV – redakce školního časopisu (1 měsíc) IN – psaní a posílání e-mailů MeV – identifikace základních orientačních prvků v textu OSV – cvičení pro rozvoj kreativity OSV – já jako zdroj informací o sobě, co o sobě vím a co ne VV – nákresy, ilustrace FY, ZE, DĚ, PŘ – zpracování textu z oboru OSV, SV – cvičení ve verbálním a neverbálním sdělování, vedení dialogu a jeho typy, komunikace v různých situacích

– naslouchá, dodržuje zásady rozhovoru, rozlišuje formální a neformální dialogy, užívá neverbální prostředky komunikace.		
--	--	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – vytvoří subjektivně zabarvený popis; – dodržuje stavbu vypravování; – charakterizuje osobu a literární postavu; – vyhledá s použitím různých internetových zdrojů informace o autorovi, jeho životě a stěžejním díle, elektronicky je zpracuje a odevzdá v digitální podobě; zapojuje se do diskuze; – vyhledává klíčová slova a formuluje hlavní myšlenky textu.	Popis, líčení Vypravování Charakteristika přímá, nepřímá Životopis, práce s informacemi Diskuze Výpisky	<i>MeV</i> – redakce školního časopisu (1 měsíc) <i>SV</i> – běžné rodinné situace <i>MeV</i> – fungování a vliv médií ve společnosti (<i>Děti a televize</i>)

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – se seznámí se stavbou řečnického projevu a vhodně používá verbální, neverbální a paralingvální prostředky řeči;	Řečnictví – veřejné mluvené projevy Charakteristika	<i>MeV</i> – redakce školního časopisu (1 měsíc) <i>DĚ</i> – počátky řečnictví

– samostatně připraví s využitím internetu referát a s oporou jím vytvořené elektronické prezentace jej ústně odprezentuje před spolužáky; – vypracuje jednoduchý výklad a jednoduchou úvahu; – se seznámí se základy tvorby reklamy a s její rolí v médiích.	Referát Zápis Úvaha Výklad Reklama Recenze	SV – člověk v pracovním poměru MeV – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení; tvorba mediálního sdělení
---	---	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování; – vypracuje a odešle svůj strukturovaný životopis jako přílohu e-mailu s dodržováním zásad e-mailové komunikace; – zpracuje rozhovor s člověkem vybraného povolání, využije k tomu e-mailové komunikace a různých internetových zdrojů zaměřených na volbu povolání – odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení; – ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji;	Vypravování, vnitřní monolog Úvaha Životopis Publicistické žánry Rozhovor Fejeton, reportáž, cestopis Projevy mluvené a psané. Komunikace internetová a e-mailová	MeV – redakce školního časopisu (1 měsíc); práce v realizačním týmu SV - volba povolání MeV – zpravodajství, média a zábava, objektivita zpráv InF – využití znalostí práce s PC

– rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera; – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj; – využívá poznatky o jazyce a stylu ke gramaticky a věcně správnému písemnému projevu; – rozlišuje funkce jednotlivých stylů.	Funkční styly	
--	---------------	--

Literární výchova

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – rozlišuje jednotlivé literární druhy na základě přečteného textu; – poznává v textech básnické obrazy; – formuluje své dojmy z poetického textu; – čte a přednáší básnické texty přirozeně, se správnou intonací, v přirozeném rytmu; – pozná epické a prozaické žánry na základě jejich struktury a jazyka; – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby; – reprodukuje přečtený text; – tvoří vlastní text podle svých schopností; – vypravuje jednu místní pověst;	Základní literární druhy – lyrika, epika, drama Lyrika – poezie – báseň – verš Literární žánry: Píseň Lidová slovesnost, folklor Epika Balada Báje a mýty Proza Pověst, legenda Pohádka	VV – ilustrace HV – žák zazpívá lidovou píseň SV – rodinný život MuV – multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování (romská balada) VV – komiks k textu (popř. k jeho části) DĚ, ZE – starověk OSV – cvičení pro rozvoj kreativity VMEGS, SV – česká lidová slovesnost, české zvyky a tradice, příklady v evropském kontextu

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi- předmětové vztahy
Žák – reprodukuje text se správnou pointou; – vysvětlí alegorii bajky; – seznámí se s některými příslovími, pořekadly, rčeními a úslovími, rozpoznává přenesená pojmenování a použije je ve vhodných situacích; – tvoří vlastní literární text podle svých schopností; – nalezne s použitím různých internetových zdrojů a s pomocí klíčových slov informace týkající se významných českých autorů; porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním a filmovém zpracování; – se seznámí se vznikem knihy, časopisů a novin; – vyhledává informace v různých typech katalogů.	Z nejstarší literatury Nápisy, epigramy, epitafy Drobná epika: anekdota, bajka Jazykové prostředky v literatuře Přísloví, pořekadla, rčení, úsloví Literatura 19. století Práce s texty - osnova, stavba, čtení s porozuměním Dialog a monolog v divadle a ve filmu Film – televize – literatura Knihy Knižní kultura, ilustrace Časopisy, noviny Knihovny Práce s literaturou, bibliografie	<i>DĚ</i> – antika <i>VMEGS</i> – národní slovesnost v evropském kontextu <i>DĚ</i> – příklady z historie <i>DĚ</i> – první kroniky v české historii <i>MeV</i> – vliv médií na život člověka

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi- předmětové vztahy
---------------------------------	-------	---

Žák – jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla; – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora; – vytvoří digitální prezentaci o vybraném spisovateli a žánru, jeho stěžejním díle a s její oporou ji ústně odprezentuje; – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty; – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v literatuře.	Literární druhy a žánry Z historie literatury Román Archaismy, historismy, Povídka Komiks Poezie-básnické prostředky Práce s básni Divadlo Autorské divadlo, mystifikace	<i>DĚ</i> – historické pojmy a události <i>DĚ</i> – umělecké směry <i>HV</i> – písňové texty, hudební divadlo
--	---	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Motto: „Kolik řečí znáš, tolikrát jsi člověkem“

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast zaujímá stěžejní postavení ve výchovně-vzdělávacím procesu. Dobrá jazyková úroveň patří k podstatným znakům všeobecné vyspělosti absolventa základního vzdělání. Výuka jazyků vybavuje žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožňují správně vnímat různá jazyková sdělení, rozumět jim, vhodně reagovat a uplatňovat výsledky svého poznávání.

Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytuje živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice.

Cíle vyučovacího předmětu

Vzdělávání v anglickém jazyce předpokládá dosažení úrovně A2 (podle společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A2: Žák rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm, o jeho rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnaléhavějších potřeb.

Organizace vyučovacího předmětu

Časová dotace pro 1. stupeň: pro 1. třídu 1 hodina týdně, pro 2. třídu 2 hodiny týdně a pro 3., 4. a 5. třídu 3 hodiny týdně.

Časová dotace pro 2. stupeň: pro 6. třídu 4 hodiny týdně, pro 7., 8., a 9. třídu 3 hodiny týdně.

1. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k dlouhodobé práci na osvojení si cizího jazyka. • Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. • Vedeme žáky k systematickému používání naučených jazykových prostředků. • Vedeme žáky k posouzení vlastního učení.	• Vymezíme základní učivo. • Učíme žáky orientovat se v učebnici a slovníku při učebnici. • Používáme co nejvíce angličtinu a naučené fráze v hodinách. • Po ukončení každé lekce si povídáme, co nového jsme zvládli.
<i>Kompetence k řešení problému</i>	• Vedeme žáky k poznání problému a jeho řešení; k hledání vhodných způsobů řešení; k obhajobě řešení a k odpovědnosti za rozhodnutí.	• Vedeme žáky k práci ve skupinách, dvojicích a samostatné práci. • Zařazujeme didaktické hry, např.: osmisměrky, doplňování písmen, stolní hry, spojovací aktivity a online hry a aplikace • Zařazujeme miniprojekty – zaměřující se na bezprostřední okolí žáka, řízené/ polořízené psaní. • Vedeme žáky nebát se při nepochopení učiva požádat o pomoc..

<i>Kompetence komunikační</i>	• Vedeme žáky k souvislému a kultivovanému vyjadřování slovem a písmem. • Vedeme žáky k poslouchání a zapojení se do rozhovorů. • Vedeme žáky k porozumění a práci s psanými texty. • Vedeme žáky ke spolupráci s ostatními.	• Zařazujeme motivační hry – hry pro procvičování řečových dovedností, k upevňování slovní zásoby a výslovnosti, hry pro uvolnění. • Používáme co nejvíce angličtinu a naučené fráze v hodinách. • Využíváme jednoduchých textů ke čtení.. • Popisujeme obrázky, využíváme obrázkové karty. • Používáme pantomimu, napodobování, hádání. • Zařazujeme komunikativní hry: rozhovory, role play, memory game. • Vedeme žáky k práci ve skupinách, dvojicích.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k zapojení se do skupin a práce ve dvojicích. • Vedeme žáky ke zdvořilosti a respektu a toleranci k druhým. • Vedeme žáky k efektivní spolupráci k pozitivnímu náhledu na sebe sama.	• Vedeme žáky ke slušnosti a úctě mezi sebou. • Zdravíme žáky anglicky, zajímáme se o jejich mimoškolní aktivity za použití jednoduchých anglických frází. • Pracujeme na společných úkolech, mini-projektech.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování tradic, kulturních hodnot. • Vedeme žáky k zdravému životnímu stylu, pohybu.	• Zařazujeme hodiny o anglicky hovořících zemích, porovnáváme rozdíly s naší zemí. • Zařazujeme pohybová cvičení pro relaxaci.

<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky ke splnění svých povinností. • Vedeme žáky k používání slovníku s fonetickým přepisem a online slovníku.	• Při psaní delších prací vedeme žáky k tomu, kde najít neznámá slova, jak hledat ve slovníku. • Vedeme žáky k odpovědnosti při plnění svých povinností. • Vedeme žáky k uvědomění si využití a důležitosti anglického jazyka v budoucím studijním a profesním životě.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků. • Vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro cizí jazyky. • Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů. • Vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi týkajících se probíraných témat.	• Umožňujeme používání online slovníků a aplikací (za použití mobilních zařízení).

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk na 1. stupni

Očekávané výstupy po 1. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové souvislosti
--	--------------	--

Řečové dovednosti Žák – procvičuje angličtinu na bázi básniček, říkanek a písniček, – rozvíjí poslech a komunikaci pomocí motivujících příběhů, – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně, – opakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal, – rozumí obsahu jednoduchého mluveného projevu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, – pojmenuje a velmi jednoduše popíše běžné předměty kolem sebe. Zvuková a grafická podoba jazyka Žák si osvojuje základní výslovnostní návyky.	Slovní zásoba – žák si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky), zvířata. Gramatika – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	<i>HV</i> – zpěv písní, užití hudebních nástrojů <i>VV</i> – kresby běžných věcí a zvířat <i>MA</i> – počítání v rozsahu do 10 <i>ČaJS</i> – běžná zvířata, potraviny, oblečení, škola a školní potřeby, dům a rodina, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn)
---	--	---

Očekávané výstupy po 2. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové souvislosti
Řečové dovednosti Žák	Slovní zásoba – žák si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných te-	<i>HV</i> – zpěv písní, užití hudebních nástrojů <i>VV</i> – kresby běžných věcí a zvířat

– rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně, – opakuje a použije slova a základní slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal, – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova. Zvuková a grafická podoba jazyka Žák – si osvojuje základní výslovnostní návyky, – si osvojuje vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Písemný projev Žák – píše slova na základě textové a vizuální předlohy.	matických okruhů, je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, lidské tělo, jídlo, oblékání, bydliště, kalendářní rok (svátky), zvířata, příroda, počasí. Gramatika – žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MA – počítání v rozsahu do 10 ČaJS – běžná zvířata, potraviny, oblečení, škola a školní potřeby, dům a rodina, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn)
Očekávané výstupy po 3. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové souvislosti

Řečové dovednosti Žák – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, pokud jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně, – opakuje a použije slova a základní slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal, – rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu, – rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu, – přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova, – píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy. Zvuková a grafická podoba jazyka Žák – si osvojuje základní výslovnostní návyky, – si osvojuje fonetické znaky (pasivně), – si osvojuje vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. Písemný projev Žák – píše slova na základě textové a vizuální předlohy.	Slovní zásoba – si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, pracuje se slovníkem, je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy – rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Gramatika – žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	<i>HV</i> – zpěv písní, užití hudebních nástrojů <i>VV</i> – kresby běžných věcí a zvířat <i>MA</i> – počítání v rozsahu do 20 <i>ČaJS</i> – běžná zvířata, potraviny, oblečení, škola a školní potřeby, dům a rodina, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn) reálie vybraných anglicky mluvících zemí <i>OSV</i> – rozvoj sociálních dovedností – utváření mezilidských vztahů, porozumění sobě a druhým, žák rozvíjí základy dobré komunikace
---	---	--

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové souvislosti
Poslech s porozuměním Žák – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, – rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu. – Mluvení – Žák – se zapojí do jednoduchých rozhovorů, sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. Čtení s porozuměním Žák	Slovní zásoba Žák si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, používá slovník, elektronický slovník, je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata Gramatika –žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	<i>MA</i> – sčítání a odčítání, porovnávání čísel <i>ČJ</i> - porovnání české a anglické abecedy, básničky, dramatická výuka <i>PŘD</i> - zvířata a jejich prostředí, zdravý životní styl, sporty <i>VL</i> – zeměpisná orientace, <i>PCC</i> – vlastní výrobky dětí <i>VL</i> – zeměpisná orientace <i>INF</i> – využití znalostí práce s PC

– vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Psaní Žák – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života, – napíše krátkou textovou zprávu, ve které uvede informaci o místě a čase. Zvuková a grafická podoba jazyka Žák – zná pasivně fonetické znaky, – ovládá základní výslovnostní návyky, – zná vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. –		
--	--	--

Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové souvislosti
Poslech s porozuměním Žák – rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností,	Slovní zásoba Žák si osvojí základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, používá slovník, elektronický slovník,	<i>MA</i> – sčítání a odčítání, porovnávání čísel <i>ČJ</i> - porovnání české a anglické abecedy, básničky, dramatická výuka

– rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, – rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.. Mluvení Žák – se zapojí do jednoduchých rozhovorů, – sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat, – odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. Čtení s porozuměním Žák – vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, – rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. Psaní Žák – napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života,	je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda, počasí Gramatika –žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	<i>PŘD</i> - zvířata a jejich prostředí, zdravý životní styl, sporty <i>VL</i> – zeměpisná orientace, <i>PCC</i> – vlastní výrobky dětí <i>VL</i> – zeměpisná orientace <i>INF</i> – využití znalostí práce s PC
--	---	---

– vyplní osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro anglický jazyk, – napíše jednoduchý text v elektronické podobě za použití klávesnice pro anglický jazyk. Zvuková a grafická podoba jazyka Žák – zná pasivně fonetické znaky, – ovládá základní výslovnostní návyky, – zná vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov. –		
--	--	--

2. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k efektivnímu učení, učíme je vyhledávat a třídit informace. • Vedeme je k posouzení vlastního pokroku, k uvědomění si problémů bránících učení. • Vedeme žáky, jak své učení naplánovat a zdokonalit.	• Vymezíme základní učivo. • Motivujeme žáky už v úvodu hodiny – na tabuli – pozdrav, datum, popř. heslo týdne, přísloví, písnička... • Učíme žáky orientovat se v učebnicích a slovníku, používat elektronický slovník..
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání problému a jeho řešení, k hledání vhodných způsobů řešení a k zodpovědnosti za rozhodnutí.	• Vedeme žáky k práci ve skupinách a samostatné práci. • Pracujeme s textem, se slovy, učíme žáky dokončit větu, příběh, odpovídat na otázku nalezenou v textu.

		• Zavádíme didaktické hry (např. osmisměrky, doplňování písmen, stolní hry, kódované zprávy atd.). • Učíme formou projektů (samostatně nebo ve skupinách). • Vedeme žáky nebát se při nepochopení učiva požádat o pomoc.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Usilujeme o podporu komunikativních dovedností žáků prostřednictvím různých digitálních technologií, vedeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti • Vedeme žáky k pozornému naslouchání promluv jiných lidí, k porozumění jim a vhodným reakcím na ně. • Vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně používaných gest a jiných informačních a komunikačních prostředků. • Vedeme žáky k využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. • Vedeme žáky k využití získaných komunikativních dovedností a k vytváření plnohodnotných vztahů s ostatními lidmi.	• Využíváme nahrávky rodilých mluvčích • Využíváme časopisy, noviny, informační technologie. • Pracujeme s obrázky (popis, diskuze, využíváme hry). • V hodinách převažuje komunikace v anglickém jazyce.. • Řeč doprovázíme gesty.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu.	• Vedeme žáky k respektování pravidel chování.

	• Vedeme žáky k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi. • Vedeme žáky k diskusi v malé skupině i ve třídě, k pochopení nutnosti spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.	• Vedeme žáky k sebereflexi, sebehodnocení a vzájemnému hodnocení. • Používáme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování a ocenění našich tradic, kulturního a historického dědictví, ale i tradic, kulturního a historického dědictví jiných národů. • Vedeme žáky k zapojení do různých (i mezinárodních) projektů, kde poznávají život a kulturu jiných národů. •	• Hovoříme o realitách anglicky mluvících zemí • Spoluorganizujeme „Evropský den jazyků“.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Vedeme žáky k zorganizování práce a odpovědnosti za ni.	• Učitel používá různé techniky učení opakovaně a pravidelně, střídá formy práce tak, aby si žáci zvykali na změnu prostředí a různé spolupracovníky; • Učíme žáky dodržovat stanovená kritéria pro samostatnou a skupinovou práci.
<i>Kompetence digitální</i>	• Klademe důraz na osvojení cizího jazyka při současném využívání digitálních technologií, učíme žáky vyhledávat informace v daném cizím jazyce a tyto informace vyhodnocovat a dále zpracovávat • Motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. • Vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s realitami, které se týkají probíraných témat.	• Umožňujeme používání online slovníků a aplikací (za použití mobilních zařízení). • Nabízíme cizojazyčnou komunikaci prostřednictvím internetu.

	• Vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků. • Vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi. • Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro další cizí jazyky, k formulování písemného vyjádření různými formami. • Vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů	
--	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Anglický jazyk na 2. stupni

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zařazení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním Žák – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat,	Slovní zásoba Žák - rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - pracuje se slovníkem, online slovníkem, - je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy	ZE – orientace na mapě, světadíly, státy PŘ – znalosti o zvířatech a lidském těle, zdravá výživa SV – zásady společenského chování, vypravování o běžných rodinných situacích, vztahy v rodině, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn), tolerance k odlišnostem, rozvoj sociálních dovedností, vytváření mezilidských vztahů DĚ – život v minulosti, porovnání se současností

– využívá online aplikace pro poslech při seznámení s reáliemi, které se týkají osvojovaných témat Mluvení Žák – se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Čtení s porozuměním Žák – vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů, – rozumí jednoduchým a krátkým textům (v tištěné i elektronické podobě), vyhledá v nich požadované informace,	domov rodina bydlení škola volný čas kultura sport pocity a nálady stravovací návyky počasí příroda a město cestování reálie zemí příslušných jazykových oblastí Gramatické učivo Žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	ČJ – pohádky naše a cizí, popis, vyprávění IN – využití znalostí práce s PC
--	--	---

– využívá internetová úložiště pro materiály k osvojení slovní zásoby, gramatiky a výslovnosti. Psaní Žák – vyplní své osobní údaje do formuláře za použití klávesnice pro anglický jazyk, – reaguje adekvátním způsobem na jednoduché písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě, – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat, – odpoví na textovou zprávu nebo e-mail týkající se osvojovaných témat. Zvuková podoba jazyka Žák – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, – zdokonaluje si intonaci, – osvojí si slovní přízvuk,		
--	--	--

– ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby.		
--	--	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zařazení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním Žák – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, – využívá online aplikace pro poslech při seznámení s reáliemi, které se týkají osvojovaných témat. Mluvení Žák – se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích,	Slovní zásoba Žák - rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - pracuje se slovníkem, online slovníkem, - je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy domov rodina bydlení škola volný čas kultura sport pocity a nálady stravovací návyky počasí příroda a město moderní technologie a média	ZE – orientace na mapě, světadíly, státy PR – znalosti o zvířatech a lidském těle, zdravá výživa SV – zásady společenského chování, vypravování o běžných rodinných situacích, vztahy v rodině, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn), tolerance k odlišnostem, rozvoj sociálních dovedností, vytváření mezilidských vztahů DE – život v minulosti, porovnání se současností ČJ – pohádky naše a cizí, popis, vyprávění IN – využití znalostí práce s PC

– mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Čtení s porozuměním Žák – vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů, – rozumí jednoduchým a krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace. Psaní Žák – vyplní údaje o sobě, svých kamarádech a rodině do formuláře za použití klávesnice pro anglický jazyk, – reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě, – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat. Zvuková podoba jazyka Žák	cestování reálie zemí příslušných jazykových oblastí Gramatické učivo Žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	
---	--	--

– rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, – zdokonaluje si intonaci, – osvojí si slovní přízvuk, – ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby..		
--	--	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zařazení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním Žák – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat, – využívá online aplikace pro poslech při seznámení s reáliemi, které se týkají osvojovaných témat.. Mluvení Žák – se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.. Čtení s porozuměním Žák	Slovní zásoba Žák - rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - pracuje se slovníkem, online slovníkem, - je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy domov rodina bydlení škola volný čas kultura sport pocity a nálady stravovací návyky počasí příroda a město společnost a její problémy cestování reálie zemí příslušných jazykových oblastí Gramatické učivo Žák	<i>ZE</i> – orientace na mapě, světadíly, státy <i>PŘ</i> – znalosti o zvířatech a lidském těle, zdravá výživa <i>SV</i> – zásady společenského chování, vypravování o běžných rodinných situacích, vztahy v rodině, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn), tolerance k odlišnostem, rozvoj sociálních dovedností, vytváření mezilidských vztahů <i>DĚ</i> – život v minulosti, porovnání se současností <i>ČJ</i> – pohádky naše a cizí, popis, vyprávění <i>IN</i> – využití znalostí práce s PC

– vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů, – rozumí jednoduchým a krátkým textům v tištěné i elektronické podobě, vyhledá v nich požadované informace, – rozvíjí své jazykové prostředky a jazykové dovednosti prostřednictvím online výukových aplikací nebo instalovaného softwaru.. Psaní Žák – vyplní údaje o sobě, svých kamarádech a rodině do formuláře za použití klávesnice pro anglický jazyk, – reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě, – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat. – uvádí bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. Zvuková a grafická podoba jazyka	si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	
--	---	--

Žák – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, – zdokonaluje si intonaci, – osvojí si slovní přízvuk, – ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby.		
--	--	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zařazení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Poslech s porozuměním Žák – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojoovaných témat, – využívá online aplikace pro poslech při seznámení s reáliemi, které se týkají osvojoovaných témat. Mluvení Žák	Slovní zásoba Žák - rozvíjí dostačující slovní zásobu k ústní a písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, - pracuje se slovníkem, online slovníkem, - je motivován k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti. Tematické okruhy domov rodina bydlení škola	ZE – orientace na mapě, světadíly, státy PR – znalosti o zvířatech a lidském těle, zdravá výživa SV – zásady společenského chování, vypravování o běžných rodinných situacích, vztahy v rodině, svátky (Vánoce, Velikonoce, Halloween, Valentýn), tolerance k odlišnostem, rozvoj sociálních dovedností, vytváření mezilidských vztahů DE – život v minulosti, porovnání se současností ČJ – pohádky naše a cizí, popis, vyprávění IN – využití znalostí práce s PC

– se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích, – mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech, – vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života. Čtení s porozuměním Žák – vyhledá požadované informace v jednoduchých autentických materiálech z různých zdrojů, – rozumí jednoduchým a krátkým textům, vyhledá v nich požadované informace, – vyhledává doplňující informace k osvojovaným tématům na internetu. Psaní Žák – vyplní údaje o sobě, svých kamarádech a rodině do formuláře za použití klávesnice pro anglický jazyk, – reaguje adekvátním způsobem na písemné sdělení v tištěné i elektronické podobě,	volný čas kultura sport pocity a nálady stravovací návyky počasí příroda a město nákupy a móda společnost a její problémy volba povolání moderní technologie a média cestování reálie zemí příslušných jazykových oblastí Gramatické učivo Žák si osvojí základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění).	
--	---	--

– napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat, – sdílí informace o svých zájmech, – uvádí bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů. Zvuková a grafická podoba jazyka Žák – rozvíjí dostatečně srozumitelnou výslovnost a schopnost rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, – zdokonaluje si intonaci, – osvojí si slovní přízvuk, – ovládá pravopis slov osvojené slovní zásoby.		
--	--	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Další cizí jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Další cizí jazyk je od školního roku 2015/2016 vymezen jako součást vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Škola zařazuje Další cizí jazyk od 7. ročníku v minimální časové dotaci 6 hodin. Základní znalost cizího jazyka je předpokladem pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa. Osvojování cizího jazyka přispívá ke zvýšení mobility jednotlivce, umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Důležitou součástí vyučovacího předmětu je Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech a Multikulturní výchova.

Cíle vyučovacího předmětu

V tomto období je důraz kladen na ústní komunikaci a vytváření základu (zejména ve fonetice a syntaxi) pro další osvojování jazyka. Rovněž je cílem rozvoj jazykového povědomí ve vztahu k mateřskému jazyku a případně dalším jazykům.

Vzdělávání v Dalším cizím jazyce směřuje k dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky).

Úroveň A1: Žák rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

Organizace vyučovacího předmětu

Jako Další cizí jazyk je vyučován *Německý jazyk* jako povinný předmět 2 hodiny týdně v 7. až 9. ročníku.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k efektivnímu učení. • Učíme je vyhledávat a třídit informace. • Vedeme je k posouzení vlastního pokroku, k uvědomění si problémů bránících učení a k plánování, jak své učení zdokonalit.	• Vedeme žáky k vyhledávání informací v literatuře, na internetu, ve slovníku. • Nabízíme efektivní metody, jak zvládat cizí jazyk. • Zařazujeme jazykové hry k rozvoji paměti, kreativity a logického myšlení. • Umožňujeme jim vytvářením osobního portfolia posouzení vlastního pokroku. • Formou komunitního kruhu umožníme žákům uvědomění si svých případných problémů s učním.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k poznání problému a jeho řešení; k hledání vhodných způsobů řešení; k obhajobě řešení a k zodpovědnosti za rozhodnutí.	• Zadáváme skupinové projekty.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k pozornému naslouchání promluv jiných lidí, k porozumění jim a vhodným reakcím na ně. • Vedeme žáky k porozumění různým typům textů a záznamů, obrazových materiálů, běžně užívaných gest a jiných informačních a komunikačních prostředků.	• Nabízíme poslechová cvičení. • Umožňujeme práci ve dvojici, ve skupině. • Zadáváme úkoly k porozumění k textům, obrázkům, tabulkám. • Využíváme pantomimu, dramatizaci. • Nabízíme cizojazyčnou komunikaci i v reálném prostředí Německa.

	• Vedeme žáky k využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem. • Vedeme žáky k využití získaných komunikativních dovedností k vytváření plnohodnotných vztahů a ke kvalitní spolupráci s ostatními lidmi.	
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu. • Vedeme je k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi. • Vedeme žáky k diskuzi v malé skupině i ve třídě, k pochopení nutnosti spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.	• Umožňujeme žákům pracovat ve skupině při řešení společných projektů. • Dbáme na dodržování pravidel společenského a ohleduplného chování.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí; k respektování a ocenění našich tradic, kulturního a historického dědictví, ale i tradic, kulturního a historického dědictví jiných národů.	• Seznamujeme žáky s reáliemi německy mluvících zemí. • Umožňujeme porovnání života u nás a v německy mluvících zemích.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k využití znalostí získaných při výuce Dalšího cizího jazyka, k podloženému rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.	• Formou projektu nabízíme žákům uvědomit si možnosti využití Dalšího cizího jazyka v budoucí profesi.

<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a zpracování informací, k posouzení důvěryhodnosti cizojazyčného informačního zdroje. • Vedeme žáky k digitálnímu zpracování, ukládání a sdílení získaných informací a vytváření digitálního obsahu. • Vedeme žáky k práci s internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizích jazyků, a k jejich používání. • Vedeme žáky k práci s klávesnicí pro Další cizí jazyk.	• Umožňujeme používání online slovníků a aplikací (použití mobilních telefonů). • Nabízíme cizojazyčnou komunikaci prostřednictvím internetu.
-----------------------------	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Německý jazyk

Očekávané výstupy po prvním roce výuky	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák – rozumí základním frázím a jednoduchým větám; – rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje.	Základní pravidla komunikace v běžných každodenních situacích Pozdrav, poděkování, představení Jednoduchá sdělení Adresa, e-mailová adresa, telefonní číslo, vyplnění jednoduchého formuláře Tematické okruhy	OSV – cvičení dovednosti zapamatování (práce se slovní zásobou), dovednosti pro učení a studium (jak zvládat cizí jazyk); komunikace – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (technika řeči, výraz řeči, cvičení v neverbálním sdělování), pravidla vedení monologu a dialogu, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, prosba);

MLUVENÍ Žák – mluví o své osobě a své rodině; – poskytne požadované informace v jednoduchém rozhovoru s učitelem či spolužákem. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák – vyslovuje a čte nahlas a foneticky správně jednoduché texty se známou slovní zásobou; – rozumí základním frázím a jednoduchým textům; – používá abecední slovník v učebnici a pracovním sešitě. PSANÍ Žák – napíše základní údaje o své osobě a své rodině, – vyplní základní údaje o sobě do formuláře. – píše jednoduché texty za pomoci klávesnice pro Další cizí jazyk;	Nejbližší rodina, bydlení Gramatické struktury Časování sloves v přítomném čase, 4. pád podstatných jmen, věta jednoduchá, tvorba otázky a záporu, pořádek slov ve větě, číslovky	rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci.
---	---	--

– vytvoří digitální prezentaci na téma Meine Familie.		
---	--	--

Očekávané výstupy po druhém roce výuky	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák – rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu. MLUVENÍ Žák – sdělí, co by chtěl pít; – vypravuje jednoduše o svém domácím mazlíčkovi; – sestaví krátký rozhovor na dané téma. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM Žák – čte nahlas a foneticky správně texty složené ze známé slovní zásoby; – vyhledá v textu potřebnou informaci a odpověď na otázku. PSANÍ	Jednoduchá sdělení E-mail, jednoduchý dopis Tematické okruhy Domov, návštěva, sousedé (v domě i z evropských zemí), domácí zvířata Gramatické struktury Nepravidelná slovesa, větné struktury, předložky	OSV (viz první rok výuky) VMEGS – Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět – naši sousedé v Evropě (Německo, Rakousko, Švýcarsko), lidová slovesnost (německé pohádky); styl života v německých rodinách, život dětí MuV – multikulturalita německy mluvících zemí, specifické rysy jazyků a jejich rovnocennost, význam cizího jazyka jako nástroje dorozumění; komunikace a život ve skupině s cizím státním příslušníkem; uvědomění si vlastní identity MeV – média v Německu (TV, rádia), vliv médií na denní režim, čerpání informací z médií (časopisy, internet – ve všech rocích výuky) ZE – Evropa; práce s mapou a orientace na ní IN – internet, e-mail VV – vlastní kresby map

Žák – napíše o sobě jednoduchý e-mail; – popíše vlastní pokoj.		ČJ – pohádky (bratři Grimmové)
--	--	--------------------------------

Očekávané výstupy po třetím roce výuky	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
POSLECH S POROZUMĚNÍM Žák – rozumí obsahu a smyslu textu i s jednoduchými neznámými výrazy. MLUVENÍ Žák – poskytne požadované informace v rozsahu daném tematickými okruhy; – hodnotí jednoduše jevy dle tématu. ČTENÍ S POROZUMĚNÍM – čte s porozuměním jednoduché texty; – čte a vyslovuje foneticky správně i jednoduchá neznámá slova. PSANÍ Žák	Jednoduchá sdělení Prosba, hodnocení, reakce na e-mail Tematické okruhy Jídlo, jednoduchý nákup, škola, televize, denní a týdenní program Gramatické struktury 4. pád osobních zájmen (3. osoba), množné číslo podstatných jmen, slovesa s odlučitelnými předponami, příslovecné určení času s předložkami <i>um</i> a <i>am</i>	OSV, MuV (viz první rok výuky) VMGES – Evropa a svět nás zajímá: významné osobnosti německy mluvících národů; typická jídla, „globalizace jídel a stravování“. SV – denní režim, stravování

– napíše delší jednoduchý text k určitému tématu. – napíše text, ve kterém popíše svůj denní režim, a pošle jej e-mailem.		
--	--	--

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

Učební osnovy vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace

„Ze školy by měl vycházet mladý člověk jako harmonická osobnost, nikoliv jako specialista.“

Charakteristika a cíle vyučovacího předmětu

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích.

Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Matematika a její aplikace obsahuje čtyři tematické okruhy – *Čísla a početní operace; Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a v prostoru*. Vsemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání se prolíná *řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů*. Žáci se učí pochopit a analyzovat problém, řešit problémové situace a úlohy z běžného života a v neposlední řadě rozvíjejí své rozumové a logické schopnosti myšlení.

V tematickém okruhu *Čísla a početní operace* na prvním stupni, na který navazuje a dále ho prohlubuje na druhém stupni tematický okruh *Číslo a proměnná*, si žáci osvojují aritmetické operace v jejich třech složkách:

- dovednost provádět operaci,
- algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem),
- významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací).

Žáci získávají dovednost efektivně provádět operace s čísly (včetně využití kapesního kalkulátoru), poznávají důvody pro rozšiřování číselných oborů, učí se korektně a obratně upravovat číselné i algebraické výrazy, řešit lineární a kvadratické rovnice a nerovnice a jejich soustavy

Učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním. Seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací.

V dalším tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, a seznamují se s jejich reprezentacemi. Uvědomují si změny a závislosti známých jevů, docházejí k pochopení, že změnou může být růst i pokles a že změna může mít také nulovou hodnotu. Tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují a vyjadřují matematickým předpisem nebo je podle možností modelují s využitím vhodného počítačového software nebo grafických kalkulátorů. Zkoumání těchto závislostí směřuje k pochopení pojmu funkce.

V tematickém okruhu *Geometrie v rovině a v prostoru* žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině (resp. v prostoru), učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, velikost úhlu, obvod a obsah (resp. povrch a objem), zdokonalovat svůj grafický projev. Zkoumání tvaru a prostoru vede žáky k řešení polohových a metrických úloh a problémů, které vycházejí z běžných životních situací.

Matematika rozvíjí logické a abstraktní myšlení žáků, vede je k myšlenkové samostatnosti a přispívá k jejich celkovému intelektuálnímu rozvoji. Těžiště výuky spočívá v aktivním osvojování strategie řešení úloh a problémů, v pěstování schopnosti aplikace.

Žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory, vhodný počítačový software, určité typy výukových programů) a používat některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání a v rýsovacích technikách. Zdokonalují se rovněž v samostatné a kritické práci se zdroji informací.

Ve výuce se významně uplatňuje vztah k přírodovědným předmětům, vztah matematiky, informatiky a výpočetní techniky, geometrie a deskriptivní geometrie.

Cíle vyučovacího předmětu

Proces vzdělání směřuje k tomu, aby žáci:

- získali vědomosti a dovednosti z tematických celků uvedených v ŠVP, využívali je v praktických činnostech a rozvinuli na své abstraktní a logické myšlení;
- rozvíjeli si paměť prostřednictvím numerických výpočtů;
- naučili se samostatně analyzovat texty úloh a řešit je, odhadovat, hodnotit a zdůvodňovat výsledky, vyhodnocovat různé způsoby řešení, rozvíjeli si logické myšlení;
- ovládli jazyk matematiky a matematickou symboliku, naučili se přesně vyjadřovat;
- rozvinuli geometrickou a zejména prostorovou představivost, zdokonalili grafický projev;

- pochopili roli induktivních a deduktivních postupů, získali schopnost užít logickou stavbu matematiky, osvojili si některé metody vědeckého myšlení;
- porozuměli vzájemným vztahům mezi jednotlivými tematickými celky, uměli matematizovat reálné situace a aplikovat své znalosti a dovednosti i mimo matematiku;
- naučili se vyhledávat, sdělovat a využívat informace z oblasti matematiky;
- v souvislosti s uplatňováním mezipředmětových vztahů a aplikací, připomenutím významných osobností a elementů historie vědy akceptovali matematiku jako součást kultury;
- spolupracovali při řešení úloh z běžného života;
- rozvíjeli důvěru ve vlastní schopnosti;
- spolu s předcházejícími cíli získali nebo posílili pozitivní rysy své osobnosti (pracovitost, přesnost, důslednost, sebekontrolu a odpovědnost, vytrvalost a schopnost překonávat překážky).

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace předmětu Matematika a její aplikace:

- **1. ročník - 4 hodiny týdně**
- **2. – 5. ročník - 5 hodin týdně**
- **6. – 7. ročník – 4 hodiny týdně**
- **8. – 9. ročník – 5 hodin týdně**

Podle organizačních možností nabízíme v 6. – 9. ročníku dělenou hodinu ve třídách s počtem nad dvacet žáků.

V 9. ročníku je nad rámec základních vyučovacích hodin nabízen *nepovinný předmět Cvičení z matematiky* (hodinová dotace je 1 hodina). Žáci mají možnost procvičovat si učivo a dále si rozvíjet a prohlubovat znalosti. Náplň nepovinného předmětu směřuje především k přípravě na střední školy.

Výuka probíhá v dopoledních hodinách v kmenových učebnách a využívají k učení různé formy práce a dostupné vyučovací pomůcky. Dle možností probíhá výuka i v učebnách informatiky s využitím odpovídajícího softwaru.

1. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k pozitivnímu postoji k učení, k poznávání smyslu a cíle učení, k objektivnímu posouzení vlastního pokroku. • Vedeme žáky k přijetí podnětů ke svému učení od spolužáků a učitelů. • Vedeme žáky ke koncentraci na práci a učení. • Vedeme žáky k dovednosti učit se při skupinové práci. • Seznamujeme žáky s obecně užívanými matematickými termíny.	• Poskytujeme dostatečný prostor na experiment, na tvoření a plnění dílčích úkolů, na objevování a komunikaci o objeveném. • Učíme žáky sebekontroly a sebehodnocení, kontrolu a hodnocení provádíme průběžně. • Využíváme činnostní formy učení, zejména individuální činnosti žáků při výuce, názorost a výklad vyplývající z pozorování při činnostech žáků. • Dodržujeme rytmus stálého procvičování a upevňování učiva. • Postupujeme od konkrétního k abstraktnímu – představu o číslech vytváříme prostřednictvím jejich konkrétních modelů. • Početní výkony provádíme formou manipulace s předměty, operace provádíme rovněž se znaky, které zastupují předměty a vztahy. • Vysvětlujeme krátce a jasně, na mnohé poznatky necháme přicházet samotné žáky. • Poznatky shrnujeme a podáváme tak, aby slovní vyjádření bylo srozumitelné.

		• Učíme žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka a jeho symboliky.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problému a k jeho řešení. • Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů, k užívání logických, matematických a empirických postupů. • Vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností.	• Zadáváme problémové úlohy a problémové otázky. • Dbáme na střídání vyučovacích metod a dáváme přednost takovým, při nichž žáci hledají, ptají se, projevují své názory, chybují, tvoří, objevují a nalézají. • Poskytujeme dostatek prostoru pro komunikaci a spolupráci a pro plnění úkolů, které mohou být řešeny individuálně jindy skupinově. • Oceňujeme dílčí úspěchy při řešení problému a motivujeme žáky k další činnosti, diskutujeme se žáky o výsledcích jejich práce.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v písemném i ústním projevu. • Učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat, obhajovat své názory a vhodně argumentovat. • Učíme žáky vnímat a vhodně používat neverbální prostředky komunikace.	• Umožňujeme práci ve dvojici a ve skupině. • Využíváme čtení s porozuměním, evokace-uvědomění-reflexe. • Využíváme prostředky neverbální komunikace, umožňujeme vyhledávat, třídit a zpracovávat informace. • Nasloucháme postřehům žáků k daným činnostem, rozšiřujeme slovní zásobu.

<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k aktivnímu vytváření pravidel práce v týmu, k pozitivnímu převzetí nové role v týmu. • Vedeme žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k poskytnutí pomoci, k požádání o pomoc v případě potřeby. • Vedeme žáky k pochopení pravidel chování a jednání a k jejich aplikaci. • Vedeme žáky k sebeúctě a k přiměřenému sebehodnocení.	• Umožňujeme žákům práci ve skupině a ve dvojici. • Respektujeme žákovu osobnost. • Poskytujeme žákům prostor pro sebereflexi. • Vytváříme s žáky příjemnou pracovní atmosféru.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností.	• Využíváme skupinovou práci a práci ve dvojicích. • Poskytujeme žákům možnost volby některých úkolů.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování pravidel, k plnění svých povinností. • Vedeme žáky k samostatnosti, vytrvalosti. • Vedeme žáky k vlastní iniciativě. • Vedeme žáky k praktickému využívání získaných poznatků. • Vedeme žáky k práci podle návodu a předem stanoveného postupu. • Vedeme žáky k hledání vlastního postupu.	• Objasňujeme postupy a metody práce. • Dáváme prostor pro prezentaci výsledků práce. • Vyžadujeme dodržování pravidel, využíváme skupinovou práci a práci ve dvojici. • Umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků. • Chybu chápeme jako příležitost, jak ukázat cestu ke správnému řešení.
<i>Kompetence digitální</i>	• Klademe důraz na používání kalkulačků (například při provádění kontroly výsledků).	• Umožňujeme žákům sebekontrolu pomocí kalkulačků. • Vedeme žáky k porozumění abstraktních symbolů.

	• Učíme žáky rozlišovat obrazné symboly a porozumění jejich významu (značky, šipky, pikto-gramy). • Vedeme žáky k dovednosti zpracovávat a číst data v tabulkách.	• Dbáme u žáků na rozvoj logického myšlení, schopnost roztrždit, vybrat a zpracovat důležité údaje.
--	--	---

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace na 1. stupni

Očekávané výstupy po 1. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – počítá předměty v daném souboru do dvaceti bez přechodu přes desítku; – vytváří soubory s daným počtem prvků; – postřehuje počet věcí bez počítání po jedné; – kreslí podle diktátu; – vytváří početní hádanky; – porovnává čísla a soubory prvků s počtem prvků do dvaceti; – přečte a zapíše čísla 0 – 20; – používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací; – řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20;	Číslo a početní operace Počítání předmětů v daném souboru do 20-ti bez přechodu přes desítku Vytváření konkrétních souborů s daným počtem prvků Porovnávání čísel, vztahy menší, větší, rovno, znaménka Čtení a psaní čísel. Číselná řada Řešení a vytváření slovních úloh v oboru do 20 bez přechodu desítky	OSV – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. Kreativita – pružnost nápadů

– řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 bez přechodu desítky; – řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více, o n-méně v oboru do dvaceti; – orientuje se v prostoru – vpravo, vlevo, před, za; – rozeznává, vymodeluje, popíše, pojmenuje základní rovinné útvary – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, nachází v realitě jejich reprezentaci; – seznamuje se s jednoduchými tělesy (krychle, kvádr, válec, koule); – nachází v realitě jejich reprezentaci.	Geometrie v rovině a v prostoru Geometrické pojmy – vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, hned před, hned za Konkrétní orientace v prostoru Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh Tělesa – krychle, kvádr, válec, koule Využití dětských skládanek a stavebnic	
--	--	--

Očekávané výstupy po 2. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – sčítá a odčítá v oboru do 100 s přechodem přes desítku; – používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném	Číslo a početní operace Obor přirozených čísel, sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 100 Počítání po desítkách, po jedné v oboru do 100. Čtení a zápis čísel. Součet a rozdíl čísel	OSV – cvičení pozornosti, soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, cvičení pro rozvoj originality, cvičení komunikace, péče o dobré vztahy – respektování, podpora a pomoc při práci

souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků do 100; – formuluje a obměňuje slovní úlohy; – kreslí slovní úlohy a matematizuje je; – čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti; – zaokrouhluje dané číslo na desítky; – orientuje se na číselné ose, zobrazí číslo na číselné ose; – rozlišuje sudá a lichá čísla; – seřadí čísla podle velikosti; – čte, doplňuje tabulky, vyhledává údaje; – pracuje s kalendářem; – doplňuje schémata, posloupnost čísel; – orientuje se v čase, čte údaje na hodinách včetně digitálních, provádí jednoduché převody jednotek času; – popisuje jednoduché závislosti z praktického života;	Řešení a vytváření slovních úloh na sčítání a odčítání v oboru do 100 Řešení a vytváření slovních úloh na porovnávání čísel. Zápis čísla v desítkové soustavě Zaokrouhlování čísel na desítky Číselná osa Závislosti, vztahy a práce s daty Tabulky Práce s kalendářem Orientace v čase, den, hodina, minuta, sekunda Závislosti a jejich vlastnosti .	ČaJS – režim dne, orientace v čase.
--	---	--

– sleduje změny teploty během dne, příchod a odchod ze školy, délku vyučovací hodiny, délku přestávky, délku spánku; – rovná předměty opakovaně za sebou nebo pod sebe po několika; – přepočítává předměty postupným sčítáním; – přepočítává částky vyplácené stejnými mincemi; – vymýšlí slovní úlohy, zadává je spolužákům, ptá se, odpovídá a matematizuje je; – využívá úsudek k řešení slovních úloh; – kreslí křivé, lomené a rovné čáry; – pozoruje, srovnává, měří a odhaduje délku úseček; – označuje body a rýsuje úsečky; – rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a tělesa, nachází je v realitě;	Násobení a dělení přirozených čísel v oboru násobílek do 50 Názorné zavedení násobení a dělení na souborech různých předmětů Řady násobků daného čísla Násobilka 2, 3, 4, 5 Násobek, násobení jako opakované sčítání, činitel, záměna činitelů · Dělení v oboru probraných násobílek Řešení a vytváření slovních úloh na násobení a dělení v oboru násobílek Řešení a vytváření slovních úloh s využitím vztahů n-krát více, n-krát méně Vztahy mezi násobením a dělením v oboru násobílek Geometrie v rovině a v prostoru Kreslení křivých, lomených a rovných čar Rýsování úseček, měření délky úsečky, odhad délky úsečky Označení bodů a úseček Jednotky centimetr, decimetr, metr Základní rovinné útvary – čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník	
---	--	--

– porovnává velikost útvarů; – překládá, stříhá, odstřihuje, odtrhává části a vytváří geometrické obrazce, pojmenovává je a rozlišuje je; – sestavuje podle obrázků stejné řady; – vytváří i jiné sestavy z krychlí; – třídí tělesa, vyhledává tělesa stejných tvarů, pojmenovává je; – všímá si rozdílů, srovnává; – modeluje tělesa; – nachází ve svém okolí reprezentaci těles.	Jednoduchá tělesa a jejich modelování – krychle, kvádr, koule, válec	<i>PČ</i> – stříhání, odtrhávání, nalepování, vytváření obrazců, sestavení obrázků <i>PČ</i> – práce se stavebnicí, modelování těles <i>OSV</i> – rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů, sebeorganizace, seberegulace, sebeovládání, kreativita – pružnost nápadů.
---	---	--

Očekávané výstupy po 3. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – násobí a dělí v oboru malé násobilky; – řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky; – dělí dvojciferné číslo jednociferným mimo obor násobílek; – určuje neúplný podíl a zbytek; v jednoduchých příkladech; – užívá tabulkové zápisy v praxi (např. ceny zboží, vzdálenosti apod.); – užívá násobení a dělení při řešení praktických úloh ze života dětí; – provádí odhad výsledku; – řeší slovní úlohy vedoucí k užití vztahů n-krát více, n-krát méně; – čte, píše a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti;	Číslo a početní operace Násobení a dělení v oboru násobílek a mimo obor násobílek v číselném oboru do 100 Pamětné násobení dvojciferného čísla jednociferným Násobení a dělení součtu nebo rozdílu dvou čísel Užití závorek Slovní úlohy se dvěma početními výkony Číselný obor 0 – 1 000 (číselná řada, zápis, čtení a porovnávání čísel, číselná osa, zaokrouhlování na stovky, desítky) Rozklad čísla v desítkové soustavě Počítání po stovkách, desítkách, jednotkách Pamětné sčítání a odčítání	OSV – osobnostní rozvoj-kreativita

– používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků – zobrazí číslo na číselné ose; – provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly; – provádí odhad a kontrolu svého výpočtu; – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace; – orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času; – doplňuje tabulky, schémata a posloupnosti čísel; – popisuje jednoduché závislosti z praktického života; – označí bod, krajní body úsečky, průsečík dvou přímek; – určuje vzájemnou polohu dvou přímek; – měří a odhaduje délku úsečky;	Odhad a kontrola výsledku Slovní úlohy Závislosti, vztahy a práce s daty Převody jednotek času Tabulky, číselné řady Geometrie v rovině a prostoru Přímka, polopřímka – rýsování, vyznačování polopřímek, průsečík různoběžek Rovnoběžky, různoběžky Úsečka – měření, rýsování s přesností na milimetry, odhad délky	VV – skládání obrázků z geometrických tvarů
--	---	--

– sestrojí úsečku dané délky s užitím jednotky milimetr; – převádí jednotky délky (mm, cm, dm, m, km); – provádí odhad délky a vzdálenosti; – porovnává velikost útvarů; – rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině; – pracuje se základními rovinnými útvary a jednoduchými tělesy (kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec).	Rovinné obrazce – trojúhelník, čtverec, obdélník, čtyřúhelník Modelování jednoduchých souměrných útvarů v rovině Modelování těles	<i>PČ</i> – modelování těles
---	--	-------------------------------------

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – počítá do 1 000 000 po statisících, desetitisících, tisících; – čte, píše a zobrazuje čísla na číselné ose; – porovnává čísla do 1 000 000; – zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky; – rozkládá čísla v desítkové soustavě; – pamětně sčítá a odčítá čísla se dvěma číslicemi různými od nuly; – písemně sčítá a odčítá; – pamětně násobí a dělí některá čísla do 1 000 000 jednociferným číslem; – písemně násobí jedno a dvojciferným činitelem; – písemně dělí jednociferným dělitelem; – provádí odhad a kontrolu výpočtu;	Číslo a početní operace Počítání, zobrazování, sčítání, odčítání, násobení, dělení čísel do 1 000 000 Zaokrouhlování čísel Rozklad čísel v desítkové soustavě Písemné násobení jedno a dvojciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem Řešení slovních úloh na dané početní výkony Základní vlastnosti početní výkonů Užívání závorek	VV - skládání origami, mozaiky

– řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace; – modeluje a určí část celku; – používá zápis ve formě zlomku; – porovná zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. – doplní údaje, které chybí v tabulce; – využije pro uspořádání získaných dat tabulku; – určí vzájemnou polohu dvou přímek; – sestrojí rovnoběžku s danou přímkou; – sestrojí kolmici k dané přímce; – sčítá a odčítá graficky úsečky; – určuje délku lomené čáry; – narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem; – pozná a nakreslí ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary;	Zlomky Celek, část, zlomek Polovina, čtvrtina, třetina, pětina, desetina Čítatel, jmenovatel, zlomková čára Řešení a tvorba slovních úloh k určování poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny z celku, porovnávání zlomků se stejným jmenovatelem Práce s daty v elektronické podobě Geometrie v rovině a v prostoru Rovnoběžky, různoběžky, kolmice Rýsování libovolného rovnoběžníku a obdélníku Konstrukční sčítání a odčítání úseček Kružnice, kruh, střed, poloměr Osa souměrnosti Souměrné útvary ve čtvercové síti Obvod	VL- místo kde žijí, v číslech VV – osově souměrné obrazce
--	--	---

– určí osu souměrnosti překládáním papíru; – určí obvod jednoduchého obrazce (trojúhelník, čtverec, obdélník, mnohoúhelník) sečtením délek jeho stran.		
---	--	--

Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – porovnává přirozená čísla, zobrazuje je na číselné ose; – zapisuje a zaokrouhluje daná přirozená čísla; – provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel; – sčítá a odčítá přirozená čísla z paměti (pouze dvě číslice různé od nuly); – písemně sčítá a odčítá přirozená čísla; – pamětně násobí a dělí; – písemně násobí a dělí (dvojciferným dělitelem) v oboru přirozených čísel;	Číslo a početní operace Přirozená čísla přes milion – zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění, zaokrouhlování, vlastnosti početních operací s čísly a písemné algoritmy	<i>Projekt VL– Evropa, města</i> <i>VMEGS – objevujeme Evropu a svět – porovnávání lidnatosti evropských států, počet obyvatel hlavních evropských měst</i>

– využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení; – řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel; – sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel; – přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty; – porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose; – vyjmenuje a rozliší základní tělesa – rýsuje a znázorní obdélník, čtverec, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce;	Zlomky Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel Řešení a tvorba slovních úloh k určování celku např. z dané poloviny, čtvrtiny, třetiny, pětiny, desetiny Desetinná čísla Čtení, zápis a vyznačení desetinných čísel na číselné ose Porovnávání desetinných čísel Početní operace s desetinnými čísly Celá čísla Číselná osa (kladná a záporná část) Geometrie v rovině a v prostoru Konstrukce obdélníku, čtverce a trojúhelníku Určování obsahu obdélníka a čtverce pomocí čtvercové sítě	<i>PCČ –modelování těles (kvádr, krychle)</i>
--	---	--

– určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě; – užívá základní jednotky obsahu; – řeší slovní úlohy z praxe; – doplňuje řady čísel, tabulky; – zapíše a utřídí získaná data (např. výsledky pozorování) s využitím digitálních technologií; – rozhodne, která data jsou podstatná s ohledem na řešený problém; – získá nebo dohledá chybějící data v doporučeném digitálním zdroji; – posoudí, kdy mu digitální technologie pomohou při řešení úloh vycházejících z praktického života a využije je; – vyhledává, sbírá a třídí data; – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy; – sestrojuje a čte jednoduché grafy; – učí se orientovat v jízdním řádu;	Základní jednotky obsahu Závislosti, vztahy a práce s daty Grafy, soustava souřadnic, proměnná Čtení a sestavování tabulek závislostí a sloupkových diagramů Zakreslování jednoduchých grafů Práce s doporučenými digitálními zdroji Objevování a experimentování s digitálními technologiemi při řešení matematických problémů Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Magické čtverce Prostorová představivost	OSV – rozhodovací dovednost EV – pozorování počasí, přírody PŘD – příjem tekutin během dne VL – cestujeme po České republice
--	--	--

– řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech škol- ské matematiky.		
--	--	--

2. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání, třídění, zpracování a správnému pochopení informací. • Vedeme žáky, aby získané informace, znalosti a dovednosti využil v procesu učení a praktickém životě. • Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby a metodami učení. • Učíme žáky používat příslušnou terminologii, znaky, symboly. • Vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení podporujeme u nich snahu po dalším vzdělávání. • Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastního pokroku, k objektivnímu sebe sama i ostatních.	• Učíme žáky orientovat se v učebnicích, tabulkách, odborných příručkách, na internetu, využívat kalkulačtor. • Provádíme s žáky cvičení, která rozvíjejí jejich logické myšlení, paměť. • Motivujeme žáky k učení s využitím digitálních prostředků.. • Poskytujeme dostatečný prostor k učení.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání a pochopení problému a k jeho řešení různými metodami a postupy. • Vedeme žáky k trpělivému řešení problému s využitím úsudku a zkušeností (i negativní výsledek je důležitý ke správnému řešení). • Vedeme žáky k ověření správnosti svého řešení problému. • Vedeme žáky k obhajobě svých postupů a způsobů řešení.	• Začleňujeme do hodin samostatné a skupinové práce. • Postupuje od jednotlivých faktů ke všeobecným pojmům. • Umožňujeme žákům využívat digitální pomůcky při řešení problémových a nestandardních úloh.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory.	• Začleňujeme do hodin samostatné a skupinové práce, práce ve dvojicích.

	• Učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat, zapojovat se do diskuze. • Učíme žáky obhajovat své názory a vhodně argumentovat, ale i respektovat názory druhých. • Učíme žáky porozumět různým textům (i odborným), obrazovým materiálům.	• V hodinách vedeme diskuze na dané téma. • Čteme texty s porozuměním – rozbor textu. • Nasloucháme postřehům žáků k daným činnostem. • Vedeme žáky k tomu, aby porovnávali využití tradičních a digitálních prostředků a diskutovali o nich.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupinách, k spolupráci s učitelem. • Vedeme žáky k rozdělení rolí ve skupinách, ke stanovení pravidel a k jejich dodržování. • Respektujeme osobnost žáka a vedeme ho k respektování ostatních. • Vedeme žáky k poskytování pomoci druhým, ale i schopnosti požádat druhé o pomoc. • Snažíme se, aby žáci pracovali v optimisticky laděné atmosféře s výhledem na úspěch.	• Umožňujeme žákům pracovat ve dvojicích a ve skupinách. • Učíme žáky pravidlům vedení hodnotné diskuze. • Poskytujeme žákům prostor k sebereflexi. • Respektujeme žákovu osobnost. • Vytváříme i s žáky příjemnou pracovní atmosféru. • Poskytujeme žákům prostor k prezentování svých údajů a výsledků získaných pomocí digitálních pomůcek.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností.	• Umožňujeme žákům pracovat ve skupinách, spolupracovat s učitelem. • Umožňujeme žákům vyjádřit vhodnou formou svůj názor. • Poskytujeme žákům možnost volby některých úkolů. • Nabízíme žákům příležitost k tomu, aby navrhovali vlastní statistická šetření v oblastech jejich zájmů.

<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Vedeme žáky k využívání znalostí z matematiky pro svůj další rozvoj. • učíme žáky správně si zorganizovat práci, čas	• Učíme žáky dodržovat stanovená pravidla pro samostatnou práci i práci ve skupině. • Učíme žáky vhodně si rozdělit práci ve skupinách a plně využít stanovený čas. • seznamujeme žáky s využitím matematických znalostí v ostatních předmětech a v běžném životě • učitel společně s žáky formuluje cíl činnosti • Učíme žáky volit efektivní postupy s využitím digitálních prostředků.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vytváříme žákům takové situace, kdy jim využití digitálních kompetencí napomůže k efektivnímu řešení matematického problému. • Vedeme žáky k využívání digitálních kompetencí pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků.	• Vedeme žáky k analyzování a řešení jednoduchých problémů, k modelování konkrétních situací, k účelnému používání digitálních technologií při řešení rutinních výpočtů. • Učíme žáky vyhodnocovat a porovnávat soubory dat získaných pomocí digitálních technologií. • S využitím digitálního nástroje učíme žáky sestrojit rovinné útvary, načrtnout a sestrojit obraz jednoduchých geometrických těles a manipulovat s jejich modely.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika a její aplikace na 2. stupni

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – čte, zapisuje a porovnává desetinná čísla, znázorňuje je na číselné ose, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti; – zaokrouhluje desetinná čísla, provádí odhady s danou přesností a kontroluje výsledky početních operací v oboru desetinných čísel; – účelně využívá kalkulaátor; – provádí početní operace v oboru desetinných čísel; – provádí z paměti jednoduché početní operace s desetinnými čísly; – provádí písemné početní operace v oboru desetinných čísel; – užívá kalkulaátor při výpočtech s desetinnými čísly; – řeší a tvoří úlohy (z praxe), ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel; – kvantitativně vyjádří vztah celek – část (přirozeným číslem, deset. číslem); – převádí jednotky délky, hmotnosti a obsahu;	Číslo a proměnná Desetinná čísla – čtení, zápis a jejich znázorňování Porovnávání desetinných čísel Rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě Zaokrouhlování desetinných čísel Sčítání desetinných čísel Odčítání desetinných čísel Násobení desetinného čísla deseti, stem, tisícem, ... Násobení desetinného čísla přirozeným číslem Násobení desetinného čísla desetinným číslem Dělení desetinného čísla deseti, stem, tisícem, ... Dělení desetinného čísla přirozeným číslem Dělení desetinného čísla desetinným číslem	<i>OSV je zařazena průběžně do výuky matematiky ve všech ročnících.</i> <i>Rozvoj schopností poznávání</i> – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění; cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů; dovednosti pro učení a studium <i>Seberegulace a sebeorganizace</i> – cvičení sebekontroly, sebeovládání – regulace vlastního jednání i prožívání, vůle; organizace vlastního času, plánování učení a studia; stanovování osobních cílů a kroků k jejich dosažení <i>Psychohygiena</i> – dovednosti pro pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému; sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích; dobrá organizace času; dovednosti zvládání stresových situací (rozumové zpracování problému, uvolnění-relaxace, efektivní komunikace atd.); hledání pomoci při potížích <i>FY</i> – převody jednotek, převodní vztahy, jednoduché výpočty

– vytváří a čte diagramy; Žák – určí dělitele čísla; – rozhodne, zda je číslo dělitelné určitým číslem; – určí násobky čísla; – ovládá kritéria dělitelnosti; – určí prvočíslo a číslo složené; – rozloží číslo na součin prvočísel; – určí soudělná a nesoudělná čísla; – určí společné dělitele, největší společný dělitel; – určí společné násobky, nejmenší společný násobek; – modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. Žák – využívá potřebnou matematickou symboliku;	Převody jednotek délky, hmotnosti a obsahu Grafy Čtvercová síť Čtení z grafu Základní interpretace dat Dělitelnost Dělitel čísla Násobek čísla Sudé a liché číslo Dělitelnost dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti, osmi, devíti, deseti Prvočísla a čísla složená Společný dělitel více čísel Společné násobky Dělitel a násobek Geometrie v rovině a v prostoru	<i>Kooperace a kompetence</i> – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci (seberegulace v situaci nesouhlasu, odporu apod., dovednost odstoupit od vlastního nápadu, dovednost navazovat na druhé a rozvíjet vlastní linku jejich myšlenky, pozitivní myšlení apod.); rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci (jasná a respektující komunikace, řešení konfliktů, podřízení se, vedení a organizování práce skupiny); rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání situací soutěže, konkurence <i>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</i> – dovednosti pro řešení problémů a rozhodování z hlediska různých typů problémů a sociálních rolí – problémy v mezilidských vztazích, zvládání učebních problémů vázaných na látku předmětu, problémy v seberegulaci
---	--	--

– zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh; – charakterizuje a třídí základní rovinné útvary; – narýsuje úhel dané velikosti; – sestrojí osu úhlu; – odhaduje a měří velikost úhlu, užívá jednotky stupeň a minuta; – určuje velikost úhlu výpočtem, změří velikost úhlu úhloměrem; – určí druh úhlu; – numericky sčítá a odčítá úhly; – numericky násobí a dělí úhly dvěma; – charakterizuje různé druhy trojúhelníků a jejich vlastnosti; – určí vnitřní a vnější úhly v trojúhelníku, určuje jejich velikost; – využívá trojúhelníkovou nerovnost; – využívá matematickou symboliku; – určí shodné útvary;	Přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, trojúhelník, krychle, kvádr Vzájemná poloha přímek v rovině Rovinné útvary a jejich vlastnosti Úhel, konstrukce úhlu Odhad a měření velikosti úhlu, stupeň, minuta Měření úhloměrem Úhly tupé, ostré, přímé, pravé, vrcholové, vedlejší Sčítání a odčítání úhlů Násobení a dělení úhlů Trojúhelníky, rovnoramenný, rovnostranný, pravouhlý, tupouhlý, ostroúhlý Součet vnitřních úhlů trojúhelníku Kružnice vepsaná trojúhelníku Kružnice opsaná trojúhelníku Výšky a těžnice v trojúhelníku Shodnost, souměrnost Osa úsečky a osa úhlu	
---	---	--

– načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově a středové souměrnosti; – určí osově a středově souměrný útvar; – umí sestrojit osu úsečky a osu úhlu a zná jejich vlastnosti; – s využitím digitálního nástroje modeluje různé rovinné útvary (úsečka, čtyřúhelník, trojúhelník, kružnice, mnohoúhelník) a zobrazuje je v osově a středové souměrnosti. – charakterizuje a třídí základní prostorová tělesa; – načrtne a sestrojí obraz krychle a kváдру v rovině; – načrtne a sestrojí síť krychle a kváдру; – odhadne a vypočítá povrch krychle a kváдру; – převádí jednotky obsahu; – odhadne a vypočítá objem krychle a kváдру; – převádí jednotky objemu. – vypracuje projekt, jehož součástí bude charakteristika krychle nebo kváдру, (narýsuje síť, určí povrch a objem daného tělesa, vytvoří model daného tělesa), hotový projekt vyfotí a uloží do osobního digitálního portfolia. Žák	Konstrukce os vnitřních úhlů a stran trojúhelníku Tělesa a jejich vlastnosti Zobrazení krychle a kváдру Povrch krychle a kváдру Objem krychle a kváдру Nestandardní aplikační úlohy a problémy Číselné a logické řady Logické a netradiční úlohy	
--	--	--

– užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů, nalézá různá řešení.		
---	--	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – chápe zlomek jako část celku; – vyjádří vztah zlomek – desetinné číslo; – porovnává zlomky a uspořádá skupinu zlomků; – upravuje zlomky rozšiřováním a krácením; – používá pojmy pravý a nepravý zlomek, smíšené číslo, společný jmenovatel a rovnost zlomků; – provádí početní operace se zlomky; – chápe pojem procento jako vyjádření setiny z určité části; – používá symbol %; – chápe souvislost mezi procentem a desetinným číslem; vysvětlí pojmy 1%, 10%, 20%, 25%, 50%, 75%, 100%; – vysvětlí pojem promile; – zaokrouhluje a provádí odhady počtu procent s danou přesností; – užívá základní pojmy procentového počtu; – vyjádří část celku pomocí procent; – samostatně vyhledává konkrétní příklady s procenty z běžného života z různých oblastí (slevy, zdražování, volební průzkum,	Číslo a proměnná Zlomky Zlomek, desetinné číslo – zápis, čtení Porovnávání zlomků Úpravy zlomků Převrácené zlomek, smíšené číslo Operace se zlomky, složený zlomek Procenta Pojem procento Promile	

úspěšnost vstřelených branek, ...), zjištěné údaje zapisuje a doplňuje do tabulky ve svém školním účtu Google Workspace, součástí tabulky jsou jednoduché příklady na výpočet počtu procent, procentové části či základu. Žák – čte, zapisuje a porovnává celá čísla, rozlišuje kladná a záporná čísla, znázorňuje je na číselné ose, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti; – určí opačné číslo a absolutní hodnotu čísla; – provádí z paměti jednoduché početní operace s celými čísly; – provádí písemné početní operace v oboru celých čísel; – rozumí pojmu racionální číslo; – zapíše zlomek desetinným číslem nebo periodickým číslem; – čte, zapisuje a porovnává kladná a záporná racionální čísla, znázorňuje je na číselné ose, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti; – provádí písemné početní operace v oboru racionálních čísel; Žák	Celá čísla – zápis a čtení Porovnávání celých čísel Číselná osa Čísla navzájem opačná, absolutní hodnota Sčítání celých čísel Odčítání celých čísel Násobení celých čísel Dělení celých čísel Racionální čísla Zápis, čtení racionálních čísel Porovnávání racionálních čísel Sčítání, odčítání racionálních čísel Násobení, dělení racionálních čísel Poměr, přímá a nepřímá úměrnost	<i>FY, DĚ, ZE</i> – záporná a kladná čísla
---	--	---

– vyjádří poměr mezi danými hodnotami; – zvětšuje a zmenšuje veličiny v daném poměru; – dělí celek na části v daném poměru; – řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; – chápe postupný a převrácený poměr; – pracuje s měřítky map a plánů; – využívá úměru; – určí vztah přímé a nepřímé úměrnosti; – používá pravoúhlou soustavu souřadnic; – sestavuje grafy přímých a nepřímých úměrností; – využívá trojčlenku při řešení úloh z praktického života, chápe její princip; – vypočítá procentovou část, základ a počet procent pomocí trojčlenky – řeší slovní úlohy; – řeší aplikační úlohy na procenta. Žák – při výpočtech a v konstrukčních úlohách užívá věty o shodnosti trojúhelníků; – sestaví trojúhelník z daných prvků; – dodržuje zásady přesného rýsování; – chápe vlastnosti úhlopříček, výšek, těžnic, těžiště a užívá je při řešení úloh; – sestaví výšky v trojúhelníku; – odhadne a vypočítá obsah trojúhelníku; – určí rovnoběžníky a jejich vlastnosti;	Zvětšení a zmenšení v daném poměru Rozdělení dané hodnoty v daném poměru Postupný a převrácený poměr Měřítko Úměra Přímá a nepřímá úměrnost Trojčlenka Slovní úloh na procenta řešené trojčlenkou Základ, procentová část, počet procent Geometrie v rovině a v prostoru Trojúhelníky Trojúhelníková nerovnost Konstrukce trojúhelníků Věty sss, sus, usu, Ssu Výpočet obsahu trojúhelníku Rovnoběžníky Vlastnosti Rozdělení	<i>FY</i> – výpočty, trojčlenka, přímá a nepřímá úměrnost
--	--	--

– rozlišuje různé typy rovnoběžníků; – sestrojí rovnoběžníky; – odhadne a vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku; – určí lichoběžník; – sestrojí lichoběžník; – vypočítá obvod a obsah lichoběžníku; – určí hranol; – načrtne a narýsuje obraz tělesa v rovině; – načrtne a narýsuje síť hranolu; – odhaduje a vypočítá povrch a objem hranolu. – s využitím digitálního nástroje modeluje síť různých hranolů, danou znalost využije pro zpracování projektu na téma Hranol, projekt vyfotí a uloží do osobního digitálního portfolia. Žák – řeší úlohy na prostorovou představivost; – nalézá různá řešení; – aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických celků; – užívá kalkulátor při výpočtech s celými čísly;	Konstrukce Výpočty obvodu a obsahu rovnoběžníků Lichoběžník Vlastnosti Konstrukce Obvod a obsah lichoběžníku Hranol Vlastnosti – krychle, kvádr, hranol Obraz hranolu Síť hranolu Povrch a objem hranolu Nestandardní aplikační úlohy a problémy Logické a netradiční úlohy Celá a racionální čísla	<i>FY</i> – odhaduje a vypočítává povrch a objem
---	--	---

– řeší úlohy (z praxe), ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru racionálních a celých čísel.		
---	--	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – určí druhou mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky; – užívá druhou mocninu a odmocninu ve výpočtech; – určí třetí mocninu libovolného čísla; – chápe pojem mocnina s přirozeným mocnitelem; – sčítá, odčítá, násobí, dělí a umocňuje mocniny s přirozeným mocnitelem. Žák – rozumí pojmu výraz; – určí hodnotu číselného výrazu; – dosadí do výrazu s proměnnou; – provádí početní operace s mnohočleny; – provádí rozklad mnohočlenu na součin vytýkáním a s použitím vzorců; – zapíše pomocí výrazu s proměnnou slovní text;	Číslo a proměnná Mocniny a odmocniny Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin Odhad a výpočet druhých mocnin a odmocnin Třetí mocnina Mocniny s přirozeným mocnitelem Operace s mocninami s přirozeným mocnitelem Zápis čísla v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti Zápis čísel v desítkové soustavě ve tvaru $a \cdot 10^n$, kde $a < 10$ Proměnné a výrazy Číselné výrazy Proměnná Výrazy s proměnnou Početní operace s mnohočleny Úpravy mnohočlenů	<i>FY – mocniny a odmocniny</i>

– matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; Žák – užívá a zapisuje vztah rovnosti; – dodržuje správný zápis rovnice – řeší lineární rovnice pomocí – ekvivalentních úprav; – řeší jednoduché slovní úlohy pomocí lineárních rovnic; – řeší složitější slovní úlohy s procenty pomocí lineárních rovnic; – provádí zkoušku řešení, – vyjadřuje neznámou ze vzorce.	Lineární rovnice Zápis lineární rovnice Ekvivalentní úpravy rovnic Slovní úlohy Zkouška řešení Vyjádření neznámé ze vzorce	
Žák – řeší finanční úlohy z praxe s využitím znalostí o procentech; – na příkladech objasní možnosti úspor, investic či spotřeby při nakládání s volnými finančními prostředky.	Závislosti, vztahy a práce s daty Finanční matematika Základní pojmy finanční matematiky Jednoduché úrokování	<i>FY</i> – jednoduché rovnice <i>FY</i> – výpočty fyzikálních úloh <i>CH</i> – hmotnostní zlomek, koncentrace <i>SV</i> – peníze a hospodaření
Žák – čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy;	Statistika Základní statistické pojmy Základní charakteristiky statistického souboru - aritmetický průměr, modus, medián Statistické šetření	<i>OSV</i> – řešení problémů a rozhodovací dovednost

– určí vzájemnou polohu dvou kružnic; – vypočítá délku kružnice, obvod a obsah kruhu; – charakterizuje válec; – načrtne a sestrojí síť válce; – vypočítá povrch a objem těles válce; – využívá poznatků v praktických slovních úlohách. – využívá digitálního nástroje k modelování různých sítě válců a zjišťuje závislost objemu na výšce a poloměru; – vypracuje projekt na téma Válec, hotový projekt vyfotí a uloží do osobního digitálního portfolio. Žák – řeší úlohy na prostorovou představivost, nalézá různá řešení; – aplikuje poznatky a dovednosti z různých tematických celků.	Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice a obvod kruhu Obsah kruhu Vlastnosti válce Povrch a objem válce Využití v praxi Nestandardní aplikační úlohy a problémy Logické a netradiční úlohy	
--	---	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – krátí a rozšiřuje lomené výrazy; – provádí početní operace s lomenými výrazy; – určí podmínky platnosti lomeného výrazu s neznámou ve jmenovateli;	Číslo a proměnná Lomené výrazy Krácení a rozšiřování Početní operace Lomené výrazy s neznámou ve jmenovateli Podmínky	

– vyjádří funkční vztah nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem; – užívá funkční vztahy při řešení úloh. – využívá digitálního nástroje k modelování grafů různých funkcí (lineární funkce, přímá a nepřímá úměrnost, kvadratická funkce), z vytvořených grafů sestaví krátkou prezentaci, kterou si uloží do osobního digitálního portfolia, s ostatními žáky diskutuje o definičním oboru, oboru hodnot daných funkcí.	Nepřímá úměrnost	
Žák – chápe pojem goniometrické funkce jako poměr stran pravoúhlého trojúhelníku; – rozlišuje funkci $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$; – najde v tabulkách hodnoty goniometrických funkcí pro ostrý úhel; – užívá funkční vztahy při řešení pravoúhlého trojúhelníku; – řeší praktické úlohy užitím funkčních vztahů goniometrických funkcí ostrého úhlu.	Goniometrické funkce v pravoúhlém trojúhelníku Funkce $\sin x$, $\cos x$, $\tan x$ Hodnoty goniometrických funkcí v tabulkách Výpočty v pravoúhlém trojúhelníku Užití goniometrických funkcí v praxi	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednost SV – hospodaření
Žák – porovná nabídku finančních produktů pro zhodnocení volných finančních prostředků; – hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů;	Finanční matematika Složené úrokování Obchodní banky a nebankovní instituce Půjčky a RPSN	

– uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků; – porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků. Žák – rozliší shodné a podobné útvary; – užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách; – charakterizuje jednotlivá tělesa; – načrtne a sestrojí síť; – vypočítá povrch a objem těles; – využívá poznatků v praktických slovních úlohách. – s využitím digitálního nástroje Geogebra modeluje síť různých jehlanů a kuželů, danou znalost využije pro zpracování projektu na téma Jehlan nebo Kužel, projekt vyfotí a uloží do osobního digitálního portfolia. Žák – řeší jednoduché úlohy z oblasti pravděpodobnosti a kombinatoriky	Geometrie v rovině a prostoru Podobnost Podobnost geometrických útvarů Věty o podobnosti trojúhelníků Využití podobnosti v praxi Tělesa Vlastnosti daných těles Kužel Jehlan Koule Povrch daných těles Objem daných těles Využití v praxi Nestandardní aplikační úlohy a problémy	
--	---	--

Učební osnovy nepovinného předmětu Cvičení z matematiky

Charakteristika a cíle nepovinného předmětu

Vzdělávací obor Matematika a její aplikace obsahuje čtyři tematické okruhy – *Číslo a početní operace; Číslo a proměnná; Závislosti, vztahy a práce s daty; Geometrie v rovině a v prostoru*. Všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání se prolíná *řešení nestandardních aplikačních úloh a problémů*. Žáci se učí pochopit a analyzovat problém, řešit problémové situace a úlohy z běžného života a v neposlední řadě rozvíjejí své rozumové a logické schopnosti myšlení.

V nepovinném předmětu *Cvičení z matematiky* si žáci prohlubují znalosti z učiva, které je dané RVP. Řeší úlohy zaměřené na využití matematiky v praktickém životě, zabývají se tématy, které nejsou obsaženy ve výstupech RVP, a z velké části je výuka věnována přípravě studiu na střední škole nebo učebním oboru s maturitou. Vychází především z požadavků středních škol, které jsou kladeny na studenty v prvním ročníku.

Cíle nepovinného předmětu

Proces vzdělání směřuje k tomu, aby žáci:

- naučili se samostatně analyzovat texty úloh a řešit je, odhadovat, hodnotit a zdůvodňovat výsledky, vyhodnocovat různé způsoby řešení;
- rozvinuli geometrickou a zejména prostorovou představivost, zdokonalili grafický projev;
- pochopili roli induktivních a deduktivních postupů, získali schopnost užít logickou stavbu matematiky, osvojili si některé metody vědeckého myšlení;
- porozuměli vzájemným vztahům mezi jednotlivými tematickými celky, uměli matematizovat reálné situace a aplikovat své znalosti a dovednosti i mimo matematiku;
- naučili se vyhledávat, sdělovat a využívat informace z oblasti matematiky;
- naučili se využívat matematiku v praxi;
- připravili se na studium na střední škole.

Organizace vyučovacího předmětu

V 9. ročníku – 1hodina

V případě zavedení vyuč. předmětu výuka probíhá v dopoledních či odpoledních hodinách v učebně (možnost využití interaktivní tabule a výpočetní techniky), popř. v učebnách výpočetní techniky s využitím odpovídajícího softwaru.

Vzdělávací obsah nepovinného vyučovacího předmětu Cvičení z matematiky

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – určí třetí mocninu a odmocninu výpočtem, pomocí tabulek, pomocí kalkulačky; – užívá třetí mocninu a odmocninu ve výpočtech; – určí hodnotu číselného výrazu – provádí početní operace se složitějšími mnohočleny; – provádí rozklad složitějších mnohočlenů na součin vytýkáním a s použitím vzorců; – matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; – provádí početní operace s lomenými výrazy; – řeší složitější lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav; – řeší náročnější slovní úlohy pomocí lineárních rovnic; – řeší složitější rovnice s neznámou ve jmenovateli pomocí ekvivalentních úprav; – řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými různými metodami,	Číslo a proměnná Třetí mocnina a odmocnina Čtení a zápis druhých mocnin a odmocnin Odhad a výpočet druhých mocnin a odmocnin Výrazy Číselné výrazy Výrazy s proměnnou Početní operace s mnohočleny Úpravy mnohočlenů Lomené výrazy Lomené výrazy s neznámou ve jmenovateli Lineární rovnice Slovní úlohy Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy rovnic Soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	

včetně zkoušky správnosti řešení; – řeší slovní úlohy pomocí soustav lineárních rovnic – využívá Pythagorovu větu k řešení aplikačních geometrických úloh; – sestrojí konstrukce různých rovinných obrazců; – využívá Thaletovu větu v konstrukčních úlohách; – využívá poznatků o rovinných obrazcích v praktických slovních úlohách; – řeší úlohy týkající se geometrických těles; – využívá poznatků o těchto tělesech v praktických slovních úlohách; – užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách; – vyjádří funkční vztah přímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem; – rozlišuje lineární a nelineární funkci; – vyjádří funkční vztah lineární funkce tabulkou, rovnicí, grafem; – vyjádří funkční vztah kvadratické funkce tabulkou, rovnicí, grafem; – vyjádří funkční vztah nepřímé úměrnosti tabulkou, rovnicí, grafem;	Slovní úlohy řešené pomocí soustav lineárních rovnic Geometrie v rovině a v prostoru Pythagorova věta Užití Pythagorovy věty Konstrukční úlohy Množiny všech bodů dané vlastnosti Rovinné obrazce Geometrická tělesa Podobnost Využití podobnosti v praxi Závislosti a vztahy Funkce Přímá úměrnost Lineární funkce Kvadratická funkce	
---	---	--

– užívá funkční vztahy při řešení úloh – čte a sestavuje tabulky a diagramy; – zaznamená výsledky statistických šetření do tabulek; – vyhledá a vyhodnotí statistická data v grafech a tabulkách; – řeší finanční úlohy z praxe.	Nepřímá úměrnost Nestandardní aplikační úlohy a problémy Slovní úlohy Statistické úlohy z praxe Finanční matematika Úlohy z praxe	
--	---	--

INFORMATIKA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Informatika se zaměřuje především na rozvoj informatického myšlení a na porozumění základním principům digitálních technologií. Je založena na aktivních činnostech, při kterých žáci využívají informatické postupy a pojmy. Poskytuje prostředky a metody ke zkoumání řešitelnosti problémů i hledání a nalézání jejich optimálních řešení, ke zpracování dat a jejich interpretaci a na základě řešení praktických úkolů i poznatky a zkušenost, kdy je lepší práci přenechat stroji, respektive počítači. Pochopení, jak digitální technologie fungují, přispívá jednak k porozumění zákonitostem digitálního světa, jednak k jejich efektivnímu, bezpečnému a etickému užívání.

Vzdělávací oblast Informatika je realizována v předmětu Informatika, který je vyučován v 4. – 9. ročníku. Rozšiřující témata jsou rozvíjena v předmětu Počítačová grafika (6. ročník)

Učební osnovy vyučovacího předmětu Informatika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

Škola vnímá informatiku a technické směřování rozvoje žáků jako důležité, proto jsou do výuky zařazovány základy robotiky jako aplikovaná oblast, propojující informatiku a programování s technikou, umožňují řešit praktické komplexní problémy, podporovat tvořivost a projektovou činnost a rozvíjet tak informatické myšlení. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem.

Cíle vyučovacího předmětu

Vzhledem k překotnému rozvoji informačních a komunikačních technologií není hlavním cílem naučit žáka pracovat s konkrétními hardwarovými a softwarovými nástroji. Žák by měl na konci základního vzdělávání získat obecné zkušenosti s těmito nástroji, které by mu umožnily v budoucnu pracovat i s jejich technologickými následníky, měl by umět pracovat s informacemi různého druhu s pomocí ICT, měl by být schopen si pro splnění konkrétního úkolu vybrat nejvhodnější hardwarový i softwarový nástroj.

Vedeme žáky k:

- získání základních zkušeností s informačními a komunikačními technologiemi
- znalostem výhod a nevýhod, rizik a omezení spojených s užíváním digitálních technologií
- systémovému přístupu při analýze situací a jevů světa kolem něj
- nacházení různých řešení a výběru toho nejvhodnějšího pro danou situaci
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- komunikaci pomocí formálních jazyků, kterým porozumí i stroje
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat
- získání základních hygienických návyků při práci s výpočetní technikou.

Organizace vyučovacího předmětu

Předmět Informatika bude vyučován povinně v těchto ročnících

- v 4. – 5. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně
- v 6. ročníku v rozsahu 2 hodin týdně
- v 7. – 9. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy:

1. Data, informace a modelování

2. **Algoritmizace a programování**
3. **Informační systémy**
4. **Digitální technologie**

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, nebo tablety s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače. Škola klade důraz na rozvíjení digitální gramotnosti v ostatních předmětech, k tomu přispívá informatika svým specifickým dílem. V řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích u jednoho počítače, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání. Není kladen naprosto žádný důraz na pamětné učení a reprodukci.

Výuka předmětu Informatika na I. stupni

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	- Učíme žáky zvládat práci s informacemi. - Vedeme žáky ke zpracovávání informací a jejich použití k získávání dalších dovedností a znalostí v praktickém životě. - Vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací.	Umožňujeme žákům pomoci samostudia, experimentu (metoda pokus – omyl), brainstormingu, vrstevnického vyučování a práce se zdroji informací seznamovat se s novými programy a nástroji i na základě předchozích zkušeností. Tím žáky vedeme ke sledování nových trendů v a k jejich efektivnímu využití.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	- Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů, k jejich třídění a vyhodnocení. - Učíme žáky pojmenovat problém a zvolit správný postup jeho řešení. - Učíme žáky volit z nabídky dostupného softwaru a nejvhodnější programy k efektivnímu vyřešení stanoveného úkolu.	- Učíme žáky řešit problémové úlohy pomocí projektů, práce s informačními zdroji, učení v konkrétních životních situacích. - Při hledání řešení využíváme také strategii brainstormingu. - Poskytujeme žákům bezpečným způsobem účast v soutěžích (soutěže jednotlivců nebo skupin)
<i>Kompetence komunikativní</i>	- Učíme žáky využívat digitální technologie pro efektivní komunikaci s okolním světem. - Učíme žáky naslouchat ostatním, navrhnout vlastní řešení problému, argumentovat. - Učíme žáky prezentovat výsledky své práce. - Vedeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování. - Vedeme žáky k využití různých typů textů a záznamů.	- Vedeme žáky k rozvíjení komunikativních dovedností pomocí skupinové práce a prezentace výsledků práce skupin i jednotlivců. - Komunikativní kompetence rozvíjíme i pomocí brainstormingu a vrstevnického vyučování. - Umožňujeme prezentaci výsledků práce s použitím digitálních technologií.

<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky ke spolupráci, k akceptaci rozdělení úloh v týmu a ohleduplnosti. • Učíme žáky poskytnout pomoc i o ni požádat.	• Pomáháme žákům zvládat práci v týmu řešením ucelených projektů ve skupinách.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování rozdílných názorů, náboženského cítění a zvyklostí při komunikaci s ostatními lidmi. • Učíme žáky chápat význam duševního vlastnictví a jeho právní ochranu. • Učíme žáky chápat a aplikovat společenské normy při komunikaci.	• Umožňujeme žákům na základě práce s informacemi a prezentace výsledků této práce ostatním posilovat právní povědomí, chápat důvody právních norem a poznat důsledky jejich nedodržování. • Podporujeme u žáků účast na mezinárodních projektech poznávat jiné kultury, učíme je tím respektovat odlišnosti a dodržovat společenské normy i etiku.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Učíme žáky dodržovat při práci bezpečnost a dbát na hygienické a ergonomické požadavky. • Vedeme žáky k poznání, jak využít ICT při výběru své budoucí profesní orientace a ve své budoucí profesi.	• Vytvářením osobního elektronického portfolia umožňujeme žákům sledovat vývoj svých dovedností a hodnotit výsledky své práce. • Učením v životních situacích vedeme žáky k pochopení významu digitálních dovedností pro budoucí profesní orientaci.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení, aplikací, které využívá při učení i při zapojení do života školy a do společnosti. • Učíme žáky vytvářet a upravovat digitální obsah, vyjadřovat se za pomoci digitálních prostředků. • Učíme žáky chápat význam digitálních technologií pro lidskou společnost a předcházet situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení a i svého zdraví.	• Umožňujeme žákům získávat vyhledávat data, informace a digitální obsah pro postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Podporujeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Globální strategie

Během celé výuky budeme tam, kde je to vhodné, ve velké míře využívat projekty a skupinovou práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie na 1. stupni

Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat, mezi- předmětové vztahy
I. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ		<i>Průřezová témata</i> – OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, sociální rozvoj – poznání lidí – Mediální výchova - Ovládání a vliv médií ve společnosti, Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, Interpretace vztahu mediálního sdělení, Fungování a vliv médií ve společnosti, Stavba a tvorba mediálních sdělení <i>Mezipředmětové vztahy</i> – ČJ – pravopis, sloh, komunikace – MaJA – tabulky, grafy – tvorba úkolů v jiných vzdělávacích oblastech spočívající ve vyhledávání informací na internetu, elektronické komunikaci, ve zpracování informací pomocí digitálních technologií a aplikací
<i>Žák</i> – uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat	– data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů	
– popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji	– kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace	
– vyčte informace z daného modelu	– modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti; využití obrazových modelů (myšlenkové a pojmové mapy, schémata, tabulky, diagramy) ke zkoumání, porovnávání a vysvětlování jevů kolem žáka	
II. ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ		
<i>Žák</i> – sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů	– řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu; příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy; přečtení,	

	porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu; sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci	
– popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení	– programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí; události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy		
– ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	– kontrola řešení: porovnání postupu s jinými diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu; nahrazení opakujícího se vzoru cyklem	
III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY		
<i>Žák</i> – v systémech, které ho obklopují, rozzezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	– systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka; části systému a vztahy mezi nimi	
– pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	– práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení – prvků do řad, číslované a nečíslované seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura; záznam, doplnění a úprava záznamu	

IV. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE		
<i>Žák</i> – najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu	– hardware a software: digitální zařízení a jejich účel; prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů	
– propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	– počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat	
– dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	– bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	

2. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu u jednotlivých programů, literaturu apod. tím, že žáci mohou využívat svých i elektronických poznámek při praktických úkolech. • Učíme žáky pořizovat si takové poznámky (i elektronické), které jim pak pomohou při praktické práci s technikou. • Vedeme žáky k osvojení praktických dovedností při práci s informačními technologiemi.	• Umožňujeme žákům pomocí samostudia, experimentu (metoda pokus – omyl), brainstormingu, vrstevnického vyučování a práce se zdroji informací seznamovat se s novými programy a nástroji i na základě předchozích zkušeností. Tím žáky vedeme ke sledování nových trendů v ICT a k jejich efektivnímu využití.

<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky prostřednictvím úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí je chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více. • Vedeme žáky nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce. • Vedeme žáky k pochopení principu fungování informačních a digitálních technologií. • Učíme žáky k promyšlení činností.	• Učíme žáky řešit problémové úlohy pomocí projektů, práce s informačními zdroji, učení v konkrétních životních situacích. • Při hledání řešení využíváme také strategii brainstormingu. • Umožňujeme žákům bezpečným způsobem účast v soutěžích (soutěže celých skupin, dobrovolná reprezentace).
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie. • Vedeme žáky k bezpečné, vhodné a obezřetné elektronické komunikaci. • Učíme žáky rozumět pojmům z digitální komunikace. • Zadáváme úkoly umožňující spolupráci a komunikaci žáků. • Vedeme žáky k využití různých typů textů a záznamů.	• Vedeme žáky k rozvíjení komunikativních dovedností pomocí skupinové práce a prezentace výsledků práce skupin i jednotlivců. • Komunikativní kompetence rozvíjíme i pomocí brainstormingu a vrstevnického vyučování. • Umožňujeme prezentaci výsledků práce s použitím ICT.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky ke spolupráci, k akceptaci rozdělení úloh v týmu a ohleduplnosti. • Učíme žáky poskytnout pomoc i o ni požádat.	• Pomáháme žákům zvládat práci v týmu řešením ucelených projektů ve skupinách.

<i>Kompetence občanské</i>	• Seznamujeme žáky s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo...) • Vedeme žáky při zpracovávání informací ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím internetu i jinými cestami. • Učíme žáky respektovat výsledky práce druhého.	• Umožňujeme žákům na základě práce s informacemi a prezentace výsledků této práce ostatním posilovat právní povědomí, chápat důvody právních norem a poznat důsledky jejich nedodržování. • Umožňujeme žákům účastí na mezinárodních projektech poznávat jiné kultury, učíme je tím respektovat odlišnosti a dodržovat společenské normy i etiku.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Učíme žáky dodržovat při práci bezpečnost a dbát na hygienické a ergonomické požadavky. • Vedeme žáky k poznání, jak využít ICT při výběru své budoucí profesní orientace a ve své budoucí profesi.	• Vytvářením osobního elektronického portfolia umožňujeme žákům sledovat vývoj svých ICT dovedností a hodnotit výsledky své práce. • Učením v životních situacích vedeme žáky k pochopení významu ICT pro budoucí profesní orientaci.
<i>Kompetence digitální</i>	• Učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby • Vedeme žáky k využívání digitální technologie pro usnadnění práce • Vedeme žáky k pochopení významu digitálních technologií pro lidskou společnost • Vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti při komunikaci pomocí digitálních technologií	• Umožňujeme žákům získávat vyhledávat data, informace a digitální obsah pro postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu. • Podporujeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnil práci, zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce.

Globální strategie

Během celé výuky budeme tam, kde je to vhodné, ve velké míře využívat projekty a skupinovou práci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie na 2. stupni

V 6. ročníku je časová dotace na výuku Informatiky 2 hodiny, proto je zde i rozšiřující učivo.

Očekávané výstupy po 6. ročníku	učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
I. DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Počítače		<i>Průřezová témata</i> – OSV- Rozvoj schopností poznávání – OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
<i>Žák</i> – ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	– nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – spravuje sdílení souborů	
– vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	– vytvoří jednoduchý model domácí sítě – popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě	
II. DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Práce s daty Kódování a šifrování dat a informací		
<i>Žák</i> – získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	– vyhledá známý soubor v PC/tabletu – vyhledá informace na zadané téma s pomocí klíčových slov (v textu, v publikaci, na internetu)	

	v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku – najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) – odpoví na otázky na základě dat v tabulce	
– navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	– rozpozná zakódované informace kolem sebe – zakóduje a dekoduje znaky pomocí znakové sady – zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer – zakóduje v obrázku barvy více způsoby – zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů – zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu – ke kódování využívá i binární čísla	
III. INFORMAČNÍ SYSTÉMY Informační systémy		
<i>Žák</i> – vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů	– popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují – pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	
ROZŠÍŘUJÍCÍ UČIVO		

Textový editor, Tabulkový editor, Prezentace		
<i>Žák</i> – ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací; – při práci s textem textových editorů zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě; – uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem; – vytváří jednoduché tabulky, ve kterých na základní úrovni zpracovává data; – využívá jednoduché funkce a vzorce pro zpracování dat; – za podpory ICT prezentuje své myšlenky a výsledky své práce;	<i>Práce s textem (textový editor)</i> – typografická pravidla – nastavení stránky – seznamy (odrážky a číslování), víceúrovňové seznamy – práce s tabulátory – ohrazení a stínování – sloupcová sazba, symboly – práce s objektem – obrázek, textové pole, organizační diagram, automatické tvary, základní nástroje kreslení – nastavení jazyka, kontrola pravopisu, automatické opravy <i>Práce s tabulkou (tabulkový editor)</i> – alternativní aplikace pro práci s tabulkou – členění dokumentu, buňka, adresa – vkládání a editace dat, typ dat – tvorba jednoduché tabulky – formát buněk – základní formátování – práce s relativní adresou buňky	<i>Průřezová témata</i> – OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání, sebezpoznání a sebezpojetí, sociální rozvoj – poznání lidí – VMEGS – Evropa a svět nás zajímá, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané – MuV – multikulturalita <i>Mezipředmětové vztahy</i> – ČJ – pravopis, sloh, komunikace – MaJA – jednoduché matematické výrazy, vzorce – tvorba úkolů v jiných vzdělávacích oblastech spočívající ve vyhledávání informací na internetu, elektronické komunikaci, ve zpracování informací pomocí digitální formou prezentací, slohových prací a referátů

– používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji; – je schopen informace graficky vyjádřit; – používá nápovědu k programům; – vytváří prezentace na pokročilé úrovni s využitím vlastního návrhu šablon;	– tvorba jednoduchých vzorců – funkce Součet a Průměr – tvorba grafu – základní nastavení a editace grafu <i>Tvorba prezentace</i> – alternativní aplikace pro tvorbu prezentací – vytvoření prezentace s pomocí šablony – tvorba a formát snímků – objekty snímků – základní animační nástroje – tisk, nastavení stránky – tvorba vlastní šablony	
---	---	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Programování – opakování a vlastní bloky Programování – podmínky, postavy a události		<i>Průřezová témata</i> – OSV- Rozvoj schopností poznávání – OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení
<i>Žák</i> – po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí	– po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – diskutuje různé programy pro řešení problému	

celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešení;		
– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– vybere z více možností vhodný program pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní – diskutuje různé programy pro řešení problému – sestaví strukturovaný postup pro řešení problému ve více variantách – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	
– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování	
– I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav	
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ Modelování pomocí grafů a schémat		
<i>Žák</i> – vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí	– v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku – pomocí ohodnocených grafů řeší problémy	

grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní	– pomocí orientovaných grafů řeší problémy	
– zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	– vysvětlí známé modely jevů, situací, činností – vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ Programování – větvení, parametry a proměnné		
<i>Žák</i> – po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným	– po přečtení programu vysvětlí, co vykoná – diskutuje různé programy pro řešení problému	<i>Průřezová témata</i> – OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání, sebezpoznání a sebezpojetí, sociální rozvoj – MEDIÁLNÍ VÝCHOVA - Tvorba mediálního sdělení – OSV - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti – tvorba úkolů v jiných vzdělávacích oblastech spočívající ve vyhledávání informací na internetu, elektronické komunikaci, ve zpracování informací
– rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení	– diskutuje různé programy pro řešení problému – řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků – řeší problémy sestavením algoritmu	
– vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému	– vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní – diskutuje různé programy pro řešení problému	

	– sestaví strukturovaný postup pro řešení problému ve více variantách – hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	pomocí ICT formou prezentací, slohových prací a referátů.
– v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	– v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému – používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna – používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna – vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech – používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování – používá parametry v blocích, ve vlastních blocích – vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu	
– ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	– ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby – spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav – používá souřadnice pro programování postav	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY Hromadné zpracování dat		
Žák	– seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně)	

– nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	– používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy – ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Digitální technologie		
<i>Žák</i> – dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	– spravuje sdílení souborů – pomocí modelu znázorní cestu e mailové zprávy – porovná různé metody zabezpečení účtů	

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE Počítače, Digitální technologie		<i>Průřezová témata</i> – OSV – osobnostní rozvoj, rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, sociální rozvoj – poznání lidí <i>Mezipředmětové vztahy</i> – tvorba úkolů v jiných vzdělávacích oblastech spočívající ve vyhledávání informací na internetu, elektronické komunikaci,
<i>Žák</i> – popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě vytváří souhrnné tabulky se zpracováním databázových údajů.	– pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí – vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením – diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich – popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní řazení dat, třídění dat, filtrování dat	

– ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos	– nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje – uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory – vybere vhodný formát pro uložení dat – spravuje sdílení souborů – na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat – diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu – Projekt Digitální portfolio	ve zpracování informací pomocí ICT formou prezentací, slohových prací a referátů – ČJ – pravopis, sloh, komunikace
– vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě – uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky	– vytvoří jednoduchý model domácí sítě – popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě – na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti – vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu	
– poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače	– zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny nastavení systému či aplikace – ukončí program bez odezvy	
– dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	– spravuje sdílení souborů – pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy – porovná různé metody zabezpečení účtů – diskutuje o cílech a metodách hackerů	

	– vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat	
INFORMAČNÍ SYSTÉMY Hromadné zpracování dat		
<i>Žák</i> – vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	– řeší problémy výpočtem s daty – připíše do tabulky dat nový záznam – při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky – používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, délka, počet, když)	
– I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	– doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy – navrhne tabulku pro záznam dat – propojí data z více tabulek či grafů	

Učební osnovy vyučovacího předmětu Počítačová grafika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Počítačová grafika plynule navazuje na učivo grafika, které je součástí výuky povinného předmětu Informatika v 5. ročníku. V něm žáci získají základní přehled o grafických formátech, seznámí se s tvorbou bitmapových kreseb. Dále předmět rozvíjí znalosti vektorové grafiky a dovednosti žáků související se zpracováním a vytvářením multimediálních informací s využitím informačních a komunikačních technologií, jako je např. tvorba kreslené animace, animace z fotografií a tvorba videa.

Cíle vyučovacího předmětu

Cílem předmětu je tvorba produktů využívajících kombinaci textových, obrazových, animovaných nebo filmových dat. Vychází ze základních znalostí získaných v povinném předmětu Informatika a dále je rozvíjí.

Výuka směřuje k tomu, aby žáci:

- uměli získat fotografie
- měli přehled v dostupných prostředcích pro úpravu fotografií
- uměli odstranit základní vady pořízené fotografie
- uplatňovali estetická pravidla při úpravě fotografií
- měli přehled v prostředcích pro tvorbu animace
- uměli vytvořit obrazový materiál pro tvorbu animace
- uměli vytvořit animaci ze statických obrazů
- uplatňovali estetická pravidla při tvorbě multimediálního obsahu
- uměli natočit, sestříhat, upravit video a doplnit ho o zvukový záznam.

Organizace vyučovacího předmětu

Předmět Počítačová grafika bude vyučován v 6. ročníku v rozsahu 1 hodiny týdně. Výuka je realizována ve třídě vybavené počítači, připojením k internetu a datovým projektořem. Třída je rozdělena na skupiny tak, aby na každé pracovní stanici pracoval jeden žák. Výuka je vedena formou výkladu s využitím datového projektoru a vhodných motivačních příkladů. Kromě frontálních metod jsou do výuky zařazeny také moderní metody diskuze, dialogu a skupinové práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Počítačová grafika

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
<i>Žák</i> – definuje základní pojmy z oblasti počítačové grafiky; – popíše rozdíl mezi vektorovou a rastrovou grafikou; – rozeznává běžné grafické formáty; – používá program pro práci s bitmapovou grafikou; – používá program pro tvorbu animace; – vytváří jednouché kresby, ze kterých skládá animaci – pořizuje vlastní fotografie; – aplikuje základní operace pro práci s digitální fotografií; – použije při řešení konkrétního problému správný grafický formát a příslušný nástroj pro jeho zpracování; – používá program pro tvorbu animace; – vytváří jednoduchou animaci z fotografií; – vytvoří vektorový obrázek, upraví jej; – používá program pro tvorbu animace; – vytváří jednouché kresby, ze kterých skládá animaci	<i>POČÍTAČOVÁ GRAFIKA</i> <i>Základní pojmy počítačové grafiky</i> – základní pojmy a principy počítačové grafiky – rastrová x vektorová grafika – grafické formáty, programy <i>Rastrová grafika</i> – práce s bitmapovým editorem – využití nakreslených obrázků pro animaci <i>Rastrová grafika – práce s fotografií</i> – základy získávání a zpracování digitálních fotografií – popisování, třídění a vyhledávání obrázků – práce v rastrovém grafickém editoru – základní nástroje, popis prostředí – editace obrázků, nastavení efektů, hromadné úpravy – využití získaných fotografií pro animaci <i>Vektorová grafika</i>	<i>Mezipředmětové vztahy</i> – VV – estetické požadavky na grafický obsah – VV – využití stínů a barev ve výtvarném projevu – FY – rozklad světla, barevné spektrum – tvorba grafických snímků pro jiné předměty

– pracuje s videokamerou; – vytváří vlastní videa - upravuje, stříhá, ozvučuje videa; – orientuje se v problematice autorských práv v oblasti multimédií.	– práce s vektorovým grafickým editorem – základní nástroje (grafické objekty – kreslení, nastavení vlastností a barvy obrysů a výplně) objektů – využití nakreslených obrázků pro animaci <i>Práce s videem</i> – formáty videozáznamů (video, zvuk) – kompozice obrazové plochy – práce s kamerou – úprava videa, komprimace obrazu, zvuku	
---	---	--

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vyučovací oblast **Člověk a jeho svět** předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života, rozvíjí je a navazuje na prvotní zkušenosti žáků získané ve výchově v rodině a v mateřské škole. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Poznávají sebe i své nejbližší okolí a postupně se seznamují s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy a se složitějšími ději.

Oblast pomáhá formovat základní vztah k životu, vlastní osobě, jiným lidem, živočichům, k lidským činnostem, k předmětům, které lidé vytvořili, k životnímu prostředí a jeho ochraně. Ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět se žáci učí vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky, názory a podněty jiných. Vyučující vychází z vlastního prožitku žáků, z konkrétních nebo modelových situací a vše propojuje s reálným životem a praktickou zkušeností dětí. V průběhu výuky budou také zařazována témata z oblasti bezpečí, možného ohrožení, téma ochrany člověka v různých situacích a za mimořádných událostí a dopravní výchova. Seznamuje žáky se světem financí, rozvíjí u nich finanční gramotnost

Učební osnovy vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Člověk a jeho svět žákům předkládá nové poznatky a dovednosti z různých oblastí života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Vytváří základní představy o člověku, o rodině, o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě, ve společnosti, o vlasti, technice, kultuře, o lidských činnostech, výtvorech a o vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života, o zdraví a bezpečí. Seznamuje žáky se světem financí, rozvíjí u nich finanční gramotnost.

Cíle vyučovacího předmětu

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je rozvíjet klíčové kompetence tím, že vedeme žáka k orientaci ve světě informací, k orientaci v problematice peněz a cen, k odpovědnému spravování osobního rozpočtu a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací. Vedeme je také k poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání, respektování, plnění povinností a úkolů, utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a jejich ochraně.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

- 1. ročník: 2 hodiny týdně
- 2. ročník: 2 hodiny týdně
- 3. ročník: 2 hodiny týdně

Výuka probíhá dopoledne v učebnách, v multimediální učebně, v počítačové učebně, v kuchyňce, v okolí školy, v knihovně, v muzeích, v přírodě, na dopravním hřišti...

Témata z tohoto předmětu se budou prolínat i s jinými předměty na 1. stupni – výtvarná výchova, praktické činnosti, hudební výchova, tělesná výchova, český jazyk, matematika, informatika, anglický jazyk.

Učivo tohoto předmětu bude realizováno i prostřednictvím průřezových témat (OSV, VDO, VMEGS, MuV, EV, MeV).

Učivo tohoto předmětu bude realizováno i prostřednictvím projektů:

1. ročník	OSV	<i>Jsem školák</i> (Poznávání lidí)
	MuV	<i>Doba vánoční</i> (Lidské vztahy)
2. ročník	EV	<i>Podzimní čarování</i> (Vztah člověka k prostředí)
	EV	<i>Člověk a jeho zdraví</i> (Základní podmínky života)
3. ročník	VDO	<i>Naše město</i> (Občanská společnost a škola)
	MeV	<i>Svátky jara</i> (Vnímání autora mediálních sdělení)

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozvoj klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. - Seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. - Vedeme žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků. - Umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok.	- Vedeme žáky k orientaci v učebnicích, v pracovních sešitech, v encyklopediích, v atlasech, na internetu. - Nabízíme žákům tajenky, křížovky, rébusy, hádanky k rozvoji logického myšlení, kreativity a fantazie. - Umožňujeme vytváření osobního portfolia žáků.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	- Vedeme žáky k rozpoznání a řešení problémové situace. - Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení.	- Předkládáme dětem problémové situace. - Ověřujeme prakticky správnost řešení problémů. - Hodnotíme společně se žáky řešené situace. - Řešíme zadané úkoly ve skupinách. - Motivujeme děti k sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů.
<i>Kompetence komunikativní</i>	- Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu vyjadřování, formulování svých myšlenek a naslouchání druhým. - Motivujeme děti k využívání informačních prostředků, ale i neverbální komunikace.	- Dramatizujeme se žáky. - Vytváříme komunitní kruh. - Pracujeme ve dvojicích a ve skupinách.

<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme děti k spolupráci, přijímání rolí v týmu, upevňování dobrých mezilidských vztahů, k pomoci a toleranci. • Vedeme žáky k sebeúctě a k přiměřenému sebehodnocení.	• S dětmi provádíme aktivity z OSV. • Respektujeme žakovu osobnost. • Učíme děti pravidlům vedení diskuze.
<i>Kompetence občanské</i>	• Učíme žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti. • Vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví.	• Organizujeme návštěvy muzeí, exkurze, výlety, ... • Žáci mají možnost volby úkolů. • Využíváme formu kooperativní výuky.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Učíme děti k využívání znalostí a zkušeností z předmětu Člověk a jeho svět pro svůj další rozvoj a své přípravy na budoucnost.	• Propojujeme zážitky, poznatky, zkušenosti v životě dětí. • Dbáme na dodržování vymezených pravidel a plnění povinností.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč.	• Učíme děti pravidlům vedení diskuze v digitálním prostředí. • Předkládáme dětem problémové situace v digitálním prostředí a hledáme správná řešení.

	• Klademe důraz na vytváření společných pravidel chování, včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování.	
--	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Člověk a jeho svět

Očekávané výstupy po 1. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák <i>Místo, kde žijeme</i> – vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy; <i>Lidé kolem nás</i> – rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině; – porovnává vrstevnické odlišnosti a odlišnosti mezi členy rodiny; <i>Lidé a čas</i> – vybavuje si elementární poznatky o sobě, o rodině; – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; – pojmenuje jednoho rodáka;	Já a škola Rodina Můj domov Rodinné vztahy Lidé a čas Roční období Měsíce v roce Poznávání hodin Režim dne Vánoce, Velikonoce Vánoční a velikonoční zvyky	OSV – hry na zařazení dětí do kolektivu, dramatická výchova Vycházka OSV – poznávání lidí, mezilidské vztahy OSV – seberegulace a sebeorganizace HV-lidové písně MuV – kulturní difference PČ – lidové zvyky a tradice

<i>Lidé kolem nás</i> – rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům; <i>Lidé a čas</i> – uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka; – prohlubuje si své poznatky o vánočních zvycích a tradicích; – přiřazuje časové údaje k situacím v denním životě; – pojmenuje dvě kulturní či historické památky; – uplatňuje elementární poznatky o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; <i>Rozmanitost přírody</i> – pozoruje a popíše viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích; – určí a roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků; <i>Člověk a jeho zdraví</i>	Rodina U nás doma Rodinné oslavy. Pomáháme si. Každý jsme jiný Vánoce, vánoční zvyky Lidé a čas Rok, měsíc, týden, den. Části dne Minulost, přítomnost, budoucnost Proměny přírody na jaře, v létě, na podzim a v zimě Zvířata v proměnách přírody Druhy ovoce, zeleniny Péče o zdraví Místa k trávení volného času v našem městě	<i>MuV – lidské vztahy</i> <i>VDO – občan, společnost a stát – návštěva vánoční výstavy</i> <i>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</i> <i>MA – orientace v čase</i> <i>EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí – vycházka do přírody, základní podmínky života</i> <i>EV-základní podmínky života</i> <i>MuV – lidské vztahy</i>
--	---	--

– rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; – seznamuje se a uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných; – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle.	Bezpečné chování v silničním provozu Dopravní prostředky a dopravní situace Lidské tělo Zdravý životní styl Nemoc a úraz	
---	--	--

Očekávané výstupy po 3. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák <i>Místo, kde žijeme</i> – začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR; – pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, městě; <i>Lidé kolem nás</i> – odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností;	Domov, obec, kraj Jsme Evropané Krajina v okolí domova Orientace v krajině Člověk mezi lidmi Co nás baví Povolání Já a moji spolužáci	VDO – občanská společnost a škola – exkurze v kopřivnických muzeích EV – ekosystémy OSV – osobnostní rozvoj-sebepoznání a sebepojetí EV – vztah člověka k prostředí a zdraví MV – lidské vztahy

<i>Lidé a čas</i> – pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, – na příkladech porovnává minulost a současnost; – rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti; <i>Rozmanitost přírody</i> – provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů i s využitím digitálních technologií; – uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě; <i>Člověk a jeho zdraví</i> – snaží se chovat obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; – v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek;	Naše město v minulosti a dnes Jak rostu a vyvíjím se Příroda živá a neživá Podmínky života na Zemi Přírodniny a lidské výtvořiny Ekosystém v okolí naší školy v jednotlivých ročních obdobích Člověk mezi lidmi-osobní bezpečí Krizové situace a jejich řešení Chování člověka při mimořádných událostech	OSV – sociální rozvoj-poznávání lidí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – ekosystémy, základní podmínky života PČ – pěstitelské práce
--	---	--

– reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech. – uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle při práci s digitálními technologiemi		
---	--	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodověda

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodověda se opírá o vybrané poznatky z různých přírodovědných oborů, navazuje na učivo předmětu Člověk a jeho svět. Je zaměřena na to, aby žáci v procesu výuky získávali takové vědomosti a dovednosti a rozvíjely se ty jejich schopnosti, které jim umožní poznávat přírodu, člověka a jím vytvořený svět i prostředí, v němž člověk pracuje a žije. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si ucelený obraz světa.

Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků. Seznamuje žáky se světem financí, rozvíjí u nich finanční gramotnost.

Cíle vyučovacího předmětu

Cílem tohoto vyučovacího předmětu je rozvíjet klíčové kompetence tím, že vedeme žáky k aktivnímu poznávání přírody, člověka a jím vytvořeného světa. Vedeme je také k poznávání základních jevů a vztahů v přírodě, k vytvoření kladného vztahu k přírodě, ke svému zdraví i k ochraně životního prostředí.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

4. ročník: 1 hodina týdně

5. ročník: 2 hodiny týdně

Výuka probíhá dopoledne v učebnách, v multimediální učebně, v počítačové učebně, v okolí školy, v knihovně, v přírodě.

Témata z tohoto předmětu se budou prolínat i s jinými předměty na 1. stupni – výtvarná výchova, praktické činnosti, hudební výchova, tělesná výchova, český jazyk, matematika, informatika, anglický jazyk.

Učivo tohoto předmětu bude realizováno i prostřednictvím průřezových témat (OSV, MuV, EV).

Učivo tohoto předmětu bude realizováno i prostřednictvím projektů:

4. ročník EV *Doprava* (Lidské aktivity a problémy životního prostředí)

5. ročník EV *Podnebné pásy* (Ekosystémy)

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozvoj klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. • Seznamujeme žáky s obecně užívanými termíny, znaky a symboly. • Uvádíme věci do souvislostí, poznatky propojujeme do širších celků. Na základě těchto poznatků učíme žáky vytvářet komplexnější pohled na přírodní jevy. • Učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, porovnávat získané výsledky,	• Vedeme žáky k orientaci v učebnicích, v pracovních sešitech, v encyklopediích, v atlasech, na internetu. • Nabízíme žákům tajenky, křížovky, rébusy, hádanky k rozvoji logického myšlení, kreativity a fantazie. • Umožňujeme vytváření osobního portfolia žáků.

	kriticky je posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.	
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání a řešení problémové situace. • Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení.	• Předkládáme dětem problémové situace. • Ověřujeme prakticky správnost řešení problémů. • Hodnotíme společně se žáky řešené situace. • Řešíme zadané úkoly ve skupinách. • Motivujeme děti k sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu vyjadřování, formulování svých myšlenek a naslouchání druhým. • Klademe důraz na kulturní úroveň komunikace.	• Vytváříme komunitní kruh. • Pracujeme ve dvojicích a ve skupinách.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme děti k spolupráci, přijímání rolí v týmu, upevňování dobrých mezilidských vztahů, k pomoci a toleranci. • Vedeme žáky k hodnocení své práce i práce druhých, k umění přijmout kritiku.	• S dětmi provádíme aktivity z OSV. • Respektujeme žakovu osobnost. • Učíme děti pravidlům vedení diskuze.
<i>Kompetence občanské</i>	• Učíme žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti.	• Organizujeme exkurze, výlety do přírody.

	• Vštěpujeme žákům základy uvědomování si odpovědnosti za budoucnost Země. • Vedeme žáky k účinné pomoci druhým v různých situacích.	• Žáci mají možnost volby úkolů. • Využíváme formu kooperativní výuky.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Učíme děti k využívání znalostí a zkušeností z předmětu Přírodověda pro svůj další rozvoj a své přípravy na budoucnost. • Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k fyzické i psychické práci.	• Propojujeme zážitky, poznatky, zkušenosti v životě dětí. • Dbáme na dodržování vymezených pravidel a plnění povinností.
<i>Kompetence digitální</i>	• Klademe důraz na vytváření společných pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování. • Vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné a nevhodné o sobě zveřejňovat. • Vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, fotografií a informací.	• Zapojujeme žáky do vytváření pravidel chování při práci s technologiemi. • Vytváříme modelové situace, které umožňují žákům uvědomit, že není vhodné zveřejňovat osobní údaje a že každá činnost v online prostředí zanechává digitální stopu. • Vedeme žáky k respektování autorských práv při práci na projektech. • Vedeme žáky k tomu, aby si uvědomovali zdravotní rizika dlouhodobého používání digitálních technologií.

	• Vedeme žáky ke zdravému používání on-line technologií, k uvědomění si zdravotních rizik a k jejich předcházení. • Dáváme žákům prostor k plánování a realizaci pozorování a pokusů s využitím digitálních technologií.	• Nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie.
--	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodověda

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák <i>Rozmanitost přírody</i> – objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka; – zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy; – zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí a zdraví člověka podporovat nebo poškozovat;	Příroda živá – rostliny, houby, živočichové Příroda neživá – nerosty, horniny, půda Ekosystémy – les, pole, louka, park, okolí lidských obydlí, rybník, potok a řeka Příroda živá a neživá v ekosystémech Vliv člověka na přírodu Rovnováha v přírodě Životní prostředí ČR Člověk a příroda Základy ekologického myšlení a chování	<i>EV – základní podmínky života</i> <i>VV – kresba, malba rostlin a zvířat</i> <i>EV – vztah člověka k prostředí</i>

<i>Člověk a jeho zdraví</i> – uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista; – odmítne rizikovou komunikaci v digitálním světě, rozliší jednání porušující pravidla v digitálním světě – uvědomuje si zdravotní rizika při dlouhodobém využívání digitálních technologií – uvede možná nebezpečí v online prostředí	Bezpečné chování v hromadné dopravě a silničním provozu Dopravní výchova: teoretická a praktická část – značky, bezpečnostní prvky, chování cyklisty na silnici. Soužití a chování lidí Péče o zdraví	TV – vliv pohybu na zdraví
Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák <i>Rozmanitost přírody</i> – vysvětlí na základě elementárních poznatků o zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období; – porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy;	Člověk a vesmír Slunce, Měsíc, sluneční soustava, planety, den a noc, roční období Třídění organismů Bakterie, houby, rostliny a živočichové Rozmanitost podmínek života na Zemi	EV – vztah člověka k prostředí

– využije digitální technologie k vyhledávání informací – uvede, které údaje o sobě může zveřejnit a uvědomuje si, že zveřejněné informace lze jen obtížně odstranit – rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc. <i>Lidé kolem nás</i> – vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v přírodě, v obci (městě); – rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou – orientuje se v základních formách vlastnictví, používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy;	Člověk - vyhledávání informací Osobní bezpečí, ochrana osobních údajů, digitální stopa První pomoc Přivolání pomoci Mimořádné události Rodina Demokratická práva občanů Zákony Pravidla chování ve škole, pravidla třídy, školní řád Chování a soužití lidí Šikana Formy vlastnictví Sestaví jednoduchý rozpočet Rizika půjčování peněz Příjmy a výdaje domácností	
---	--	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Vlastivěda

Charakteristika vyučovacího předmětu

V návaznosti na vyučovací předmět Člověk a jeho svět přináší žákům základní poznatky o významných přírodních, hospodářských, společenských, kulturních a historických okolnostech života lidí a o výsledcích jejich činnosti. Seznamujeme žáky s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin, integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize a ostatních mediálních prostředků. Formuje vědomí příslušnosti k vlastnímu národu a přirozeným způsobem probouzí v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště a postupně rozvíjí jejich národní cítění a vztah k naší vlasti. Vytváří zájem o poznávání života, tradic, zvyklostí a zvláštností společenství v různých historických obdobích a v různých kulturních oblastech světa. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem a problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti. Směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu.

Cíle vyučovacího předmětu

Hlavním cílem předmětu je vybavit žáka dostatečně pevnými základy jeho osobní a národní identity a vytvořit mu podmínky pro jeho pozdější orientaci a uplatnění ve společnosti v rámci České republiky i ostatních zemí Evropské unie.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

4. ročník: 2 hodina týdně

5. ročník: 2 hodiny týdně

Výuka probíhá dopoledne v učebnách, v multimediální učebně, v počítačové učebně, v okolí školy, v knihovně.

Témata z tohoto předmětu se budou prolínat i s jinými předměty na 1. stupni – výtvarná výchova, praktické činnosti, hudební výchova, tělesná výchova, český jazyk, matematika, informatika, anglický jazyk.

Učivo tohoto předmětu bude realizováno i prostřednictvím průřezových témat (OSV, VDO, VMEGS, MuV, MeV).

Učivo tohoto předmětu bude realizováno i prostřednictvím projektů:

4. ročník	OSV Česká republika (Seznamujeme se s ČR)
5. ročník	VMEGS Cestujeme po Evropě (Objevujeme Evropu a svět)

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozvoj klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	- Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. - Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení. - Uvádíme věci do souvislostí, poznatky propojujeme do širších celků. - Umožňujeme žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok. - Na základě prožitku úspěchu vedeme žáky k potřebě dalšího studia a celoživotního vzdělávání.	- Vedeme žáky k orientaci v učebnicích, v pracovních sešitech, v encyklopediích, v atlasech, na internetu. - Nabízíme žákům tajenky, křížovky, rébusy, hádanky k rozvoji logického myšlení, kreativity a fantazie. - Umožňujeme vytváření osobního portfolia žáků.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	- Vedeme žáky k rozpoznání a řešení problémové situace. - Vedeme žáky k samostatnému řešení problémů a volbě vhodných způsobů řešení.	- Předkládáme dětem problémové situace. - Ověřujeme prakticky správnost řešení problémů. - Hodnotíme společně se žáky řešené situace.

	• Ukazujeme žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problému a vedeme je k jejich ověřování a srovnávání.	• Řešíme zadané úkoly ve skupinách. • Motivujeme děti k sledování vlastních pokroků při zdolávání problémů.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému písemnému i ústnímu vyjadřování, formulování svých myšlenek a naslouchání druhým. • Rozvíjíme u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory na lidskou společnost a historické události.	• Vytváříme komunitní kruh. • Pracujeme ve dvojicích a ve skupinách.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme děti k spolupráci, přijímání rolí v týmu, upevňování dobrých mezilidských vztahů, k pomoci a toleranci. • Vedeme žáky k hodnocení své práce i práce druhých, k umění přijmout kritiku. • Předkládáme žákům možnosti stanovení pravidel pro činnost skupiny a vedeme je k jejich dodržování • Učíme žáky respektovat názory druhých.	• S dětmi provádíme aktivity z OSV. • Respektujeme žakovu osobnost. • Učíme děti pravidlům vedení diskuze.
<i>Kompetence občanské</i>	• Učíme žáky uvědomovat si svá práva a povinnosti.	• Žáci mají možnost volby úkolů.

	• Na základě příkladů z historie vedeme žáky k respektování přesvědčení druhých lidí. • Vedeme žáky k účinné pomoci druhým v různých situacích.	• Využíváme formu kooperativní výuky.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Učíme děti k využívání znalostí a zkušeností z předmětu Vlastivěda pro svůj další rozvoj a své přípravy na budoucnost.	• Propojujeme zážitky, poznatky, zkušenosti v životě dětí. • Dbáme na dodržování vymezených pravidel a plnění povinností.
<i>Kompetence digitální</i>	• vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, fotografií a informací • motivujeme žáky k využívání digitálních technologií při zjišťování informací o světě a o historii	• vedeme žáky k respektování autorských práv při práci na projektech • nabízíme žákům příležitosti, aby vhodně využívali digitální technologie

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Vlastivěda

Očekávané výstupy po 4. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák <i>Místo, kde žijeme</i> – určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu;	Domov Poloha ČR	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá

– určí světové strany v přírodě i podle mapy; – orientuje se podle map a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě; – rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; – rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam; – zjišťuje informace s využitím digitálních technologií <i>Lidé a čas</i> – pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy;	Historické země Světové strany Orientace na mapě a v terénu Plány a mapy Státní symboly, státní svátky a významné dny Česká republika, náš kraj - vyhledávání informací Orientace v čase Současnost a minulost v našem životě Základy českých dějin- Slované, Přemyslovci Lucemburkové, Husitství, Jagellonci, Habsburkové Časová osa Svátky a zvyky v ČR a jiných zemích Regionální památky	<i>MuV</i> – multikulturalita <i>OSV</i> – mezilidské vztahy
Očekávané výstupy po 5. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák <i>Místo, kde žijeme</i>	Evropa, svět, měna Přírodní podmínky	<i>VMEGS</i> – objevujeme Evropu a svět <i>MA</i> – diagramy, grafy, velikost měst

– vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam; – porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích; – využije digitální technologie k vyhledávání informací; <i>Lidé a čas</i> – využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; – srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik;	Evropské státy a jejich hlavní města Sousední státy ČR Česká republika Praha a okolí, kraje ČR Národopisné oblasti Státy Evropy, vyhledávání informací Časová přímka Současnost a minulost v našem životě Obrazy z českých dějin České země jako součást Rakouské monarchie 1. svět. válka Samostatné Československo 2. svět. válka Obnovená Československá republika	<i>HV</i> – lidové písně <i>MuV</i> – etnický původ
---	---	---

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a společnost** vybavuje žáka základními znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti. Žáci v ní poznávají dějinné, sociální a kulturně historické aspekty života lidí v jejich rozmanitosti, proměnlivosti a vzájemných souvislostech. Seznamuje žáky s historickým vývojem společnosti a s důležitými společenskými jevy a procesy, které se promítají do každodenního života a mají vliv na utváření společenského klimatu.

Ve vzdělávací oblasti Člověk a společnost se u žáků utvářejí a formují pozitivní občanské postoje důležité pro aktivní využívání poznatků o společnosti a mezilidských vztazích v občanském životě. Žáci se učí poznávat a formulovat společenské problémy v minulosti i současnosti, vyhledávat a zpracovávat informace nutné pro jejich řešení, nacházet řešení a aplikovat je v reálných situacích v jejich životě.

Důležitou součástí vzdělávání v této oblasti je výchova k toleranci a respektování lidských práv, k úctě a ochraně přírodních, kulturních a uměleckých hodnot a prevence rasistických, xenofobních a extremistických postojů.

Vzdělávací oblast Člověk a společnost navazuje ve svém obsahu na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět a zahrnuje vzdělávací obory Dějepis a Společenská výchova. Přesahy se promítají i do jiných vzdělávacích oblastí, zejména do oblasti Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví), Člověk a svět práce a Člověk a příroda (Zeměpis).

Učební osnovy vyučovacího předmětu Společenská výchova

Motto: „Vzdělání ducha je právě tak potřebné, jako žít tělo.“ (Marcus Tullius Cicero)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět **Společenská výchova** je integrovaným předmětem, určeným pro 6. – 9. ročník. Propojuje v sobě témata vzdělávacích oborů **Výchova k občanství** (Člověk a společnost), **Výchova ke zdraví** (Člověk a zdraví) v 6., 7. a 8. ročníku a **Výchova k občanství a Svět práce** (Člověk a svět práce) v 8. a 9. ročníku. Ke spojení těchto oborů došlo, protože ve svém vzdělávacím obsahu navazují přímo na vzdělávací oblast Člověk a jeho svět (1. stupeň) a prolíná se jimi stejné průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací obor *Výchova k občanství* se zaměřuje na získávání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní zapojení člověka do života v demokratické společnosti. Výchova k občanství učí žáky respektovat základní principy společenského soužití, žák přebírá zodpovědnost za vlastní názory, chování, jednání a jejich důsledky. Tento obor rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, vede žáky k toleranci a respektování lidských práv.

Vzdělávání v oblasti *Výchovy ke zdraví* směřuje především k tomu, aby žáci poznali sami sebe, aby pochopili sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, zdravotní prevenci i problémy s nemocí či jiným poškozením zdraví. Žáci se seznamují s různým nebezpečím, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích. Důraz je kladen na praktické dovednosti, proto je velmi důležité, aby celý chod školy byl v souladu s tím, co se žáci o zdraví učí a co z pohledu zdraví potřebují.

Vzdělávací obor *Svět práce* se zaměřuje na základní principy sebepoznávání vedoucí ke správné volbě vhodného povolání, seznamuje žáky s trhem práce, možnostmi vzdělávání a podnikání.

Vzdělávací obsah oboru Výchova k občanství tvoří následující tematické celky:

- Člověk ve společnosti
- Člověk jako jedinec
- Stát a hospodářství

- Stát a právo
- Mezinárodní vztahy, globální svět

Do těchto tematických celků zařazujeme již jmenované: Výchovu ke zdraví a Svět práce.

Cíle vyučovacího předmětu

Cílem výuky předmětu Společenská výchova je utváření pozitivních občanských postojů a správných mezilidských vztahů, získávání základních vědomostí a dovedností o zdravém životním stylu a posouzení svých možností při rozhodování o volbě vhodného povolání. Tento předmět vede k toleranci a respektování lidských práv.

Organizace vyučovacího předmětu

Na 2. stupni se SV vyučuje v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně, v 8. ročníku 1 hodinu týdně. Ve vyučovacích hodinách je kladen důraz na využití nabytých vědomostí v praxi, žáci pracují s odbornými texty či obrazovými materiály, nedílnou součástí výuky jsou rovněž také audionahrávky či shlédnutí videoukázek k tématu. Využívá se práce s digitálními technologiemi k upevnění nových informací. Využívá se práce skupinové a projektové.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovně vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a zpracování informací. • Vedeme žáky k objektivnímu sebepoznání i poznání ostatních.	• Umožňujeme žákům vytváření svého osobního portfolia. • Individuálním přístupem k žákům umožňujeme (maximalizujeme) jejich šanci na úspěch. • Předkládáme žákům dostatek spolehlivých informačních zdrojů se společenskou tematikou, a to jak v tištěné formě, tak rovněž i při práci s digitálními technologiemi

		Nabízíme žákům dostatek aktivizačních metod, které jim přiblíží reálný život ve společnosti a k ochotě se o něj dále zajímat. Zadáváme žákům zajímavé domácí úkoly.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	- Vedeme žáky k vyjádření problémů a k jejich jednoznačné formulaci; - k hledání, navrhování či používání dalších metod nebo informací, které by mohly přispět k řešení daného problému; - k obhajobě řešení a zodpovědnosti za rozhodnutí.	- Motivujeme žáky co nejvíce problémovými úlohami z praktického života. - K logickému řešení problémů používáme projektové vyučování a monoprodukty. - V co největší míře využíváme skupinovou práci. - Podporujeme žáky v používání digitálních technologií pro objevování problémů, pro jejich řešení, pro zlepšování životního prostředí.
<i>Kompetence komunikativní</i>	- Vedeme žáky k formulování vlastních názorů na společenské problémy (ústní projev). - Učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim a vhodně reagovat. - Zapojujeme žáky do diskuze, učíme žáky vhodně argumentovat a obhajovat svůj vlastní názor. - Vedeme žáky k využití informačních a komunikačních prostředků a technologií pro účinnou komunikaci s okolním světem. - Učíme žáky vnímat a používat neverbálních prostředků komunikace.	- Vedeme žáky k používání vhodné komunikace se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu. - Začleňujeme metody kooperativního učení a jejich prostřednictvím vedeme žáky ke spolupráci. - Ke komunikaci a informovanosti ve škole využíváme žákovské samosprávy. - Vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cíle-

		nému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel této komunikace.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině, k vytváření pravidel práce v týmu; • k ohleduplnosti a úctě při jednání s druhými lidmi; • k diskuzi v malé skupině i ve třídě; • k pochopení nutnosti spolupráce s druhými při řešení daného úkolu.	• Používáme skupinovou práci a vzájemnou pomoc při učení. • Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co nesouvisí se zdravým životním stylem. • Vedeme žáky k respektování pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí. • Vedeme žáky k sebereflexi a k posouzení vlastních možností při rozhodování o volbě povolání. • Motivujeme žáky k účelnému využití digitálních technologií k učení, jejich osobnostnímu rozvoji, sebe prezentaci, spolupráci a komunikaci v týmu.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k uctívání hodnot a tradic vlastního národa i ostatních národů; • k vnímavosti vůči potřebám jiných (handicapovaní, starší občané, minority); • k uvědomění si svých práv a povinností, chápání základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy; • k ochraně životního prostředí, ochraně zdraví svého i druhých;	• Dáváme možnost volby úkolů, ale vedeme k jejich zodpovědnému splnění. • Vhodným výběrem ukázek vedeme žáky k poznávání a respektování kulturních tradic jiných národů. • Na základě rozboru životních situací žáky seznamujeme s charakterem lidí, s motivy jejich jednání a diskutujeme o nich. • Při OSV a MeV používáme prožitkové

	• k zapojení do různých (i mezinárodních) projektů, kde je seznamujeme s životem a kulturami jiných národů.	metody a dramatizaci. • Vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel, k plnění povinností a závazků; • k zorganizování práce a zodpovědnosti za ni; • k využití dovedností získaných ve SV ke svému rozvoji a volbě povolání; • k orientaci v základních aktivitách k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci.	• Učíme žáky dodržovat stanovená kritéria pro samostatnou a skupinovou práci. • Výuku doplňujeme o praktické exkurze (Úřad práce, GEMMA). • Podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v pracovním digitálním prostředí žáků.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k ochraně svých osobních údajů a dat v digitálním prostředí; • k využívání digitálních technologií pro zvyšování jejich zájmu o život ve škole a obci; • k využití digitálních technologií pro profesní přípravu, plánování a volbu budoucího povolání; • k využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví pro rozhodování se v situacích podporujících, ale i ohrožujících jejich zdraví a bezpečí; • k bezpečné komunikaci v digitálním prostředí.	• Podporujeme žáky ve využívání digitálních technologií pro jejich osobní, občanský i pracovní život. • Klademe důraz na dodržování netikety v digitálním prostředí. • Vedeme žáky ke kritickému myšlení k informacím v digitálním prostředí, rozebíráme s nimi příklady vhodného a nevhodného jednání v oblasti zdraví a bezpečí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Společenská výchova

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – rozpozná negativní projevy chování u spolužáků; – objasní potřebu tolerance a spolupráce; – vysvětlí závislost člověka na přírodě v návaznosti na vegetační cyklus přírody; – objasní význam rodiny pro vývoj člověka; – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,	Úvod do sebepoznání • Naše třída jako kolektiv • Kladné a záporné charakterové vlastnosti • Moje role ve skupině Člověk v rytmu času • Čas v praktickém životě člověka, měření času • Člověk jako součást přírody, orientace v čase, kalendář (zvyky, obyčeje, významné svátky) – průběžně na začátku každého měsíce Rodinný život • Postavení rodiny ve společnosti, typy rodiny, příbuzenské vztahy, rodokmen • Vliv rodiny na rozvoj osobnosti dítěte, výchovná funkce rodiny • Zásady správné komunikace s vrstevníky i dospělými	<i>OSV</i> – rozvoj sociálních dovedností, důležitost utváření dobrých mezilidských vztahů v třídním kolektivu <i>MuV</i> – zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do života třídy <i>ZE</i> – pohyb planet <i>MA</i> – čas jako fyzikální veličina <i>DĚ</i> – zkratky, zápis letopočtů (př. n. l., př. Kr.), historické typy kalendářů <i>ČJ</i> – zvyky a tradice <i>OSV</i> – nutnost dobré organizace svého času <i>DĚ</i> – patriarchát a matriarchát, genealogie <i>ČJ</i> – příklady rodinného života z literatury

– respektuje přijatá pravidla a sám se podílí na jejich tvorbě; – na příkladech doloží význam spolupráce lidí při řešení úkolů a problémů ve škole; – uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu s negativními projevy chování ve škole a při projevech lidské nesnášenlivosti; – projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; – aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc;	• Tělesná a duševní hygiena, denní režim, trávení volného času, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, pohybový režim • Kamarádství, přátelství, láska, tělesné a duševní změny v období dospívání Život ve škole • Vzdělávání jako celoživotní proces, školní docházka, systém vzdělávání • Pravidla školního života, školní řád, žákovská samospráva, školní parlament • Umění učit se – plánování, organizace, metody učení, odpočinek • Negativní projevy chování ve škole (šikana, vandalismus), osobní bezpečí, pomoc, důležitá telefonní čísla • Dopravní výchova – bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu, postup v případě dopravní nehody	<i>ČJ, OSV</i> – komunikace v různých situacích, zásady správné komunikace <i>OSV</i> – cvičení sebekontroly a sebeovládání, organizace vlastního času <i>MeV</i> – vliv médií na uspořádání dne, na postoje a chování <i>OSV</i> – hodnotové postoje jednotlivce, rodiny <i>PŘ</i> – dospívání <i>VDO</i> – uplatňování demokratických principů a hodnot ve škole, význam aktivního zapojení do žákovské samosprávy <i>OSV</i> – organizace vlastního času, stanovení cílů a způsobů jejich dosažení <i>MuV</i> – uplatňování principu slušného chování, respektování lidských odlišností <i>ZE</i> – doprava, atmosféra
---	--	--

– pojmenuje nejdůležitější místa v obci a uvede příklady místních tradic; - mapuje veřejné dění obce prostřednictvím digitálních technologií; - zjistí, jakými digitálními cestami informuje obec své občany a o čem, orientuje se v kontaktech na obecní úřad nebo jeho městské části; – objasní nutnost osobního přístupu k ochraně životního prostředí; – objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání – rozliší pojem vlastenectví od nacionalismu; – popíše situace, kdy je třeba bránit stát; – objasní přínos osobností zobrazených na českých bankovkách a dalších významných osobností pro český národ;	Obec • Domov, obec, život v obci • Obecní úřad, obecní zastupitelstvo, Životní prostředí Má vlast • Život v regionech • Český jazyk, cizí jazyky • státní symboly • ČR – demokratický právní stát Z historie • Významné historické osobnosti, vynálezci, umělci, sportovci	TV – osobnost E. Zátópka VDO – formy participace občanů v politickém životě města, aktivní účast na řešení problémů ve městě, spolupráce školy s institucemi v obci EV – vlastní odpovědnost ve vztahu k prostředí DĚ – historické zajímavosti regionu VMEGS – naše vlast a Evropa, odlišnosti mezi národy, spolupráce s partnerskými školami (Den evropských jazyků) ČJ – jazyková kultura VDO – demokracie
--	--	--

– uvede příklady nejvýznamnějších míst, památek a událostí českého národa; – žák samostatně využije digitálních technologií k pochopení významu chráněných movitých i nemovitých kulturních památek; – popíše nejdůležitější národní zvyky a tradice a vysvětlí, proč je slavíme; – objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám – rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti – je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie – respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti – na příkladech uvede zvláštní práva dětí;	• Prezidenti, významné kulturní památky • Kalendář a významné (státní) svátky Úvod do lidských práv • Lidské podobnosti a odlišnosti (národnostní menšiny) • Práva a povinnosti • Práva dětí • Řešení konfliktu	rodu ském tek ČJ – české pověsti DĚ, ZE, vlastivěda – dějiny českého ná- a státu, česká kultura a její osobnosti VMEGS – kulturní souvislosti v evrop- a globálním kontextu EV – význam ochrany kulturních pamá- tek OSV – rozvoj sociálních dovedností MuV – lidské vztahy, odlišnosti lidí, otázka lidských práv DĚ – fungování pravěkých kultur, postavení dětí a dělba práce mezi pohla- vými VDO – lidská práva a svobody
---	---	---

– uvede příklady porušování lidských práv; – respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití; – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, rozlišuje projevy porušování společenských norem		
---	--	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – objasní role členů určité komunity; – v reálné nebo modelové situaci vyjadřuje žák osobně i digitálně svůj názor, souhlas, nespokojenost nebo podporu k situaci ve škole nebo k dění ve svém okolí; – žák analyzuje a diskutuje o tom, jak a v jakých situacích digitální technologie zlepšují nebo zhoršují život různým sociálním skupinám;	Život mezi lidmi ● Sociální role	OSV – rozvoj sociálních dovedností

– rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům; – sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové, zváží jejich nezbytnost; – kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí – žák vytvoří vlastní publicistické a zpravodajské relace, youtubering; – žák diskutuje nad vlivem digitálních technologií v různých oblastech života (zábavy, vztahy, politiky aj.), rozvíjí svůj osobní pohled (zmapování, rizika a prevence); – žák se orientuje v oblasti ochrany osobních údajů, jejich	• Člověk a rodina, práva a povinnosti členů rodiny, ekonomika domácnosti, rodinný rozpočet • Komunikace – verbální a neverbální, masmédia a jejich vliv na naše názory, myšlení a chování, vliv reklamy	ných <i>ČJ, AJ</i> – vypravování o běžných rodinných situacích <i>MA</i> – základní matematické operace <i>OSV</i> – dovednosti pro sdělování verbální i neverbální (řeč zvuků, slov těla a skutků) <i>MeV</i> – chápání podstaty mediálního sdělení, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě
--	--	---

zneužití včetně fotografií a videí, postup pro oběti zneužití osobních údajů (kyberšikana, zneužití hesel, online vydírání apod.), netiketa; – uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích – vyjádří vlastní názor k problematice zdraví; – dokáže vyhledat informace o infekčních chorobách a vyjmenuje preventivní opatření zamezující jejich šíření; – aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí;	Člověk ve zdraví a nemoci ● Zdravý životní styl, vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota ● Zdravá výživa, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví, alternativní výživa a poruchy příjmu potravy ● Infekční a neinfekční choroby ● Postižení mezi námi ● Osobní bezpečí člověka, bezpečné chování a komunikace, nebezpečné situace, úrazy, rizikové a násilné chování, nebezpečí internetu, kriminalita mládeže	<i>FY</i> – hmotnost, teplo <i>OSV</i> – hodnotové postoje jednotlivce, vztah k sobě samému, k vlastnímu tělu, pomáhající a prosociální chování <i>PŘ</i> – nemoci, úrazy, prevence, životní styl
---	---	--

– na příkladech uvede typy sebe-destruktivního chování; – vyjmenuje světová náboženství a na příkladech uvede jejich odlišnosti; – uvede příklady nevhodného chování-(vandalismus); – uvede příklady význačných přírodních útvarů v ČR; – rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady;	● Autodestruktivní závislosti Sexuální výchova ● Dospívání, pohlavní a psychosociální vývoj, intimní hygiena, rozmnožování Člověk a kultura ● Hmotná a duchovní kultura ● Umění, druhy umění ● Kulturní instituce ● Duchovní kultura – víra a náboženství, světová náboženství ● Kultura chování Přírodní a kulturní bohatství ● Přírodní bohatství ČR ● Ochrana přírodního a kulturního bohatství, ekologická výchova Majetek v našem životě ● Lidské potřeby ● Majetek a vlastnictví, druhy vlastnictví, úloha peněz	OSV – seberegulace
--	--	---------------------------

– rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady; – žák zná zásady autorských práv, je seznámen s protiprávním jednáním v oblasti nakládání s osobními údaji, dodržuje licence, které upravují majetková práva autorů; – rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky, rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu; – objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů; – vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických stá-	● Životní úroveň Řízení společnosti ● Stát, úloha státu, typy a formy státu, státní občanství ČR, státní moc ● Demokracie přímá a nepřímá ● Volby, zapojení člověka do života v obci	VDO – občan jako odpovědný člen společnosti, participace žáků na životě v obci MuV – zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí, odstranění diskriminace a předsudků vůči jiným náboženstvím, uplatňování pravidel slušného chování VDO – úloha občana v demokratické společnosti, demokracie jako protiváha diktatur a anarchie, volební systém
---	--	---

tech a uveďte příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů; – popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uveďte příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování; – žák samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií informace týkající se Evropské unie, které bude následně prezentovat ostatním; – vyjmenuje základní lidská práva a uveďte příklady jejich nedodržování a nerespektování v jejich životě; – přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva jiných.	Svět kolem nás ● Evropská unie – spolupráce mezi zeměmi Evropy, podstata, význam a výhody Lidská práva ● Lidská práva v dokumentech ● Rovnost a nerovnost, svoboda a autorita, morálka ● Všeobecná deklarace lidských práv	<i>MeV</i> – role médií v politickém životě (předvolební kampaně) <i>DĚ, ZE</i> – mezníky evropské historie, státy Evropy, mezinárodní integrace <i>VMEGS</i> – evropská integrace, Evropská unie a mezinárodní organizace <i>MuV</i> – nekonfliktní život v multikulturní společnosti <i>OSV</i> – respektování práv, hodnoty a postoje člověka projevující se v jeho chování
---	--	---

		OSV, VDO – lidská práva jako regulativ vztahů DĚ – středověká společnost a snaha o reformu církve a rovnoprávné postavení (stejná práva) všech lidí – Wycleff, Hus, Luther VDO – autorská práva
--	--	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života; – posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů a překonávání překážek; – popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a	Osobnost • Kdo jsem, jak mě vidí druzí • Typologie osobnosti • Vlohy, schopnosti, zájmy • Sebepoznání a sebepojetí	OSV – sebepoznání, zdravé a vyrovnané sebepojetí, rozvoj schopností poznávání ČJ – úvaha OSV – moje tělo, moje psychika, moje učení, moje vztahy k druhým

volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru; – využije testy, hry a speciální aplikace z digitálního prostředí k sebepoznávání, k hodnocení svých schopností a dovedností, zjištěné informace pak uloží do svého osobního digitálního portfolia v Google Workspace; – využije nových informací pro objasnění své představy dalšího vzdělávání;	Psychické procesy a stavy ● Sociální poznávání - motorika, vztah k vlastnímu tělu, myšlení, paměť, styly rozhodování ● Prožívání - kladné a záporné city Člověk v sociálních vztazích ● Těžké životní situace, asertivní chování, zvládání stresu, řešení problému ● Mezilidské vztahy, kooperace ● Osobní odpovědnost, volba Hospodaření ● Člověk a pracovní život, dělba práce ● Ekonomika - výrobní a nevýrobní odvětví, (služby), podnikání, pracovní příležitost	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti, asertivní komunikace <i>DĚ – dělba práce, postupné změny postavení žen ve společnosti (emancipace)</i>
--	---	--

– vyhledá na specializovaných portálech informace o vybraném povolání a s ním spojenými pracovními činnostmi, nástroji a dovednostmi, ze zjištěných údajů vytvoří prezentaci v programu Power-Point a odprezentuje je; – – na příkladech vysvětlí souvislost mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; – na příkladech uvede souvislost složení stravy a způsobu stravování s rozvojem civilizačních chorob; – samostatně zaznamená pomocí digitálních technologií informace týkající se nemoci, závislosti, nezdravého životního stylu a připraví z nich prezentaci;	• Znaky povolání, volba profesní orientace, informační základna pro volbu povolání Zdravý životní styl • Tělesné a duševní zdraví, zdravotní stav a jeho vliv na volbu povolání • Civilizační choroby, péče o nemocné • Zdravá výživa, energetická hodnota potravin, stravovací návyky • Prevence zneužívání návykových látek, vznik závislostí, pomoc • Agresivita a násilí, domácí násilí, šikana a další nebezpečí, odborná pomoc	VMEGS – pracovní příležitosti v cizině OSV – seberegulace a sebeorganizace PŘ – biologie člověka FY – hygiena zraku (optické přístroje) TV – úloha sportu a pohybu pro zdraví člověka OSV – rozvoj sociálních dovedností, obrana proti agresi, hledání pomoci při potížích MeV – násilí v médiích OSV – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc
--	--	---

– na příkladech uveďte souvislost zdravotních a psychosociálních rizik spojených se zneužíváním návykových látek s životní perspektivou mladého člověka; – vyjmenuje základní body rodinného práva; – respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a životními cíli; – chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování; – posoudí význam ochrany lidských práv a svobod;	Rodina ● Rodina a právo, Úmluva o právech dítěte ● Partnerství a láska ● Problémy a jejich řešení - diskuze Lidská sexualita ● Sexuální dospívání a reprodukční zdraví ● Odpovědné a bezpečné sexuální chování, pohlavně přenosné nemoci ● Sexuální deviace ● Plánované rodičovství a antikoncepce Právní minimum ● Právo a morálka, právní řád a právní odvětví ● Ústava - moc zákonodárná, výkonná a soudní ● Listina základních práv a svobod	OSV – komunikace v různých situacích PŘ – biologie člověka
--	---	--

– objasní termíny přestupek a trestný čin; – rozpozná porušení práva na ochranu osobnosti ve fyzickém a digitálním prostředí a uvede příklady; – uvede rizika porušování právních ustanovení, která se na něj vztahují.	• Právní systém v EU	<i>VDO</i> – základní kategorie fungování demokracie, význam Ústavy jako základního zákona země <i>MuV</i> – diskriminace a předsudky <i>VMEGS</i> – práva a svobody v Evropě
---	--	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí; – provede modelovou prezentaci své osoby při vstupu na trh práce; – využívá digitální nástroje k zjišťování informací o vybrané SŠ, povoláních, pracovních příležitostech v regionu; vše ukládá do svého osobního digitálního portfolia; – objasní význam právní úpravy pracovního poměru;	Člověk v pracovním poměru • Volba povolání – kam po ZŠ, možnosti dalšího vzdělávání, podmínky pro volbu povolání • Trh práce • Zaměstnání – životopis, příprava na přijímací pohovor, pracovní příležitosti • Zákoník práce, práva a povinnosti zaměstnavatelů a zaměstnanců Hospodaření	<i>OSV</i> – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci <i>ČJ, AJ</i> – člověk v pracovním poměru; psaní životopisu, strukturovaný životopis, motivační dopis <i>ICT</i> – práce s internetem

– rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, státního rozpočtu – objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti; – vypracuje projekt Můj život po škole, ve kterém použije zjištěné údaje z digitálního prostředí (mé budoucí příjmy a výdaje), vyhodnotí jej a uloží ve svém školním portfoliu; – na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení; – vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít; – uvede možnosti půjčení chybějících finančních prostředků;	• Stát a národní hospodářství • Státní rozpočet, příjmy a výdaje • Rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing • Banky a jejich služby – spoření, pojištění a peněžnictví • Finanční gramotnost	<i>DĚ</i> – vývoj států a jejich ekonomik <i>OSV</i> – řešení problémů a rozhodovací dovednosti <i>MA</i> – základy finanční matematiky
---	--	--

– uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu; – hledá možnosti, jak řešit deficit na straně příjmů a výdajů; – porovná nabídku finančních produktů pro půjčení chybějících finančních prostředků; – na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz; – vyjmenuje základní body rodinného práva; – uvede možnosti náhradní rodinné péče; – objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství; – chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování; – kultivovaně se chová k opačnému pohlaví;	● Podnikání a funkce trhu Rodina a zákony ● Zákon o rodině – svatba, manželství, rodičovství, náhradní rodinná péče ● Manželské a partnerské problémy, rozpad manželství Sexuální výchova ● Plánované rodičovství ● Těhotenství, porod, péče o dítě Výchova ke zdravému životnímu stylu	VDO – práva a povinnosti občanů, rodičů MuV – multikulturalita a lidské vztahy OSV – zvládání problémových situací, schopnost empatie PŘ – biologie člověka OSV – psychohygiena
---	---	--

– vyjmenuje způsoby aktivní podpory zdraví; – vyhodnotí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; – uplatní způsob účinné obrany proti manipulaci a agresí; – zhodnotí význam bezpečného chování a zdravotní preventivní a lékařské péče; – dokáže poskytnout adekvátní první pomoc; – vyhodnocuje konkrétní rizikové situace v silniční a železniční dopravě a vyvozuje bezpečné chování; – diskutuje o příčinách dopravních nehod a o jejich předcházení, argumentuje pro správné řešení situací; – aktivně se zapojuje do akcí školy (obce) podporujících snižování rizika nehodovosti a podporující bezpečné chování v dopravě; – poskytne první pomoc při život ohrožujících stavech;	● Péče o duševní zdraví, psychohygiena a relaxace ● Výživa dětí, sportovců a nemocných ● Vliv reklamy a médií na výživu ● Prevence zneužívání návykových látek – vznik závislostí, drogy, kouření, alkoholismus a gambling ● Násilí ve společnosti ● První pomoc a pomoc odborníků ● Bezpečnost v silničním provozu, první pomoc	<i>MeV</i> – vliv médií na život člověka jako jednotlivce, v rodině, ve společnosti <i>OSV</i> – sociální dovednosti pro předcházení stresům v mezilidských vztazích, pomáhající chování <i>FY</i> – rychlost a dráha pohybu
--	--	---

– s pomocí informací z digitálního prostředí vytvoří skupinový projekt prakticky zaměřený na různé aspekty zdravého životního stylu a připraví vyučovací hodinu pro spolužáky – rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí; – rozpozná protiprávní jednání; rozliší přešpek a trestný čin, uvede jejich příklady; – využívá digitálního prostředí k samostatnému vyhledávání platných zákonů a jejich interpretaci pro svůj praktický život; – uvede příklady smluv upravujících občanskoprávní vztahy a vyloží způsob právního úkonu; – diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání; – přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod; – vyjmenuje orgány právní ochrany občanů;	Občan a právo ● Občan a občanství ● Právní řád a občanský zákoník ● Právní ochrana v ČR, trestní právo a soudní řízení ● Protiprávní jednání – druhy a postihy, trestní postižitelnost (korupce, porušování autorských práv a další) ● Ústava ČR Globální svět	VDO – občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti a schopnost přijímat odpovědnost za své postoje a činy
--	--	--

– vysvětlí pojem globalizace, objasní souvislosti globálních a lokálních problémů; – s využitím digitálních technologií zaznamená zadané globální problémy současnosti, jejich příčiny a důsledky, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky.	● Problémy současného světa ● Globalizace – projevy, významné globální problémy ● Významné globální problémy ● Ekologie a životní prostředí Životní perspektivy Moje plány a cíle	<i>MeV</i> – stereotypy v médiích <i>VMEGS</i> – problémy a nutnost jejich řešení v evropském kontextu <i>MuV</i> – princip sociálního smíru a solidarity <i>EV, PŘ</i> – životní prostředí, jeho ochrana, hospodaření s odpady
--	--	---

Učební osnovy vyučovacího předmětu Dějepis

Motto: „Kdo chce, hledá způsob. Kdo nechce, hledá důvod.“ (Jan Werich)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Dějepis je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost, která se zaměřuje na získání znalostí a dovedností potřebných pro aktivní zapojení občana do života demokratické společnosti. Vzdělání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje a vede žáky ke schopnosti orientovat se v lidských dějinách a k pochopení současného světa v kontextu jeho historického vývoje. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti, významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Obecně historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování regionálních dějin. S ohledem na probírané učivo jsou do vzdělávacího obsahu předmětu dějepis zařazena průřezová témata Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova a Mediální výchova.

Cíle vyučovacího předmětu

Cílem je rozvíjení zájmu žáků o současnost a minulost vlastního národa i jiných národů, vedení k národní hrdosti, vytváření kladného vztahu k historickým a kulturním památkám, rozvíjení vlastního historického vědomí a myšlení, vnímání obrazu hlavních vývojových linií, utváření pozitivního (vlastního) hodnotového systému, získávání orientace v historickém čase, chápání kulturní rozmanitosti světa a pochopení souvislosti dějinných procesů a událostí.

Organizace vyučovacího předmětu

Předmět dějepis je vyučován 2 hodiny týdně v 6. – 9. ročníku. Kromě výuky ve třídách mohou žáci získávat dějepisné znalosti formou: exkurzí, vlastivědných vycházek, projektové výuky, práce s počítačovými programy a s internetem v počítačové učebně, poslechu audionahrávek, zhlédnutí fotografií, obrázků či videoukázek.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	- Vedeme žáky k efektivnímu učení, k užívání správné terminologie a symboliky, posilujeme jejich individuální metody učení. - Na základě studia vývoje dějin lidstva umožňujeme žákům vytvořit si povědomí o postupných změnách ve vývoji lidské společnosti, a to v souvislosti s biologickými i environmentálními podmínkami života. - Plněním úkolů a naplňováním dílčích projektů upevňujeme u žáků tvořivý a činnostní přístup k obsahu vzdělávání, na základě uvedených mezipředmětových vztahů si pak žáci utváří vlastní systém vědomostí, dovedností a hodnot. - Zadávat úkoly, při nichž žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů, včetně práce s mapou a dobovými obrazovými materiály; žáci si ověřují zprostředkované znalosti a vytváří si vlastní názor na historické události. - Umožňujeme žákům chápat probírané oblasti v historicko-geografickém kontextu doby.	- Umožňujeme vyhledávání informací v odborné literatuře, v historických textech, v časopisech, na internetu. - Pracujeme s historickými mapami a dobovými obrazovými materiály, s kopiemi archeologických vykopávek. - Tvoříme časové přímky a určujeme století u letopočtů. - Vytváříme skupinové a samostatné projekty, referáty.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	- Vedeme žáky k vnímání společenských problémů, k tomu, aby při jejich řešení objevovali paralely s historií a své řešení posuzovali z nejrůznějších společenských aspektů. - Učíme žáky vyhledávat potřebné informace a poznatky k řešení úkolů v učebnici a práci s mapovým i obrazovým materiálem; umožňujeme žákům naučit se digitalizované zdroje a informace třídit, srovnávat a kriticky hodnotit.	- Při řešení zadaných úloh pracujeme ve skupinách, tvoříme skupinové projekty. - Zkoumáme, posuzujeme a pracujeme s různými typy historických pramenů.

<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky souvisle a výstižně formulovat své názory, účinně se zapojovat do diskuse, obhajovat svůj názor, vyslechnout jiný názor, osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků; umožňujeme žákům komunikovat o tvůrčích postupech a výsledcích práce s digitálními historickými zdroji a prameny prostřednictvím vhodných digitálních komunikačních prostředků, nástrojů a přístrojů. • Učíme žáky postupně rozumět odbornému textu; schopnosti nacházet zdroje informací na internetu i v tištěných médiích a zpracovávat nalezené informace do podoby samostatných vystoupení v hodinách..	• Zařazujeme skupinovou práci. • Zařazujeme didaktické hry – popis historických osobností. • Pracujeme s texty, obrazovým materiálem a informacemi na internetu, aby žáci porozuměli textu. • Žáci si připravují referáty z odborné literatury.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k chápání významu týmové práce a postavení samostatné práce; k přijímání a získávání role v různých skupinách; k efektivní spolupráci a kooperaci s druhými ve skupině při řešení daného úkolu. • Učíme žáky schopnosti spojovat si dějepisné poznatky s prostředím a regionem, kde žijí nebo které dobře znají; k přispívání svými znalostmi ke znalostem třídy jako celku. • Vedeme žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, k respektování autorských práv	• Zařazujeme skupinovou práci a týmovou práci při řešení společných projektů. • Uskutečňujeme exkurze ve významných historických pamětihodnostech našeho regionu a vycházky do okolí. • Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k poznání vývoje lidské společnosti v různých regionech světa v závislosti na tamních podmínkách; k respektování přesvědčení druhých; k odmítání útlatku a násilí; k chápání základních principů soužití lidí v dějinách, na nichž spočívaly a spočívají zákony a společenské normy; k poznání kulturních tradic a historického dědictví našeho národa i jiných národů; k formování základů občanské hrdosti a vlastenectví.	• Navštěvujeme vlastivědné a národopisné muzeum. • Promítáme ukázky a nahrávky. • Diskutujeme o současných problémech světa i o historii našeho regionu, národa, státu a obyvatel.

	• Vytváříme žákům povědomí o specifice národního vývoje; vedeme žáky ke vztahu k umění a k uměleckým dílům, k výtvorům lidského ducha i materiální kultury..	
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel a povinností, ke kladnému vztahu k práci, ke schopnosti vážit si své práce i práce druhých; k využití získaných dovedností v běžné praxi.	• Vytváříme společné projekty. • Zařazujeme různorodé formy spolupráce v různě početných skupinách.
<i>Kompetence digitální</i>	• Podporujeme žáky v tom, aby aktivně využívali digitální technologie, on-line portály s dějepisnými materiály, kanály a pořady k orientaci v historické realitě. • Vedeme žáky k tomu, aby pracovali s digitalizovanými historickými zdroji a prameny, s archiváliemi, s historickými ilustracemi a animacemi a s digitálními historickými mapami. • Klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků.	• Volíme a účelně využíváme vhodné digitální technologie při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy. • Seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení. • Učíme žáky odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí s důrazem na jejich bezpečnou a efektivní komunikaci

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Dějepis

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – uvede příklady zdrojů informací o minulosti; – pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány; využívá aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií; – zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru; – orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu; – charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu; – podle obrazových digitálních zdrojů popisuje pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, nástroje, předměty denní potřeby a kulturní předměty pravěkých lidí; – objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost; – v základním rozsahu se seznámí s historií nejstarších východních kultur, a to i ve srovnání s jejich dnešním životním způsobem;	Úvod do dějepisu • Minulost a historické prameny k jejímu poznání • Archeologie a archivy • Čas v historii – datová osa a letopočty Pravěk • Vznik a vývoj člověka • Doba kamenná a první zemědělci • Doba kovů – doba bronzová a železná • Keltové Úvod do starověku – kolébka civilizace • Nejstarší civilizační centra • Starověká Mezopotámie • Sumerové • Civilizační a kulturní epochy na území Mezopotámie Starověká Čína • Kultura a vzdělanost • Vládnoucí dynastie a památky starověké Číny Starověká Indie • Vznik a dějiny indické civilizace	<i>EV</i> – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ochrana přírody a kulturních památek; ekosystémy <i>SV</i> – naše město, jeho muzeum, zajímavosti regionu, archivy, muzea; historické typy kalendářů, matriarchát, patriarchát, genealogie, dělba práce <i>OSV</i> – sociální rozvoj – komunikace, mezilidské vztahy, poznávání lidí, kooperace <i>PŘ, ZE</i> – vědecký výklad vzniku světa, života a vývoje člověka <i>HV</i> – vývoj hudebních projevů a hudebních nástrojů <i>MuV</i> – etnický původ – etnické skupiny, kulturní difference, tolerance, multikulturalismus <i>ZE</i> – mapy dnešních států v oblastech nejstarších civilizací <i>MA</i> – počátky matematiky a geometrie <i>ČJ</i> – písmo a literatura starověkých států <i>SV</i> – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky <i>MuV</i> – lidské vztahy – náboženská nesnášenlivost, tolerance

– využívá k orientaci v historické realitě pravěkých a starověkých dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí; – rozpozná souvislosti mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací; – uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí nejstarších světových civilizací; – dovede specifikovat význam a přínos jednotlivých kultur a významných osobností pro současný život; – přiměřeně se orientuje v politických dějinách starověkých států; – pomocí vizuálních digitálních zdrojů prezentuje nejvýznamnější příklady a lokace antických památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby antického člověka; – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie; – uvede na konkrétních příkladech vliv a přínos antického myšlení pro současného člověka; – na příkladech doloží projevy odkazu způsobu života antického člověka v současnosti; popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik;	• Kultura a náboženství Starověký Egypt • Sjednocení Egypta • Život v Egyptu • Dovednosti starých Egyptanů Starověké Řecko • Egejská kultura – Kréta a Mykény • Temná staletí – příchod Dóřů a Sparta • Atény a základy demokratického fungování společnosti • Umění a kultura • Řecko-perské války • Peloponéské války – soupeření mezi Spartou a Aténami • Alexandr Makedonský a helénismus Starověký Řím • Geografické podmínky a italské kmeny • Etruskové a vznik Říma • Království a formování římského impéria • Kultura a náboženství • Republika • Punské války • Císařství • Stěhování národů • Rozpad a římské říše • Zánik západořímské říše a Byzanc	<i>MuV</i> – lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, vzájemné obohacování <i>MeV</i> – kritické čtení a vnímání mediálního sdělení <i>VV</i> – stavební slohy, umělecká díla <i>VMEGS</i> – objevujeme Evropu – Evropa a svět <i>VDO</i> – občan, občanská společnost a stát – státní zřízení, demokracie, lidská a občanská práva, svobody <i>ČJ</i> – řecké báje, pověsti, divadlo, řečnictví <i>MA</i> – řecká abeceda <i>VV</i> – stavební slohy, umělecká díla, významní umělci <i>TV</i> – odkaz řecké kultury (kalokagathia), olympijské hry <i>PR</i> – vznik lékařství <i>ZE</i> – Řecko a Itálie v současnosti, dnešní státy na území starověkého Řecka a starověkého Říma <i>VDO</i> – principy demokracie – demokracie jako protiváha diktatury, tyranie, principy demokracie, monarchie; formy participace občanů v politickém životě – republika, volební systémy a demokratické volby <i>MA</i> – římské číslice <i>SV</i> – republika a právo
--	--	--

– demonstruje na konkrétních příkladech přínos antiky a zrod křesťanství, christianizace a vznik států; – zná základní charakteristiky středověkého člověka, ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti.	Úvod do středověku • Křesťanství a oblast Palestiny • Církev a duchovenstvo • Rozdělení společnosti na počátku středověku	<i>VMEGS</i> – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie <i>SV</i> – biblický výklad vzniku světa <i>VV</i> – křesťanská tematika, ikonografie, symboly <i>MuV</i> – rovnocennost etnických skupin a kultur
---	--	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat mezipředmětové vztahy
Žák – učí se interpretovat zdroje poznatků o nejstarších dějinách - pravěku a starověku - na území dnešní Evropy a ČR; – objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech; – uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků; pro vyhledávání historického digitálního zdroje volí vhodné digitální technologie, výstižné klíčové slovo; – zdokonalí se v orientaci na dějepisné mapě, rozumí určování dat historických událostí a orientuje se na časové ose; – na základě znalosti vývoje středověkých společenství dovede specifikovat význam a přínos jednotlivých kultur a významných historických osobností pro současný život;	České země v raném středověku • Slované a počátky českých dějin • První státní útvary na našem území – Sámova říše a Velká Morava Raný středověk • Germáni a Francká říše • Svatá říše římská • Vikingský vliv na Evropu • Arabové a svět islámu Český přemyslovský stát • České báje a pověsti • Přemyslovské Čechy • Románská kultura • Čechy královské Vrcholný a pozdní středověk • Středověká vzdělanost	<i>SV</i> – národ, vlast, čeští církevní patroni, rovnost a nerovnost lidí, lidská práva ve středověku, morálka a mravnost – srovnání s dneškem <i>ICT</i> – čerpání informací – časopisy, odborná literatura, internet <i>ZE</i> – dnešní státy na místech středověkých států <i>VMEGS</i> – Jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie – formování evropských států <i>MuV</i> – multikulturalismus – poznávání jiných kultur, lidské vztahy <i>ČJ</i> – první písemné památky, eposy, legendy, pověsti, kroniky <i>VV</i> – románský sloh

– ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti; – uvede příklady nejvýznamnějších hmotných i duchovních památek období středověku a raného novověku v Evropě a na našem území; – popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky; – uvede příklady románské a gotické kultury; s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace románských a gotických památek architektury, které se staly součástí světového kulturního dědictví a příklady předmětů denní potřeby středověkého člověka; – přiměřeně se orientuje v politických dějinách středověku a počátku novověku a dokáže porovnat vybraná témata ze současnosti; – vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve; – objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie; – vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí; – vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život;	• Křížové výpravy do Palestiny • Mongolové a Čingischán • Stoletá válka • Osmanská říše • Zámořské objevné plavby Dějiny českých zemí do konce středověku • Gotika a její projevy v českých zemích • Poslední Přemyslovci • Lucemburkové a doba Karla IV. • Osobnost Mistra Jana Husa a husitské války • Doba poděbradská a nástup Jagellonců na český trůn Raný novověk • Formování habsburské monarchie • Renesance a humanismus • Reformace církve v Evropě • Evropské velmoci v období raného novověku České země v raném novověku • Habsburkové na českém trůnu • Rudolfínská Praha • Nástup rekatolizace v českých zemích • České stavovské povstání a jeho následky • Jan Amos Komenský a Čechy v době pobělohorské	VDO – občan, občanská společnost a stát – úloha státu, úloha občana ve státě, Magna charta – parlamentarismus, principy demokracie MuV – lidské vztahy – předsudky a dogmata, náboženská tolerance VV – byzantské a arabské umění MuV – multikulturalismus – objevení Ameriky VV – gotický sloh HV – středověká hudba OSV – osobnostní rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace; morální rozvoj – řešení problémů MuV – předsudky a dogmata katolické církve ČJ – rozvoj češtiny – Mistr Jan Hus VMEGS – Jsme Evropané – význam mírového poselství Jiřího z Poděbrad; klíčové mezníky evropské historie VV – renesanční umění ČJ – vynález knihtisku, humanistická literatura NJ – J. Gutenberg, M. Luther MuV – multikulturalismus – poznávání jiných kultur, lidské vztahy – význam reformace HV – hudba doby předbělohorské SV – humanismus
--	---	---

– uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí středověké společnosti; – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek; – dokáže na jednoduchých příkladech vysvětlit význam poznatků z dějin středověkého a raného novověku pro současného člověka; – objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky; – je schopen na příkladech doložit odkaz středověku a raného novověku dalším epochám i současnosti; – dokáže na příkladech vysvětlit význam poznatků z dějin novověku pro současného člověka; – vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	Dějiny novověku – svět v 17. a 18. století • Třicetiletá válka • Baroko • Francie za vlády Ludvíka XIV. a Ludvíka XV. • Anglie a vznik Velké Británie • Dějiny Ameriky a vznik USA • Vzestup Ruska za Petra I. Velikého a Kateřiny II. Veliké • Vznik Pruska Změny v novověké společnosti • Rozvoj vědy a techniky – nové objevy a vynálezy • Osvícenství a jeho východiska • Průmyslová revoluce	SV – tolerance proti náboženské nesnášenlivosti, člověk jako občan – práva a povinnosti <i>MuV</i> – rekatolizace – náboženská nesnášenlivost <i>ČJ</i> – literatura období baroka a osvícenství <i>VMEGS</i> – Jsme Evropané – občanská válka a revoluce v Anglii <i>AJ</i> – Velká Británie <i>MuV</i> – etnický původ, lidské vztahy – vznik USA – indiáni, černoši – otrokářství <i>VDO</i> – občan, občanská společnost – USA <i>OSV</i> – morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje; sociální rozvoj – mezilidské vztahy <i>FY</i> – vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky <i>EV</i> – lidské aktivity a problémy životního prostředí – průmyslová revoluce – dopad na životní prostředí a přírodní zdroje, ochrana přírody a kulturních památek
---	---	---

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat mezipředmětové vztahy
Žák – je schopen demonstrovat a na příkladu významných osobností doložit jednak vliv tehdejšího myšlení na další vývoj evropské	Habsburská monarchie a české země v průběhu 18. století • Habsburské války • Doba vlády Marie Terezie a vlivy osvícenství	<i>HV</i> – hudba v době pobělohorské, v období baroka, klasicismu

kultury, jednak odkaz novověku pozdějšímu vývoji i současnosti; – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede její představitele a příklady významných kulturních památek; – objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé; – vytváří a využívá myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v historické realitě na základě digitalizovaných prostorových informací (data o historických krajinách, objektech a lidech v nich); – porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů; – využívá k poznávání historické reality novověkých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií; – zdokonalí se v práci s dějepisnou mapou; uplatňuje činnosti s virtuálními 3D materiály, animacemi a aplikacemi pro znázornění prostředí a kontextu konkrétního úseku novověkých dějin;	• Reformy Marie Terezie a Josefa II. • Kultura a umění – období klasicismu Velká francouzská revoluce, její následky a odkaz pro Evropu • Velká francouzská revoluce – její příčiny a východiska • Vznik republiky a její problémy, nastolení císařství • Napoleonské války • Vídeňský kongres Evropa a naše země v první polovině 19. století, revoluční roky 1848-1849 • Romantismus a jeho ideály • Počátky českého národního probuzení • Národní obrození • Revoluční rok 1848 v Evropě a v rakouské monarchii • Rok 1848 a česká otázka • České země za Bachova absolutismu Svět ve druhé polovině 19. století • Sjednocení Itálie • Francie a sjednocení Německa • Vznik Rakousko-Uherska • Sever proti Jihu – občanská válka v USA Společnost na prahu 20. století • Viktoriánská éra	<i>ČJ</i> – klasicismus <i>VDO</i> – občan, občanská společnost – Velká francouzská revoluce – Listina práv a svobod, ústava, principy demokracie <i>ZE</i> – Evropa za napoleonských válek, po Vídeňském kongresu, hranice dnešních států v 17. – 19. stol. <i>VV</i> – romantismus a realismus <i>ČJ</i> – rozvoj češtiny, literatura doby národního obrození a 19. stol. <i>HV</i> – hudba národního obrození a 19. stol. – vznik státní hymny <i>ZE</i> – hospodářství a ekologie v období průmyslové revoluce u nás – srovnání s dneškem
--	--	--

– přiměřeně se orientuje v politických dějinách novověku a dokáže porovnat vybraná témata se současností; – s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap novověkých dějin; – vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; – charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií; – na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky; – rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů; – charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; – zná místopis a příklady významných hmotných i duchovních památek období novověku na našem území i v Evropě, uvede a pozná nejvýznamnější hmotné památky dané doby;	• Proměny ve společnosti a vznik nových ideologií • Moderní umělecké směry a jejich projevy • Vznik nových spojení a dohod • Revoluce v Rusku Na cestě k celosvětovým válečným konfliktům a vznik Československa • První světová válka • Průběh a důsledky války • Tomáš Garrigue Masaryk a Češi se Slováky v období první světové války • Zahraniční odboj a vznik Československa Nejnovější dějiny mezi světovými válkami • Pařížská mírová konference – mírové smlouvy s poraženými národy • Vznik Společnosti národů • Totalitní režimy – komunismus v Sovětském svazu, fašismus v Itálii, nacismus v Německu • Meziválečná kultura a vědeckotechnický pokrok Československo v meziválečném období • Formování Československa – problémy první republiky, Slovensko a Podkarpatská Rus	<i>MuV</i> – vznik novodobých národů, princip sociálního smíru a solidarity <i>NJ</i> – sjednocení Německa <i>MuV</i> – multikulturalismus – boj Severu proti Jihu – rasismus – otrokářství v USA <i>AJ</i> – USA <i>FY, CH, PŘ</i> – vědecké poznatky, vynálezci, objevitelé v 18. – 19. století <i>SV</i> – nacionalismus a kolonialismus <i>VV</i> – baroko, rokoko, moderní umělecké směry přelomu 19. a 20. století <i>OSV</i> – morální a osobnostní rozvoj – hodnoty a postoje, rozvoj schopnosti poznávání, kreativity, morální rozvoj, řešení problémů, sociální rozvoj, komunikace, kooperace <i>SV</i> – příprava na válku <i>ČJ</i> – 1. světová válka a meziválečné období v literatuře <i>MeV</i> – interpretace vztahu mediálního sdělení a reality <i>SV</i> – člověk a právo, stát a právo, zásady demokracie <i>EV</i> – lidské aktivity a problémy životního prostředí – ochrana přírody a historických památek <i>VMEGS</i> – Jsme Evropané – 1. a 2. světová válka jako mezníky vývoje, vznik Společnosti národů
--	--	---

– zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí; – rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.	• Československo mezi válkami • Rozbití Československa • Mnichovská dohoda a druhá republika	<i>MeV</i> – fungování a vliv médií ve společnosti – fašistická a komunistická propaganda, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality <i>HV</i> – hudba meziválečného období <i>SV</i> – politické strany, zastupitelské orgány, T. G. Masaryk <i>VMEGS</i> – Jsme Evropané – Československo – Češi, Němci, Židé <i>SV</i> – stát a tržní hospodářství, obchod a peníze, hospodářská krize, sociální politika státu <i>VDO</i> – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování; vznik totalitního zřízení
--	--	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat mezipředmětové vztahy
Žák – dokáže na příkladech vysvětlit význam poznatků z historie pro současného člověka; – na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv; – využívá k orientaci v historické realitě moderních dějin aktivně, účelně a kriticky digitální zdroje, portály, databáze, výukové kanály, pořady, aplikace a webové stránky institucí, například webové stránky HistoryLab, Moderní dějiny, Asociace učitelů dějepisu, Muzeum holocaustu ve Washingtonu, Asociace nositelů legionářských tradic, Centrum	Druhá světová válka • Vyhlášení a vypuknutí války • Průběh války – válečné fronty • Důsledky války • Koncentrační tábory a zločiny proti lidskosti Československo za druhé světové války • Protektorát Čechy a Morava • Domácí a zahraniční odboj • Slovenský stát • Průběh osvobození území bývalé Československé republiky • Židé v protektorátu • Obnovení Československa	<i>ZE</i> – svět v období válek, kartografické změny <i>ČJ</i> – literatura a 2. světová válka <i>EV</i> – lidské aktivity a problémy životního prostředí, technické vynálezy, atomová bomba <i>SV</i> – problémy lidské nesnášenlivosti, fašismus, antisemitismus, holokaust, xenofobie <i>OSV</i> – morální a osobnostní rozvoj – hodnoty a postoje, rozvoj schopnosti poznávání, kreativity, morální rozvoj – řešení problémů, hodnoty a postoje, sociální rozvoj – komunikace, kooperace <i>MuV</i> – etnický původ, lidské vztahy – rasismus 20. století, princip sociálního smíru a solidarity

orální historie ÚSD AV ČR, Holocaust, Příběhy bezpráví, Památník Terezín, Paměť národa, Totalita, Ústav pro studium totalitních režimů (ÚSTR), My jsme to nevzdali, Školákem v protektorátu-Památník Terezín apod.; – vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa a uvede příklady střetávání obou bloků; – vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce; – posoudí postavení rozvojových zemí; – zná místopis a příklady významných hmotných i duchovních památek v Evropě a na našem území, které vznikly v průběhu 20. stol.; – zaznamenává výsledky své práce s historickými prameny a archiváliemi do časových os, grafů, rodokmenů a dalších výstupů s pomocí online nástrojů a softwaru; – pracuje s rozšířenou (virtuální) realitou – s virtuálními 3D materiály, prohlídkami, animacemi a aplikacemi pro znázornění kontextu moderních a soudobých dějin; – využívá k poznávání historické reality moderních a soudobých dějin aktivně, účelně a kriticky primární historické prameny v prostředí digitalizovaných sbírek muzeí a galerií; – zná základní charakteristiky života společnosti v poměrně krátkém dějinném období od roku 1918 po současnost, umí popsat změny	Poválečné dějiny a uspořádání světa • Postupimská konference • Genocida, holokaust a šoa • Vznik OSN • Rozdělení světa – vznik bipolarity • USA a SSSR • Vznik studené války • Fáze studené války • Evropská integrace • Proces dekolonizace • Východní blok – státy, organizace a děje uvnitř východního bloku Vývoj Československa od roku 1945 do roku 1989 • Československo v letech 1945 – 1948 • Komunistický puč • Komunistické upevňování moci a život v komunismu • Třetí odboj • Rok 1968 – pokus o změnu politické situace a události Pražského jara • Období normalizace • Kultura, umění a věda v poválečném Československu • Československý disent a osobnost Václava Havla, Charta 77 • Sametová revoluce a události roku 1989	<i>NJ</i> – odsun Němců <i>ZE</i> – poválečné uspořádání světa, vznik OSN a hospodářských a vojenských organizací, rozpad koloniální soustavy, rozdělení Evropy na Východ a Západ <i>SV</i> – komunismus – totalita, studená válka, mezinárodní organizace, mezinárodní vztahy <i>ZE</i> – vytváření EU <i>VMEGS</i> – NATO a Varšavská smlouva, studená válka <i>OSV</i> – sociální rozvoj – mezilidské vztahy, morální rozvoj – hodnoty a postoje <i>VDO</i> – principy demokracie – totalitní režim, Československo a komunismus, rok 1968, Lístina práv a svobod a Charta 77, formy participace občanů v politickém životě <i>HV</i> – Osvobozené divadlo <i>VMEGS</i> – revoluce 1989
---	--	---

způsobu života, materiální a duchovní kulturu společnosti a dokáže je interpretovat případně i s ohledem na nejbližší perspektivu vývoje lidské společnosti; – s ohledem na význam aktuální kultury pro další vývoj Evropy demonstruje a na životě významných osobností a událostí doloží jejich vliv na vývoj lidské společnosti; – dovede na základní úrovni poukázat na klady a zápory zpracování historické reality v zábavním digitálním prostředí (různé hry, simulace apod.); – na základě znalosti vývoje jednotlivých národních společenství dovede specifikovat význam a přínos jednotlivých celků a významných osobností pro současný život; – prokáže základní orientaci v problémech současného světa; – zdokonalí se ve schopnosti interpretovat zdroje poznatků o nejnovějších dějinách na území dnešní Evropy a ČR; – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví; s pomocí vizuálních digitálních zdrojů uvádí vybrané příklady a lokace významných kulturních památek a příklady předmětů denní potřeby z etap moderních a soudobých dějin.	Svět na konci 20. století • Procesy v SSSR – ekonomické reformy (perestrojka) a demokratizace společnosti (glasnost) • Rozpad východního bloku • Vznik nových států • Válečný konflikt v Jugoslávii Rozpad Československa a vznik České republiky • Rozdělení Československa • Vznik České republiky • Polistopadový vývoj v České republice a doba postkomunismu • Začlenění České republiky do mezinárodních demokratických struktur Soudobé dějiny a přítomnost • Světová kultura a duchovní dědictví • Věda a technický pokrok ve světě • Blízký východ a Izrael • Mezinárodní terorismus • Problémy světa na prahu 21. století	<i>ZE</i> – postupný rozpad SSSR a sovětského bloku <i>VMEGS</i> – Jsme Evropané <i>ZE</i> – zánik Československa, vznik České republiky <i>VDO</i> – občan, občanská společnost a stát, volební systém, formy vlády <i>VMEGS</i> – zapojení České republiky do integračního procesu, členství v NATO a EU <i>ČJ, HV a VV</i> – literatura, hudba a výtvarné umění ve 2. polovině 20. století <i>FY, CH, PR</i> – věda a technika – vynálezy a objevitelé 20. století <i>OSV</i> – osobnostní a morální rozvoj – mezilidské vztahy, hodnoty a postoje
--	---	---

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a příroda zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií a pomáhá jim lépe se orientovat v běžném životě.

V rámci této vzdělávací oblasti je žákům umožněno hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodních poznatků a jejich aplikací v praktickém životě. Dále si pak žáci osvojují a rozvíjejí následující dovednosti:

- a. soustavně, objektivně, spolehlivě pozorovat,
- b. experimentovat a měřit,
- c. vytvářet a ověřovat hypotézy,
- d. analyzovat výsledky,
- e. zkoumat příčiny a souvislosti procesů,
- f. vyvozovat závěry.

To vše by mělo žáka vést k poznání a osvojení si základních vědeckých postupů. Vědecký způsob myšlení umožní žákům uvědomit si a formulovat problém, uvažovat o něm, navrhnout možné postupy a způsoby řešení, provádět testy a přesná pozorování, shromažďovat údaje a výsledky měření, vyhýbat se ukvapeným a neověřeným, neopodstatněným závěrům a touto cestou nacházet správné odpovědi na své otázky. Neznamená to však, že vždy ta první cesta musí být tou správnou. Je důležité žáka naučit, aby případnou „slepou“ volbu bral spíše jako motivaci k hlubšímu studiu sledované problematiky a nalezení popř. prozkoumání dalších modelů řešení vedoucích nakonec k tomu správnému cíli.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Fyzika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

„Fyzika je věda zkoumající a vysvětlující zákonitosti, jimiž se řídí děje a stavy v neživé přírodě, při nichž se složení látek zpravidla nemění.“

Cíle vyučovacího předmětu

Pomocí výše uvedených postupů a dovedností (viz. úvodní tři odstavce k vzdělávací oblasti Člověk a příroda) si žák osvojí základní znalosti o stavbě látek, o jejich elektrických a magnetických vlastnostech, dokáže látky odlišit od těles a u nich pak určit, změřit základní fyzikální veličiny jako jsou délka, objem, hmotnost, hustota a teplota. Po zvládnutí fyzikální veličiny čas si osvojí základní poznatky o pohybu těles, jejich vzájemném působení na sebe, o síle a jejich účincích. Dokáže formulovat a vyřešit základní otázky problematiky mechanických vlastností kapalin a plynů. Zvládne vysvětlit základní světelné jevy jako je přímočaré šíření světla, jeho odraz, lom a rozklad, získané vědomosti zvládne využít pro vysvětlení principu některých optických přístrojů. Bude umět vysvětlit fyzikální práci, energii a teplo, jejich vzájemné vztahy a přeměny, jež využije pro popsání základních skupenských přeměn. Vytvoří si ucelený náhled do problematiky elektromagnetických jevů, budou mu známy pojmy elektrický náboj a pole a také si osvojí zákony elektrického proudu v obvodech. Bude mu jasný vznik střídavého proudu, jakož i vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech. Získá základní poznatky z jaderné energie, vzniku a šíření zvuku, stavby a složení vesmíru.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Výuka probíhá ve třídě nebo ve specializované odborné učebně (fyzikální učebna, počítačová učebna). Dále jsou žákům nabízeny vycházky a exkurze. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. • Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování. • Vedeme žáky k porovnávání a kritickému posuzování získaných výsledků a z nich vyvozených závěrů pro využití v budoucnosti.	• Za pomoci heuristické a výzkumné metody, dále pak vrstevnického vyučování, experimentu, vedeme žáky k schopnosti aktivně si osvojovat informace a učit se.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání, pojmenování problému. • Vedeme žáky k nalezení příčiny problému. • Vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problému. • Vedeme žáky k vyhledávání informací a využívání svých znalostí a zkušeností k řešení problémů.	• Zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat. Používáme následující metody výuky: sokratovská metoda, heuristická metoda, situační metoda.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k formulaci a k vhodnému vyjádření myšlenky, názoru. • Vedeme žáky ke snaze naslouchat druhým, porozumět jim.	• Vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě. • Dbáme na to, aby práce ve skupinách byla založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi, popř. argumentaci.

	• Vedeme žáky k vhodné účasti na diskusi, popř. argumentaci.	• Zařazujeme vrstevnické vyučování.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k týmové spolupráci. • Vedeme žáky ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu. • Vedeme žáky k respektu a toleranci osobních zvláštností ostatních.	• Využíváním skupinového a inkluzivního vyučování, vedeme žáky ke spolupráci. • Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, dále pak i tolerance.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k ochraně životního prostředí. • Vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých.	• Metodou problémového výkladu vedeme žáky k dodržování ekologických a bezpečnostních norem.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k výběru vhodných materiálů a nástrojů ke své práci. • Vedeme žáky k efektivní organizaci práce své, popř. práce druhých. • Vedeme žáky k odpovědnosti za svou práci. • Vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti.	• Formou pokusů a laboratorních prací vedeme žáky k osvojení si pracovních kompetencí.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání informací z otevřených zdrojů, k třídění dat a kritickému vyhodnocování.	• Učíme žáky vytvářet a při dalším vzdělávání používat vlastní digitální portfolio.

	• Vedeme žáky k efektivnímu používání digitálních měřidel při experimentech. • Vedeme žáky k efektivnímu záznamu naměřených dat pomocí vhodného SW. • Vedeme žáky k využívání videozáznamů vlastních fyzikálních pokusů.	• Učíme žáky ovládat digitální měřidla a měřicí přístroje. • Učíme žáky vést si záznamy naměřených či jinak získané hodnot v digitální podobě (tabulka, graf, ...). • Učíme žáky formulovat své poznatky za pomoci digitálních prostředků.
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa; – charakterizuje pevné, kapalně a plynné látky i tělesa pomocí jejich vlastností; – popíše a nakreslí model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich; – objasní pojem elektrická síla i elektrické pole; – vysvětlí rozdíl mezi iontem a neutrálním atomem; – vysvětlí magnetické vlastnosti látek; – popíše magnet; – na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole a jeho působení; – popíše magnetické vlastnosti Země; – popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití; – vysvětlí pojem fyzikální veličina, porovná velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky nejznámějších fyzikálních veličin (délka, objem, hmotnost); – osvojí si pojmy a pravidla měření a aplikuje je na měření délky, objemu a hmotnosti.	• Vlastnosti látek ▪ Stavba látek • Vlastnosti látek ▪ Elektrické vlastnosti látek • Vlastnosti látek ▪ Magnetické vlastnosti látek • Vlastnosti těles ▪ Měření veličin – délka, objem, hmotnost	<i>OSV</i> – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému <i>CH</i> – atomy, molekuly, ionty, prvky, elektrony, neutrony, protony, protonové číslo, chemická vazba <i>ZE</i> – orientace v terénu, příliv a odliv <i>MA</i> – převody jednotek, převodní vztahy, jednoduché výpočty <i>TV</i> – měření sportovních výkonů – atletika – skok do výšky, dálky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí <i>ZE</i> – odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu <i>MA</i> – odhaduje a vypočítává objem <i>SV</i> – hmotnost – zásady zdravého stravování <i>IN</i> – vyhledávání informací na internetu <i>VDO</i> – rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností <i>EV</i> – koloběh vody v přírodě <i>CH</i> – měření objemu, hmotnosti <i>DĚ</i> – historie měření fyzikálních veličin <i>ČJ</i> – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu <i>MeV</i> – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií <i>DĚ</i> – historie měření fyzikálních veličin

– objasní vztah mezi hustotou, hmotností a objemem a hustotu vypočítá i vyhledá; – používá jejich jednotky; – vysvětlí pojem fyzikální veličina, porovná velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky nejznámějších fyzikálních veličin (čas, teplota); – osvojí si pojmy a pravidla měření a aplikuje je na měření času a teploty; – má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života; – operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybu a charakterizuje jejich vlastnosti; – objasní vztah mezi dráhou, rychlostí a časem, rozlišuje okamžitou a průměrnou rychlost; – zná značku i jednotku síly, znázorňuje ji pomocí orientované úsečky a změří ji; – vysvětlí pojem gravitační síla; – složí 2 síly působící stejným i opačným směrem a to jak experimentálně, tak graficky, užívá pojem výslednice;	• Vlastnosti těles ▪ Výpočet veličin – hustota, hmotnost • Vlastnosti těles ▪ Měření veličin – čas, teplota • Pohyb a klid tělesa ▪ Trajektorie a dráha ▪ Druhy pohybů ▪ Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ▪ Rychlost a dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu • Síla a její měření ▪ Skládání sil stejného a opačného směru. ▪ Rovnováha sil	OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému CH – hustota, měření teploty EV – hustoty kapalin – ropné skvrny ZE – změna teploty a roční období EV – globální oteplování MA – desetinná čísla, obsah plochy, grafické sčítání a odčítání úseček, přímá a nepřímá úměrnost TV – měření sportovních výkonů – atletika – běh SV – pravidla bezpečnosti v silničním provozu – odhad rychlosti a vzdálenosti běžných vozidel ZE – světový čas, časová pásma TV – poznává význam změny polohy těžiště při sportech MA – jednoduché rovnice, konstrukce rovnoběžníku IN – vyhledávání informací na internetu
---	--	---

– zná pojem těžiště tělesa a určí ho u jednoduchých předmětů; – orientuje se ve vzájemném silovém působení těles, rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformační; – používá poznatků Newtonových zákonů;	▪ Těžiště tělesa • Posuvné účinky síly. Pohybové zákony ▪ Účinky síly ▪ Urychlující a brzdné účinky síly na těleso ▪ Zákon setrvačnosti ▪ Zákon vzájemného působení dvou těles	<i>ČJ</i> – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu <i>MeV</i> – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií
--	---	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – užívá pojem páka, rameno síly, moment síly, vysvětlí jejich vzájemné vztahy a zná jednotky; – vysvětlí užití a účelnost páky a kladky v běžném životě, popíše jednotlivá zařízení; – rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil; – objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo naopak zvětšování; – objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona; – seznámí se s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny; – vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly; – vysvětlí Archimédův zákon a jeho poznatky aplikuje na podmínky pro plavání těles v kapalině; – vytvoří videozáznam pokusu chování 3 různých stejnorodých těles v kapalině a vysvětlí pomocí Archimédova zákona – vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související; – objasní princip měření atmosférického tlaku, zná měřicí přístroje;	● Otáčivý účinek síly ▪ Rovnovážná poloha páky ▪ Užití páky. Rovnoramenné váhy ▪ Pevná kladka ● Deformační účinky síly. ▪ Tlaková síla. Tlak. Tlak v praxi ▪ Tření. Třecí síla. Měření třecí síly ● Mechanické vlastnosti kapalin ▪ Pascalův zákon a hydraulická zařízení ▪ Hydrostatický tlak ▪ Archimédův zákon ● Mechanické vlastnosti plynů ▪ Atmosféra Země. Atmosférický tlak	ČSP – jednoduché stroje EV – doprava a její vliv na okolí PR – páka ve stavbě těla člověka TV – využití rovnováhy TV – záchrana tonoucího DĚ – použití ponorek ve válečných konfliktech PR – přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce PR – krevní tlak a jeho měření ZE – střídání dne a noci ZE – počasí DĚ – náboženská interpretace zatmění Slunce v historii OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému MA – geometrie v rovině a v prostoru – přímka ČSP – využití digitálních technologií – digitální fotoaparát, videokamera PR – smyslové orgány – oko VV – využití stínů a barev ve výtvarném projevu PR – praktické metody poznávání přírody – lupa, mikroskop, dalekohled VV – volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů, pozorovaných pod lupou SV – pravidla hygieny zraku DĚ – využití jednoduchých strojů – stavby pyramid TV – práce v různých sportech – vzpírání skok do výšky, ... PR – svalová námaha

– objasní základní pojmy, zákony a jevy související s přímočarým šířením světla, odrazem světla a zobrazením rovinným zrcadlem a prakticky je využívá; – popíše a nakreslí zatmění Slunce i Měsíce. – zná základní pojmy geometrické optiky a aplikuje je na chování světelných paprsků a využívá těchto jevů v praxi; – v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel a jejich využití; – objasní optické vlastnosti oka; – na základě pokusů vysvětlí rozklad světla; – v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček; – používá pojmy (vypočítá) mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů, popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie a jejich souvislost s konáním práce; – aplikuje tyto poznatky na jednoduché stroje;	▪ Tlak plynu v uzavřené nádobě Manometr ● Světelné jevy ▪ Přímočaré šíření světla a rychlost světla ▪ Zatmění Slunce i Měsíce ▪ Fáze Měsíce ▪ Odraz světla ▪ Zobrazení zrcadly ● Světelné jevy ▪ Kulová zrcadla – dutá a vypuklá ▪ Lom světla ▪ Zobrazení čočkami ▪ Oko ● Světelné jevy ▪ Rozklad světla ● Optické přístroje ● Práce, výkon, energie ▪ Práce při přemístění tělesa a při zvedání tělesa použitím pevné kladky ▪ Výkon	<i>VDO</i> – empatie a respekt – lidé fyzicky namáhavě pracující <i>TV</i> – přeměna energie – lukostřelba, skok o tyči, kuželky <i>EV</i> – využívání energie – zateplení domu, přírodní zdroje energie, klimatické změny <i>MA</i> – desetinná čísla, rovnice, mocniny a odmocniny <i>CH</i> – organické sloučeniny – užití fosilních paliv jako zdrojů energie <i>CH</i> – tepelná vodivost <i>ZE</i> – klimatické změny, vznik větrů <i>SV</i> – vhodné oblečení dle ročního období a účelu použití <i>IN</i> – vyhledávání informací na internetu <i>ČJ</i> – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu <i>MeV</i> – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií
---	--	--

– pojem vnitřní energie a teplo používá k vysvětlení fyzikálních jevů, spojených s konáním práce, tepelnou výměnou a přeměnami energie; – objasní vztah mezi množstvím tepla, hmotností, změnou teploty tělesa a měrnou tepelnou kapacitou a aplikuje je při výpočtu a pokusech; – vysvětlí využití energie slunečního záření a dalších obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie.	▪ Polohová a pohybová energie tělesa ● Vnitřní energie, teplo ▪ Změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně ▪ Teplo. Měrná tepelná kapacita látky ▪ Zvětšení vnitřní energie tělesa při pohlcení tepelného záření ▪ Využití energie slunečního záření	
---	---	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák - vysvětlí souvislosti mezi změnami skupenství a vnitřní energií látky a veličiny s tím spojené; - popíše a vysvětlí skupenské přeměny; - podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi jednotlivými typy; - používá pojem elementární náboj, zná jeho jednotku včetně základních převodů; - ví, k čemu slouží elektrometr; - na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci; - definuje siločáry el. pole; - používá veličiny napětí, proud, odpor a elektrická práce; - definuje fyzikální princip el. proudu; - popíše zdroje stejnosměrného U; - ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřícími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče - aplikuje Ohmův zákon a vztahy mezi el. veličinami v el. obvodu v teorii i praxi;	- Změny skupenství - Tání a tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace - Spalovací motory - Elektrický náboj, elektrické pole - Elementární elektrický náboj - Vodič a izolant v elektrickém poli - Siločáry elektrického pole - Zákony el. proudu v obvodech - Směr elektrického proudu v obvodu - Měření elektrického proudu a elektrického napětí - Zdroje elektrického napětí - Ohmův zákon. Elektrický odpor - Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče - Rezistor. Řazení rezistorů.	OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému ČSV – skupenství vody SV – pravidla pro bezpečné zacházení s horkými kapalinami CH – destilace, tavení železné rudy ZE – klimatické a meteorologické jevy EV – doprava a její vliv na okolí, zdroje energie, klimatické změny MA – desetinná čísla, zlomky, rovnice, mocniny a odmocniny, přímá a nepřímá úměrnost, čte údaje z grafů ČSP – provoz a údržba domácnosti – první pomoc při úrazu el. proudem CH – elektrická vodivost CH – výroba el. proudu chemickou cestou HV – tón, souzvuk PŘ – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla (ucho) PŘ – Země jako vesmírné těleso, pohyby Země IN – vyhledávání informací na internetu ČJ – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu MeV – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií

– zapojí jednoduché el. obvody a rozliší běžné elektrotechnické součástky; – samostatně zjišťuje spotřebu běžných domácích elektrických spotřebičů v závislosti na čase a ceně za 1 kWh, zjištěné údaje vyplní do učitelem připravené Tabulky ve svém školním účtu Google Workspace, poté data vyhodnocuje; – objasní vzájemnou spojitost mezi elektrickým a magnetickým polem a přístroje na těchto jevech založené; – stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu, zná jeho průběh a základní veličiny; – popíše transformátor, vysvětlí rozvodnou síť; – objasní vliv I a U na lidský organismus; – rozliší základní typy polovodičů a jejich fyzikální vlastnosti; – popíše fyzikální princip, funkci a použití základních polovodičových součástek;	▪ Reostat. Dělič napětí (potenciometr) ▪ Elektrická práce. Elektrická energie ▪ Elektrický příkon • Elektromagnetické jevy ▪ Magnetické pole cívky s proudem ▪ Stejnosměrný elektromotor • Elektromagnetická indukce • Střídavý proud ▪ Vznik střídavého proudu, kmitočet, perioda ▪ Transformátor ▪ Rozvodná elektrická síť. ▪ Působení I a U na lidský organismus • Vedení el. proudu v polovodičích ▪ Proč mohou polovodiče vést elektrický proud ▪ Polovodičová dioda ▪ Dioda jako usměrňovač ▪ Tranzistor. ▪ Ostatní polovodičové součástky, vlastnosti	CH – galvanické články, elektrolyza ČSP – využití digitálních technologií v běžném životě – polovodičové součástky CH – částicové složení látek, jádro ... DĚ – historie objevu radioaktivity ZE – Země jako vesmírné těleso DĚ – vývoj kosmologických představ VDO – uvažuje o problémech v širších souvislostech a učí se kritickému myšlení
---	---	--

– na základě pokusu popíše elektrolýzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování; – popíše ionizaci plynu; – popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí; – objasní stavbu atomu a jeho vlastnosti; – zná typy jaderného záření, jejich nebezpečnost i způsob ochrany; – popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie jakožto i jaderný reaktor; – objasní další využití jaderné energie; – popíše vznik, zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří; – určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost zvukových vjemů; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků – zná základní fyzikální veličiny a jejich jednotky týkající se zvuku; – vysvětlí vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk; – popíše, proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku;	● Vedení el. proudu v kapalinách a plynech ● Jaderná energie ▪ Jaderné síly. Jaderná energie ▪ Štěpení jader uranu, radionuklidy ▪ Jaderný reaktor, jaderná elektrárna ▪ Použití radionuklidů v praxi. ▪ Jaderné záření a ničivé účinky ● Zvukové jevy ▪ Vznik zvuku a jeho zdroj. Šíření zvuku. ▪ Rychlost zvuku ▪ Tón, výška a kmitočet tónu. Hlasitost zvuku. Negativní vliv hluku na člověka ▪ Odraz zvuku na překážce, ozvěna	
---	---	--

– objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet – podá přehled a charakteristiku základních těles ve Sluneční soustavě, jakožto i jejich pohybů.	● Vesmír ▪ Sluneční soustava a její složení. ▪ Charakteristika pohybu planet ve sluneční soustavě	
--	---	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Fyzika

Charakteristika vzdělávacího předmětu

„Fyzika je věda zkoumající a vysvětlující zákonitosti, jimiž se řídí děje a stavy v neživé přírodě, při nichž se složení látek zpravidla nemění.“

Cíle vyučovacího předmětu

Pomocí výše uvedených postupů a dovedností (viz. úvodní tři odstavce k vzdělávací oblasti Člověk a příroda) si žák osvojí základní znalosti o stavbě látek, o jejich elektrických a magnetických vlastnostech, dokáže látky odlišit od těles a u nich pak určit, změřit základní fyzikální veličiny jako jsou délka, objem, hmotnost, hustota a teplota. Po zvládnutí fyzikální veličiny čas si osvojí základní poznatky o pohybu těles, jejich vzájemném působení na sebe, o síle a jejich účincích. Dokáže formulovat a vyřešit základní otázky problematiky mechanických vlastností kapalin a plynů. Zvládne vysvětlit základní světelné jevy jako je přímočaré šíření světla, jeho odraz, lom a rozklad, získané vědomosti zvládne využít pro vysvětlení principu některých optických přístrojů. Bude umět vysvětlit fyzikální práci, energii a teplo, jejich vzájemné vztahy a přeměny, jež využije pro popsání základních skupenských přeměn. Vytvoří si ucelený náhled do problematiky elektromagnetických jevů, budou mu známy pojmy elektrický náboj a pole a také si osvojí zákony elektrického proudu v obvodech. Bude mu jasný vznik střídavého proudu, jakož i vedení elektrického proudu v polovodičích, kapalinách a plynech. Získá základní poznatky z jaderné energie, vzniku a šíření zvuku, stavby a složení vesmíru.

Organizace vyučovacího předmětu od 6. ročníků pro školní rok 2023/2024

Hodinová dotace:

6. ročník: 1 hodina týdně

7. ročník: 2 hodiny týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodiny týdně

Výuka probíhá ve třídě nebo ve specializované odborné učebně (fyzikální učebna, počítačová učebna). Dále jsou žákům nabízeny vycházky a exkurze. Podle charakteru učiva a cílů vzdělávání se využívají tyto formy a metody práce: frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce (využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury), samostatné pozorování, krátkodobé projekty.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací. • Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování. • Vedeme žáky k porovnávání a kritickému posuzování získaných výsledků a z nich vyvozených závěrů pro využití v budoucnosti.	• Za pomoci heuristické a výzkumné metody, dále pak vrstevnického vyučování, experimentu, vedeme žáky k schopnosti aktivně si osvojovat informace a učit se.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání, pojmenování problému. • Vedeme žáky k nalezení příčiny problému. • Vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problému. • Vedeme žáky k vyhledávání informací a využívání svých znalostí a zkušeností k řešení problémů.	• Zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat. Používáme následující metody výuky: sokratovská metoda, heuristická metoda, situační metoda.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k formulaci a k vhodnému vyjádření myšlenky, názoru. • Vedeme žáky ke snaze naslouchat druhým, porozumět jim.	• Vedeme žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě. • Dbáme na to, aby práce ve skupinách byla založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých a na diskusi, popř. argumentaci.

	• Vedeme žáky k vhodné účasti na diskusi, popř. argumentaci.	• Zařazujeme vrstevnické vyučování.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k týmové spolupráci. • Vedeme žáky ke schopnosti přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu. • Vedeme žáky k respektu a toleranci osobních zvláštností ostatních.	• Využíváním skupinového a inkluzivního vyučování, vedeme žáky ke spolupráci. • Navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti, dále pak i tolerance.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k ochraně životního prostředí. • Vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých.	• Metodou problémového výkladu vedeme žáky k dodržování ekologických a bezpečnostních norem.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k výběru vhodných materiálů a nástrojů ke své práci. • Vedeme žáky k efektivní organizaci práce své, popř. práce druhých. • Vedeme žáky k odpovědnosti za svou práci. • Vedeme žáky k dodržování základních pravidel bezpečnosti.	• Formou pokusů a laboratorních prací vedeme žáky k osvojení si pracovních kompetencí.
<i>Digitální kompetence</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání informací z otevřených zdrojů, k třídění dat a kritickému vyhodnocování. • Vedeme žáky k efektivnímu používání digitálních měřidel při experimentech.	• Učíme žáky vytvářet a při dalším vzdělávání používat vlastní digitální portfolio. • Učíme žáky ovládat digitální měřidla a měřící přístroje.

	• Vedeme žáky k efektivnímu záznamu naměřených dat pomocí vhodného SW. • Vedeme žáky k využívání videozáznamů vlastních fyzikálních pokusů.	• Učíme žáky vést si záznamy naměřených či jinak získané hodnot v digitální podobě (tabulka, graf, ...). • Učíme žáky formulovat své poznatky za pomoci digitálních prostředků.
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Fyzika

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vysvětlí pojem těleso, rozliší jej od látky, popíše tvar a vlastnosti tělesa; – charakterizuje pevné, kapalné a plynné látky i tělesa pomocí jejich vlastností; – popíše a nakreslí model atomu, pojmenuje jeho části i částice v nich; – objasní pojem elektrická síla i elektrické pole; – vysvětlí rozdíl mezi iontem a neutrálním atomem; – vysvětlí magnetické vlastnosti látek; – popíše magnet; – na jednoduchých pokusech vysvětlí pojem magnetické pole a jeho působení; – popíše magnetické vlastnosti Země; – popíše kompas a buzolu, vysvětlí jejich použití; – vysvětlí pojem fyzikální veličina, porovná velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky nejznámějších fyzikálních veličin (délka, objem); – osvojí si pojmy a pravidla měření a aplikuje je na měření délky a objemu.	• Vlastnosti látek ▪ Stavba látek • Vlastnosti látek ▪ Elektrické vlastnosti látek • Vlastnosti látek ▪ Magnetické vlastnosti látek • Vlastnosti těles ▪ Měření veličin – délka, objem	OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému CH – atomy, molekuly, ionty, prvky, elektrony, neutrony, protony, protonové číslo, chemická vazba ZE – orientace v terénu, příliv a odliv MA – převody jednotek, převodní vztahy, jednoduché výpočty TV – měření sportovních výkonů – atletika – skok do výšky, dálky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí ZE – odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu MA – odhaduje a vypočítává objem VDO – rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností EV – koloběh vody v přírodě CH – měření objemu DĚ – historie měření fyzikálních veličin ČJ – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu MeV – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií DĚ – historie měření fyzikálních veličin OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému MeV – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vysvětlí pojem fyzikální veličina, porovná velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky nejznámějších fyzikálních veličin (hmotnost); – osvojí si pojmy a pravidla měření a aplikuje je na měření hmotnosti. – objasní vztah mezi hustotou, hmotností a objemem a hustotu vypočítá i vyhledá; – porovná hustoty různých látek na základě vyhledávání dat z otevřených zdrojů; – používá jejich jednotky; – vysvětlí pojem fyzikální veličina, porovná velikosti fyzikálních veličin stejného druhu, vyjmenuje značky i jednotky nejznámějších fyzikálních veličin (čas, teplota); – osvojí si pojmy a pravidla měření a aplikuje je na měření času a teploty; – má představu o mechanickém pohybu a jeho relativnosti, uvádí ji do souvislosti s příklady ze života;	● Vlastnosti těles ▪ Měření veličin – hmotnost ● Vlastnosti těles ▪ Výpočet veličin – hustota, hmotnost ● Vlastnosti těles ▪ Měření veličin – čas, teplota ● Pohyb a klid tělesa ▪ Trajektorie a dráha ▪ Druhy pohybů	OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému MA – převody jednotek, převodní vztahy, jednoduché výpočty SV – hmotnost – zásady zdravého stravování IN – vyhledávání informací na internetu VDO – rozvoj formulačních, argumentačních schopností a dovedností EV – koloběh vody v přírodě CH – hmotnosti DĚ – historie měření fyzikálních veličin ČJ – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu MeV – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií DĚ – historie měření fyzikálních veličin OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému CH – hustota, měření teploty EV – hustoty kapalin – ropné skvrny ZE – změna teploty a roční období EV – globální oteplování MA – desetinná čísla, obsah plochy, grafické sčítání a odčítání úseček, přímá a nepřímá úměrnost

– operuje s pojmy trajektorie, dráha, na příkladech rozlišuje různé druhy pohybu a charakterizuje jejich vlastnosti; – objasní vztah mezi dráhou, rychlostí a časem, rozlišuje okamžitou a průměrnou rychlost; – pomocí digitálních měřidel měří celkovou dráhu a čas, z naměřených dat vypočítá průměrnou rychlost svého nerovnoměrného pohybu; – zná značku i jednotku síly, znázorňuje ji pomocí orientované úsečky a změří ji; – vysvětlí pojem gravitační síla; – určí jakou silou působí Země na těleso dané hmotnosti, k měření použije siloměr a digitální váhy; – složí 2 síly působící stejným i opačným směrem a to jak experimentálně, tak graficky, užívá pojem výslednice; – zná pojem těžiště tělesa a určí ho u jednoduchých předmětů; – orientuje se ve vzájemném silovém působení těles, rozlišuje účinky posuvné, otáčivé a deformující; – používá poznatků Newtonových zákonů;	▪ Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb ▪ Rychlost a dráha rovnoměrného a nerovnoměrného pohybu • Síla a její měření ▪ Skládání sil stejného a opačného směru. ▪ Rovnováha sil ▪ Těžiště tělesa • Posuvné účinky síly. Pohybové zákony ▪ Účinky síly ▪ Urychlující a brzdící účinky síly na těleso ▪ Zákon setrvačnosti	<i>TV</i> – měření sportovních výkonů – atletika – běh <i>SV</i> – pravidla bezpečnosti v silničním provozu – odhad rychlosti a vzdálenosti běžných vozidel <i>ZE</i> – světový čas, časová pásma <i>TV</i> – poznává význam změny polohy těžiště při sportech <i>MA</i> – jednoduché rovnice, konstrukce rovnoběžníku <i>IN</i> – vyhledávání informací na internetu <i>ČJ</i> – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu <i>MeV</i> – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií
---	--	--

– užívá pojem páka, rameno síly, moment síly, vysvětlí jejich vzájemné vztahy a zná jednotky; – vysvětlí užití a účelnost páky a kladky v běžném životě, popíše jednotlivá zařízení; – rozlišuje pojem tlaková a tahová síla, vyjmenuje příklady účinků těchto sil; – objasní význam třecí síly v praxi, účelnost jejího zmenšování nebo naopak zvětšování; – objasní účinky vnější tlakové síly na hladinu kapaliny, k vysvětlení jevů užívá Pascalova zákona; – seznámí se s účinkem gravitační síly na kapalinu, popíše tlakovou sílu kolmo na dno i hydrostatický tlak, vysvětlí jeho příčiny; – vysvětlí existenci a příčiny vztlakové síly; – vysvětlí Archimédův zákon a jeho poznatky aplikuje na podmínky pro plavání těles v kapalině; – vytvoří videozáznam pokusu chování 3 různých stejnorodých těles v kapalině a vysvětlí pomocí Archimédova zákona	▪ Zákon vzájemného působení dvou těles • Otáčivý účinek síly ▪ Rovnovážná poloha páky ▪ Užití páky. Rovnoramenné váhy ▪ Pevná kladka • Deformační účinky síly. ▪ Tlaková síla. Tlak. Tlak v praxi ▪ Tření. Třecí síla. Měření třecí síly • Mechanické vlastnosti kapalin ▪ Pascalův zákon a hydraulická zařízení ▪ Hydrostatický tlak ▪ Archimédův zákon	ČSP – jednoduché stroje EV – doprava a její vliv na okolí PŘ – páka ve stavbě těla člověka TV – využití rovnováhy TV – záchrana tonoucího DĚ – použití ponorek ve válečných konfliktech PŘ – přizpůsobení vodních živočichů životu v hloubce PŘ – krevní tlak a jeho měření
--	---	---

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vysvětlí pojmy a příčiny atmosférického tlaku a tlakové síly s ním související; – objasní princip měření atmosférického tlaku, zná měřící přístroje; – objasní základní pojmy, zákony a jevy související s přímočarým šířením světla, odrazem světla a zobrazením rovinným zrcadlem a prakticky je využívá; – popíše a nakreslí zatmění Slunce i Měsíce. – zná základní pojmy geometrické optiky a aplikuje je na chování světelných paprsků a využívá těchto jevů v praxi; – v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy zrcadel a jejich využití; – objasní optické vlastnosti oka; – na základě pokusů vysvětlí rozklad světla; – v otevřených zdrojích vyhledá informace o optických zařízeních využívajících různé typy čoček;	• Mechanické vlastnosti plynů ▪ Atmosféra Země. Atmosférický tlak ▪ Tlak plynu v uzavřené nádobě Manometr • Světelné jevy ▪ Přímočaré šíření světla a rychlost světla ▪ Zatmění Slunce i Měsíce ▪ Fáze Měsíce ▪ Odraz světla ▪ Zobrazení zrcadly • Světelné jevy ▪ Kulová zrcadla – dutá a vypuklá ▪ Lom světla ▪ Zobrazení čočkami ▪ Oko • Světelné jevy ▪ Rozklad světla • Optické přístroje • Práce, výkon, energie	ZE – střídání dne a noci ZE – počasí DĚ – náboženská interpretace zatmění Slunce v historii OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému MA – geometrie v rovině a v prostoru – přímka ČSP – využití digitálních technologií – digitální fotoaparát, videokamera PŘ – smyslové orgány – oko VV – využití stínů a barev ve výtvarném projevu PŘ – praktické metody poznávání přírody – lupa, mikroskop, dalekohled VV – volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů, pozorovaných pod lupou SV – pravidla hygieny zraku DĚ – využití jednoduchých strojů – stavby pyramid TV – práce v různých sportech – vzpírání, skok do výšky, ... PŘ – svalová námaha VDO – empatie a respekt – lidé fyzicky namáhavě pracující TV – přeměna energie – lukostřelba, skok o tyči, kuželky EV – využívání energie – zateplení domu, přírodní zdroje energie, klimatické změny MA – desetinná čísla, rovnice, mocniny a odmocniny

– používá pojmy (vypočítá) mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů, popíše vzájemnou přeměnu polohové a pohybové energie a jejich souvislost s konáním práce; – aplikuje tyto poznatky na jednoduché stroje; – pojem vnitřní energie a teplo používá k vysvětlení fyzikálních jevů, spojených s konáním práce, tepelnou výměnou a přeměnami energie; – objasní vztah mezi množstvím tepla, hmotností, změnou teploty tělesa a měrnou tepelnou kapacitou a aplikuje je při výpočtu a pokusech; – vysvětlí využití energie slunečního záření a dalších obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie. – vysvětlí souvislosti mezi změnami skupenství a vnitřní energií látky a veličiny s tím spojené; – popíše a vysvětlí skupenské přeměny; – podle modelu popíše základní prvky konstrukce spalovacích motorů a objasní rozdíl mezi jednotlivými typy;	▪ Práce při přemístění tělesa a při zvedání tělesa použitím pevné kladky ▪ Výkon ▪ Polohová a pohybová energie tělesa ● Vnitřní energie, teplo ▪ Změna vnitřní energie tělesa při konání práce a při tepelné výměně ▪ Teplo. Měrná tepelná kapacita látky ▪ Zvětšení vnitřní energie tělesa při pohlcení tepelného záření ▪ Využití energie slunečního záření ● Změny skupenství ▪ Tání a tuhnutí, vypařování, var, kapalnění, sublimace, desublimace ● Spalovací motory	<i>CH</i> – organické sloučeniny – užití fosilních paliv jako zdrojů energie <i>CH</i> – tepelná vodivost <i>ZE</i> – klimatické změny, vznik větrů <i>SV</i> – vhodné oblečení dle ročního období a účelu použití <i>IN</i> – vyhledávání informací na internetu <i>ČJ</i> – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu <i>MeV</i> – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií <i>ČSV</i> – skupenství vody <i>SV</i> – pravidla pro bezpečné zacházení s horkými kapalinami <i>CH</i> – destilace, tavení železné rudy <i>ZE</i> – klimatické a meteorologické jevy <i>EV</i> – doprava a její vliv na okolí, zdroje energie, klimatické změny
---	--	---

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – používá pojem elementární náboj, zná jeho jednotku včetně základních převodů; – ví, k čemu slouží elektrometr; – na základě pokusu popíše elektrostatickou indukci i polarizaci; – definuje siločáry el. pole; – používá veličiny napětí, proud, odpor a elektrická práce; – definuje fyzikální princip el. proudu; – popíše zdroje stejnosměrného U; – ve stejnosměrném obvodu změří digitálními měřícími přístroji elektrický proud a napětí na spotřebiči, určí elektrický odpor součástky nebo spotřebiče – aplikuje Ohmův zákon a vztahy mezi el. veličinami v el. obvodu v teorii i praxi; – zapojí jednoduché el. obvody a rozliší běžné elektrotechnické součástky; – samostatně zjišťuje spotřebu běžných domácích elektrických spotřebičů v závislosti na čase a ceně za 1 kWh, zjištěné údaje vyplní do učitelem připravené Tabulky ve svém školním účtu Google Workspace, poté data vyhodnocuje;	• Elektrický náboj, elektrické pole ▪ Elementární elektrický náboj ▪ Vodič a izolant v elektrickém poli ▪ Siločáry elektrického pole • Zákony el. proudu v obvodech ▪ Směr elektrického proudu v obvodu ▪ Měření elektrického proudu a elektrického napětí ▪ Zdroje elektrického napětí ▪ Ohmův zákon. Elektrický odpor ▪ Závislost elektrického odporu na vlastnostech vodiče ▪ Rezistor. Řazení rezistorů. ▪ Reostat. Dělič napětí (potenciometr) ▪ Elektrická práce. Elektrická energie ▪ Elektrický příkon	OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému MA – desetinná čísla, zlomky, rovnice, mocniny a odmocniny, přímá a nepřímá úměrnost, čte údaje z grafů ČSP – provoz a údržba domácnosti – první pomoc při úrazu el. proudem CH – elektrická vodivost CH – výroba el. proudu chemickou cestou HV – tón, souzvuk PŘ – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla (ucho) PŘ – Země jako vesmírné těleso, pohyby Země IN – vyhledávání informací na internetu ČJ – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu MeV – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií CH – galvanické články, elektrolýza ČSP – využití digitálních technologií v běžném životě – polovodičové součástky CH – částicové složení látek, jádro ... DĚ – historie objevu radioaktivity ZE – Země jako vesmírné těleso DĚ – vývoj kosmologických představ VDO – uvažuje o problémech v širších souvislostech a učí se kritickému myšlení

– objasní vzájemnou spojitost mezi elektrickým a magnetickým polem a přístroje na těchto jevech založené; – stručně popíše základní principy vzniku střídavého proudu, zná jeho průběh a základní veličiny; – popíše transformátor, vysvětlí rozvodnou síť; – objasní vliv I a U na lidský organismus; – rozliší základní typy polovodičů a jejich fyzikální vlastnosti; – popíše fyzikální princip, funkci a použití základních polovodičových součástek; – na základě pokusu popíše elektrolýzu, prokáže znalost pojmu elektroda, elektrolyt, popíše pokovování; – popíše ionizaci plynu;	● Elektromagnetické jevy ▪ Magnetické pole cívky s proudem ▪ Stejnosměrný elektromotor - Elektromagnetická indukce ● Střídavý proud ▪ Vznik střídavého proudu, kmitočet, perioda ▪ Transformátor ▪ Rozvodná elektrická síť. ▪ Působení I a U na lidský organismus ● Vedení el. proudu v polovodičích ▪ Proč mohou polovodiče vést elektrický proud ▪ Polovodičová dioda ▪ Dioda jako usměrňovač ▪ Tranzistor. ▪ Ostatní polovodičové součástky, vlastnosti ● Vedení el. proudu v kapalinách a plynech	
--	--	--

– popíše princip blesku a nebezpečí z toho plynoucí; – objasní stavbu atomu a jeho vlastnosti; – zná typy jaderného záření, jejich nebezpečnost i způsob ochrany; – popíše řetězovou reakci i uvolňování jaderné energie jakožto i jaderný reaktor; – objasní další využití jaderné energie; – popíše vznik, zdroje a druhy zvuku, prostředí, kterým se zvuk šíří; – určí ve svém okolí zdroje zvuku a jejich vlastnosti, pozoruje relativnost zvukových vjemů; k analýze zvuků použije vhodný digitální snímač zvuků – zná základní fyzikální veličiny a jejich jednotky týkající se zvuku; – vysvětlí vznik ozvěny, vysvětlí pojem dozvuk; – popíše, proč je nebezpečné pobývat dlouho a často ve velkém hluku; – objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet – podá přehled a charakteristiku základních těles ve Sluneční soustavě, jakožto i jejich pohybů.	● Jaderná energie ▪ Jaderné síly. Jaderná energie ▪ Štěpení jader uranu, radionuklidy ▪ Jaderný reaktor, jaderná elektrárna ▪ Použití radionuklidů v praxi. ▪ Jaderné záření a ničivé účinky ● Zvukové jevy ▪ Vznik zvuku a jeho zdroj. Šíření zvuku. ▪ Rychlost zvuku ▪ Tón, výška a kmitočet tónu. Hlasitost zvuku. Negativní vliv hluku na člověka ▪ Odraz zvuku na překážce, ozvěna ● Vesmír ▪ Sluneční soustava a její složení. ▪ Charakteristika pohybu planet ve sluneční soustavě	
--	--	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodní vědy, jako celek umožňují poznat přírodu a její zákonitosti. Chemie umožňuje žákům porozumět základním chemickým pojmům a dějům, osvojit si důležité dovednosti a aplikovat získané znalosti a dovednosti v praktickém životě. K svému soustavnému rozvoji žáci využívají různé metody, zejména pozorování, experimenty, srovnávání, měření. Učí se správně formulovat otázky a hledat na ně adekvátní odpověď.

Cíle vyučovacího předmětu

Žák se naučí orientovat v základních chemických pojmech, pochopí podstatu chemických látek, jejich stavbu, průběh chemických dějů zapíše pomocí chemických rovnic s použitím správného názvosloví. Právě na vytváření názvů a vzorců je kladen zvýšený důraz.

V neposlední řadě se žák seznámí s chemickými látkami, jejich vlastnostmi. Žáci získají informace o nebezpečných chemických látkách a prostředcích a o nakládání s nimi.

Žáci se učí pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a učí se poskytnout předlékařskou pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

V průběhu výuky je snaha o maximální spojení teoretických poznatků s jejich využitím v praxi.

Organizace vyučovacího předmětu

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 2 hodina týdně

Výuka chemie probíhá v dopoledních hodinách v učebně chemie, kde jsou prováděny i laboratorní práce.

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami (nástěnné obrazy, modely, přírodní materiály, chemikálie, chemické sklo)
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních listů, odborné literatury, encyklopedie)
- práce ve dvojicích
- samostatné pozorování

- projekty
- laboratorní práce

Organizační formy výuky:

1. Vyučovací jednotka ve specializované odborné učebně (učebna chemie, počítačová učebna)
2. Exkurze (v případě zájmu žáků)
3. Laboratorní práce

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání, třídění zpracování a správnému pochopení informací. • Vedeme žáky k porovnávání a kritickému posuzování získaných výsledků. • Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby a metodami učení. • Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování. • Vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení. • Vedeme žáky k uvědomění si cílu a smyslu učení.	• Učíme žáky orientovat se v učebnicích, encyklopediích, odborné literatuře, časopisech, na internetu. • Učíme žáky vyhledávat informace, třídit je a pracovat s nimi. • Poskytujeme dostatečný prostor k učení. • Motivujeme žáky k učení. • Umožňujeme žákům provádět pokusy a pozorování.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání, pochopení a pojmenování problému. • Vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problému. • Vedeme žáky k vyhledávání informací a využívání svých znalostí a zkušeností k řešení problémů. • Vedeme žáky k obhajobě svých postupů a způsobů řešení.	• Předkládáme dostatek námětů k řešení. • Dáváme žákům možnost vytvoření projektů na dané téma. • Umožňujeme zhodnotit výsledky práce žáka a pomáháme mu přijmout odpovědnost za své aktivity i jejich kritiku. • Zadáváme k řešení nestandardní úlohy.

<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k formulaci a k vhodnému vyjádření myšlenky, názoru. • Učíme žáky naslouchat druhým, respektovat jejich názor a zapojovat se do diskuse. • Učíme žáky vhodně komunikovat, argumentovat a obhajovat svůj názor. • Učíme žáky orientovat se v různých textech, nástěnných obrazech, nákresech a porozumění jim. • Vedeme žáky k porozumění různých typů textů.	• Začleňujeme do hodin práce ve dvojicích, samostatné a skupinové práce. • Zařazujeme vrstevnické vyučování. • Učíme žáky aktivně využívat internet a jiné komunikační prostředky. • V hodinách vedeme diskuze. • Provádíme rozbor přečteného textu – čteme s porozuměním. • Nasloucháme postřehům žáků k daným činnostem.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k týmové spolupráci, ke spolupráci s učitelem. • Vedeme žáky k rozdělení rolí v týmu, k vytvoření pravidel a jejich dodržování. • Vedeme žáky k respektování ostatních, i jejich zvláštností. • Vedeme žáky k poskytování pomoci. • Podněcujeme žáky k poskytnutí pomoci. • Vedeme žáky k dovednosti požádat o pomoc.	• Využíváním skupinového vyučování a práce ve dvojicích vedeme žáky ke spolupráci. • Umožňujeme podílet se na vytváření pravidel skupinové práce se spolužáky i učitelem. • Podněcujeme k diskusi při práci ve skupině. • Usilujeme o to, aby žáci byli schopni střídat role ve skupině. • Respektujeme osobnost žáka. • Poskytujeme žákům prostor k sebereflexi. • Vytváříme s žáky příjemnou pracovní atmosféru.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k ochraně životního prostředí. • Vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností.	• Vedeme žáky k dodržování ekologických a bezpečnostních norem. • Umožňujeme žákům vyjádřit vhodnou formou svůj názor. • Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích.

		• Poskytujeme žákům možnost volby některých úkolů.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k výběru vhodných materiálů a nástrojů ke své práci. • V laboratorních pracích vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých . • Učíme žáky dodržovat stanovená pravidla pro samostatnou práci i práci ve skupině a k dodržování bezpečnosti.	• Formou pokusů a laboratorních prací vedeme žáky k osvojení si pracovních kompetencí. • Učíme žáky správně si zorganizovat práci a čas. • Učíme žáky bezpečné manipulaci s chemikáliemi a vedeme je ke správnému používání chemických látek v praktickém životě.
<i>Kompetence digitální</i>	• vedeme žáky k používání digitálních zařízení, aplikací a služeb • vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování dat • vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi • vedeme žáky k dodržování zásad bezpečného chování na internetu a k dodržování právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů při práci s informacemi	• učíme žáky ovládat běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby a využívat je při učení • učíme žáky získávat, vyhledávat, kriticky posuzovat, spravovat, třídit, uchovávat a sdílet data, informace a digitální obsah • seznamujeme žáky s případným rizikem a nebezpečím, které může internet přinášet a trváme na dodržování autorských práv

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Chemie

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – určí společné a rozdílné vlastnosti látek; – vyhledá na internetu u vybraných látek hodnoty hustoty, teploty varu a tání, zapíše do tabulky připravené ve svém školním účtu Google Workspace; – popíše skupenství látek a jejich přeměny; – bezpečně pracuje s vybranými dostupnými látkami; – chápe nebezpečí některých chemických látek a přípravků; – vysvětlí zásady předlékařské pomoci; – v domácnosti vyhledá různé přípravky s piktogramy, které vyfotí a foto vloží do digitálního portfolia; Žák – rozliší směsi a chemické látky; – vyjmenuje druhy směsí a uvede jejich příklady z běžného života; – vypočítá složení roztoků (hmotnostní zlomek, trojčlenka);; – připraví prakticky roztok daného složení; – uvede možnosti oddělování složek směsí, objasní jejich princip;	Pozorování, pokus a bezpečnost práce Vlastnosti látek Zásady bezpečné práce v laboratoři Nebezpečné látky a přípravky H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam Předlékařská pomoc při úrazu Směsi Různorodé a stejnorodé směsi Roztoky a jejich složení Hmotnostní zlomek Koncentrace roztoku Koncentrovanější, zředěnější roztok, nasycený a nenasycený roztok	OSV – zařazována průběžně Fy – jaderná energie MA – základní výpočty, procenta, zlomky Fy – změny skupenství ZE – obecný fyzický zeměpis Fy – stavba látek DĚ – vědecké poznatky, vynálezci, objevitelé MA – římské číslice PŘ – biologie člověka EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí EV – vztah člověka a prostředí EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

– navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; – rozliší různé druhy vody; – uvede příklady jejich výskytu a použití; – uvede princip výroby pitné vody – uvede příklady znečišťování vody; – vypracuje prezentaci na téma Voda a uloží do osobního digitálního portfolia – vysvětlí složení vzduchu; – uvede příklady znečišťování vzduchu; – vysvětlí pojem ozonová vrstva.	Oddělování složek směsí – filtrace, usazování, destilace, krystalizace, sublimace Voda – destilovaná, pitná, odpadní Výroba pitné vody Čistota vody Vzduch – složení Čistota ovzduší Ozonová vrstva	
Žák – rozumí pojmům atom, molekula a iont a používá je ve správných souvislostech; – rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny; – používá pojmy ve správných souvislostech; – orientuje se v periodické soustavě prvků; – rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich vlastnosti. Žák	Částicové složení látek Atom, molekula Stavba atomu – atomové jádro, el. obal, protony, neutrony, elektrony, protonové číslo Vznik kationtů a aniontů Chemické prvky, chemické sloučeniny Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků Periodická soustava prvků – skupiny, periody – periodický zákon – kovy, nekovy, polokovy Elektronegativita a chemická vazba	

– vysvětlí vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů, oxidů, kyselin a hydroxidů; – objasní pravidla názvosloví halogenidů, oxidů, hydroxidů a kyselin; – posoudí jejich vliv na životní prostředí; – orientuje se na stupnici pH; – určí kyselost a zásaditost roztoků; – vysvětlí zásady poskytnutí předlékařské pomoci při pozření nebo poleptání kyselinou nebo hydroxidem; – vysvětlí princip neutralizace; – vyjmenuje příklady užití neutralizace v praxi; – vysvětlí vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí; – objasní pravidla názvosloví solí;	Anorganické sloučeniny Halogenidy Oxidy Kyseliny Hydroxidy Názvosloví Indikátory kyselosti a zásaditosti roztoků Neutralizace Soli kyslíkaté a nekyslíkaté Názvosloví	
Žák – rozliší nejjednodušší uhlovodíky a zapíše je pomocí vzorců; – uvede zdroje, vlastnosti a použití jednoduchých uhlovodíků; – s využitím digitálního nástroje vytvoří model různých uhlovodíků a jako obrázek vloží do pracovního listu.	Organické sloučeniny Uhlovodíky – alkany, alkeny, alkyny, aromatické uhlovodíky Molekulové, racionální a strukturní vzorce	

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vysvětlí význam symbolů v chemické rovnici; – rozdělí výchozí látky a produkty chemických reakcí; – zapíše jednoduché rovnice; – vysvětlí zákon zachování hmotnosti; – vyjmenuje faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí; – aplikuje poznatky o chemických reakcích v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu – vysvětlí pojem oxidace a redukce – vysvětlí princip redox reakce; – vysvětlí použití redox reakcí; – popíše pojem koroze a způsob ochrany kovů před korozí. Žák – rozliší deriváty podle charakteristické skupiny a jednoduché zástupce zapíše pomocí vzorců; – uvede zdroje a vlastnosti vybraných derivátů; – s využitím digitálního nástroje vytvoří model různých derivátů uhlovodíků a jako obrázek vloží do pracovního listu. – zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie;	Chemické reakce Chemické reakce chemické rovnice Zákon zachování hmotnosti Látkové množství Molární hmotnost Faktory ovlivňující rychlost reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Redox reakce Oxidační číslo prvku ve sloučenině Princip výroby surového železa a oceli Koroze Organické sloučeniny Deriváty uhlovodíků Charakteristická skupina, uhlovodíkový zbytek Základní vzorce Halogenové deriváty Význam a škodlivost freonů Alkoholy Karbonylové sloučeniny Karboxylové kyseliny	<i>FY</i> – měření hmotnosti <i>MA</i> – početní operace <i>FY</i> – měření teploty <i>EV</i> – ekosystémy <i>EV</i> – základní podmínky života <i>FY</i> – elektrický proud <i>FY</i> – vnitřní energie, teplo

– vysvětlí vliv produktů spalování na životní prostředí; – vyjmenuje hlavní produkty zpracování ropy; – Vypracuje prezentaci na téma Paliva a jejich význam a uloží do osobního digitálního portfolia – uvede zdroje, vlastnosti a význam základních sacharidů, bílkovin, tuků a vitamínů;	Energie Paliva podle skupenství, původu, výhřevnosti Význam ropy, zemního plynu a uhlí Přírodní sloučeniny Sacharidy Tuky Bílkoviny Vitamíny	<i>EV</i> – základní podmínky života <i>PŘ</i> – trávicí soustava <i>PŘ</i> – výživa, dýchání, růst <i>EV</i> – lidské aktivity a problémy životního prostředí <i>SV</i> – ekologie a životní prostředí <i>EV</i> – vztah člověka k prostředí
Žák – vysvětlí vlivy chemické výroby na životní prostředí; – zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby; – vysvětlí rozdíl mezi plastem a přírodním materiálem z hlediska užitných vlastností a vlivu na životní prostředí; – uvede vlastnosti a užití základních plastů – orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi; – Vyhledá na internetu významné chemické závody v ČR a do připravené tabulky ve školním účtu Google Workspace zapíše město, kde se závod nachází a které chemické látky vyrábějí. – vysvětlí pojmy léčiva, pesticidy, herbicidy, fungicidy, insekticidy, detergenty, karcinogeny, hnojiva a jejich význam a použití;	Chemie a společnost Chemický průmysl Významné chemické závody v ČR; Možnost recyklace surovin Plasty a syntetická vlákna Likvidace plastů a syntetických vláken Tepelně zpracované materiály - cement, vápno, sádra, keramika Léčiva Detergenty, pesticidy a insekticidy Průmyslová hnojiva Návykové látky	<i>PŘ</i> – hmyz <i>SV</i> – člověk ve zdraví a nemoci

– vyjmenuje příklady návykových látek a nebezpečí jejich používání. – uvede význam tříd nebezpečnosti	Hořlaviny	
--	-----------	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Přírodopis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Přírodní vědy, zejména přírodopis podněcují zájem o přírodu a přírodniny, umožňují poznat přírodu jako systém, jehož části jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, osvojit si důležité dovednosti a aplikovat získané znalosti a dovednosti v praktickém životě. K jejich soustavnému rozvoji žáci využívají zejména pozorování, experimenty, srovnávání, měření, vytváření a ověřování hypotéz. Vzdělávání v předmětu přírodopis vede žáky k pochopení vzájemného působení přírody a člověka. Podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování.

Cíle vyučovacího předmětu

Žák se naučí orientovat v základních pojmech, pochopí jejich podstatu, rozliší živou a neživou přírodu a její zákonitosti. Zařadí významné zástupce jednotlivých skupin živočichů, rostlin a hub do příslušných skupin. Porozumí stavbě a funkci jednotlivých částí lidského těla, orgánů a orgánových soustav.

V neposlední řadě se žák seznámí s pozitivním a negativním dopadem životního stylu na zdraví člověka a s předlékařskou první pomocí při úraze. Žák se naučí poznávat podstatu zdraví i příčiny **jeho ohrožení, vznik nemocí a úrazů a jejich předcházení.**

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace:

6. ročník: 2 hodiny týdně

7. ročník: 1 hodina týdně

8. ročník: 2 hodiny týdně

9. ročník: 1 hodina týdně

Výuka přírodopisu probíhá v dopoledních hodinách v učebně přírodopisu, kde jsou prováděny i laboratorní práce. Dále jsou žákům nabízeny vycházky do přírody, terénní exkurze, možnost práce na počítači či na iPadech. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:

- frontální výuka s demonstračními pomůckami (animace, modely hub, přírodní materiály, sbírky hornin a nerostů, trvalé preparáty, mikroskop a pomůcky pro mikroskopování)
- skupinová práce (s využitím pomůcek, iPadů, pracovních listů, odborné literatury – botanické a zoologické klíče a atlasy, encyklopedie)
- práce ve dvojicích

- samostatné pozorování, badatelsky orientovaná výuka
- projekty
- laboratorní práce

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání, třídění zpracování a správnému pochopení informací. • Vedeme žáky k porovnávání a kritickému posuzování získaných výsledků a z nich vyvozených závěrů pro využití v budoucnosti. • Seznamujeme žáky s vhodnými způsoby a metodami učení. • Vytváříme u žáků pozitivní vztah k učení. • Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování.	• Učíme žáky orientovat se v učebnicích, encyklopediích, atlasech, odborné literatuře, časopisech, na internetu. • Učíme žáky vyhledávat informace, třídit je a pracovat s nimi. • Poskytujeme dostatečný prostor k učení. • Motivujeme žáky k učení. • Seznamujeme je s používáním klíče a aplikacemi k určování rostlin a živočichů. • Umožňujeme žákům provádět pokusy a badatelská pozorování..
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání, pochopení a pojmenování problému. • Vedeme žáky k hledání různých způsobů řešení problému. • Vedeme žáky k vyhledávání informací a využívání svých znalostí a zkušeností k řešení problémů. • Vedeme žáky k obhajobě svých postupů a způsobů řešení.	• Předkládáme dostatek námětů k řešení. • Dáváme žákům možnost vytvoření projektů na dané téma. • Při řešení zadaných úloh pracujeme ve skupinách. • Umožňujeme zhodnotit výsledky práce žáka a pomáháme mu přijmout odpovědnost i kritiku svých aktivit.

<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k formulaci a k vhodnému vyjádření myšlenky, názoru. • Učíme žáky naslouchat druhým, respektovat jejich názor a zapojovat se do diskuse. • Učíme žáky vhodně komunikovat, argumentovat a obhajovat svůj názor. • Učíme žáky orientovat se v různých textech, animacích, nákresech a porozumění jim.	• Začleňujeme do hodin práce ve dvojicích, samostatné a skupinové práce. • Zařazujeme vrstevnické vyučování. • Učíme žáky aktivně využívat internet a jiné komunikační prostředky. • V hodinách vedeme diskuze. • Žáci si připravují referáty a projekty • Provádíme rozbor přečteného textu – čteme s porozuměním.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k týmové spolupráci, ke spolupráci s učitelem. • Vedeme žáky k rozdělení rolí v týmu, k vytvoření pravidel a jejich dodržování. • Vedeme žáky k respektování ostatních i jejich zvláštností. • Vedeme žáky k poskytování pomoci. • Učíme žáky schopnosti spojovat si přírodovědné poznatky s prostředím a regionem, kde žijí nebo které dobře znají; k přispívání svými znalostmi ke znalostem třídy jako celku.	• Využíváním skupinového vyučování a práce ve dvojicích vedeme žáky ke spolupráci. • Umožňujeme podílet se na vytváření pravidel skupinové práce se spolužáky i učitelem. • Podněcujeme k diskusi při práci ve skupině. • Usilujeme o to, aby žáci byli schopni střídát role ve skupině. • Uskutečňujeme terénní exkurze a vycházky do okolí školy. • Respektujeme osobnost žáka. • Poskytujeme žákům prostor k sebereflexi. • Klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědného chování a jednání v digitálním světě.

<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k ochraně životního prostředí. • Vedeme žáky k ochraně svého zdraví i zdraví druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností.	• Vedeme žáky k dodržování ekologických a bezpečnostních norem. • Umožňujeme žákům vyjádřit vhodnou formou svůj názor. • Vedeme žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích. • Vedeme žáky k třídění odpadů a ke sběru druhotných surovin. • Vedeme žáky, aby odhalovali souvislosti přírodních podmínek a života lidí v blízkém okolí, v regionech, na území ČR, v Evropě, ve světě.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k výběru vhodných materiálů a nástrojů ke své práci v laboratorních pracích. • Vedeme žáky k ochraně svého zdraví a zdraví druhých při laboratorních pracích, exkurzích. • Vedeme žáky k využívání znalostí z přírodopisu. • Učíme žáky dodržovat stanovená pravidla pro samostatnou práci i práci ve skupině a k dodržování bezpečnosti.	• Formou pokusů, laboratorních prací a badatelské výuky vedeme žáky k osvojení si pracovních kompetencí. • Učíme žáky správně si zorganizovat práci a čas. • Učíme žáky bezpečné manipulaci s přírodninami a vedeme je k jejich správnému používání v praktickém životě. • Vytváříme společné projekty • Vedeme žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, respektování autorských práv.

<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích. • Rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat z nich odpovídající závěry. • Vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi. • Při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů	• Formou skupinové či samostatné práce rozvíjíme dovednost žáků porovnat získané informace a pod vedením učitele kriticky hodnotit obsah vyhledaných informací. • Učíme žáky ve výuce aktivně využívat aplikace a webové stránky umožňující analyzovat a vyhodnocovat výsledky pozorování. • Nabízíme žákům možnost volby vhodných programů a aplikací při řešení zadaného problému badatelské výuky. • Klademe důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti.
-----------------------------	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Přírodopis

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – rozliší základní projevy a podmínky života;	Obecná biologie Vznik Země a života na Zemi Projevy života a jejich význam - Výživa, dýchání, růst (časosběrné video), rozmnožování, vývin, fotosyntéza Vývoj organismů a jejich rozmanitost	FY – elektromagnetické jevy ZE – Země jako vesmírné těleso Dě - vědecký výklad vzniku světa a života na Zemi Informatika - animace CH – oxidace, sacharidy

– s pomocí digitální techniky umí zachytit vybrané projevy života organismů; – orientuje se v přehledu vývoje organismů; – vysvětlí podstatu nepohlavního rozmnožování; – uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka; Žák – popíše jednotlivé části hub s plodnicemi a bez plodnic; – rozpozná naše významné jedlé a jedovaté houby s plodnicemi; – s využitím různých aplikací porovná základní houby podle charakteristických znaků; – objasní význam hub v ekosystémech; – při vycházce ve skupinové práci fotograficky zdokumentuje výskyt lišejníků v blízkosti školy.	Rozmnožování organismů - podstata pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti Viry a bakterie – výskyt, význam, praktické využití Biologie hub Houby bez plodnic - základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy Houby s plodnicí – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace, první pomoc při otravě houbami Lišejníky - výskyt a význam Práce s atlasem hub, aplikacemi na rozpoznávání hub, poznávání jednotlivých druhů jedlých a nejedlých hub. Parazitismus a symbióza Biologie živočichů Živočišná buňka - stavba a funkce.	OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému VV – volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů, pozorovaných pod lupou
--	--	--

Žák – porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů – bezobratlých i strunatců (obratlovců); – určuje vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin, využívá aplikace a internetové atlasy; – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě; – na příkladech objasní způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí; – vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a hodnotí jejich význam; – uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi;	Tkáně, orgány, orgánové soustavy. Organismy mnohobuněčné a jednobuněčné. Vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin bezobratlých živočichů : Prvoci, žahavci Ploštěnci, hlísti Měkkýši, kroužkovci Členovci - korýši, pavoukovci, Vzdušnicovci (hmyz – stavba těla a rozmnožování významní zástupci hmyzu užitečného a parazitického). Strunatci - významní zástupci jednotlivých skupin: Kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci Školní encyklopedie živočichů, práce s určovacími klíči a aplikacemi. Základy ekologie Živočichové v přírodě – jejich význam, zařazení v ekosystémech, potravní vztahy (parazitismus, predace a symbióza), potravní řetězce.	ZE – světadíly a oceány, cesty ptáků ZE – světadíly a oceány, rozšíření organismů, migrace FY – mechanické vlastnosti kapalin CH – insekticidy EV – ekosystémy
---	---	---

– na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému; – aplikuje správné praktické metody poznávání přírody. – při terénní exkurzi fotograficky dokumentuje živočichy, porovnává je a určuje pomocí aplikací a určovacích klíčů, své informace sdílí s ostatními žáky;	Praktické poznávání přírody Laboratorní práce - Pozorování trvalých preparátů, seznámení se s mikroskopováním (Práce s lupou, mikroskopem) Terénní exkurze - CHKO Poodří Etologické pozorování živočichů, ptačí druhy, vodní druhy bezobratlých i obratlovců.	<i>FY</i> – optické přístroje
--	---	--------------------------------------

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – vysvětlí vývoj rostlin na Zemi Žák – zařadí vybrané organismy; – odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům;	Obecná biologie Přehled vývoj rostlin. Biologie rostlin Řasy Výtrusné rostliny (mechorosty, plavuně, přesličky, kapradiny) Nahosemenné rostliny (jehličnany a jinany).	<i>ČJ</i> – čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu

– rozlišuje základní systematické skupiny rostlin; – vysvětlí uspořádání rostlinného těla; – popíše funkce jednotlivých částí rostlinného těla; – vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (animace fotosyntézy a dýchání); – s využitím tištěných i online určovacích klíčů a mobilních aplikací pro identifikaci rostlin určuje běžně se vyskytující zástupce; – aplikuje správné a bezpečné praktické metody poznávání přírody; – na základě vlastních pozorování a práce s otevřenými zdroji informací přispívá k vytváření a zdokonalování školní přírodopisné encyklopedie – odvodí závislost rostlin na podmínkách prostředí a jejich možnost přizpůsobení;	Krytosemenné rostliny (jednoděložné a dvouděložné). Anatomie a morfologie rostlin - Stavba těla krytosemenných rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) Fyziologie rostlin - fotosyntéza a dýchání, růst a rozmnožování Praktické poznávání přírody Založení digitálního herbáře rostlin a sbírky listů LP - pozorování mechové rostlinky (pozorování lupou a mikroskopem). LP - rozmnožování rostlin, stavba květu, pozorování pylových zrn (pozorování lupou a mikroskopem) Základy ekologie Organismy a prostředí.	VV – grafické a výtvarné vyjádření přírodnin, jejich řezů a struktur ZE – světadíly a oceány, rozšíření organismů Che - fotosyntéza EV – ekosystémy, umělé ekosystémy, zásahy člověka EV – vztah člověka k prostředí OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému Informatika - google prezentace, zpracování fotografií
--	---	--

– uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi; – vyjmenuje způsoby ochrany rostlin; – na příkladu objasní princip existence živých a neživých složek ekosystému; – uvede příklady kladných a záporných vlivů člověka na životní prostředí;	Význam rostlin a jejich ochrana. Rostliny okrasných zahrad a parků. Zelinářská zahrada a ovocný sad. Obilniny Olejníky Luštěniny Ochrana přírody a životního prostředí. Chráněná území.	Ze - původ a pěstování kulturních plodin EV – ekosystémy EV – vztah člověka k prostředí EV - globální oteplování
---	---	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti – uvede příklady dědičnosti v praktickém životě	Obecná biologie a genetika Dědičnost a proměnlivost organismů. Podstata dědičnosti, přenos dědičných informací, DNA, gen, křížení Dědičnost krevních skupin Biologie živočichů Savci	<i>ČJ -čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu</i> VV – grafické vyjádření linií, ploch a tvarů (živočiškové) AJ – zvířata

– porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů; – rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin; – odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí; – vytváří digitálně zpracovanou kartu živočicha, ukládá na společné úložiště, dbá na řádné citování zdrojů dle autorského zákona – zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy; – určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy; – pomocí názorných multimediálních prostředků vysvětluje funkci orgánových	Významní zástupci jednotlivých řádů savců, jejich význam, stavba těla a orgánových soustav. Vývoj a vývin savců. Etologie Chování živočichů v přírodě, jejich projevy Deník divoké přírody - karta živočicha (savce) Rozšíření a význam savců - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy. Péče o vybrané domácí druhy, chov domestikovaných živočichů. Biologie člověka Anatomie a fyziologie: Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla. Buňky, tkáně, orgány, orgánové soustavy.	<i>MeV</i> – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií <i>IN</i> - Sdílené dokumenty, sdílení, citace <i>OSV</i> – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému <i>AJ, NJ</i> – lidské tělo <i>CH</i> – kyseliny <i>CH</i> – cukry, tuky, bílkoviny biokatalyzátory <i>FY</i> – síla, páka <i>FY</i> – krevní tlak a jeho měření <i>FY</i> – smyslové orgány, oko <i>FY</i> – zákony elektrického proudu <i>Ze</i> - rasy a národy
---	--	---

soustav a metabolické procesy v lidském těle – s využitím digitálních pomůcek určí kompatibilitu krevních skupin – orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka – rozlišuje příčiny a příznaky běžných nemocí, uplatňuje zásady prevence a léčby; – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Soustava opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, vylučovací a rozmnožovací. Řídící soustava - nervová soustava, smyslové orgány, žlázy s vnitřní sekrecí. Fylogeneze a ontogeneze člověka. Evoluční teorie. Rozmnožování, vznik a vývin člověka, těhotenství, hlavní životní etapy. Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí. Laboratorní práce První pomoc, závažná poranění a život ohrožující stavy. Epidemie. Základy ekologie Organismy a prostředí - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím, rovnováha v ekosystému	SV – člověk ve zdraví a nemoci SV – zdravý životní styl AJ – první pomoc SV – rodinný život SV – lidská sexualita DĚ – starověký Řím, vznik lékařství
--	---	---

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák	Neživá příroda Země – vznik, stavba	ZE – planeta Země, stavba EV – základní podmínky života

– rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek; – pomocí digitálních animací a modelů rozlišuje důsledky důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin oběhu vody; využívá digitální zdroje znázorňující výskyt geologických útvarů na území ČR i ve světě; – využívá světové i regionální datové mapové portály; – uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi;	Vývoj zemské kůry. Litosféra: Mineralogie (nerosty) Vznik, vlastnosti, třídění a poznávání nerostů - laboratorní práce Praktický význam a využití některých důležitých nerostů. Petrologie (horniny) Způsob vzniku, vlastnosti, třídění, význam a využití důležitých hornin (žula, vápennec, břidlice). Geologické děje Geologické děje vnitřní (data a mapové portály o sopečné činnosti a zemětřesení) Geologické děje vnější Zvětrávání a eroze (Krasová činnost a skalní města na území ČR, vodní eroze a geologické útvary spojené s ní) Pedologie (půda) – složení, vlastnosti a význam půdy (význam a výskyt, digitální mapové portály) Význam půdních činitelů Biosféra Rozmanitost ekosystémů v naší přírodě. Podnebí a počasí ve vztahu k životu.	VV – grafické vyjádření zajímavé přírodní skutečnosti ZE – obecný fyzický zeměpis VV – grafické vyjádření různých přírodních forem, tvarů a struktur CH – chemické vzorce, prvky OSV – komunikace, kooperace, kreativita – práce ve skupinách, týmové řešení problému ZE – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě Ze - vodstvo v ČR, ve světě Informatika - google maps ČJ - čtení textu s porozuměním, naslouchání, mluvený a písemný projev, dle svých schopností volná reprodukce textu Che - ph půdy EV – ekosystémy, globální oteplování AJ – příroda
---	---	---

– orientuje se v základních ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo); – vytváří digitálně zpracovanou kartu jednotlivých biotů Země, sdílí s ostatními spolužáky, dbá na formátování obsahu a dodržování autorského zákona – sleduje aktuální stav životního prostředí, orientuje se v globálních problémech biosféry; – uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí; – využívá animace a modely vývoje kontinentů – sleduje, poznává a mapuje geologický vývoj v našem regionu	Ochrana naší přírody, člověk a životní prostředí. Vliv znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Vztahy organismů a prostředí. Mimořádné události způsobené přírodními vlivy - příčiny vzniku a ochrana před nimi. Vývoj organismů na Zemi: geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí Geologická terénní vycházka - Štramberský národní park, život v druhohorách	<i>Informatika</i> - práce s google dokumenty, formátování, sdílení, citace SV – přírodní a kulturní bohatství SV – globální svět, globální problémy ZE – vztah příroda a společnost MeV – zpracovává, vyhodnocuje a používá informace z médií Ze - kontinenty a světadíly VV - grafický náčrt fosilií (schránky lastur) <i>Informatika</i> - google maps, tvorba a zápis trasy
---	---	---

Učební osnovy vyučovacího předmětu Zeměpis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis obsahově vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a příroda a umožňuje žákům získat základní obraz a informace o naší planetě, a to se zaměřením na fyzickogeografickou a socioekonomickou sféru. Zvláštní pozornost je věnovaná také naší vlasti. Důležitou součástí předmětu zeměpis je i na příkladech demonstrovat, jak dané informace vyhledat (práce s encyklopediemi, odbornou literaturou, časopisy, internetem apod.) a v praxi použít, např. formou projektů, referátů či domácích úkolů. Součástí výuky je samozřejmě práce s různými druhy map, atlasy, grafy, statistickými materiály a i jejich následná aplikace v běžném životě. Vzhledem k probíranému učivu se mezi průřezovými tématy v předmětu zeměpis objevuje Environmentální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Cíle vyučovacího předmětu

Cílem vyučovacího předmětu zeměpis je vzbudit a posilovat u žáků trvalý zájem o poznávání různých regionů, zemí a světadílů, kultur, tradic, náboženství, zvyků a hodnot jejich obyvatel. Důležitým úkolem předmětu zeměpis je také u žáků vybudovat zájem o dění kolem sebe a pocit spoluodpovědnosti za naši planetu. Současně si předmět zeměpis klade za cíl vštípit jim takové morální hodnoty, které vedou k toleranci k různým odlišnostem a jinakostem ve světě a k vnímavosti ke krásám přírodních objektů a jevů stejně tak jako i lidských výtvorů na Zemi, které stojí za to chránit jako odkaz pro budoucí generace.

Organizace vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět zeměpis je vyučován v odborné zeměpisné učebně. Ve vyučovacích hodinách je kladen důraz na využití nabytých vědomostí v praxi, žáci pracují s atlasy, tištěnými i digitálními mapami, mapovými portály, odbornými texty či obrazovými materiály, nedílnou součástí výuky jsou rovněž také audionahrávky či shlédnutí videoukázek. Používají se demonstrační pomůcky a obrazové vjemy, které slouží k doplnění a zároveň upevnění nových informací. Kromě frontální výuky a skupinových prací je z hlediska forem výuky věnován široký prostor také projektové výuce, vycházkám, exkurzím či výletům, a to převážně do našeho regionu i blízkého okolí. Předmět zeměpis je vyučován v 6. a 8. ročníku jednou týdně, v 7. a 9. ročníku je pak týdně dotace dvouhodinová.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovně vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání, třídění a pochopení geografických informací • Uvádíme věci do souvislostí, propojujeme do širších celků. • Vedeme žáky k používání správné geografické terminologie.	• Pracujeme s různými informačními zdroji. • Nabízíme besedy, exkurze. • Využíváme mezipředmětové projekty, dlouhodobé úkoly. • Vlastním výkladem ukazujeme správné používání geografické terminologie.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Učíme žáky vyhledávat informace vhodné k řešení problému. • Vedeme žáky k přemýšlení o příčinách problému i jeho pochopení. • Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémových situací.	• Pracujeme s informačními zdroji (atlas, tištěnými a digitálními mapami, mapovými portály, encyklopediemi, internetem, výukovými programy) • Zadáváme projekty, referáty. • Využíváme metody kritického myšlení, skupinovou práci.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky formulovat a vhodně vyjadřovat své myšlenky a názory. • Učíme žáky naslouchat ostatním, navrhopvat vlastní řešení problému. • Učíme žáky prezentovat výsledky své práce. • Vedeme žáky k využití různých typů textů a záznamů. • Učíme žáky využívat informační a komunikační technologie v zeměpise.	• Zadáváme skupinové úkoly, referáty. • Umožňujeme prezentovat výsledky skupinové práce včetně použití PC-techniky. • Nabízíme didaktické hry, soutěže, brainstorming. • Využíváme metody kritického myšlení. • Používáme internet, výukové programy, TV, video. • Umožňujeme žákům komunikovat o kreativních postupech a výsledcích práce s geoinformačními zdroji.

<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupině. • Učíme žáky přispívat v diskusích malých skupin i v debatách celé třídy.	• Umožňujeme skupinovou práci, diskusi, zadáváme projekty.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektu k tradicím a historickému dědictví vlastního národa i ostatních národů v Evropě i ve světě. • Vedeme žáky k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů.	• Organizujeme vycházky, exkurze, výlety, výjezdy. • Pracujeme s různými zdroji informací. Vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy. • Vedeme žáky k zodpovědné výstavbě a správě digitální identity, k dodržování základních bezpečnostních pravidel, respektování autorských práv. Pracujeme s různými zdroji informací. •
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k ocenění práce své i druhých.	• Umožňujeme prezentaci výsledků a výstavky prací.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy. • Seznamujeme žáky s možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými geografickými reáliemi. • Klademe důraz na ochranu osobních údajů a osobních dat žáků.	• Využíváme výhody tištěných i digitálních map pro znázornění, analýzu a hodnocení geografických objektů, jevů a procesů v krajině. • Používáme mapy, mapové aplikace a globální družicové navigační systémy k orientaci v terénu, k pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny a sběru geografických dat a informací.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Zeměpis

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – Žák – prokáže na konkrétních příkladech tvar planety, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů; – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu; – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny; – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech; – využívá vybrané produkty a aplikace dálkového průzkumu Země pro charakteristiku planety Země – používá dostupné přístroje a aplikace globálního polohového systému, aplikace dálkového průzkumu Země pro navigaci a orientaci ve svém okolí, při pohybu v terénu, pro pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny;	.. Země jako vesmírné těleso • Planeta Země, pohyby Země a důsledky těchto pohybů, její tvar a velikost Glóbus a mapa • Mapy, glóbus, měřítko • Kartografie a topografie • Poledníky a rovnoběžky • Určování zeměpisné polohy • Čas na Zemi • Znázorňování výškopisu a polohopisu na mapách • Práce s turistickou mapou místní krajiny • Cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	<i>PŘ</i> – vznik Země a života na Zemi <i>DĚ</i> – znalosti pravěkých a starověkých civilizací <i>F, PŘ</i> – vesmír, Sluneční soustava <i>MA</i> – měřítko mapy <i>IN</i> – internet <i>DĚ</i> – historie měření času <i>SV</i> – člověk v rytmu času <i>PŘ, MA</i> – magnetické vlastnosti látek (kompas), měření délky

– vytvoří digitální mapu jako výstup ze sběru a zpracování dat, užívá digitálních map a mapových portálů pro charakteristiky a hodnocení regionů, v nichž se škola nachází; – porovnává různé krajiny jako součást pevninské část krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny; – uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystému (biomů) ; – – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; – porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost; – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států; – prostřednictvím digitálních technologií vypracuje poznávací zájezd pro svou cestovní kancelář, která se specializuje na jednu z vybraných přírodních krajín (biomů).	Obecný fyzický zeměpis • Krajinná sféra • Litosféra • Atmosféra • Hydrosféra a oceány • Pedosféra • Biosféra Světadíly a oceány	<i>EV</i> – ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí, problémy životního prostředí <i>PŘ</i> – neživá příroda, vznik pohoří v ČR a ve světě <i>PŘ</i> – ptáci, vzduch <i>PŘ</i> – způsob života vodních živočichů, voda <i>PŘ</i> – typy a druhy půdy, humus <i>MuV</i> – kulturní difference, etnický původ, multikulturalita
---	--	---

– lokalizuje na mapách světadíly, oceány – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států;	• jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní, podnebné, sídelní, jazykové, náboženské a kulturní oblasti) Oceánie	
--	---	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny; – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států;	• Afrika • Austrálie • Amerika • Asie	<i>DĚ</i> – dějiny lidských společností a jejich kultur, historie kontinentů <i>MuV</i> – kulturní difference, etnický původ, multikulturalita

– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich; – pomocí digitálních technologií vytváří jednoduchou digitální tematickou mapu přírodního, společenského nebo hospodářského jevu vybraných států nebo regionů; – analyzuje s pomocí digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky zmíněných geografických míst, lokalit a regionů (např. hustota obyvatel)		
--	--	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry Evropy a jejích jednotlivých států, oceánů;	Evropa	VMEGS – zkušenosti z Evropy a světa, naši sousedé v Evropě, zvyky a tradice národů Evropy – evropská integrace

– zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich; – umí pracovat s rozšířenou virtuální realitou, používat virtuální 3D materiály, s virtuálními 360° prohlídkami, s animacemi pro znázornění; – analyzuje s pomocí digitálních map a mapových portálů vybrané složky a prvky zmíněných geografických míst, lokalit a regionů (např. hustota obyvatel) – uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států; – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu;	Česká republika a její geografičtí sousedé ● Geografičtí sousedé ČR, Visegrádská skupina ● Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, historie, přírodní poměry a zdroje, obyvatelstvo a sídla, základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství, transformační procesy, zapojení do mezinárodního obchodu	SV – evropská integrace <i>DĚ</i> – české dějiny ve středověku a v raném novověku SV – zapojení ČR do mezinárodních organizací a struktur <i>VMEGS</i> – naše vlast a Evropa, státní a evropské symboly
--	--	---

--	--	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák - hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje ČR v evropském a světovém kontextu; - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit; – vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy; – hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu; – žák vytvoří prostřednictvím digitálních technologií prezentaci konkrétního geografického místa, lokality či regionu v	Doprava ČR • doprava a její infrastruktura, postavení ČR v Evropě a ve světě Regiony ČR • Regiony ČR – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění a charakteristiky jednotlivých krajů, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech • Místní region – základní přírodní, hospodářský a socioekonomické charakteristiky, specifika a potenciál regionu, vztahy k okolním regionům	SV – zapojení ČR do mezinárodních struktur SV – přírodní a kulturní bohatství ČR SV – regionální zajímavosti a specifika MuV – multikulturalita současného světa, rovnocennost etnických skupin

České republiky, a to za využití digitálních map a mapových portálů - posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídel; - zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje; - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit; - porovnává státy světa a zájmové integrace států světa; - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech; - přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z kartografických zdrojů; - žák prostřednictvím digitálních technologií naplánuje cestu kolem světa s	Společenské a hospodářské prostředí ● Obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické a kulturní charakteristiky ● Lidská sídla ● Světové hospodářství a průmysl – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářské a životní úrovně, zemědělská výroba a její rozdělení a rozšíření ● Politická mapa dnešního světa – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, správní oblasti, politické systémy a formy	SV – demografie <i>DĚ</i> – nárůst počtu obyvatel ve světě v souvislosti s historickým vývojem <i>DĚ</i>, SV – demografické přesuny, stěhování lidí do měst <i>DĚ</i> – nové průmyslové velmoci <i>DĚ</i> – rozdělený a integrující svět SV – řízení společnosti, nadnárodní společnosti, mezinárodní organizace VMEGS – EU a její fungování, mezinárodní organizace, Evropa a svět <i>DĚ</i> – velká průmyslová revoluce,
--	---	--

využitím všech typů dopravy, z jednotlivých zastávek vytvoří digitální pohlednice s využitím rozšířené (virtuální) reality – uvádí závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí.	vlád, mezinárodní integrace, mezinárodní organizace, geopolitické procesy, světová konfliktní ohniska • Doprava – význam, postavení a charakteristika dopravy ve světě, její druhy a rozvoj • Komunikační geografie a kartografie – spoje: základní informační geografická média a zdroje dat • Služby a cestovní ruch ve světě • Vztah příroda a společnost – udržitelný rozvoj, ochrana životního prostředí, globální problémy lidstva	vání období kolonialismu a budování dopravní infrastruktury <i>IN</i>– nové technologie, internet <i>SV</i> – volba povolání, světové kultury <i>AJ, NJ</i> – znalost cizích jazyků <i>EV</i> – lidské aktivity a problémy životního prostředí, ekosystémy <i>PŘ</i> – ekologie, člověk a životní prostředí <i>FY</i> – energie slunečního záření <i>SV</i> – globální svět, civilizační problémy a choroby
---	--	---

UMĚNÍ A KULTURA

Umění a kultura tvoří neoddělitelnou součást lidské existence i každodenního života. Proto jako vzdělávací oblast zprostředkovává žákům nejen racionální, ale i umělecké osvojování světa. V tvůrčích činnostech vytváří prostor pro zúročení osobní zkušenosti žáků, hledání a nalézání různorodých prostředků pro vlastní vyjádření, poznávání zákonitostí umělecké tvorby a vytváří předpoklady pro zapojování se do uměleckého procesu, ať již v roli tvůrce nebo příjemce.

Vzdělávací oblast „Umění a kultura“ zahrnuje předměty – **Hudební výchova, Výtvarná výchova**. Předměty vycházejí z jednotlivých druhů umění a umožňují nalézat vzájemné přesahy a vazby a vnímat je v proměnách společenského a historického kontextu.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova umožňuje žákům projevovat a uspokojovat přirozenou potřebu setkávat se s hudbou. Tuto potřebu podněcuje, rozvíjí a kultivuje v hudebně výchovných činnostech se záměrem obohacovat estetické vnímání a prožívání světa.

Hudební výchova směřuje k tomu, aby žáci kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, fantazie. Rozvíjeli své schopnosti a dovednosti vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými aktivitami. Porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se v nich dokázali orientovat. Získali náhled do kultury české i jiných národů a seznámili se se schopností umění vytvářet mosty mezi lidmi.

1. stupeň

Výuka Hudební výchovy zahrnuje tyto činnosti:

Vokální činnosti – pěvecký a mluvený projev

Instrumentální činnosti – hra na hudební nástroje

Hudebně pohybové činnosti – pohybové vyjádření hudby

Poslechové činnosti – hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj

Cíle vyučovacího předmětu

- Vedeme žáky k pochopení umění jako způsobu poznání a prostředku komunikace.
- Vedeme žáky k chápání umění jako neoddělitelné součásti lidské existence.
- Vedeme žáky k spoluvytváření podnětné atmosféry k pochopení a poznání uměleckých hodnot v sociálních a kulturních souvislostech, k přístupu různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům různých národů a národností.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace předmětu Hudební výchova v 1. – 5. ročníku je 1 hodina týdně.

Výuka HV probíhá ve školních třídách nebo v učebně HV. Hudba je osvojována ve vyučování, návštěvou výchovných koncertů, besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách.

Ve výuce HV jsou uplatňovány mezipředmětové vztahy (TV, ČaJS, VL, AJ, VV) a průřezová témata (OSV, VMEGS, MuV, MeV).

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozvoj klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k poznání vlastních možností a zájmů v oblasti hudby. • Vedeme žáky k orientaci v informačních zdrojích o hudebních činnostech. • Vedeme žáky k samostatnému získávání potřebných informací. • Vedeme žáky k porozumění různých tipů záznamů, grafických značek a běžně užívaných gest.	• Využíváme práci s informacemi. • Seznamujeme žáky s termíny v hudebních oborech. • Využíváme učení individuální, ve skupinách, frontální. • Uplatňujeme metodu ukázky. • Učíme žáky zvládnout hudební činnost prováděnou sólově i ve skupinách.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky naslouchat druhým, vhodně reagovat, vzájemně spolupracovat. • Vedeme žáky k diskusi a ke spolupráci.	• Používáme základní názvosloví osvojovaných činností. • Umožňujeme práci ve skupinách při jednoduchých hudebních činnostech a prezentujeme výsledky práce skupin i jednotlivců. • Prezentujeme výsledky práce skupin i jednotlivců. • Dáváme prostor k vlastnímu vyjádření.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Učíme žáky akceptovat rozdělení úkolů ve skupině. • Učíme žáky respektovat svou osobnost.	• Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s jeho reálnými možnostmi.

		• Využíváme skupinové práce, soutěží a her.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování tradic a k úctě k nim.	• Sbíráme zajímavosti o lidové hudební kultuře naší země i ostatních zemí a národů.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky ke hře na hudební nástroje (Orffův instrumentář, zobcová flétna) a správné manipulaci s nimi.	• Dbáme na správnou manipulaci s hudebními nástroji.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů a uměleckých děl s respektem k autorství a autorským právům. • Motivujeme žáky k zaznamenávání, přenosu a prezentaci hudby prostřednictvím digitálních technologií.	• Seznamujeme žáky s elektronickými hudebními nástroji, digit. aplikacemi a programy. • Dáváme prostor k vlastnímu projevu a prezentaci. • Nabízíme žákům různé inspirační zdroje k využití při vlastní tvorbě.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova na 1. stupni

Očekávané výstupy po 1. období (po 3. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – zpívá v jednohlase; – rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, • využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, vybere vhodný hudební doprovod a porovná různé doprovody k písni;	Vokální činnosti • Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Dvojhlas • Intonace (hudební hry – otázka, odpověď) Instrumentální činnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání VMEGS – Jsme Evropané MuV – etnický původ MeV – vnímání autora mediálního sdělení TV – pochod, koordinace pohybu s hudbou AJ – zpěv v anglickém jazyce ČaJS – lidové písně

– reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, dynamiku, metrum a směr melodie; – rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby; – rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje; – odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální.	• Hra na hudební nástroje (například jednoduché doprovody na Orffův instrumentál, kytara, klavír, keyboard) • využití doprovodů vytvořených v digitálním prostředí • Výběr doprovodu a jeho zdůvodnění • Rytmizace a melodizace básní a říkadel Hudebně pohybové činnosti • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (taneční hry se zpěvem, pantomima a pohybová improvizace) • Orientace v prostoru (pamětné uchování a reprodukce pohybu) Poslechové činnosti • Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) • Hudební výrazové prostředky (rytmus, melodie, harmonie, barva, pohyb melodie) • Hudební styly a žánry (pochod, ukolébavka)	VV – ilustrace k písním
---	--	-------------------------

Očekávané výstupy po 2. období (po 5. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti; – realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not;	Vokální činnosti • Pěvecký a mluvní projev • Hudební rytmus • Dvojhlas a vícehlas • Intonace, vokální improvizace • Grafický záznam vokální hudby Instrumentální činnosti	OSV – kreativita VMEGS – Jsme Evropané MuV – multikulturalita MeV – vnímání autora mediálního sdělení TV – pochod, koordinace pohybu s hudbou AJ – zpěv v anglickém jazyce VL – lidové písně VV – ilustrace k písním

– využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní; – rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby; – vytváří a provádí elementární hudební improvizace; – rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků; – ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace. – ve skladbách prezentovaných prostřednictvím digitálního zobrazení (na interaktivní tabuli nebo počítači) žáci seřadí skladby podle doby vzniku; – žák rozpozná opakování motivu a návrat hlavní melodie	• Hra na hudební nástroje (reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých hudebních nástrojů z Orffova instrumentáře) • Grafický záznam melodie Hudebně pohybové činnosti • Taktování, pohybový doprovod znějící hudby (jednoduché lidové tance) • Pohybové vyjádření hudby (pohybová improvizace s využitím tanečních kroků) Poslechové činnosti • Kvality tónů (délka, síla, barva, výška) • Vztahy mezi tóny (souzvuk, akord) • Hudební výrazové prostředky (kontrast, gradace, zvukomalba) • Hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • Hudební styly a žánry (hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.) • Hudební formy (malá písňová forma, rondo, variace) • Interpretace hudby • Hudební poslechové hry pomocí digitálních technologií, například rozpoznání písní či hudebních nástrojů podle sluchu a zařazení hudebních ukázek do hudebních žánrů.	<i>IN</i> - vyhledávání zvukových ukázek do HV (referát, projekt) <i>VV</i> - na základě poslechu malba aktuálních nálad a emocí
---	---	--

2. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím **vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností** k porozumění hudebnímu umění a hudbě, k jejímu aktivnímu vnímání a využívání jako svěbytného prostředku komunikace. V etapě základního vzdělávání se tyto hudební činnosti stávají v rovině produkce, recepce a reflexe *obsahovými doménami* hudební výchovy.

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnost – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahy činností:

Vokální činnosti – Žák pracuje s hlasem, při čemž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Instrumentální činnosti – Žák hraje na jednoduché hudební nástroje a tyto využívá při hudební reprodukci i produkci.

Hudebně pohybové činnosti – Žák pomocí pohybu ztvárňuje a reaguje na hudbu.

Poslechové činnosti – Žák aktivním vnímáním znějící hudby poznává hudbu v jejích žánrových a stylových podobách.

Hudební výchova rozvíjí i tato témata průřezových témat:

Mediální výchova – Žák dokáže vyhodnotit podněty z médií a využít je v schopnost zpracovat v řeči hudby.

Osobnostní a sociální výchova – Zaujímá kritický postoj, vytvoří a zpracuje nápad v estetické souvislosti sám i v kooperaci.

Multikulturní výchova – Vnímá rozmanitosti hudby a její odlišnosti.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Obohacuje se kulturním dědictvím evropských kultur.

Cíle vyučovacího předmětu

V souladu s přirozenou potřebou setkávat se s hudbou je cílem hudební výchovy **kultivovat** hudebnost v oblasti hlasu, sluchu, smyslu pro rytmus, hudebního cítění, **rozvíjet** reprodukční schopnosti a dovednosti hudebními aktivitami, **seznámit se** s hudbou jednotlivých uměleckých epoch, **získat náhled** do hudební kultury české i jiných národů.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace v 6. – 9. ročníku je 1 hodina týdně. Předmět je zpravidla vyučován v kmenové třídě upravené pro výuku HV disponující audiotechnikou, videotechnikou a klavírem. Nedílnou součástí předmětu je i účast žáků na koncertech, divadelních představeních, výstavách a exkurzích.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a informací. • Seznamujeme žáky s odbornými termíny a jejich užití. • Vedeme žáky k poznání souvislostí a propojenosti poznatků z různých společenských etap k jejich jasnějšímu pochopení. • Učíme žáky porovnávat a kriticky posuzovat výsledky jejich práce.	• Vedeme žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací; • k používání odborné terminologie; • k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a využití v praxi; • k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů; • stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Učíme žáky hledat z různých zdrojů informace, pracovat s nimi tak, aby vedly k nalezení správného způsobu řešení problému.	• Vedeme žáky ke správným způsobům řešení problémů. • S chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení.

	• Učíme žáky vysvětlit a obhájit svůj způsob postupu při řešení stanoveného úkolu.	
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky spolupracovat, naslouchat druhým, argumentovat a diskutovat o daném úkolu. • Vedeme žáky k jasnému a jednoznačnému vyjádření.	• Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat. • Zajímáme se o náměty a názory žáků.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k toleranci, úctě a respektu. • Seznamujeme žáky s poznáním vlastních hudebních možností.	• Vyžaduje dodržování pravidel slušného chování. • Umožňuje každému žákovi zažít úspěch.
<i>Kompetence občanské</i>	• Učíme žáky respektovat kulturní tradice. • Vedeme žáky k respektování názorů druhých a uznání jejich rozhodnutí a potřeb.	• Vytváříme prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění. • Vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Učíme žáky dodržovat pravidla při plnění úkolů, vážit si práce nejenom své, ale i druhých.	• Vyžadujeme dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů.
<i>Kompetence digitální</i>	• Učíme žáky k respektování autorství a autorská práva u vytvořených digitálních hudebních i zvukových projektů. • Seznamujeme žáky s návody, postupy a možnostmi užívání digitálních technologií v hudbě i dílčích hudebních činnostech	• Vedeme žáky k využívání digitální technologie jako nástroje zprostředkování hudby mezi žákem a autorem.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Hudební výchova na 2. stupni

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – pohybem vyjadřuje pochodový, polkový a valčíkový rytmus; – taktuje dvoučtvrt'ový a tříčtvrt'ový takt; – pohybem vyjádří obsah písně; – správně rytmicky doprovází jednoduchou píseň na Orfovy nástroje; – má rytmické cítění a rytmickou paměť; – vytvoří vlastní rytmické motivy, předehry, mezihry a dohry;	Hudebně pohybové činnosti • Pochod, polka, valčík, mazurka Instrumentální činnosti • Reprodukce známých písní s důrazem na první a druhou dobu taktu • Rytmické hádanky, rytmické ozvěny, rytmická hra na tělo • Rytmické hudební formy – pochod, polka, valčík • Analytická práce s písní, jednoduchá písňová forma • Tvoření jednoduchých partitur pro Orfovy nástroje	OSV – umění jako prostředek komunikace OSV – estetika mezilidských vztahů OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita

– sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat; – rozliší skladbu vokální a instrumentální; – rozliší lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu; – seznámí se s obdobím baroka a klasicismu; – seznámí se s vybranými skladbami; – podle svých individuálních dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně zpívá v jednohlase, popř. v dvojhlase, – slovně charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou;	Poslechové činnosti • Poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin • Píseň lidová, umělá • Vokální a instrumentální skladba • Melodram • Muzikál • Opereta, opera • Poslech skladeb autorů – období baroka • Opera – nově vzniklá hudební forma • Symfonie • Koncert • Poslech skladeb autorů – období klasicismu Vokální činnosti • Intonační cvičení – vzestupná a sestupná řada tónů, intonace stupnic dur	<i>ČJ</i> – hudební divadlo <i>DĚ, VV</i> – baroko, klasicismus <i>VMEGS</i> – vnímání evropské hudební kultury, emotivnost, prožitek <i>ČJ</i> – texty lidových písní <i>ČJ</i> – rytmus v poezii
--	---	---

– orientuje se v jednoduchém notovém zápisu; – vyhledá určené takty a rytmy. – zaznamená hudební aktivitu spolužáků na mobilní zařízení	• Zpěv lidových písní • Říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně • Vyhledávání rytmu v zápisu písně, rytmické hádanky • Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných digitálních prostředků. •	
---	--	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – při zpěvu využívá správné pěvecké návyky; – podle individuálních dispozic zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně; – při poslechu využívá získané zkušenosti; – spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností; – rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti; – rozpozná rozdíly komorní a symfonické hudby;	Vokální činnosti • Lidové a umělé písně – dynamika, melodie, rytmus • Výběr písní různých období Poslechové činnosti • Pochod, tanec, vážná hudba k poslechu • Výběr poslechových skladeb různých období • Baroko • Klasicismus • Romantismus • Český romantismus	VV – ilustrace k lidovým písním MuV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic OSV – hudba jako prostředek komunikace VMEGS– vnímání evropské hudební kultury

– zařadí skladbu do příslušného období; – pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků; – využije získaných znalostí a dovedností k vytvoření hudebně dramatického vystoupení. – zaznamená hudební aktivitu svou nebo spolužáků na mobilní zařízení a použije jako součást referátu – vyhledá v digitálním prostředí projekt a popíše jeho hudební složku	Instrumentální činnosti a pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. • Taktování, pokus o vlastní pohybové ztvárnění – choreografie • Polka, valčík, mazurka • Moderní tance • Záznam hudebních aktivit prostřednictvím dostupných digitálních prostředků k individuální prezentaci • Interpretuje hudební složku v projektu – film, videoklip, nástroje, symfonická, elektronická hudba	OSV – obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání
--	--	---

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu; – zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně; – respektuje dynamiku písně;	Vokální činnosti • Hlasová a rytmická cvičení • Intervaly • Rytmický výcvik s oporou hudebního nástroje • Zpěv lidových i umělých písní	<i>MuV</i> – tradice a rozmanitost kultur <i>VMEGS</i> – vnímání evropské a světové kultury

– používá k doprovodu jednoduché nástroje; – zná pojem akord; – zná jednoduché kytarové akordy; – rozliší durovou a molovou stupnici; – zazpívá lidový dvojhlas; – seznámí se s charakteristickými prvky jazzové a rockové hudby; – rytmicky přesně zazpívá vybrané písně; – postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu; – rozliší základní vlastnosti tónu; – sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou; – pojmenuje vybrané hudební formy;	• Akord, příklady v lidové tvorbě Poslechové činnosti Poslech různých hudebních žánrů, srovnávání, postihování charakteristických rozdílů • Baroko • Klasicismus • Romantismus • Jazz • Rock • Malá a velká hudební divadla Instrumentální činnosti • Hudební projekt k příležitosti vánočních oslav: pásmo reprodukováné hudby, koled, vlastní instrumentální tvorby • Výběr skladeb s výrazně odlišným tempem a rytmem • Pochod pro bicí • Píseň Život je jen náhoda • Ragtime – synkopický rytmus • Swing, boogie woogie, blues	<i>DĚ</i> – umělecké směry <i>ČJ</i> – hudební divadlo
---	---	--

– tvoří jednoduché doprovody; – podle individuálních dispozic vytleská obtížnější rytmus; – pohybem vyjadřuje různé taneční rytmy. – při vlastních hudebních aktivitách využívá digitální technologie a tyto je následně zaznamená jejich prostřednictvím a použije jako součást referátu nebo individuální (společné) prezentace – vyhledá projekt, popíše jaké druhy umění se na projektu podílejí	Hudebně pohybové činnosti Prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého školního roku. • Taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie • Výběr a volba dostupné aplikace nebo hudebního programu k vlastní nebo společné prezentaci • Hudební klip, hudební film, muzikál – předloha, inspirace provedení	OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů
--	---	---

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu; – poznává nejstarší hudební památky a zařadí je do historických souvislostí; – orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích;	Vokální činnosti • Opakování učiva z předchozích ročníků • Opakování lidových i umělých písní s důrazem na dynamiku, melodii, rytmus • Písňe z období středověku, baroka, klasicismu, romantismu • Hudební žánry 20. století	<i>MuV</i> – původ různých stylů <i>VMEGS</i> – vnímání evropské hudební kultury

– zná charakteristické znaky hudebních období a nalézá souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti; – při poslechu využívá získaných znalostí a zkušeností; – postihuje hudebně výrazové prostředky; – spojuje poslech s pohybovou činností; – postihuje hudební výrazové prostředky; – spojuje poslech s instrumentální nebo pohybovou činností; – orientuje se v proudu znějící hudby – zařadí slyšenou hudbu do období – vyhledává souvislost mezi hudbou a jinými druhy umění – rozpozná hudební nástroje, jejich výrazové možnosti. – rozpozná z tanců období a zvolí vhodný typ pohybových prvků – při vlastních hudebních aktivitách využívá digitální technologie a tyto je následně zaznamená jejich prostřednictvím a použije jako součást referátu nebo individuální (společné) prezentace – vyhledává originální díla, která byla východiskem pro multimediální projekty, zachovává ochranu osobních údajů včetně autorských práv –	Poslechové činnosti • Hudba jednotlivých hudebních období Instrumentální a pohybové činnosti Prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku. • Hudební výrazové prostředky • Hudební nástroje historické a současné • Výběr a volba dostupné aplikace nebo hudebního programu k vlastní nebo společné prezentaci a případné vlastní zvukové objevy a experimenty s dostupnými aplikacemi a hudebními programy • Copyright – autorské právo – legální a nelegální stahování hudby, vhodné a nevhodné využití hudby – reklama, počítačové hry (původní, převzatá hudba)	<i>MuV</i> – tradice a rozmanitost kultur
---	--	--

Učební osnovy vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Toto poznávání směřuje jednak k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, rozumět jeho jazyku a významu, aby se učili chápat výtvarnou kulturu v nejširším slova smyslu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti, jednak je zaměřeno na kultivaci schopnosti žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty, ty chránit, případně i množovat. Tím, že žákům umožňuje, aby si v činnostech prakticky osvojovali potřebné výtvarné dovednosti a techniky, rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Cíle vyučovacího předmětu

Všemi složkami svého působení výtvarná výchova usiluje zejména o to:

- aby žáci získali praktické i teoretické poznatky o malbě, kresbě, grafických technikách, užitém umění, o práci s různými materiály, o modelování a prostorovém vytváření;
- aby se prakticky i teoreticky seznámili s různými výtvarnými technikami a prostředky;
- aby se rozvíjel a prohluboval jejich vztah k výtvarnému umění a celé oblasti výtvarné kultury;
- aby byli schopni nalézat a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi, uvědomovat si jejich význam pro plnohodnotný život člověka;
- aby byli schopni získaných poznatků a dovedností využívat ve svém životě.

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace předmětu Výtvarná výchova v 1. – 5. ročníku: v 1. – 3. ročníku 1 hodina týdně, ve 4. – 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v kmenových třídách, odborné učebně s keramickou dílnou, v přírodě, na vycházce apod. Některá témata jsou realizována formou krátkodobých projektů, soutěží, při nichž dochází k propojování žáků souběžných tříd i různých ročníků. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy výtvarných výstav, divadel a filmových představení, práce s uměleckými díly apod.

Na druhém stupni se vyučuje v 6. a 7. ročníku 1 hodinu týdně, v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně ve 2hodinových blocích v odborné učebně. Mimo tradiční výuku nabízíme grafické programy na počítačích, příruční odbornou knihovnu, návštěvy výstav a galerií.

1. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování klíčové kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Učíme žáka plánovat a organizovat vlastní práci. • Vzbuzujeme zájem o výtvarnou výchovu vhodnými způsoby motivace. • Vedeme žáka k samostatnému pozorování a experimentování, porovnávání a posouzení získaných výsledků a vyvození závěrů. • Učíme žáka posoudit vlastní pokrok a kriticky zhodnotit výsledky své práce.	• V praxi umožňujeme žákům používat různé výtvarné techniky přiměřené jejich schopnostem. • Zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých výtvarných postupů. • Pozitivně hodnotíme každý dosažený úspěch.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáka k samostatnému práci a volbě vhodných výtvarných technik. • Vedeme žáka ke zvyku nenechat se odradit případným nezdarem při práci s novými materiály nebo technikami. • Vedeme žáka ke sledování vlastního pokroku.	• Využíváme příběhů a her k výtvarnému vyjádření žáků. • Využíváme příklady a vzory, díla slavných umělců i práce spolužáků.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáka ke zvyku naslouchat promluvám druhých lidí a schopnosti porozumět jim a vhodně na ně reagovat. • Vedeme žáka ke schopnosti účinně se zapojovat do diskuse nad uměleckým dílem, obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat.	• Umožňujeme práci ve dvojicích a ve skupinách. • Vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému tématu. • Vybízíme žáky k hodnocení a prezentaci svých prací.

<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáka ke schopnosti účinně spolupracovat ve skupině. • Vedeme žáka ke schopnosti pozitivně ovlivňovat kvalitu společné práce na základě poznání nebo přijetí nové role v pracovní činnosti. • Vedeme žáka ke zvyku podílet se na utváření příjemné atmosféry v týmu.	• Při skupinové práci jednotliví žáci přispívají svým podílem na konečném výsledku. • Zadáváme diferencované úkoly dle schopnosti žáků. • Snažíme se, aby každý žák zažil při práci úspěch a oceňoval úspěch spolužák.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáka k respektu, ochraně a ocenění našich tradic a kulturního i historického dědictví. • Vedeme žáka k aktivnímu zapojení do kulturního dění.	• Respektujeme názory druhých. • Účastníme se výtvarných soutěží a reprezentujeme tak školu. • Připravujeme drobné dárky a přáníčka pro své rodiče, spolužáky.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáka k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení. • Vedeme žáka k dodržování vymezených pravidel, plnění povinností a závazků. • Vedeme žáka ke schopnosti adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky.	• Důsledně vyžadujeme dodržování vymezených pravidel a plnění povinností. • Důsledně vyžadujeme dokončování výtvarné práce v předem stanovené kvalitě a termínech. • Dbáme na ochranu zdraví při práci. • Uvědoměle, správně a bezpečně používáme a volíme různé pracovní nástroje. • Domlouváme se na pravidlech bezpečného chování. • Respektujeme hygienická pravidla a ochranu při práci.
<i>Kompetence digitální</i>	• Motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě. • Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům.	• Zprostředkováváme žákům postupy práce v digitální podobě. • Při prezentaci děl v digitální podobě seznamujeme žáky s autorskými právy. • Vedeme žáky k uvědomělému posouzení svých prací

	• Poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace.	
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova na 1. stupni

Očekávané výstupy po 1. období (po 3. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – zvládá použití výtvarných technik k realizaci svých představ a zkušeností; – v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti, uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy objekty a další prvky a jejich kombinace; – vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje; – pracuje s různými nástroji a materiálem, rozšiřuje si škálu možností, jak výtvarně vyjádřit své prožitky; – výtvarně zpracovává přírodní materiál;	Výtvarné vyjádření skutečnosti Výtvarné vyjádření vjemů a postojů ke skutečnosti na základě vlastního prožitku dítěte, případně podle vyprávění, četby, filmu Rozvíjení dětské představivosti a fantazie ve výtvarném vyjádření Pozorování přírody a činnosti lidí Vztah postavy a prostředí Výtvarné vyprávění Pozorování přírodních útvarů Rozlišování a hodnocení tvarů barvy, struktury (otiskování v barvě, frotáž, kresba, dotváření a kombinace přírodních materiálů), poznávání krásy neživé a živé přírody na vycházkách Vyhledávání a výtvarné dotváření přírodnin na základě představ, vytváření prostorových	OSV – osobnostní rozvoj (rozvoj schopností poznávání) OSV – kreativita

– interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; – odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností; – na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; – učí se pozorovací schopnosti a paměti; – poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí, uplatňuje osobitost při výtvarné práci; – uplatňuje při práci představivost a fantazii; – popisuje své prožitky a představy; – užívá techniku malby vodovými a temperovými barvami, míchá barvy; – rozlišuje základní klasifikaci barev, světlostní a teplotní kontrast, začíná chápat výrazové vlastnosti barev;	útvary seskupováním a kombinováním přírodních materiálů Sledování základních přírodních zákonitostí na tvarově zajímavých rostlinách, stromech apod., jejich výtvarné vyjádření formou hry Poznávání a zobrazování tvarů a funkcí věcí jako záměrných lidských výtvorů, sledování a srovnávání tvarů předmětů stejného charakteru a funkce, rozvíjení pozorovacích schopností a paměti, přibližné vyjádření proporčních vztahů Grafický záznam pohybu (kružnice, ovály, svislé, vodorovné a šikmé čáry jako prostředky rozvoje kreslířského pohybu ruky) Pozorování tvaru různých užitkových předmětů z hlediska jejich funkce a materiálu, pokusy o jejich výtvarné vyjádření v ploše a prostoru Práce dekorativní a prostorové Hry s barvou, seznámení s vlastnostmi barev Barvy základní, doplňkové, husté řidké, světlé a tmavé, kontrastní, jejich využití v praxi Objevování možností her s linií Poznávání základních vlastností plastických materiálů Rozvíjení citu pro prostor, modelování podle skutečnosti	<i>EV – vztah člověka k prostředí</i> <i>MA – geometrické tvary</i>
---	--	---

– seznámí se s kresbou různým materiálem(dřívkem, rudkou, uhlím, perem, voskovým pastelem), lepí provázky, objevuje linii v přírodním materiálu – písek, dřevo, hlína... – objevuje a poznává různé způsoby a postupy modelování, různé materiály – keramická hlína, samotvrdnoucí hmota, modurit, plastelína... – využívá výtvarný rytmus při výtvarných činnostech (při práci s různým materiálem, využití všech dostupných technik); – správně zvoleným rytmickým řazením esteticky zaplňuje plochu; – seznámí se s ilustrací jako významnou součástí literárního díla; – poznává rozdíly ve výtvarném vyjadřování, zvláště u ilustrátorů dětských knih; – uvědomuje si, že výtvarné umění patří ke kulturnímu bohatství národa; – přiměřeně věku organizuje vlastní výtvarnou práci; – vnímá životní prostředí, ve kterém žije; – vnímá výtvarné prvky ve svém okolí a v běžném životě;	Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus (rytmické řazení prvků, jejich otisky do plastických materiálů, řazení tvarů vystřižených apod.) Rytmičné řešení plochy Rozvíjení smyslu pro výtvarný rytmus a též smyslu pro řešení plochy Výtvarné umění a životní prostředí Aktivní práce s ilustrací Funkce ilustrací a jejich výrazových prostředků (barva, linie, prostor) Hračka, loutka, maňasek v životě dítěte(výtvarná hodnota, materiály, tvar),hračky současné a minulé, lidové hračky Seznámení s různými druhy výtvarného umění (malířství, grafika, sochařství, architektura) Využití vycházek k objevování zajímavých staveb v okolí, Poznávání některých aspektů odívání a kultury bydlení Rozvíjení smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí Návštěvy galerií a výstav a využití témat této oblasti k besedám a k motivacím výtvarných činností	<i>HV</i> – ilustrace k písním <i>OSV</i> – rozvoj smyslového vnímání <i>OSV</i> – sebepoznání a sebepojetí <i>PC</i> – lidové zvyky a tradice
--	--	--

– hledá krásu přírodních materiálů a učí se takto vnímat životní prostředí. – učí se rozlišovat mezi jednotlivými vizuálními obsahy a objevuje, k čemu jsou určeny (např. kresba v knize / animace ve filmu) – v online prostředí vybere díla, která ho zaujala, a jednoduše sdělí důvod svého výběru – postupně se seznamují s vytvářením a tříděním digitální fotodokumentace svých vlastních děl	Vybraná vizuální díla umělecké i běžné produkce, vnímání reprodukce a originálu, edukativní programy v galeriích. Výběr díla a jeho vnímání - sdělení pocitu, důvodu výběru. Jednoduchý záznam tvůrčí aktivity, průprava pro založení a vedení vlastního portfolia.	
--	--	--

Očekávané výstupy po 2. období (po 5. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů – světlo, barevné kontrasty; – objasní význam ilustrace a používá ji;	Výtvarné vyjádření skutečnosti Hry s barvou, zapouštění, překrývání, barevné kontrasty Volný výtvarný projev doplňovaný porovnáním skutečnosti Výtvarné vyjádření zážitků, událostí, přírody- Lineární a barevné vyjádření vnitřní stavby, kresba a malba rostlin, zvířat s možností dotvářet přírodní formy na základě fantazie Kresba na základě vlastního prožitku – linie, tvary, objemy	<i>PRD</i> – příroda živá a neživá <i>PC</i> – Vánoce, Velikonoce <i>PC</i> – pěstitelské práce <i>MA</i> – osová souměrnost

– nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; – daří se mu správně voleným rytmickým řazením zaplnit plochu; – rozeznává, pojmenovává a porovnává prvky vizuálně obrazného vyjádření – barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné; – nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil; – zaměřuje se na vyjádření a projevení vlastních zkušeností; – zvládá techniku malby vodovými a temperovými barvami; – organizuje vlastní výtvarnou práci;	Výtvarné vyjádření svých zážitků, věcí Řešení barevných vztahů objektu a prostředí – malba Uspořádání objektů, prvků do celku podle výraznosti a velikosti Výtvarné vyjádření pohádkových bytostí – využití tvarové a barevné nadsázky Práce dekorativní a prostorové Vizuálně obrazné vyjádření – plakát, tiskoviny, reklama, televize, média Řešení úkolů dekorativního charakteru v ploše, zjednodušení Výtvarné vyjádření nálad, pocitů, představ a osobních zkušeností Seznámení s jednoduchými grafickými technikami – otisk, frotáž, koláž Experimentování s barvou, vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy Uspořádání objektů do celků, statické a dynamické vyjádření, seznámení s funkcí Individuální a skupinová práce různými druhy písma, písmeno jako dekorativní prvek Psaní, kreslení, střihání, vytrhávání, řazení písma v jednoduchých krátkých nápisech Návštěvy muzeí, výstav, seznamování s významnými osobnostmi výtvarného umění Práce na třídních projektech, návrhy, formy zpracování, dotváření prostředí, ve kterém se nacházíme, výtvarnými pracemi Výtvarné umění a životní prostředí	<i>MeV</i> – stavba mediálního sdělení <i>HV</i> – ilustrace k písním <i>OSV</i> – sebepoznání, sebepojetí <i>MeV</i> – práce v realizačním týmu
--	---	---

– nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazné vyjádření vzniklá na základě zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly – v plošné, objemové a prostorové tvorbě; – osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových neobvyklých pocitů i prožitků a svobodně volí a kombinuje prostředky a postupy; – nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral a upravil; – zvládá různé výtvarné techniky; – uvědomuje si, že prostředí, ve kterém žije, může ovlivňovat výtvarným uměním. – porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace; – učí se využívat digitální zdroje a dokumentaci pro svoji vlastní práci; – zaznamenává si výstavy a kulturní události, které navštívil, vyhledává si k nim informace.	Výtvarné vyjádření pocitů, nálad, manipulace s objekty, pohyb těla Kresba na základě vlastního prožitku – kresba, malba, jejich vztahy, kombinace a proměny v ploše, v prostoru, v objemu Rozvoj prostorového vidění, cítění a vyjádření na základě pozorování Výtvarná vyjádření vzniklá na základě vnímání dalšími smysly, vytváření jednoduchých prostorových objektů, design a estetická úroveň předmětů denní potřeby Kultura bydlení – umění v bytě Výtvarné vyjádření zážitků, emocí, myšlenek, událostí, pohybu – malba, kresba, linie, tvar Práce na třídních projektech – návrhy, volby zpracování, volba techniky. Seznamování s významnými osobnostmi výtvarného umění Vizuálně obrazné vyjádření – fotografie, film, televize, reklama Současná oděvní kultura, mládež a odívání Obrazné vyjádření na volné téma, animovaný film, comics, fotografie, reklama Seznamování s jednoduchými grafickými technikami – papírořez, tisk z koláže, kombinace technik Individuální a skupinová práce s různými technikami s velkými formáty Dotváření prostředí, ve kterém se nacházíme, výtvarnými pracemi	OSV – rozvoj schopností poznávání MeV – práce v realizačním týmu IN – tvorba vlastního digitálního portfolio
--	---	--

	Vycházky s výtvarnými náměty, návštěvy muzeí, výstav Zdroje jako inspirace - výběr, třídění (zohledňování různých kritérií), ukládání Dokumentace vlastních děl - digitální fotografie a nástroje pro úpravu (např. změna velikosti, výběr detailu a uspořádání fotodokumentace)	
--	---	--

2. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozvoj kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k učení. • Vedeme žáky k užívání příslušné výtvarné terminologie. • Vedeme žáky k objektivnímu posouzení vlastního pokroku.	• Umožňujeme žákům srovnání s jeho staršími pracemi pomocí portfolia. • Seznamujeme je s příslušnými termíny a učíme je správně používat. • Umožňujeme vytváření osobního portfolia žáků.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k obhajobě svých způsobů řešení problémů. • Vedeme žáky k využívání vlastního úsudku a zkušeností. • Nabízíme žákům, aby při vlastní tvorbě využívali co nejširší škálu různých vizuálních prostředků včetně digitálních technologií, experimentovali s nimi, zkoušeli si a zaznamenávali nové a netradiční postupy a následně s nimi dále pracovali	• Umožňujeme žákům vyslovit vhodnou formou svůj názor a vyjádřit se v rámci různorodého digitálního prostředí
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory ve výtvarném projevu i v komunikaci s učitelem.	• Začleňujeme do hodin samostatné i skupinové práce.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Usilujeme o rozvoj žákovy pozitivní představy o sobě samém. • Vytváříme atmosféru podnětnou pro užívání digitálních technologií při hledání a nalézání neobvyklých zpracování tématu, pro vzájemnou inspiraci a tvůrčí	• Učíme žáky přiměřenému sebehodnocení. • Respektujeme žákovu osobnost. • Motivujeme žáky k originalitě. • Vytváříme příjemnou pracovní atmosféru. • Klademe důraz na bezpečnou a efektivní digitální komunikaci žáků.

	podporu včetně respektu k tvorbě a dílu každého jedince, k respektování autorství a autorských práv	
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností. • Vedeme žáky k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví, ale také dědictví jiných národů.	• Poskytujeme žákům možnost volby tématu i techniky. • Sestavujeme společně pravidla chování k sobě navzájem. • Pracujeme s ukázkami výtvarného dědictví našeho i evropského.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel, k plnění povinností a závazků. • Vedeme žáky k využívání znalosti předmětu VV pro svůj další rozvoj. • Umožňujeme žákům realizovat individuální i skupinové tvůrčí projekty a využívat pro jednotlivé fáze projektu digitální technologie	• Učíme žáky správně si zorganizovat práci, čas a formulovat cíl činnosti. • Nabízíme možnosti využití znalostí v běžném životě.
<i>Kompetence digitální</i>	• Vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních • Vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace • Vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům	• Učíme zachycovat jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Výtvarná výchova na 2. stupni

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků – výtvarně vyjadřuje na základě pozorování jednoduché předměty; – analyticky zachycuje vnímání přírody; – užívá představivost při výtvarném zobrazování lidské figury; – záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; fotografii upravuje tak, aby určitý smyslový vjem zdůraznil – uplatňuje představivost a fantazii;	<i>Výtvarné vyjádření skutečnosti</i> Grafické vyjádření jednoduchých předmětů na základě pozorování Grafické a výtvarné vyjádření přírodnin, jejich řezů a struktur Výtvarné vnímání a poznávání lidské figury, zpřesňování proporcí, vyjadřování dějového celku Grafické vyjádření lidské hlavy, pohádkové postavy Volné zobrazení umělých forem (dopravní prostředek) Vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; metody, postupy, prostředky (fotografie, animace, video; počítačová grafika), předvídání výsledku v souvislosti se zvolenými prostředky Volné vyjádření prostorových útvarů na základě pozorování prostorových jevů – zátiší	<i>PŘ</i> – botanika <i>ČJ</i> – poezie <i>ČJ</i> – pohádky

– zobrazí na základě pozorování i fantazie dopravní prostředek; – uplatňuje prostorové vidění a zobrazení; – užívá prostorové vidění a cítění – uplatňuje estetické cítění, využívá linie různé tloušťky, symetrii a asymetrii; – užívá estetické cítění v plošné kompozici, využívá kontrast; – vytvoří na základě poznatků o vlastnosti materiálu dekorativní užitou tvorbu; – zhotoví drobnou plastiku z keramické hlíny; – užívá prakticky písmo, řadí jej do slov a nápis; – vytvoří dekorativní zoomorfní kompozici; – vybírá a vhodně komponuje různé materiály a prvky;	Grafické vyjádření prostorových útvarů na základě pozorování prostorových jevů a poučení o perspektivních jevech <i>Užité práce dekorativní a prostorové</i> Výtvarné vyjádření lineární a barevné kompozice neukončené a ohraničené plochy Výtvarné vyjádření plošné kompozice, kontrast a vztah tvarů Poznávání výrazových vlastností různých materiálů (textil) Poznávání plastických materiálů s ohledem na účel (hlína) Grafické znázornění písma, nápisy Dekorativní komponování v ploše z linií, ploch a tvarů (živočichové) Experimentální ověřování a poznávání výrazových možností spojování různých prvků a materiálů <i>Výtvarné umění a životní prostředí</i> Výtvarné umění	<i>PŘ – zoologie</i> <i>DĚ – umění pravěku a starověku</i>
--	--	--

– rozlišuje různé druhy výtvarného umění; – charakterizuje výtvarné umění v pravěku a starověku; – navštíví výstavu. – pracuje s online sbírkami a vizuálními a multimediálními výstupy dostupnými v online prostředí	Výtvarné umění v pravěku a starověku Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními	
--	---	--

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – výtvarně vyjádří zajímavý předmět; – zaznamenává vizuální zkušenost, i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z představ a fantazie – zobrazí za použití fantazie složitější mechanismus; – graficky zobrazí předmět v nárožní poloze na základě poučení o perspektivě; – výtvarně zobrazí kompozici předmětů;	<i>Výtvarné vyjádření skutečnosti:</i> Grafické vyjádření zajímavých předmětů na základě pozorování a analýzy tvaru a jejich funkce Grafické nebo malířské vyjádření složitějšího mechanismu na základě představ a fantazie Grafické vyjádření hranatého předmětu v nárožní poloze Grafické nebo malířské vyjádření skupiny větších předmětů	FY – vržený stín ČJ – pohádky

– záměrně vyhledává a zachycuje objekty, které jsou podnětné pro různé smysly; využívá grafický editor pro práci s obrazem a jeho záměrnou proměnu – užívá výtvarné metody při vyjádření dějového celku; – vytvoří plošnou kompozici na základě estetického chápání vztahu materiálu a výtvarné formy; – osvojí si vztah materiálu a výtvarné formy; – užívá písmo jako výtvarný jev; – vytvoří reliéf na základě estetického poznání vztahu formy, materiálu a techniky; – uplatňuje estetické cítění pro prostorové formy a materiál; – uplatňuje barevné cítění a vyjadřování; – zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích;	Komponování plochy s vyjádřením vztahu více postav v konkrétním prostředí –(po- hádka) Vizuální prostředky – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; východiska pro tvorbu – smyslové vjemy, pocity, zkušenosti, představy; <i>Užité práce dekorativní a prostorové:</i> Dekorativní řešení plošné kompozice v materiálním výtvaru Seznámení s výrazovými možnostmi materiálu a jeho zpracováním Opakování tvarů a řazení písma Užití písma v jednoduché kompozici Dekorativní řešení prostorově reliéfní formy v závislosti na materiálu a technice Experimentování v materiálu, ověřování prostorových účinků Vyjádření psychického stavu v plošné barevné kompozici – (instrumentální skladba)	ČJ – loutkové divadlo HV – instrumentální skladba DĚ – umění 10. – 12. století DĚ – umění 13. – 15. století
--	--	---

– k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace – rozvíjí estetický vztah k životnímu prostředí pochopením funkce materiálu a tvaru v prostorovém řešení; – charakterizuje výtvarné umění v období doby románské a v období gotiky; – vytvoří návrh vitráže; – navštíví výstavu.	Osvojování výtvarně technických principů, materiálových možností a estetického účinku <i>Výtvarné umění a životní prostředí:</i> Románský sloh Gotický sloh	
---	---	--

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vytváří si sestavy prvků v grafickém editoru a různě je variuje podle svého záměru, experimentuje s jejich změnou a proměnou; komunikuje svůj tvůrčí záměr s ostatními – výtvarně zachytí krajinný motiv na základě pozorování;	<i>Vizuální prostředky</i> – jejich potenciál, kombinace, experiment; tvůrčí záměr, metody, postupy, prostředky; různorodá východiska pro tvorbu; prezentace, interakce s publikem <i>Výtvarné vyjádření skutečnosti:</i> Grafické vyjádření omezeného krajinného motivu Volné vyjádření námětu blízké krajiny	PŘ – mineralogie

– uplatňuje estetické vnímání a výtvarné vyjadřování při zachycení přírodniny; – zobrazí lidskou postavu ve správných proporcích a typickém postoji; – rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku – zhotoví prostorový model inspirovaný architekturou; – výtvarně chápe formu ve vztahu k materiálu, technice, ploše a barvě; – užívá kombinaci plochy a písma; – vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; objevuje možnosti práce s digitálními technologiemi, experimentuje – charakterizuje výtvarné umění v období renesance; – charakterizuje výtvarné umění v období baroka;	Grafické vyjádření zajímavé přírodní skutečnosti Grafické vyjádření různých přírodních forem, tvarů a struktur Vyjádření několika postav v typickém postoji v činnosti Grafické vyjádření postavy ve správných proporcích <i>Užité práce dekorativní a prostorové:</i> Vytvoření prostorového architektonického útvaru na základě experimentace a pochopení funkce a formy stavby Pochopení vzniku výtvarné formy ve vztahu k materiálu, techniky, plochy, motivu a barvy Dekorativní řešení plochy ve spojení motivu plochy a písma (protidrogová prevence) <i>Výtvarné umění a životní prostředí:</i> Renesance Baroko	SV – příprava na povolání ČJ – komiks SV – protidrogová prevence VMEGS – Evropa a svět nás zajímá DĚ – umění 15. a 16. století DĚ – umění 17. a 18. století HV – barokní hudba
---	---	---

– interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků – navštíví výstavu.		
--	--	--

Očekávané výstupy po 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – vytváří barevný přepis přírodniny na základě výtvarné představivosti, fantazie; – graficky vyjádří zvětšeninu přírodniny; – zobrazí volně malířskou technikou přírodninu stylizací předchozí studie; – zachytí lidskou figuru v pohybu; – zachytí ve správných proporcích lidskou hlavu; - se záměrem si rozšiřuje a třídí podle osobně vytvořených kritérií digitální databanku uměleckých děl pro další využití, postupuje podle pravidel v oblasti autorských práv a licencí	<i>Výtvarné vyjádření skutečnosti:</i> Volný barevný přepis zajímavé přírodní skutečnosti Volné grafické vyjádření přírodních struktur a tvarů, pozorovaných pod lupou Volné malířské vyjádření přírodních struktur a tvarů pozorovaných pod lupou Grafické vyjádření postavy v pohybu Grafické vyjádření hlavy, autoportrét Online sbírky regionálních, národních a světových galerií a muzeí výtvarného umění – výběr informací podle zájmu, prezentace informací a sdílení s ostatními; umělecké školy a ateliéry – výběr informací podle zájmu; významné výstavy a události, domácí i zahra-	<i>PŘ</i> – přírodniny <i>FY</i> – optické přístroje, lupa <i>TV</i> – správná technika pohybu při sportovních činnostech <i>VMEGS</i> – Evropa a svět nás zajímá

– uplatňuje principy kompozice v plošném řešení spojením písma a motivu; – rozvíjí prostorové vyjadřování a estetický vztah k architektuře a životnímu prostředí; – vytváří prostorový objekt inspirovaný kinetickým uměním; – ztvárňuje svůj postoj k nezdravému životnímu stylu spojením plochy a písma; – ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření, nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci i v digitálním prostředí - - při sdílení vizuálního a multimediálního obsahu dodržuje pravidla v oblasti autorských práv a licencí – charakterizuje hlavní moderní umělecké směry; – navštíví výstavu.	niční kulturní události (např. Pražské Quadriennale, Bienále v Benátkách, Cena Jindřicha Chalupeckého, Design blok) <i>Užité práce dekorativní a prostorové:</i> Seznámení s principy výtvarné textilní tvorby Dekorativní řešení plochy v užité grafice spojením písma a motivu Experimentální řešení architektonického prostoru s pochopením vztahu formy, funkce, komunikací a zeleně Pochopení vzniku výtvarné formy ve vztahu k materiálu, techniky, prostoru, motivu a barvy Dekorativní řešení plochy ve spojení motivu plochy a písma (nezdravý životní styl) Sdílení a postprodukce – autorská práva a licence; formy prezentace (běžné i originální); prezentace jako událost, prezentace cílená na diváka, prezentace jako experiment; prezentace na sociálních sítích – výhody a rizika <i>Výtvarné umění a životní prostředí:</i>	SV – zdravý životní styl DĚ – umění 19. a 20. století VMEGS – Jsme Evropané
---	---	---

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

Vzdělávací oblast přináší základní podněty pro ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání v této oblasti směřuje především k tomu, aby žáci poznali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, smysl zdravotní prevence i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena ve dvou oborech Výchova ke zdraví a Tělesná výchova. Vzdělávací obsah oboru Výchova ke zdraví je v ŠVP integrován do vyučovacího předmětu Společenská výchova.

Učební osnovy vyučovacího předmětu Tělesná výchova

„Zdraví není všechno, ale všechno ostatní bez zdraví nestojí za nic.“

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Zdraví člověka je chápáno jako vyvážený stav tělesné, duševní a sociální pohody. Protože je zdraví důležitým předpokladem pro aktivní a spokojený život a pro optimální pracovní výkonnost, stává se poznávání a praktické ovlivňování podpory a ochrany zdraví jednou z priorit základního vzdělávání..

Tělesná výchova představuje nejdůležitější formu pohybového učení a pohybového vzdělávání žáků a je hlavním zdrojem poznatků a námětů pro zdravotní, rekreační i sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu. Tělesná výchova v souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje k tomu, aby si žáci osvojili pohybové dovednosti, orientovali se v základních otázkách vlivu pohybu na své zdraví, zvládli základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí, využívali pohyb jako zdravotní prevenci a uvědomovali si význam pohybové aktivity pro své využití i přátelské meziosobní vztahy.

Cíle vyučovacího předmětu

Správně chápáná tělesná výchova a pohybová aktivita směřuje vždy ke zdraví člověka, je součástí životního stylu člověka a je spojena s kladným prožitkem. Cílem tělesné výchovy je pohybově a tělesně kultivovaný člověk, který chápe pohybovou činnost jako nezbytnou součást svého života, zařazuje do svého denního režimu individuálně vhodnou a přiměřenou pohybovou aktivitu podporující zdraví a má dostatečné teoretické vědomosti o pohybovém zatěžování a jeho účincích na organismus. (Mužík, Tupý, 1999)

Organizace vyučovacího předmětu

Hodinová dotace předmětu TV

V 1. – 5. ročníku – 2 hodiny týdně

V 6. – 9. ročníku – 2 hodiny týdně

Výuka TV na 1. stupni probíhá dopoledne v tělocvičně nebo na školním hřišti.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Mimo tradiční výuku se nabízí bruslení na zimním stadionu nebo sportovní hry v odpoledních hodinách, dále sportovní soutěže v rámci školy, města, okresu. Předmět se v 6. – 9. ročníku vyučuje ve skupinách, chlapci a dívky samostatně. Výuka probíhá v tělocvičnách, na školním hřišti, je možno i zařadit sáňkování, bruslení a turistiku v blízkém okolí. V 7. ročníku mohou žáci využít nabídky účasti na lyžařském kurzu. V průběhu 2. stupně možno zařadit i nepovinné sportovní kroužky – florbal, volejbal, atletika, zdravotní tělesnou výchovu a sportovní hry, atd.

1. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Vedeme žáky k pozitivnímu postoji k TV aktivitám a k jejich smysluplnosti. • Seznamujeme žáky s termíny ve sportovních odvětvích. • Seznamujeme žáky s povely a terminologií při nástupech a při provádění různých cviků, na jejichž základě si utvářejí pohled na sportovní činnost. • Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat. • Vedeme žáky ke hře v duchu fair play.	• Stanovujeme jasná pravidla při hře. • Umožňujeme žákům vyniknout v různých sportovních aktivitách. • Žáci mají možnost prokázat své individuální schopnosti, ale též spolupracovat v družstvu, či týmu. • Učíme žáky sebekontroly a sebehodnocení.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k rozpoznání a řešení problémových situací. • Vedeme žáky k odpovědnosti za své zdraví.	• Dohlížíme na správné a bezpečné provedení TV aktivity. • Dohlížíme na dodržování pravidel při kolektivních hrách. • Společně s žáky diskutujeme o zdravém stravovacím a pitném režimu, o organizaci denního režimu žáků, o hygieně, atd.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky naslouchat druhým, vhodně reagovat a obhajovat svoje názory. • Vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích. • Vedeme žáky k samostatnosti při organizaci pohybových činností a soutěží na úrovni třídy.	• Dáváme žákům prostor k vyjádření se k dané problematice. • Používáme základní názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály. • Vedeme žáky k samostatnému získání potřebných informací v rámci TV.

		• Informujeme žáky o pohybových a sportovních aktivitách ve škole, v místě bydliště i regionu.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky ke spolupráci v týmu. • TV aktivitami vedeme žáky k upevňování mezilidských vztahů, k poskytnutí pomoci (např. při úrazu). • Vedeme žáky k sebeúctě.	• Pomáháme žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi. • Respektujeme žakovu osobnost.
<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k respektování názorů a přesvědčení druhých. • Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností. • Vedeme žáky k prosazování svých zájmů vhodným způsobem. • Vedeme žáky k respektování sportovních tradic a úctě k nim.	• Využíváme práci ve skupinách, družstvech, týmu. • Seznamujeme žáky se sportovními tradicemi, úspěchy našich sportovců.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování stanovených pravidel. • Vedeme žáky k hygieně při TV. • Vedeme žáky k bezpečnosti při pohybových aktivitách a k bezpečné manipulaci s nářadím a náčiním.	• Vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel. • TV aktivity provádíme ve vhodném oblečení a obuvi. • Učíme žáky osvojovat si základní pracovní a pohybové dovednosti a návyky.
<i>Kompetence digitální</i>	• Motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště. • Seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém pro-	• Učíme žáky vyhledávat informace na internetu o pohybových aktivitách a využívat je ve prospěch jejich zdraví.

	středí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit.	
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova na 1. stupni

Očekávané výstupy po 1.období (po 3. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – uvědomuje si, že pohyb je důležitý a vhodný pro zdraví; – zná základní pravidla chování v TV a snaží se jimi řídit; – reaguje na základní povely a signály učitele k osvojované činnosti a její organizaci; – spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích; – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; – adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti – zvládá s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti – vyjádří pohybem jednoduchou melodii; – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy.	Základní pojmy spojené s osvojovanými činnostmi Povely a terminologie při nástupech a cvičení Zásady bezpečného pohybu a chování Pohybové hry Gymnastika Atletika Sportovní hry Rytmické a kondiční cvičení pro děti Cvičení s hudbou Plavání Základy hygieny	TV chvilky v ostatních vyučovacích hodinách <i>HV, VV, ČJ</i> • rytmická cvičení • taneční krok • koordinace pohybu s hudbou a říkadly • pochod • estetický pohybový projev • správné držení těla OSV – seberegulace, sebeorganizace

Očekávané výstupy po 2.období (po 5. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech; – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a vytváří varianty pohybových her; – chová se v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí přestupky proti pravidlům, adekvátně na ně reaguje; – respektuje při pohybových aktivitách druhé pohlaví; – spolupracuje při hře; – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu a projevuje přiměřenou samostatnost a vůli pro zlepšení úrovně své zdatnosti; – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením; – adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka; – zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti; – užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; – cvičí podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení;	Zásady hygieny Sportovní hry Pohybové hry Gymnastika Atletika Cvičení s hudbou Zdravotně zaměřené činnosti První pomoc při úrazu	<i>EV</i> – cvičení v přírodě, vnímání vlivu prostředí na zdraví, upevňování správného chování při pohybu v přírodě, vyhledávání negativních zásahů člověka do přírody <i>VV</i> – prostřednictvím cvičení v přírodě vnímat estetičnost životního prostředí <i>VMEGS</i> – získávat informace o mezi národních sportovních událostech <i>VL</i> – využití zájmů žáků o sport, pochopení olympijských idejí (přátelství mezi lidmi různých národů) <i>MA</i> – měření

– zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a súťaže na úrovni triedy; – zmieri základné pohybové výkony a porovná je s predchádzajúcimi výsledky; – orientuje sa v informačných zdrojoch a pohybových aktivitách a športovních akciách vo škole i v mieste bydliska; – samostatne získava potrebné informácie. – zbiera a (s pomocou učiteľa) vyhodnocuje údaje týkajúce sa kondične zaměřených pohybových aktivít získaných pomocou digitálnych technológií; – mieri pohybové výkony modernými technológiami a zaznamenáva je do tabuľky a navzájom porovnáva; – žák je informován o tělovýchovných a športovních organizáciách a jejich športovních výsledcích v mieste bydliska	Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu Možnost využití digitálních technologií při stopování a měření výkonů Měření a sledování pohybové aktivity během dne a týdne Hodnocení a porovnávání naměřených výkonů	<i>M</i> - zaokrouhlování dat na vhodný výsledek podle kritérií měření a následný zápis do tabuľky. Převádění jednotek délky a času. <i>PŘD</i>- zdravý životní styl
---	--	--

2. stupeň

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovně vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
Kompetence k učení	• Vedeme žáky k pochopení zdraví, jako jedné z nejdůležitějších životních hodnot. • Seznamujeme žáky k poznáním vlastních pohybových možností a zájmů.	• Zařazujeme vrstevnické vyučování, • práci se zdroji informací, • skupinové učení, • metodu ukázky vyučujícího.

<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k vyhledávání informací z různých informačních zdrojů, k jejich rozřídění a vyhodnocení. • Vedeme žáky k správnému postupu řešení, ať se týká jejich zdraví nebo tělesné zdatnosti. • Učíme žáky správnému a objektivnímu rozhodování při sportovních hrách.	• Umožňujeme práci s informačními zdroji, • učení v konkrétních situacích, • metodu pokus x omyl. • Zařazujeme hry.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Vedeme žáky k vyjádření svého vlastního názoru k problematice zdraví a diskusi o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. • Učíme žáky spolupracovat při pohybových činnostech.	• Pracujeme ve skupinách, prezentujeme výsledky práce skupin i jednotlivců. • Zařazujeme vrstevnické vyučování.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky k respektování práv a povinností vyplývajících z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora. • Učíme žáky akceptovat rozdělení úkolů v týmu, k ohleduplnosti k ostatním členům týmu, pomoci ostatním, jednání v duchu fair play.	• Využíváme skupinové práce, soutěží, her, projektů skupin.
<i>Kompetence občanské</i>	• Učíme žáky se aktivně zapojovat do dění podporujícího zdraví a do propagace zdravého životního stylu a to jak ve třídě, škole, tak ve své rodině, atd.	• Využíváme práci s informacemi. • Umožňujeme prezentovat výsledky práce. • Zúčastňujeme se soutěží.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Učíme žáka chápat zdatnost, dobrý fyzický stav a duševní pohodu, jako významný předpoklad pro výběr svého budoucího povolání.	• Pracujeme s informacemi, osobní portfolio – má zdatnost a výkonnost.
<i>Kompetence digitální</i>	• umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu • vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a	• využíváme s žáky důvěryhodné digitální zdroje s problematikou pohybových aktivit a sportu;

	sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví • vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií	• učíme je vyhledávat, třídit a ověřovat informace a vytvářet si archivy vhodných digitálních zdrojů i portfolia zajímavých informací a vlastních poznatků z oblasti různých pohybových aktivit a sportu
--	--	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Tělesná výchova na 2. stupni

Očekávané výstupy po 6. – 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové souvislosti
Žák – snaží se zařadit pohyb do svého denního režimu; – vhodně se rozcvičí před pohybovou činností a zařadí i vhodnou relaxaci po záteži; – zorganizuje na základě znalosti sportovních her ve své třídě jednoduchý turnaj; – změří při pohybových aktivitách sportovní výkon, eviduje ho, případně vhodně prezentuje; – uplatňuje vhodné a bezpečné chování v TV, adekvátně reaguje na úrazy v TV. – měří svou tělesnou zdatnost pomocí testů, naměřená data zaznamenává s využitím digitálních technologií, sleduje změny a vyvozuje z nich potřebu úpravy pohybového režimu – sleduje a vyhodnocuje pomocí digitálních technologií pohybové aktivity v průběhu dne (týdne), zaznamenává jejich rozsah, intenzitu	Atletika Pohybové hry Rozvoj síly, posilování Kondiční cvičení Gymnastika Soutěživé hry Míčové hry – základy košíkové, odbíjené, kopané a florbalu Úpoly-přetahy, přetlaky, odpory, hry Posilovací cvičení Netradiční hry-ringo, přehazovaná, softball Cvičení s hudbou Zdravotně zaměřené činnosti – relaxační a kompenzační cvičení, cviky pro správné držení těla Komunikace a organizace v TV	<i>V průběhu celé výuky TV na ZŠ jsou naplňována tato průřezová témata:</i> OSV – komunikace, vzájemná spolupráce při hrách VDO – jednání v duchu fair play VMEGS – žák sleduje sportovní dění ve světě EV – ochrana přírody při sportu MA – měření, jednotky MeV – žák využívá médií při sledování úspěchů sportovců své školy, naší vlasti

	Historie sportu Pravidla sportovních her Měření a evidence sport výkonů, zápisy do sportovních tabulek. vyhodnocení pořadí. Lyžařský kurz	<i>DĚ</i> – historie OH <i>SV, DĚ</i> – osobnost kopřivnického rodáka Emila Zátopka a sportovní soutěže organizované na jeho počest <i>IN</i> – tabulky sportovních utkání v různých kolektivních sportech Grafy
--	---	--

Očekávané výstupy po 8. – 9. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové souvislosti
Žák – aktivně vstupuje do organizace pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem; – samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu; – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím;	Správné držení těla, preventivní pohybová činnost Celkové posilování svalového aparátu Individuální rozcvičení, strečink před a po ukončení hodiny Zásady bezpečnosti při sportovních akcích, bezpečné používání vhodných sportovních potřeb Prevence drog a dalších omamných látek Atletika Gymnastika, šplh na tyči	

– uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost; – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech; – užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu; – uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role žáka, rozhodčího, organizátora; – uskutečňuje čestné soupeření, pomoc handicapovaným, ochranu přírody při sportu; – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva; – zorganizuje samostatně i v týmu turnaj, závod, turistickou akci na úrovni školy; – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí, označí nedostatky a jejich možné příčiny; – změří při pohybových aktivitách sportovní výkon, eviduje ho, případně vhodně prezentuje;	Pohybové hry Posilovací cvičení Míčové hry – košíková, odbíjená, kopaná, florbal, házená, futsal – herní činnosti jednotlivce, hra, pravidla Netradiční hry – ringo, softball, přehazovaná Základy sebeobrany, úpoly Aerobic, kondiční cvičení s hudbou, společenské tance Komunikace a organizace v TV Měření a evidence sportovních výkonů a vyhodnocení zjištěných dat, tabulka Testy tělesné zdatnosti pro danou věkovou skupinu, rozvojové pohybové programy; pomůcky pro měření výkonů (krokoměr, chytré hodinky); měření a sledování pohybových aktivit a tělesné zdatnosti v průběhu dne a týdne; hodnocení a porovnávání naměřených výkonů (tabulkové procesory, grafy) Historie OH, ČOV Záznam pohybu – různé způsoby sledování pohybových činností z hlediska kvantity a kvality pomocí digitálních technologií (mobilní telefon, tab-	FY – měření délky, času ICT – tabulky sportovních utkání v různých kolektivních sportech DĚ – historie OH SV, DĚ – osobnost kopřivnického rodáka Emila Zátopka a sportovní soutěže organizované na jeho počest
--	--	--

– orientuje se v přehledné krajině podle výrazných orientačních bodů a turistických značek; připravuje jednoduché turistické akce s pohybovým a poznávacím obsahem; – samostatně se připraví na turistickou akci, volí vhodné oblečení.	let, fotoaparát, kamera); korekce pohybu na základě digitálního záznamu (mobilní telefon, tablet, fotoaparát, kamera) Evidence dat a informací o pohybových aktivitách, činnostech a výkonech pomocí digitálních technologií (např. tabulkový procesor, speciální online aplikace); různé způsoby vyhodnocování a prezentace dat pomocí digitálních technologií (např. prezentační software, tabulková procesor) Turistika a pohyb v přírodě	
--	---	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce bude provázet žáky po celou dobu jejich školní docházky. Skládá se z těchto vyučovacích předmětů:

- *Pracovní činnosti* – povinný předmět v 1. – 5. ročníku,
- *Člověk a svět práce* – povinný, resp. povinně volitelný předmět v 6. – 8. ročníku.
Povinné téma *Svět práce* je v 8. a 9. ročníku vyučováno v rámci předmětu Společenská výchova (SV).
Do vzdělávací oblasti ČSP jsme nezařadili tato nepovinná témata:
- *Pěstitelské práce a chovatelství* – prvky z tohoto tématu jsou obsaženy v předmětech přírodopis a výtvarná výchova,
- *Práce s laboratorní technikou* – je integrováno do předmětů přírodopis, fyzika, chemie.

V 8.– 9. ročníku nabízíme volitelný předmět *Technické práce* s hodinovou dotací 1 hodina týdně.

Organizace výuky vzdělávací oblasti ČSP na 2. stupni ZŠ:

téma	povinně x volitelně?			začlenění	
	povinně	volitelně	neučit	v rámci PKČ	v jiném předmětu
Práce s technickými materiály	6. r. / 1 h				
Design a konstruování		8. r. / 1 h			
Pěstitelské práce a chovatelství			✓		PŘ, VV
Provoz a údržba domácnosti	8. r. / 1 h				
Příprava pokrmů	7. r. / 1 h	8. r. / 1 h			
Práce s laboratorní technikou			✓		PŘ, F, CH
Využití digitálních technologií		8. r. / 1 h			
Svět práce				9. r. / 1 h předmět SV	8. r. z dotace SV

Učební osnovy vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět pracovní činnosti vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Rozvíjí jejich motorické schopnosti, manuální dovednosti a pracovní návyky. Praktické činnosti v 1. období základního vzdělávání jsou vyučovacím předmětem s úzkými vazbami na ostatní předměty. Žáci se učí spolupracovat, organizovat svou práci i práci spolužáků, pracovat v týmu. Učí se základům technologické kázně, bezpečnosti práce, organizaci práce a prostředí. Výuka podporuje rozmanitost a odlišnosti, směřuje k rozvoji individuálních schopností dětí a pozitivního vztahu k práci. V průběhu praktických činností na 1. stupni ZŠ jsou uváděny základní informace o materiálech, pomůckách a nářadí. Nezanedbatelný je přínos vyučovacího předmětu pro uplatňování výchovy žáků ke zdraví a jejich bezpečnosti. Charakter předmětu umožňuje nenásilné zařazování výchovy k ochraně přírody a vytváření základů pro ekologické cítění žáků.

Cíle vyučovacího předmětu

Vedeme žáky k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce,
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě,
- rozvoji jemné motoriky žáků a jejich manuální zručnosti,
- vytváření základní pracovních dovedností a návyků,
- dovednosti rozlišovat materiály, uvažovat o různých možnostech opracovávání materiálů a všimnout si jejich vlastností,
- poznání odpadových materiálů,
- umění rozlišovat jednoduché pracovní nástroje, poznat k čemu slouží a naučit se s nimi bezpečně zacházet a volit pro určitou pracovní činnost vhodný pracovní nástroj,
- vytváření pozitivního vztahu žáků k práci,
- odpovědnosti za kvalitu své práce,
- tomu, aby při práci uvažovali, aby věděli, co chtějí dělat a připravili si všechno, co budou k práci potřebovat,
- aktivnímu vztahu k ochraně životního prostředí,
- žákovským nápadům pro praktické práce a tvůrčí činnosti,
- osvojení si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce.

Hodinová dotace předmětu Pracovní činnosti

V 1. – 5. ročníku po 1 hodině týdně.

Organizace vyučovacího předmětu

Vzdělávací obsah je určen všem žákům (tedy chlapcům i dívkám bez rozdílu). Pracují ve třídě nebo realizují některé činnosti ve volné přírodě, popř. na školním pozemku nebo ve cvičné kuchyňce. Nedílnou součástí jsou i exkurze a výstavy. Práci mohou vykonávat individuálně, ve dvojicích nebo ve skupinách.

Vzdělávací obsah je rozdělen na tyto tematické okruhy:

- Práce s drobným materiálem – žák získává základní poučení o materiálech, pomůckách a náradích, které používá. Seznamuje se s různými technikami práce.
- Konstrukční činnosti – žák provádí montáž a demontáž stavebnicových prvků podle předlohy i podle vlastní představy. Poznává jejich funkční využití.
- Pěstitelské práce – žák realizuje jednoduché pěstitelské činnosti, provádí pozorování a pokusy v koutku přírody.
- Příprava pokrmů – žák samostatně připraví jednoduchý pokrm, provádí úklid pracovní plochy a učí se společenskému chování u stolu.

Ve výuce předmětu jsou důsledně uplatňovány mezipředmětové vztahy – ČaJS, VL, PRD, VV a z průřezových témat zejména OSV, EV, VMEGS.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	• Učíme žáky poznávat smysl práce. • Vedeme žáky ke koncentraci na práci. • Učíme žáky posoudit svůj vlastní pokrok.	• Zadáváme úkoly, které umožní volbu různých postupů. • Vysvětlujeme krátce a jasně, na mnohé poznatky necháme přicházet samotné žáky. • Poznatky shrnujeme a podáváme tak, aby slovní vyjádření bylo srozumitelné. • Pozorujeme pokrok u všech žáků v hodině.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	• Vedeme žáky k promýšlení pracovních postupů. • Vedeme žáky k chápání, že se při práci budou setkávat s problémy.	• Zajímáme se o náměty k řešení problémů. • Poskytujeme dostatek prostoru pro komunikaci a spolupráci a pro plnění úkolů, které mohou být řešeny individuálně jindy skupinově. • Oceňujeme dílčí úspěchy a motivujeme žáky k další činnosti, diskutujeme se žáky o výsledcích jejich práce.
<i>Kompetence komunikativní</i>	• Učíme žáky naslouchat druhým, porozumět jim, vhodně reagovat a vzájemně spolupracovat. • Učíme žáky vnímat a vhodně používat neverbální prostředky komunikace.	• Zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují, umožňujeme práci ve dvojici a ve skupině. • Nasloucháme postřehům žáků k daným činnostem.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	• Vedeme žáky ke spolupráci ve skupině, k aktivnímu vytváření pravidel práce v týmu, k pozitivnímu převzetí nové role v týmu. • Vedeme žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů, k poskytnutí pomoci, k požádání o pomoc v případě potřeby. • Vedeme žáky pochopení pravidel chování a jednání a k jejich aplikaci. • Vedeme žáky k sebeúctě a k přiměřenému sebehodnocení.	• Umožňujeme žákům práci ve skupině a ve dvojici. • Respektujeme žakovu osobnost, podle potřeby pomáháme. • Dodáváme žákům sebedůvěru, vytváříme s žáky příjemnou pracovní atmosféru.

<i>Kompetence občanské</i>	• Vedeme žáky k uvědomění si svých práv a povinností. • Vedeme žáky k ochraně životního prostředí.	• Vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci. • Vedeme žáky k samostatnosti, vytrvalosti. • Vedeme žáky k praktickému využívání získaných poznatků. • Vedeme žáky k práci podle návodu a předem stanoveného postupu. • Vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů. • Vedeme žáky k respektování pravidel při práci.	• Objasňujeme postupy a metody práce, jasnými pokyny směřujeme činnosti ke stanovenému cíli. • Vedeme ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů. • Dáváme prostor pro prezentaci výsledků práce. • Vyžadujeme dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel. • Využíváme skupinovou práci a práci ve dvojicích.
<i>Kompetence digitální</i>	• Seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků. • Podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu. • Vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích. • Motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií	• Přehráváme žákům videonávody k vlastní tvorbě. • Umožňujeme žákům používat nahrávací zařízení a fotodokumentaci k záznamu své práce. • Vytváříme vhodné podmínky pro práci s online zdroji. • Dáváme žákům prostor k prezentaci vlastní práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Pracovní činnosti

Očekávané výstupy po 1. období (po 3. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – se seznamuje s různými pracovními technikami a materiály; – pracuje podle slovního návodu a předlohy; – pracuje podle vlastního návodu; – vytváří si návyk organizace a plánování práce; – osvojuje si základy hygieny a bezpečnosti práce; – vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů;	1. ročník – seznámení s učivem, procvičování 2. ročník a 3. ročník – rozvíjení a zdokonalování získaných dovedností a znalostí Práce s drobným materiálem Určování vlastností materiálů Seznamování se s funkcí a využitím pracovních pomůcek a nástrojů Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce Základy bezpečnosti a hygieny práce Drobný materiál • přírodniny – plody, kaštiny, šípky, jeřabiny, semena, sušené květiny, listy, sláma, větvičky, kamínky, mušle... • odpadové materiály – uzávěry, polystyrén, krabice, žárovky... • modelovací hmota – modelovací hlína, plastelína, modurit, vosk, těsto... • papír, karton • textil a textilní materiály – šňůrky, stužky, plst', knoflík, spínátka...	OSV – sebeorganizace, kreativita – pružnost nápadů, originalita, rozvoj schopnosti poznání EV – vztah člověka k prostředí – lidské aktivity a problémy životního prostředí MA – základní rovinné útvary

– zlepšuje manuální dovednosti a získává vztah k ruční práci; – procvičuje jemnou motoriku, trpělivost a přesnost; – poznává a ctí některé lidové zvyky a tradice; – zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi; – osvojuje si správné pracovní dovednosti a návyky při organizování, plánování a vlastní pracovní činnosti; – dodržuje bezpečnost a hygienu práce; – provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování; – pečuje o nenáročné rostliny; – osvojí si základy hygieny a bezpečnosti práce;	Praktické činnosti • stříhání, ohýbání, spojování, navlékání, propichování, překládání, trhání, svazování, slepování, lisování, skládání, obkreslování, vystřihování, řezání, měření • hnětení, válení, stlačování, přidávání, ubírání hmoty, ohýbání, sušení, vaření a dělení na části • základy šití Lidové zvyky, tradice, řemesla • poznání lidových zvyků a tradic návštěvou muzeí a prostřednictvím přímých ukázek některých technik zpracování materiálu Konstrukční činnosti Stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční) Sestavování modelů, práce s návodem a předlohou Pěstitelské práce Základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, význam rostlin, osivo Pěstování rostlin ze semen ve třídě	ČJ – dramatizace pohádky ČaJS – Vánoce, Velikonoce VV – rozvíjení smyslu pro krásu přírody VMEGS – Evropa a svět nás zajímá – zvyky a tradice MA – jednoduchá tělesa ČaJS – příroda živá a neživá EV – základní podmínky života
---	---	--

– poznává význam a důležitost rostlin; – vytváří si vztah k přírodě a k ochraně přírody; – seznámí se se základním vybavením kuchyně; – udržuje pořádek a čistotu; – připraví tabuli pro jednoduché stolování; – chová se vhodně při stolování; – seznámí se se základy zdravé výživy. – vytvoří zvolený výrobek podle videonávodu – zaznamená výsledky pozorování s využitím digitálních technologií	Pěstování a ošetřování pokojových rostlin Příprava pokrmů Základní vybavení kuchyně Výběr, nákup a skladování potravin Jednoduchá úprava stolu Pravidla stolování Zdravá výživa Příprava jednoduchých pokrmů Zkoumání vlastností materiálů, využití vhodných pracovních pomůcek Vyhledání videonávodu, volba vhodného materiálu a pomůcek Pořízení digitálního záznamu	ČaJS – lidé a čas EV – vztah člověka k prostředí, prostředí a zdraví
---	--	--

Očekávané výstupy po 2. období (po 5. ročníku)	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezipředmětové vztahy
Žák – rozlišuje a pojmenovává druhy papíru a kartonu; – vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy (na základě své fantazie a	Práce s drobným materiálem <i>Práce s papírem</i> Rozlišování a pojmenování druhů papíru. Druhy kartonu Technika práce: lepení, stříhání, řezání, vytrhávání, odměřování, namáčení, sušení, tvarování	OSV – sebeorganizace, kreativita M- modelace základních těles

a řemesly; – poznává stará řemesla; – poznává a vyzkouší si některé techniky zdobení kraslic; – využívá při tvořivých činnostech prvky lidových tradic; – provádí při práci se stavebnicemi montáž a demontáž; – sestavuje i složitější stavebnicové prvky; – pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého schématu a vlastní představy; – dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu; – ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny; – zná rozdíl mezi setím a sázením; – volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní; – provádí jednoduché pěstitelské činnosti, vede jednoduché pěstitelské pokusy a pozorování; – pozoruje jarní rostliny v přírodě a jejich	Různé techniky práce vycházejících z lidových tradic Konstrukční činnosti Montáž a demontáž modelů Využití návodů a předloh pro konstrukci Sestavování modelů podle své fantazie nebo podle předlohy Poznávání vlastností stavebnicových prvků a dílů, porovnávání a funkční využití Vytváření prostorových i plošných modelů. Upevňování návyků organizace a plánování práce Pěstitelské práce Celoroční ošetřování pokojových rostlin (zalévání, kypření, hnojení, přesazování) Jednoduchá úprava a vazba květín Pozorování a pokusy Klíčení semen, jejich růst Vytvoření jednoduchých herbářů rostlin, listů, semen Příprava pokrmů	<i>VMEGS</i> – Evropa a svět nás zajímá, zvyky a tradice v Evropě <i>OSV</i> – komunikace <i>EV</i> – vztah člověka k prostředí <i>VV</i> – jarní rostliny <i>ČJ</i> Návod na přípravu pokrmů
---	--	--

růst; – vytváří jednoduché herbáře; – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; – orientuje se v základním vybavení kuchyně; – dodržuje pravidla správného stolování, společenského chování; – připraví samostatně jednoduchý pokrm; – udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch; – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; – poskytne první pomoc při úraze. – vyhledá návod na přípravu v doporučených digitálních zdrojích a sám podle videonávodu nebo fotonávodu daný pokrm připraví;	Orientace v základním vybavení kuchyně, dodržování pravidel správného stolování a společenského chování Rozvíjení fantazie při přípravě jednoduchých pokrmů Udržování čistoty a pořádku pracovních ploch Základy při poskytování první pomoci, dodržování bezpečnosti práce	VMEGS – Evropa a svět nás zajímá
--	---	---

Učební osnovy vyučovacích předmětů vzdělávací oblasti Člověk a svět práce na 2. stupni

Motto: „Zvolte si práci, kterou milujete, a už nikdy v životě nebudete muset pracovat.“ (Konfucius)

Charakteristika vyučovacích předmětů

Předmět Člověk a svět práce vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou. Přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Cíleně se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Je založen na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Digitální technologie vstupují do světa práce ve všech směrech a jsou také jednou z příčin, proč se profese a povolání mění nejen z hlediska obsahu (tedy potřebné odbornosti apod.), ale také z hlediska procesů a způsobů, kterými jsou vykonávány.

Cíle vyučovacích předmětů

Předmět se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních předmětů a je jejich určitou protiváhou. Výuka je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků, vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu..

Organizace výuky vzdělávací oblasti ČSP:

V plném rozsahu jsou všemi žáky v 6. – 8. ročníku realizována témata *Práce s technickými materiály, Provoz a údržba domácnosti a Příprava pokrmů*

Výuka probíhá podle potřeby v běžných učebnách, v učebně dílen, ve cvičné kuchyni a v počítačové učebně ve skupinách přibližně do 15 žáků. Vzdělávací obsah je určen všem žákům, tedy chlapcům i dívkám, bez rozdílu. Žáci využívají různé digitální technologie a digitální zdroje k plnění zadaných úkolů. Mohou využívat internetové zdroje pro inspiraci pro jejich práci, včetně digitálních pramenů; zhlédnutí fotografií, obrázků či videoukázek.

Rozvoj klíčových kompetencí a výchovné a vzdělávací strategie

Klíčová kompetence	Rozpracování kompetence	Strategie k dosažení kompetence
<i>Kompetence k učení</i>	- Vedeme žáky k aplikaci teoretických znalostí při praktické činnosti. - Učíme žáky samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti.	Umožňujeme žákům pomocí experimentu, brainstormingu, vrstevnického vyučování a práce se zdroji informací seznamovat se s novými pracovními postupy i na základě předchozích zkušeností. Tím žáky vedeme ke sledování nových trendů ve vědě a technice a k jejich efektivnímu využití.
<i>Kompetence k řešení problémů</i>	- Učíme žáky pojmenovat problém a zvolit správný postup jeho řešení. - Učíme žáky volit z nabídky dostupných pracovních pomůcek nejvhodnější nástroje k efektivnímu vyřešení stanoveného úkolu.	- Učíme žáky řešit problémové úkoly pomocí projektů, práce s informačními zdroji, učení v konkrétních životních situacích. - Při hledání řešení využíváme také strategii brainstormingu.
<i>Kompetence komunikativní</i>	- Učíme žáky naslouchat ostatním, navrhopvat vlastní řešení problému, argumentovat. - Učíme žáky prezentovat výsledky své práce. - Vedeme žáky k výstižnému a logickému vyjadřování. - Vedeme žáky k využití různých typů textů a záznamů k porozumění návodům k pracovním postupům.	- Vedeme žáky k rozvíjení komunikativních dovedností pomocí skupinové práce a prezentace výsledků práce skupin i jednotlivců. - Komunikativní kompetence rozvíjíme i pomocí brainstormingu a vrstevnického vyučování. - Umožňujeme prezentaci výsledků práce formou výstav výrobků.
<i>Kompetence sociální a personální</i>	- Vedeme žáky ke spolupráci, k akceptaci rozdělení úloh v týmu a ohleduplnosti. - Učíme žáky poskytnout pomoc i o ni požádat.	Pomáháme žákům zvládat a práci v týmu řešením ucelených projektů ve skupinách.

<i>Kompetence občanské</i>	• Učíme žáky rozhodovat se zodpovědně podle dané situace, poskytnout dle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka. • Učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhodovat se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.	• Vedeme žáky při práci k dodržování ekologických i bezpečnostních norem, pomocí práce s informacemi jim umožňujeme se s těmito normami seznámit.
<i>Kompetence pracovní</i>	• Učíme žáky efektivně využívat pracovní nástroje a technické prostředky a materiály. • Učíme žáky dodržovat při práci bezpečnostní pravidla a dbát na hygienické, ekologické a ergonomické požadavky. • Učíme žáky adaptovat se na změněné nebo nové pracovní podmínky. • Umožňujeme žákům využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost, činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření.	• Vytvářením osobního portfolia umožňujeme žákům sledovat vývoj svých dovedností a hodnotit výsledky své práce. • Učením v životních situacích vedeme žáky k pochopení významu praktických znalostí pro budoucí profesní orientaci.

<i>Kompetence digitální</i>	• vedeme žáky k využití digitálních technologií při plánování • zařazujeme do výuky aktivity, které motivují žáky k užívání digitálních technologií tvůrčím a inovativním způsobem, k nalézání, porovnávání a vyhodnocování různých variant řešení a k prezentování a sdílení záměrů, postupů a výsledků samostatné i skupinové práce • vedeme žáky k záměrnému a promyšlenému využívání vhodných digitálních technologií k samostatné práci i práci v týmech při pracovních činnostech a projektech, motivujeme je k využívání a tvorbě video návodů	• Volíme a účelně využíváme vhodné digitální technologie při plánování, realizaci a hodnocení činnosti • Učíme žáky odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí s důrazem na jejich bezpečnou a efektivní komunikaci. • Klademe důraz na dodržování základních pravidel bezpečnosti práce a ochrany zdraví při používání digitálních technologií v rámci badatelské činnosti.
-----------------------------	---	--

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Práce s technickými materiály

Očekávané výstupy po 6. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň; – řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí; – organizuje a plánuje svoji pracovní činnost; – užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku; – dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; – poskytne první pomoc při úrazu.	Vlastnosti materiálu a užití v praxi – dřevo, kov, plasty, kompozity Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva, kovu, plastu a kompozitů Jednoduché pracovní operace a postupy Organizace práce, důležité technologické postupy Technické náčrty a výkresy, technické informace, návody Úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla	OSV – komunikace: utváření a rozvíjení základních dovedností pro spolupráci, uvědomování si hodnoty spolupráce a pomoci; řešení problémů; organizace vlastního času EV – vztah člověka k prostředí; důsledky lidských činností na prostředí; ochrana přírody a přírodních zdrojů MA – metrické vlastnosti v rovině – úhly; prostorové útvary CH – recyklace surovin, koroze, plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití FY – měřené veličiny – délka SV – výchova ke zdraví – odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů TV – improvizované ošetření poranění a odsun raněného

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Příprava pokrmů

Očekávané výstupy po 7. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce ve cvičné školní kuchyni; – poskytne první pomoc při úrazech v domácnosti, včetně úrazu elektrickým proudem; – udržuje na svém pracovišti pořádek, šetří vodou, elektřinou, potravinami a čistícími prostředky; – používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje elektrické spotřebiče; – připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy; – rozlišuje základní druhy koření; – dodržuje základní technologie vaření, smažení a pečení; – dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. – pracuje s digitálními zdroji při hledání receptů a pracovních postupů	Bezpečnost a hygiena ve cvičné kuchyni První pomoc při úrazech Vybavení kuchyně Zdravá výživa Studená kuchyně – zpracování ovoce a zeleniny, saláty, pomazánky, jednohubky, obložené chlebíčky Základní druhy koření Vaření – polévky, přílohy Smažení Pečení Stolování	SV – zdravá výživa VV – harmonie barev IN – recept. videonávod

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Provoz a údržba domácnosti

Očekávané výstupy po 8. ročníku	Učivo	Zapojení průřezových témat a mezi-předmětové vztahy
Žák – objasní základy hygieny a bezpečnosti v domácnosti; – správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; – rozliší základní druhy textilních materiálů; – doporučí způsob ošetřování oděvu podle vyznačených symbolů; – provede na šicím stroji drobné úpravy; – orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů; – navrhne interiér bytu podle základních zásad zařizování jednotlivých místností; – zná zásady pěstování rostlin. – sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model; – navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. – provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení; – dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	Bezpečnost a hygiena domácnosti Úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace Údržba oděvů a textilií Práce na šicím stroji Elektrotechnika v domácnosti, funkce, ovládání a užití, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu Interiér bytu Péče o rostliny Různé typy stavebnic, sestavování modelů, tvorba konstrukčních prvků, montáž a demontáž Návod, předloha, náčrt, plán, schéma Pracovní postup – vyjádření algoritmu sestavení stavebnice, modelu, jednoduchý program	VV – harmonie barev a materiálů ČJ – čtení textu s porozuměním. VV – prvky vizuálně obrazného vyjádření, uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu

		<i>FY</i> – princip funkce elektrických a elektronických stavebnic <i>IN</i> – tvorba programu, algoritmizace
--	--	--

Hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Ve všech ročnících klasifikujeme známkou. V průběhu výchovně vzdělávacího procesu však využíváme různých forem hodnocení (známka, slovní hodnocení, prezentace prací, portfolia žáků). Žákům dáváme prostor pro sebehodnocení i hodnocení práce jiných. Hodnotíme nejen výsledky učení, ale i proces učení. Žáci jsou seznamováni s kritérii hodnocení, která se ve stále větší míře odvíjejí od klíčových kompetencí.

Podrobněji jsou zásady hodnocení a kritéria hodnocení v jednotlivých předmětech rozpracovány v Klasifikačním řádu školy.

Pravidla pro hodnocení výkonů

1. Žáci znají pravidla a kritéria pro hodnocení a rozumí jim.
2. Žáci jsou seznámeni s požadavky na ně kladenými v jednotlivých předmětech.
3. Při hodnocení musí být poskytnuta zpětná vazba.
4. Žáci jsou zapojeni do procesu hodnocení formou sebehodnocení.
5. Hodnocení by mělo být pozitivně laděné. Učitel nikdy nesmí zesměšňovat ani velice nekvalitní projev žáka, musí se vyvarovat ironie, sarkasmu.
6. Učitel by měl předpokládat důsledky daného konkrétního hodnocení na další žákovy výkony.
7. U žáka je hodnocen aktivní přístup k předmětu.
8. Žáci mají dopředu stanovené termíny písemných prací.
9. Po delší absenci mají žáci možnost požádat o náhradní termín písemné práce.
10. Žáci mají 1x za pololetí možnost omluvy na začátku vyučovací hodiny z důvodu indispozice.

Pravidla pro hodnocení chování a udělení výchovných opatření

Při návrhu udělení opatření k posílení kázně nebo snížené známky z chování přihlíží třídní učitel zejména:

1. k závažnosti přestupku;
2. k četnosti a opakování přestupku;
3. k hodnocení žáka ostatními pedagogickými pracovníky;
4. k tomu, zda v předchozím klasifikačním období již žákovi bylo uděleno některé z opatření na posílení kázně nebo zda mu byla snížena známka z chování;
5. k charakteru a četnosti zápisů v žákovské knížce, které mají vliv na posouzení chování žáka;
6. za jeden přestupek se uděluje žákovi pouze jedno opatření k posílení kázně;
7. třídní učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas a prokazatelným způsobem informovat zákonné zástupce o problémech jejich dítěte, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování;
8. učitelé jsou povinni, pokud je to možné, včas informovat třídní učitele o problémech žáka, které by mohly vést k udělení opatření k posílení kázně nebo k snížení známky z chování.

Evaluace a autoevaluace

Evaluační a autoevaluační činnosti a aktivity slouží k poskytování zpětné vazby o tom, jak se škole daří naplňovat vzdělávací záměry a cíle. Pro hodnocení záměrů a cílů je nutné stále zvažovat koncepci školy, co vyřadit jako neúčinné a naopak přidat to, co bude potřebné nebo vhodné.

EVALUACE	CÍLE		KRITERIA	NÁSTROJE	ČASOVÝ HAR-MONOGRAM
	HODNOCENÍ PRÁCE ŠKOLY	Soulad ŠVP s RVP	Hodnocení znalostí, dovedností žáků, aktivita, vztahy, úroveň sboru, plnění tematických plánů, klima, image, uplatnění žáků	Zprávy kontrolních orgánů – ČŠI Hodnocení zřizovatelem	Nelze ovlivnit
		Plnění cílů ŠVP			
		Úroveň pedagogického a výchovného procesu			
		Personální oblast – odborný růst pedagogických pracovníků	Účast a využití DVPP ve výuce	Pozorování, rozhovor	Průběžně
		Výsledky vzdělávání žáků odpovídající jejich možnostem	Postupné zlepšování	Analýza žakovských prací	Průběžně
		Úroveň vědomostí a dovedností	Výsledky testů	Dovednostní a vědomostní testy (Scio)	1x ročně

AUTOEVALUACE	Školní klima	Spokojený žák	Dotazník, rozhovor, pozorování	1x 3 roky
	SWOT analýza	Slabé a silné stránky, rizika, příležitost	Dotazník, přehledy – učitelé žáci, rodiče	1x 3 roky
	Spolupráce s rodiči	Spokojenost rodičů se školou	Dotazník, rozhovor	1x 2 roky – dotazník v rámci schůzek – rozhovor
	Zhodnocení práce školy	Úroveň pedagogického procesu	Výroční zpráva o činnosti, Vlastní hodnocení školy	1x ročně
		Hospodaření – čerpání rozpočtu	Výroční zpráva o hospodaření	1x ročně
	Hodnocení práce školy – pedagogy, žáky, rodiči	Vzájemná spokojenost	Dotazníky, dle částí dotazníků	1x 3 roky
EVALUACE UČITELE				
	Výuková oblast	Kvalita, vztahy, metody a formy, klasifikace a hodnocení, klima, žákovské práce	Hospitace, rozhovor, pozorování, kontrola	Průběžně, aspoň 2x ročně hospitace
	Výchovná oblast	Přístup, respektování poruch učení, dbání na řád školy, prostředí	Hospitace, rozhovor, pozorování, kontrola	
	Organizační oblast, rozvoj osobnosti	Dokumentace, plnění termínů, práce v orgánech školy, kabinety, třídy, práce tř. učitele, jednání s rodiči, spolupráce a vztahy na pracovišti, školení, studium	Kontrola pedagogické dokumentace, pozorování, osobní kontakt, přehledy, záznamy, aktualizace a doplňování v PC	Průběžně, pedagogickou dokumentací 4x ročně

AUTOEVALUACE UČITELE				
	Kvalita vyučovacího procesu, úroveň výstupů, zpětná vazba	Znalosti a aplikace učiva	Diskuse, testy, проверки	Průběžně
	Osobní růst	DVPP, studium, výsledky	Osvědčení	Průběžně

Evaluační a autoevaluační činnosti nejsou stejně jako školní vzdělávací program uzavřeným materiálem, ale otevřeným s možností dalšího doplňování, korekcí nebo návrhů dle zjišťovaných zkušeností.

STANDARDY RVP ZV

Standardy pro základní vzdělávání představující minimální cílové požadavky na vzdělávání:

[Anglický jazyk.pdf](#)

[Český jazyk a literatura.pdf](#)

[Matematika a její aplikace.pdf](#)

[Německý jazyk.pdf](#)